

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/2067

z dne 22. novembra 2016

o spremembi Uredbe (ES) št. 1126/2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede Mednarodnega standarda računovodskega poročanja 9

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. julija 2002 o uporabi mednarodnih računovodskih standardov ⁽¹⁾ in zlasti člena 3(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z Uredbo Komisije (ES) št. 1126/2008 ⁽²⁾ so bili sprejeti nekateri mednarodni standardi in pojasnila, ki so veljali 15. oktobra 2008.
- (2) Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je 24. julija 2014 objavil Mednarodni standard računovodskega poročanja (MSRP) 9 *Finančni instrumenti*. Namen standarda je izboljšati računovodsko poročanje o finančnih instrumentih ob upoštevanju pomislekov, ki so se med finančno krizo pojavili na tem področju. MSRP 9 je predvsem odgovor na poziv držav G20 po bolj v prihodnost usmerjenem modelu za pripoznavanje pričakovanih izgub iz finančnih sredstev.
- (3) Sprejetje MSRP 9 posledično pomeni spremembe Mednarodnega računovodskega standarda (MRS) 1, MRS 2, MRS 8, MRS 10, MRS 12, MRS 20, MRS 21, MRS 23, MRS 28, MRS 32, MRS 33, MRS 36, MRS 37, MRS 39, MSRP 1, MSRP 2, MSRP 3, MSRP 4, MSRP 5, MSRP 7, MSRP 13, Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) 2, OPMSRP 5, OPMSRP 10, OPMSRP 12, OPMSRP 16, OPMSRP 19 ter Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP) 27, da se bo zagotovila skladnost med mednarodnimi računovodskimi standardi. Za zagotovitev skladnosti s pravom Unije ta uredba ne vsebuje posledične spremembe MRS 39 v zvezi z obračunavanjem varovanja poštene vrednosti pred tveganjem. Poleg tega MSRP 9 razveljavlja OPMSRP 9.
- (4) Po posvetovanju z Evropsko svetovalno skupino za računovodsko poročanje in ob upoštevanju rezultatov tega posvetovanja, zlasti v zvezi z vplivom uporabe MSRP 9 na zavarovalniški sektor, je sklenjeno, da MSRP 9 izpolnjuje pogoje za sprejetje iz člena 3(2) Uredbe (ES) št. 1606/2002.
- (5) Komisija mora mednarodne računovodske standarde sprejeti pravočasno, da ne bi omajala razumevanja in zaupanja vlagateljev. Vseeno se hkrati z odobritvijo MSRP 9 priznava potreba po možnosti za odlog njegove

⁽¹⁾ UL L 243, 11.9.2002, str. 1.⁽²⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1126/2008 z dne 3. novembra 2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 320, 29.11.2008, str. 1).

uporabe v zavarovalniškem sektorju. UOMRS je prevzel pobudo za preučitev tega vprašanja in naj bi predložil predlog za zagotovitev ene same, mednarodno priznane rešitve. Vendar namerava Komisija, če se določbe, ki jih bo UOMRS sprejel do 31. julija 2016, ne bodo štejele za zadostne, zavarovalniškemu sektorju dati možnost, da za omejeno obdobje MSRP 9 ne uporablja.

- (6) Uredbo (ES) št. 1126/2008 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (7) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem Računovodskega regulativnega odbora –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

1. Priloga k Uredbi (ES) št. 1126/2008 se spremeni, kot sledi:

- (a) vstavi se Mednarodni standard računovodskega poročanja (MSRP) 9 *Finančni instrumenti*, kot je navedeno v Prilogi k tej uredbi;
- (b) naslednji mednarodni računovodski standardi se spremenijo v skladu s MSRP 9 *Finančni instrumenti*, kot je navedeno v Prilogi k tej uredbi:
 - (i) MRS 1 *Predstavljanje računovodskih izkazov*;
 - (ii) MRS 2 *Zaloge*;
 - (iii) MRS 8 *Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake*;
 - (iv) MRS 10 *Dogodki po poročevalskem obdobju*;
 - (v) MRS 12 *Davek iz dobička*;
 - (vi) MRS 20 *Obračunavanje državnih podpor in razkrivanje državne pomoči*;
 - (vii) MRS 21 *Vplivi sprememb deviznih tečajev*;
 - (viii) MRS 23 *Stroški izposojanja*;
 - (ix) MRS 28 *Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige*;
 - (x) MRS 32 *Finančni instrumenti: predstavljanje*;
 - (xi) MRS 33 *Čisti dobiček na delnico*;
 - (xii) MRS 36 *Oslabitev sredstev*;
 - (xiii) MRS 37 *Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva*;
 - (xiv) MRS 39 *Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje*;
 - (xv) MSRP 1 *Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja*;
 - (xvi) MSRP 2 *Plačilo na podlagi delnic*;
 - (xvii) MSRP 3 *Poslovne združitve*;
 - (xviii) MSRP 4 *Zavarovalne pogodbe*;
 - (xix) MSRP 5 *Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje*;
 - (xx) MSRP 7 *Finančni instrumenti: razkritja*;
 - (xxi) MSRP 13 *Merjenje poštene vrednosti*;
 - (xxii) Pojasnilo Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) 2 *Delnice članov v zadrugah in podobni instrumenti*;

(xxiii) OPMSRP 5 *Pravica do deležev, ki izhajajo iz skladov za razgradnjo, obnovo in ponovno oživljanje okolja;*

(xxiv) OPMSRP 10 *Medletno računovodsko poročanje in oslabitev;*

(xxv) OPMSRP 12 *Dogovori o koncesiji storitev;*

(xxvi) OPMSRP 16 *Zavarovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji;*

(xxvii) OPMSRP 19 *Poravnava finančnih obveznosti s kapitalskimi instrumenti;*

(xxviii) *Pojasnilo Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP) 27 Ocenjevanje vsebine transakcij, ki vključujejo pravno obliko najema.*

(c) OPMSRP 9 *Ponovna ocena vstavljenih izpeljanih finančnih instrumentov se razveljavi v skladu z MSRP 9, kot je določeno v Prilogi k tej uredbi.*

2. Podjetja prenehajo uporabljati naslednje določbe v zvezi s sklicevanjem na MSRP 9, in sicer z začetkom prvega poslovnega leta, ki se začne 1. januarja 2018 ali po tem datumu:

(a) člen 1(2) Uredbe Komisije (EU) št. 1254/2012 ⁽¹⁾,

(b) člen 1(2) Uredbe Komisije (EU) št. 1255/2012 ⁽²⁾,

(c) člen 1(2) Uredbe Komisije (EU) št. 183/2013 ⁽³⁾,

(d) člen 1(2) Uredbe Komisije (EU) št. 313/2013 ⁽⁴⁾,

(e) člen 1(2) Uredbe Komisije (EU) št. 1174/2013 ⁽⁵⁾,

(f) člen 1(2) Uredbe Komisije (EU) št. 1361/2014 ⁽⁶⁾,

(g) člen 1(2) Uredbe Komisije (EU) 2015/28 ⁽⁷⁾,

(h) člen 1(2) Uredbe Komisije (EU) 2015/2173 ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 1254/2012 z dne 11. decembra 2012 o spremembi Uredbe (ES) št. 1126/2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede Mednarodnega standarda računovodskega poročanja 10, Mednarodnega standarda računovodskega poročanja 11, Mednarodnega standarda računovodskega poročanja 12, Mednarodnega računovodskega standarda 27 (2011) in Mednarodnega računovodskega standarda 28 (2011) (UL L 360, 29.12.2012, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) št. 1255/2012 z dne 11. decembra 2012 o spremembi Uredbe (ES) št. 1126/2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede Mednarodnega računovodskega standarda 12, mednarodnih standardov računovodskega poročanja 1 in 13 ter Pojasnila 20 Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (UL L 360, 29.12.2012, str. 78).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) št. 183/2013 z dne 4. marca 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1126/2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede Mednarodnega standarda računovodskega poročanja 1 (UL L 61, 5.3.2013, str. 6).

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (EU) št. 313/2013 z dne 4. aprila 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1126/2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede konsolidiranih računovodskih izkazov, skupnih aranžmajev in razkritja deležev v drugih podjetjih: napotki za prehod (spremembe mednarodnih standardov računovodskega poročanja 10, 11 in 12) (UL L 95, 5.4.2013, str. 9).

⁽⁵⁾ Uredba Komisije (EU) št. 1174/2013 z dne 20. novembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1126/2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede mednarodnih standardov računovodskega poročanja 10 in 12 ter mednarodnega računovodskega standarda 27 (UL L 312, 21.11.2013, str. 1).

⁽⁶⁾ Uredba Komisije (EU) št. 1361/2014 z dne 18. decembra 2014 o spremembi Uredbe (ES) št. 1126/2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede mednarodnih standardov računovodskega poročanja 3 in 13 ter mednarodnega računovodskega standarda 40 (UL L 365, 19.12.2014, str. 120).

⁽⁷⁾ Uredba Komisije (EU) 2015/28 z dne 17. decembra 2014 o spremembi Uredbe (ES) št. 1126/2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede mednarodnih standardov računovodskega poročanja 2, 3 in 8 ter mednarodnih računovodskih standardov 16, 24 in 38 (UL L 5, 9.1.2015, str. 1).

⁽⁸⁾ Uredba Komisije (EU) 2015/2173 z dne 24. novembra 2015 o spremembi Uredbe (ES) št. 1126/2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z Mednarodnim standardom računovodskega poročanja 11 (UL L 307, 25.11.2015, str. 11).

- (i) člen 1(2) Uredbe Komisije (EU) 2015/2441 ⁽¹⁾,
- (j) Člen 1(2) Uredbe Komisije (EU) 2016/1703 ⁽²⁾;
- (k) Člen 1(2) Uredbe Komisije (EU) 2016/1905 ⁽³⁾;

3. Če se podjetje odloči, da bo za poslovna leta, ki se začnejo pred 1. januarjem 2018, uporabilo MSRP 9 *Finančni instrumenti*, za ta poslovna leta uporabi določbe iz odstavka 2.

Člen 2

Podjetja začnejo uporabljati spremembe iz člena 1 najpozneje z začetkom prvega poslovnega leta, ki se začne 1. januarja 2018 ali po tem datumu.

Člen 3

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 22. novembra 2016

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNKER

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) 2015/2441 z dne 18. decembra 2015 o spremembi Uredbe (ES) št. 1126/2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede Mednarodnega računovodskega standarda 27 (UL L 336, 23.12.2015, str. 49).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) 2016/1703 z dne 22. septembra 2016 o spremembi Uredbe (ES) št. 1126/2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede mednarodnih standardov računovodskega poročanja 10 in 12 ter Mednarodnega računovodskega standarda 28 (UL L 257, 23.9.2016, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) 2016/1905 z dne 22. septembra 2016 o spremembi Uredbe (ES) št. 1126/2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede Mednarodnega standarda računovodskega poročanja 15 (UL L 295, 29.10.2016, str. 19).

PRILOGA

MSRP 9 Finančni instrumenti

Mednarodni standard računovodskega poročanja 9

Finančni instrumenti

POGLAVJE 1 Cilj

- 1.1 Cilj tega standarda je določiti načela za računovodsko poročanje o *finančnih sredstvih* in *finančnih obveznostih*, s katerim se bodo uporabnikom računovodskih izkazov predstavile ustrezne in koristne informacije za ocenjevanje zneskov, časovnega okvira in negotovosti prihodnjih denarnih tokov podjetja.

POGLAVJE 2 Področje uporabe

- 2.1 Ta standard morajo uporabljati vsa podjetja za vse vrste finančnih instrumentov, razen za:

- (a) deleže v odvisnih podjetjih, pridruženih podjetjih in skupnih podvigih, ki se obračunavajo v skladu z MSRP 10 *Konsolidirani računovodski izkazi*, MRS 27 *Ločeni računovodski izkazi* ali MRS 28 *Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige*. Vendar v nekaterih primerih MSRP 10, MRS 27 ali MRS 28 od podjetja zahtevajo ali mu dopuščajo, da deleže v odvisnem podjetju, pridruženem podjetju ali skupnem podvigu obračunava v skladu z nekaterimi ali vsemi zahtevami tega standarda. Podjetja morajo ta standard uporabljati tudi za izvedene finančne instrumente na deleže v odvisnem podjetju, pridruženem podjetju ali skupnem podvigu, razen če izvedeni finančni instrument ustreza opredelitvi kapitalskega instrumenta podjetja po MRS 32 *Finančni instrumenti: predstavljanje*;
- (b) pravice in obveze na podlagi najemov, za katere se uporablja MRS 17 *Najemi*. Toda:
 - (i) za terjatve iz najemov, ki jih pripozna najemodajalec, se uporabljajo zahteve o odpravljanju pripoznanja in zahteve glede oslabitve iz tega standarda;
 - (ii) za obveznosti iz finančnih najemov, ki jih pripozna najemnik, se uporabljajo določbe o odpravljanju pripoznanja iz tega standarda; in
 - (iii) za izvedene finančne instrumente, ki so vgrajeni v najeme, se uporabljajo določbe o vgrajenih izvedenih finančnih instrumentih iz tega standarda;
- (c) pravice in obveze zaposlovalcev po programih zaslužkov zaposlenecov, za katere se uporablja MRS 19 *Zaslužki zaposlenecov*;
- (d) finančne instrumente, ki jih izda podjetje in ki ustrezajo opredelitvi pojma kapitalski instrument iz MRS 32 (vključno z opcijami in nakupnimi boni) ali ki jih je treba razvrstiti kot kapitalski instrument v skladu s 16.A in 16.B členom ali 16.C in 16.D členom MRS 32. Imetnik takšnih kapitalskih instrumentov sicer zanje uporablja ta standard, razen če so v skladu z izjemo iz točke (a) zgoraj;
- (e) pravice in obveze, ki nastanejo na podlagi (i) zavarovalne pogodbe, opredeljene v MSRP 4 *Zavarovalne pogodbe*, razen pravic in obvez izdajatelja, ki nastanejo na podlagi zavarovalne pogodbe, ki ustreza opredelitvi pogodb o finančnem poroštvu, ali (ii) pogodbe, ki je zajeta v MSRP 4, ker vsebuje možnost diskrecijske udeležbe. Vendar se za izvedeni finančni instrument, ki je vgrajen v pogodbo, ki spada v področje uporabe MSRP 4, uporablja ta standard, če sam izvedeni finančni instrument ni pogodba, ki spada v področje uporabe MSRP 4. Poleg tega se izdajatelj pogodb o finančnem poroštvu, če je predhodno izrecno izjavil, da take pogodbe obravnava kot zavarovalne pogodbe, in je uporabil obračunavanje, ki se uporablja za zavarovalne pogodbe, lahko odloči, da bo za take pogodbe o finančnem poroštvu uporabljal ta standard ali MSRP 4 (glej B2.5.–B2.6. člen). Izdajatelj se lahko tako odloči za vsako pogodbo posebej, vendar je odločitev za posamezno pogodbo nepreklicna;

- (f) katere koli terminske pogodbe med prevzemnikom in delničarjem, ki prodaja, o nakupu ali prodaji prevzetega podjetja, ki bo na prihodnji datum prevzema privedla do poslovne združitve v okviru področja uporabe MSRP 3 *Poslovne združitve*. Veljavnost terminske pogodbe ne sme biti daljša od razumnega obdobja, ki je navadno potrebno za pridobitev morebitnih dovoljenj in dokončanje posla;
- (g) obveze iz posojil, razen tistih iz 2.3. člena. Vendar mora izdajatelj obvez iz posojil zahteve glede oslabitve iz tega standarda uporabljati za obveze iz posojil, ki sicer ne spadajo v področje uporabe tega standarda. Prav tako se za vse obveze iz posojil uporabljajo določbe o odpravljanju pripoznanja iz tega standarda;
- (h) finančne instrumente, pogodbe in obveznosti iz plačilnih transakcij z delnicami, za katere velja MSRP 2 *Plačilo z delnicami*, razen pogodb, ki jih zajema 2.4.-2.7. člen tega standarda, za katere se uporablja ta standard;
- (i) pravice do izplačil, s katerimi se podjetju povrnejo odhodki, potrebni za poravnavo obveznosti, ki jo pripozna kot rezervacijo v skladu z MRS 37 *Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva*, ali za katero je v prejšnjem obdobju pripoznalo rezervacijo v skladu z MRS 37;
- (j) pravice in obveznosti, ki jih zajema MSRP 15 *Prihodki iz pogodb s kupci*, ki so finančni instrumenti, razen tistih, za katere MSRP 15 določa, da se obračunavajo v skladu s tem standardom.

2.2 Določbe glede oslabitev iz tega standarda se uporabljajo za pravice, za katere MSRP 15 določa, da se obračunavajo v skladu s tem standardom za namene pripoznavanja dobičkov in izgub zaradi oslabitev.

2.3 V področje uporabe tega standarda spadajo naslednje obveze iz posojil:

- (a) obveze iz posojil, ki jih podjetje določi kot finančne obveznosti po pošteni vrednosti prek poslovnega izida (glej 4.2.2. člen). Podjetje, ki glede na preteklo prakso prodaja sredstva, izhajajoča iz njegovih obvez iz posojil, kmalu po nastanku, mora uporabljati ta standard za vse svoje obveze iz posojil v istem razredu;
- (b) obveze iz posojil, ki se lahko neto poravnajo z denarnimi sredstvi ali z izročitvijo ali izdajo drugega finančnega instrumenta. Te obveze iz posojil so izvedeni finančni instrumenti. Obveza iz posojila se ne obravnava kot neto poravnana samo zato, ker se posojilo izplačuje v obrokih (na primer hipotekarno posojilo za gradnjo, ki se izplačuje v obrokih v skladu z napredovanjem gradnje);
- (c) obveze glede zagotovitve posojila po obrestni meri, ki je nižja od tržne obrestne mere (glej 4.2.1.(d) člen).

2.4 Ta standard se uporablja za pogodbe o nakupu ali prodaji nefinančnega sredstva, ki se lahko neto poravnajo z denarnimi sredstvi ali drugim finančnim instrumentom ali z menjavo finančnih instrumentov, kot da bi bile te pogodbe finančni instrumenti, razen za pogodbe, ki jih je podjetje sklenilo in jih še naprej poseduje za namene prejema ali dobave nefinančnega sredstva v skladu s pričakovanimi potrebami po nakupu, prodaji ali uporabi. Vendar se ta standard uporablja za tiste pogodbe, za katere podjetje določi, da se merijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v skladu z 2.5. členom.

2.5 Za pogodbo o nakupu ali prodaji nefinančnega sredstva, ki se lahko neto poravna z denarnimi sredstvi ali drugim finančnim instrumentom ali z menjavo finančnih instrumentov, kot da bi bila pogodba finančni instrument, se lahko nepreklicno določi, da se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, tudi če je bila sklenjena za namene prejema ali dobave nefinančnega sredstva v skladu s pričakovanimi potrebami podjetja po nakupu, prodaji ali uporabi. Taka določitev je možna samo ob sklenitvi pogodbe in samo če odpravi ali pomembno zmanjša nedoslednost pri pripoznavanju (včasih omenjena kot „računovodska neskladnost“), ki bi sicer izhajala iz nepripoznavanja navedene pogodbe, ker je ta izključena iz področja uporabe tega standarda (glej 2.4. člen).

- 2.6 Obstaja več načinov za neto poravnavo pogodbe za nakup ali prodajo nefinančnega sredstva z denarnimi sredstvi ali drugim finančnim instrumentom ali z menjavo finančnih instrumentov. Ti vključujejo naslednje primere:
- (a) kadar pogoji iz pogodbe vsaki od strank omogočajo poravnavo pogodbe z denarnimi sredstvi ali drugim finančnim instrumentom oziroma z menjavo finančnih instrumentov;
 - (b) kadar sposobnost neto poravnave z denarnimi sredstvi ali drugim finančnim instrumentom oziroma z menjavo finančnih instrumentov ni izrecno določena v pogodbenih pogojih, vendar podjetje podobne pogodbe običajno poravnava z denarnimi sredstvi ali drugim finančnim instrumentom oziroma z menjavo finančnih instrumentov (bodisi z nasprotno stranko bodisi s sklenitvijo pogodbe o pobotu ali s prodajo pogodbe pred njeno izvršitvijo ali potekom);
 - (c) kadar pri podobnih pogodbah podjetje običajno prejme predmet pogodbe in ga kmalu po prejemu proda z namenom ustvariti dobiček na podlagi kratkoročnih nihanj cene ali trgovčeve marže; in
 - (d) kadar je nefinančno sredstvo, ki je predmet pogodbe, mogoče takoj pretvoriti v denarna sredstva.

Pogodba, za katero velja točka (b) ali (c), ni sklenjena z namenom prejema ali dobave nefinančnega sredstva v skladu s pričakovanimi potrebami podjetja po nakupu, prodaji ali uporabi, in zato spada v področje uporabe tega standarda. Druge pogodbe, za katere velja 2.4. člen, se ocenijo, da se ugotovi, ali so bile sklenjene in se še naprej posedujejo z namenom prejema ali dobave nefinančnega sredstva v skladu s pričakovanimi potrebami podjetja po nakupu, prodaji ali uporabi in ali v skladu s tem spadajo v področje uporabe tega standarda.

- 2.7 Izdana opcija za nakup ali prodajo nefinančnega sredstva, ki se lahko neto poravna z denarnimi sredstvi ali drugim finančnim instrumentom ali z menjavo finančnih instrumentov v skladu s 2.6.(a) ali 2.6.(d) členom, spada v področje uporabe tega standarda. Takšna pogodba ne more biti sklenjena za namen prejema ali dobave nefinančnega sredstva v skladu s pričakovanimi potrebami podjetja po nakupu, prodaji ali uporabi.

POGLAVJE 3 Pripoznanje in odprava pripoznanja

3.1 ZAČETNO PRIPOZNANJE

- 3.1.1 **Podjetje pripozna finančno sredstvo ali finančno obveznost v svojem izkazu finančnega položaja samo, kadar podjetje postane stranka v pogodbenih določbah finančnega instrumenta (glej B3.1.1. in B3.1.2. člen). Ko podjetje prvič pripozna finančno sredstvo, ga razvrsti v skladu s 4.1.1.–4.1.5. členom in meri v skladu s 5.1.1.–5.1.3. členom. Ko podjetje prvič pripozna finančno obveznost, jo razvrsti v skladu s 4.2.1. in 4.2.2. členom in meri v skladu s 5.1.1. členom.**

Običajen nakup ali prodaja finančnih sredstev

- 3.1.2 **Pri obračunavanju običajnega nakupa ali prodaje finančnih sredstev se pripozna ali odpravi pripoznanje, kot je ustrezno, z obračunavanjem bodisi po datumu sklenitve posla bodisi po datumu poravnave posla (glej B3.1.3.–B3.1.6. člen).**

3.2 ODPRAVA PRIPOZNANJA FINANČNIH SREDSTEV

- 3.2.1 V konsolidiranih računovodskih izkazih se 3.2.2.–3.2.9., B3.1.1., B3.1.2. in B3.2.1.–B3.2.17. člen uporabljajo na konsolidirani ravni. Zato podjetje najprej konsolidira vsa odvisna podjetja v skladu z MSRP 10, nato pa za nastalo skupino uporabi navedene člene.

3.2.2 Pred oceno, ali in v kakšnem obsegu je primerno *odpraviti pripoznanje* v skladu s 3.2.3.–3.2.9. členom, podjetje ugotovi, ali bi se morali navedeni členi uporabiti za del finančnega sredstva (ali del skupine podobnih finančnih sredstev) ali za celotno finančno sredstvo (ali skupino podobnih finančnih sredstev), kot sledi.

- (a) 3.2.3.–3.2.9. člen se uporabi za del finančnega sredstva (ali del skupine podobnih finančnih sredstev) samo, če del, za katerega naj bi se odpravilo pripoznanje, izpolnjuje enega od naslednjih treh pogojev:
- (i) del zajema samo posebej identificirane denarne tokove iz finančnega sredstva (ali skupine podobnih finančnih sredstev). Na primer, če podjetje sklene kuponsko polo za izplačilo obresti, pri čemer dobi nasprotna stranka pravico do denarnih tokov od obresti, ne pa do denarnih tokov iz glavnice dolžniškega instrumenta, se za denarne tokove od obresti uporabi 3.2.3.–3.2.9. člen;
 - (ii) del vsebuje samo popolnoma sorazmeren (*pro rata*) delež denarnih tokov iz finančnega sredstva (ali skupine podobnih finančnih sredstev). Na primer, če podjetje sklene dogovor, v skladu s katerim dobi nasprotna stranka pravico do 90 % vseh denarnih tokov iz dolžniškega instrumenta, se za 90 % navedenih denarnih tokov uporabi 3.2.3.–3.2.9. člen. Če obstaja več kot ena nasprotna stranka, ni treba, da ima vsaka nasprotna stranka sorazmeren delež denarnih tokov, če ima podjetje, ki prenaša sredstvo, popolnoma sorazmeren delež;
 - (iii) del vsebuje samo popolnoma sorazmeren (*pro rata*) delež posebej identificiranih denarnih tokov iz finančnega sredstva (ali skupine podobnih finančnih sredstev). Na primer, če podjetje sklene dogovor, v skladu s katerim dobi nasprotna stranka pravico do 90 % denarnih tokov od obresti iz finančnega instrumenta, se za 90 % navedenih denarnih tokov od obresti uporabi 3.2.3.–3.2.9. člen. Če obstaja več kot ena nasprotna stranka, ni treba, da ima vsaka nasprotna stranka sorazmeren delež posebej identificiranih denarnih tokov, če ima podjetje, ki prenaša, popolnoma sorazmeren delež.
- (b) V vseh drugih primerih se 3.2.3.–3.2.9. člen uporablja za celotno finančno sredstvo (ali celotno skupino podobnih finančnih sredstev). Na primer, če podjetje prenese (i) pravico do prvih ali zadnjih 90 % prejetih denarnih sredstev iz finančnega sredstva (ali skupine finančnih sredstev) ali (ii) pravico do 90 % denarnih tokov iz skupine terjatev, vendar zagotovi poročstvo, v skladu s katerim bo kupcu nadomestilo morebitne kreditne izgube v višini do 8 % glavnice terjatev, se za celotno finančno sredstvo (oziroma celotno skupino podobnih finančnih sredstev) uporabi 3.2.3.–3.2.9. člen.

V 3.2.3.–3.2.12. členu se izraz „finančno sredstvo“ nanaša bodisi na del finančnega sredstva (ali del skupine podobnih finančnih sredstev), kot je opredeljeno v točki (a) zgoraj, ali na celotno finančno sredstvo (ali celotno skupino podobnih finančnih sredstev).

3.2.3 Podjetje odpravi pripoznanje finančnega sredstva samo, kadar:

- (a) potečejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz finančnega sredstva ali
- (b) prenese finančno sredstvo, kot je navedeno v 3.2.4. in 3.2.5. členu, in prenos izpolnjuje pogoje za odpravo pripoznanja v skladu s 3.2.6. členom.

(Za običajno prodajo finančnih sredstev glej 3.1.2. člen.)

3.2.4 Podjetje prenese finančno sredstvo samo, kadar:

- (a) prenese pogodbene pravice do prejemanja denarnih tokov iz finančnega sredstva ali
- (b) obdrži pogodbene pravice do prejemanja denarnih tokov iz finančnega sredstva, vendar prevzame pogodbeno obvezo za izplačilo denarnih tokov enemu ali več prejemnikov v okviru dogovora, ki izpolnjuje pogoje iz 3.2.5. člena.

3.2.5 Če podjetje obdrži pogodbene pravice do prejemanja denarnih tokov iz finančnega sredstva („izvirno sredstvo“), vendar prevzame pogodbeno obvezo za izplačilo navedenih denarnih tokov enemu ali več podjetjem („končnim prejemnikom“), podjetje ta posel obravnava kot prenos finančnega sredstva samo, če so izpolnjeni naslednji trije pogoji:

- (a) podjetje nima obveze izplačati zneskov končnim prejemnikom, razen če prejme ustrezne zneske iz izvirnega sredstva. Kratkoročni predujmi, ki jih da podjetje, pri čemer ima pravico do polnega vračila posojenega zneska skupaj z natečenimi obrestmi po tržni obrestni meri, ne kršijo tega pogoja;
- (b) pogodba o prenosu podjetju prepoveduje prodajo ali zastavo izvirnega sredstva, razen zastave kot zavarovanja končnim prejemnikom za obvezo izplačila denarnih tokov;
- (c) podjetje je obvezano izplačati vse denarne tokove, ki jih prejme v imenu končnih prejemnikov, brez pomembnih zamud. Poleg tega podjetje v kratkem obdobju za poravnavo med datumom prejema in datumom zahtevanega izplačila končnim prejemnikom nima pravice ponovno naložiti teh denarnih tokov, razen v naložbe v denarna sredstva ali njihove ustreznike (kot je opredeljeno v MRS 7 *Izkaz denarnih tokov*), obresti od takih naložb pa mora prenesti na končne prejemnike.

3.2.6 Kadar podjetje prenese finančno sredstvo (glej 3.2.4. člen), mora oceniti, v kakšnem obsegu je obdržalo tveganja in koristi, povezane z lastništvom finančnega sredstva. V tem primeru velja naslednje:

- (a) če podjetje prenese skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom finančnega sredstva, mora odpraviti pripoznanje finančnega sredstva in kakršne koli pravice in obveze, ki nastanejo oziroma se obdržijo pri prenosu, pripoznati ločeno kot sredstva ali obveznosti;
- (b) če podjetje obdrži skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom finančnega sredstva, še naprej pripoznava finančno sredstvo;
- (c) če podjetje ne prenese niti ne obdrži skoraj vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom finančnega sredstva, mora ugotoviti, ali je ohranilo obvladovanje finančnega sredstva. V tem primeru velja naslednje:
 - (i) če ni ohranilo obvladovanja finančnega sredstva, mora odpraviti pripoznanje finančnega sredstva ter kakršne koli pravice in obveze, ki nastanejo ali se obdržijo pri prenosu, ločeno pripoznati kot sredstva ali obveznosti;
 - (ii) če je podjetje ohranilo obvladovanje finančnega sredstva, ga mora še naprej pripoznavati v obsegu, v katerem je še naprej udeleženo v finančnem sredstvu (glej 3.2.16. člen).

3.2.7 Obseg, v katerem se prenesejo tveganja in koristi (glej 3.2.6. člen), se oceni tako, da se izpostavljenost podjetja pred prenosom in po njem primerja z nihanjem zneskov in časovnega okvira čistih denarnih tokov prenesenega sredstva. Podjetje obdrži skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom finančnega sredstva, če se njegova izpostavljenost nihanju sedanje vrednosti prihodnjih čistih denarnih tokov iz finančnega sredstva zaradi prenosa bistveno ne spremeni (npr. ker je podjetje prodalo finančno sredstvo v okviru pogodbe o ponovnem nakupu po določeni ceni ali po prodajni ceni, povečani za posojilodajalčev donos). Podjetje prenese skoraj vsa tveganja in koristi lastništva finančnega sredstva, če njegova izpostavljenost takemu nihanju ni več bistvena glede na celoten razpon nihanja sedanje vrednosti prihodnjih čistih denarnih tokov, povezanih s finančnim sredstvom (npr. ker je podjetje prodalo finančno

sredstvo samo z opcijo ponovnega nakupa po njegovi *pošteni vrednosti* v trenutku ponovnega nakupa ali ker je preneslo popolnoma sorazmeren delež denarnih tokov iz širšega finančnega sredstva z dogovorom, kot je (pogodbena) udeležba pri danem posojilu, ki izpolnjuje pogoje iz 3.2.5. člena).

- 3.2.8 Pogosto bo očitno, ali je podjetje preneslo ali obdržalo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom, in ne bo potrebe po opravljanju kakršnih koli izračunov. V drugih primerih pa bo treba izračunati in primerjati izpostavljenost podjetja nihanju sedanje vrednosti prihodnjih čistih denarnih tokov pred prenosom in po njem. Pri izračunu in primerjavi se kot diskontna mera uporabi ustrezna tekoča tržna obrestna mera. Upoštevajo se vsa upravičeno možna nihanja čistih denarnih tokov, pri čemer imajo večjo težo tisti rezultati, za katere je bolj verjetno, da se bodo uresničili.
- 3.2.9 Ali je podjetje ohranilo obvladovanje prenesenega sredstva (glej 3.2.6.(c) člen), je odvisno od tega, ali ima prevzemnik sposobnost prodati sredstvo. Če ima prevzemnik dejansko sposobnost prodati celotno sredstvo neki nepovezani tretji osebi in je zmožen izvršiti to svojo sposobnost enostransko in brez nalaganja dodatnih omejitev za prenos, podjetje ni ohranilo obvladovanja sredstva. V vseh drugih primerih pa je podjetje ohranilo obvladovanje sredstva.

Prenosi, ki izpolnjujejo pogoje za odpravo pripoznanja

- 3.2.10 Če podjetje finančno sredstvo prenese s prenosom, ki v celoti izpolnjuje pogoje za odpravo pripoznanja, in obdrži pravico do servisiranja finančnega sredstva v zameno za plačilo, mora za to pogodbo o servisiranju pripoznati bodisi sredstvo iz naslova servisiranja ali obveznost iz naslova servisiranja. Če ni pričakovati, da bo prejeta plačilo zadostno nadomestilo podjetju za storitev servisiranja, se mora obveznost iz naslova servisiranja za obvezo servisiranja pripoznati po njeni pošteni vrednosti. Če pa se pričakuje, da bo prejeta plačilo več kot ustrezno nadomestilo za servisiranje, se mora sredstvo iz naslova servisiranja pripoznati za pravico servisiranja po vrednosti, ki se določi na podlagi razporeditve knjigovodske vrednosti širšega finančnega sredstva v skladu s 3.2.13. členom.
- 3.2.11 Če se zaradi prenosa v celoti odpravi pripoznanje finančnega sredstva, podjetje pa zaradi prenosa pridobi novo finančno sredstvo ali prevzame novo finančno obveznost ali obveznost iz naslova servisiranja, mora podjetje pripoznati novo finančno sredstvo, finančno obveznost ali obveznost iz naslova servisiranja po pošteni vrednosti.
- 3.2.12 Ob odpravi pripoznanja celotnega finančnega sredstva se razlika med
- (a) knjigovodsko vrednostjo (merjeno na dan odprave pripoznanja) in
 - (b) prejetim nadomestilom (vključno z vsakim novim pridobljenim sredstvom, zmanjšanim za novo prevzeto obveznost)
- pripozna v poslovnem izidu.
- 3.2.13 Če je preneseno sredstvo del širšega finančnega sredstva (npr. kadar podjetje prenese denarne tokove od obresti, ki so del dolžniškega instrumenta, glej 3.2.2.(a) člen) in ta preneseni del izpolnjuje pogoje za odpravo pripoznanja v celoti, se mora prejšnja knjigovodska vrednost širšega finančnega sredstva razdeliti na del, ki se še naprej pripoznava, in del, za katerega se odpravi pripoznanje, na podlagi sorazmernih poštenih vrednosti navedenih delov na dan prenosa. Za ta namen se mora obdržano sredstvo iz naslova servisiranja obravnavati kot del, ki se še naprej pripoznava. Razlika med
- (a) knjigovodsko vrednostjo (merjeno na dan odprave pripoznanja), pripisano delu, za katerega se odpravi pripoznanje, in
 - (b) prejetim nadomestilom za del, za katerega se odpravi pripoznanje (vključno z vsakim novim pridobljenim sredstvom, zmanjšanim za novo prevzeto obveznost),
- se pripozna v poslovnem izidu.

- 3.2.14 Kadar podjetje razdeli prejšnjo knjigovodsko vrednost širšega finančnega sredstva na del, ki se še naprej pripoznava, in del, za katerega se odpravi pripoznanje, je treba izmeriti pošteno vrednost dela, ki se še naprej pripoznava. Če je podjetje že v preteklosti prodajalo dele, podobne delu, ki se še naprej pripoznava, ali če obstajajo druge tržne transakcije za takšne dele, zagotavljajo zadnje cene dejanskih transakcij najboljšo oceno poštene vrednosti. Če ni objavljenih cen ali novejših tržnih transakcij, na podlagi katerih bi se lahko ocenila poštena vrednost dela, ki se še naprej pripoznava, je najboljša ocena poštene vrednosti razlika med pošteno vrednostjo širšega finančnega sredstva kot celote in nadomestilom, prejetim od prevzemnika tistega dela, za katerega se je pripoznanje odpravilo.

Prenosi, ki ne izpolnjujejo pogojev za odpravo pripoznanja

- 3.2.15 Če prenos ne privede do odprave pripoznanja, ker je podjetje obdržalo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom prenesenega sredstva, mora podjetje še naprej pripoznavati preneseno sredstvo v celoti in pripoznati finančno obveznost za prejeto nadomestilo. V poznejših obdobjih mora podjetje pripoznati vse prihodke od prenesenega sredstva in vse odhodke iz naslova finančne obveznosti.

Nadaljnja udeležba v prenesenih sredstvih

- 3.2.16 Če podjetje niti ne prenese niti ne obdrži skoraj vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom prenesenega sredstva, vendar ohrani obvladovanje prenesenega sredstva, še naprej pripoznava preneseno sredstvo v obsegu, v katerem je v njem še naprej udeleženo. Obseg nadaljnje udeležbe podjetja v prenesenem sredstvu je obseg, v katerem je izpostavljeno spremembam vrednosti prenesenega sredstva. Na primer:

- (a) če je nadaljnja udeležba podjetja v obliki poročstva za preneseno sredstvo, je obseg nadaljnje udeležbe podjetja nižji od naslednjih zneskov: (i) vrednosti sredstva ali (ii) največjega zneska prejetega nadomestila, ki bi ga podjetje morda moralo vrniti („znesek poročstva“);
- (b) če je nadaljnja udeležba podjetja v obliki prodane ali kupljene opcije (ali obojega) za preneseno sredstvo, je obseg nadaljnje udeležbe podjetja znesek prenesenega sredstva, ki ga podjetje lahko ponovno odkupi. Pri kupljeni prodajni opciji za sredstvo, ki se meri po poštenu vrednosti, je obseg nadaljnje udeležbe podjetja omejen na nižjo od naslednjih vrednosti: pošteno vrednost prenesenega sredstva ali izvršilno ceno opcije (glej B3.2.13. člen);
- (c) če je nadaljnja udeležba podjetja v obliki z denarnimi sredstvi poravnane opcije ali podobne določbe za preneseno sredstvo, se obseg nadaljnje udeležbe podjetja meri na enak način kot obseg, ki izhaja iz opcij, ki niso poravnane z denarnimi sredstvi, kot je navedeno pod točko (b) zgoraj.

- 3.2.17 Če podjetje še naprej pripoznava sredstvo v obsegu, v katerem je v njem še naprej udeleženo, pripoznava tudi povezano obveznost. Kljub drugim zahtevam glede merjenja v tem standardu se preneseno sredstvo in povezana obveznost merita na podlagi pravic in obvez, ki jih je podjetje obdržalo. Povezana obveznost se meri tako, da je čista knjigovodska vrednost prenesenega sredstva in povezane obveznosti enaka:

- (a) odplačni vrednosti pravic in obvez, ki jih je podjetje obdržalo, če se preneseno sredstvo meri po odplačni vrednosti, ali
- (b) pošteni vrednosti pravic in obvez, ki jih je podjetje obdržalo, kadar je izmerjena na samostojni podlagi, če se preneseno sredstvo meri po pošteni vrednosti.

- 3.2.18 Podjetje mora še naprej pripoznavati vse prihodke od prenesenega sredstva v obsegu, v katerem je v njem še naprej udeleženo, ter vse odhodke iz naslova povezane obveznosti.
- 3.2.19 Za potrebe poznejšega merjenja se pripoznane spremembe poštene vrednosti prenesenega sredstva in povezane obveznosti obračunavajo dosledno skladno s 5.7.1. členom in se ne smejo pobotati.
- 3.2.20 Če je podjetje še naprej udeleženo samo v delu finančnega sredstva (npr. kadar podjetje obdrži opcijo za ponovni nakup dela prenesenega sredstva ali obdrži preostali delež, ki ne privede do ohranitve skoraj vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom, in podjetje ohrani obvladovanje sredstva), razdeli prejšnjo knjigovodsko vrednost finančnega sredstva na tisti del, ki se še naprej pripoznava v okviru nadaljnje udeležbe, in tisti del, ki ga ne pripoznava več, na podlagi sorazmernih poštenih vrednosti navedenih delov na dan prenosa. Za ta namen veljajo zahteve iz 3.2.14. člena. Razlika med
- (a) knjigovodsko vrednostjo (merjeno na dan odprave pripoznanja), pripisano delu, ki se ne pripoznava več, in
 - (b) nadomestilom, prejetim za del, ki se ne pripoznava več,
- se pripozna v poslovnem izidu.
- 3.2.21 Če se preneseno sredstvo meri po odplačni vrednosti, se možnost v tem standardu, da se finančna obveznost določi kot merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ne uporablja za povezano obveznost.
- Vsi prenosi
- 3.2.22 Če se preneseno sredstvo še naprej pripoznava, se sredstvo in z njim povezana obveznost ne smeta pobotati. Podobno podjetje ne sme pobotati nobenih prihodkov, ki izhajajo iz prenesenega sredstva, z nobenimi odhodki, nastalimi v zvezi s povezano obveznostjo (glej MRS 32, 42. člen).
- 3.2.23 Če prenosnik prevzemniku zagotovi zavarovanje s premoženjem, ki ni v obliki denarnih sredstev (kot so npr. dolžniški ali kapitalski instrumenti), je obračunavanje zavarovanja s premoženjem s strani prenosnika in prevzemnika odvisno od tega, ali ima prevzemnik pravico prodati ali ponovno zastaviti zavarovanje s premoženjem, in od tega, ali prenosnik ne izpolnjuje svojih obveznosti. Prenosnik in prevzemnik morata zavarovanje s premoženjem obračunavati, kot sledi:
- (a) če ima prevzemnik v skladu s pogodbo ali običajno poslovno prakso pravico prodati ali ponovno zastaviti zavarovanje s premoženjem, mora prenosnik to sredstvo v izkazu finančnega položaja prerazvrstiti ločeno od drugih sredstev (npr. kot posojeno sredstvo, zastavljene kapitalske instrumente ali terjatev iz naslova ponovnega nakupa);
 - (b) če prevzemnik proda zavarovanje s premoženjem, ki mu je bilo zastavljeno, mora pripoznati prihodke od prodaje in obveznost v zvezi z obvezo vračila tega zavarovanja, izmerjeno po pošteni vrednosti;
 - (c) če prenosnik ne izpolnjuje svojih pogodbenih obveznosti in ni več upravičen do vračila zavarovanja s premoženjem, mora odpraviti pripoznanje tega zavarovanja, prevzemnik pa ga mora pripoznati kot svoje sredstvo, ki se na začetku izmeri po pošteni vrednosti, če pa je zavarovanje s premoženjem že prodal, pa odpraviti pripoznanje svoje obveze vračila zavarovanja;
 - (d) razen v primeru iz točke (c) mora prenosnik še naprej izkazovati zavarovanje s premoženjem kot svoje sredstvo, prevzemnik pa ga v svojih izkazih ne sme pripoznati kot sredstvo.

3.3 ODPIRAVA PRIPOZNANJA FINANČNIH OBVEZNOSTI

- 3.3.1 Podjetje finančno obveznost (ali del finančne obveznosti) odstrani iz svojega izkaza finančnega položaja samo, kadar ta preneha, tj. obveza iz pogodbe je izpolnjena, razveljavljena ali je potekla.

- 3.3.2 Zamenjava dolžniških instrumentov z bistveno drugačnimi pogoji med obstoječim posojilojemalcem in posojilodajalcem se obračuna kot prenehanje prvotne finančne obveznosti in pripoznanje nove finančne obveznosti. Podobno je pomembno spremembo pogojev obstoječe finančne obveznosti ali njenega dela (ne glede na to, ali je posledica finančnih težav dolžnika ali ne) treba obračunavati kot prenehanje prvotne finančne obveznosti in pripoznanje nove finančne obveznosti.
- 3.3.3 Razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne obveznosti (ali dela finančne obveznosti), ki je prenehala ali se je prenesla na drugo stranko, in plačanim nadomestilom, vključno z vsemi prenesenimi nedenarnimi sredstvi ali prevzetimi obveznostmi, se pripozna v poslovnem izidu.
- 3.3.4 Če podjetje ponovno kupi del finančne obveznosti, mora razdeliti prejšnjo knjigovodsko vrednost finančne obveznosti na tisti del, ki ga še naprej pripoznava, in tisti del, za katerega je odpravilo pripoznanje, na podlagi sorazmernih poštenih vrednosti navedenih delov na dan ponovnega nakupa. Razlika med (a) knjigovodsko vrednostjo, razporejeno na del, za katerega se je odpravilo pripoznanje, in (b) plačanim nadomestilom, vključno z vsemi prenesenimi nedenarnimi sredstvi ali prevzetimi obveznostmi, za del, za katerega se je odpravilo pripoznanje, se pripozna v poslovnem izidu.

POGLAVJE 4 Razvrstitev

4.1 RAZVRSTITEV FINANČNIH SREDSTEV

- 4.1.1 Razen če se uporablja 4.1.5. člen, mora podjetje finančne instrumente razvrstiti kot pozneje merjene po odplačni vrednosti, po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa ali po poštenu vrednosti prek poslovnega izida na podlagi tako:

- (a) poslovnega modela podjetja za upravljanje s finančnimi sredstvi kot
- (b) značilnosti pogodbenih denarnih tokov finančnega sredstva.

- 4.1.2 Finančno sredstvo se mora meriti po odplačni vrednosti, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

- (a) finančno sredstvo se poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj je posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, in
- (b) v skladu s pogodbenimi pogoji finančnega sredstva na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnano glavnico.

V B4.1.1.–B4.1.26. členu so podani napotki za uporabo teh pogojev.

- 4.1.2A Finančno sredstvo se mora meriti po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

- (a) finančno sredstvo se poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj se dosega s prejetjem pogodbenih denarnih tokov in prodajo finančnih sredstev, in
- (b) v skladu s pogodbenimi pogoji finančnega sredstva na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice.

V B4.1.1.–B4.1.26. členu so podani napotki za uporabo teh pogojev.

- 4.1.3 Za namene uporabe 4.1.2.(b) in 4.1.2A(b) člena:

- (a) je glavnica poštena vrednost finančnega sredstva ob začetnem pripoznanju. V B4.1.7B členu so podani dodatni napotki glede pomena pojma glavnica;

- (b) obresti sestavljajo nadomestilo za časovno vrednost denarja, za kreditno tveganje, povezano z neporavnanim zneskom glavnice v določenem obdobju, in za druga osnovna tveganja in stroške, povezane s posojanjem, ter profitna marža. V B4.1.7.A in B4.1.9.A–B4.1.9.E členu so podani dodatni napotki glede pomena pojma obresti, vključno s pomenom pojma časovna vrednost denarja.

4.1.4 Finančno sredstvo se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, razen če se meri po odplačni vrednosti v skladu s 4.1.2. členom ali po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom. Vendar se lahko podjetje ob začetnem pripoznanju nepreklicno odloči, da za določene naložbe v *kapitalske instrumente*, ki bi se sicer merile po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, pozneje spremembe poštene vrednosti predstavi v drugem vseobsegajočem donosu (glej 5.7.5.–5.7.6. člen).

Možnost, da se finančno sredstvo določi kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

4.1.5 Kljub 4.1.1.–4.1.4. členu lahko podjetje ob začetnem pripoznanju finančno sredstvo nepreklicno določi kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če to odpravi ali bistveno zmanjša nedoslednost pri merjenju ali pripoznavanju (včasih imenovano „računovodska neskladnost“), ki bi sicer izhajala iz merjenja sredstev ali obveznosti oziroma pripoznavanja z njimi povezanih dobičkov in izgub na različnih podlagah (glej B4.1.29.–B4.1.32. člen).

4.2 RAZVRSTITEV FINANČNIH OBVEZNOSTI

4.2.1 Podjetje mora vse finančne obveznosti razvrstiti kot pozneje merjene po odplačni vrednosti, razen:

- (a) *finančnih obveznosti po pošteni vrednosti prek poslovnega izida*. Takšne obveznosti, vključno z izvedenimi finančnimi instrumenti, ki so obveznosti, se pozneje merijo po pošteni vrednosti;
- (b) finančnih obveznosti, ki nastanejo, kadar prenos finančnega sredstva ne izpolnjuje pogojev za odpravo pripoznanja ali kadar se uporablja pristop nadaljnje udeležbe. Za merjenje takšnih finančnih obveznosti se uporabljata 3.2.15. in 3.2.17. člen;
- (c) *pogodb o finančnem poroštvi*. Po začetnem pripoznanju mora izdajatelj tako pogodbo (razen če se uporablja 4.2.1.(a) ali (b) člen) pozneje meriti po višji od naslednjih vrednosti:
 - (i) znesku popravka vrednosti za izgubo, določenem v skladu z oddelkom 5.5, ali
 - (ii) prvotno pripoznanem znesku (glej 5.1.1. člen), od katerega se po potrebi odšteje kumulativni znesek prihodkov, pripoznanih v skladu z načeli MSRP 15;
- (d) zavez za zagotovitev posojila po obrestni meri, ki je nižja od tržne obrestne mere. Izdajatelj take zaveze (razen če se uporablja 4.2.1.(a) člen) jo mora pozneje meriti po višji od naslednjih vrednosti:
 - (i) znesku popravka vrednosti za izgubo, določenem v skladu z oddelkom 5.5, ali
 - (ii) prvotno pripoznanem znesku (glej 5.1.1. člen), od katerega se po potrebi odšteje kumulativni znesek prihodkov, pripoznanih v skladu z načeli MSRP 15;
- (e) pogojnega nadomestila, ki ga pripozna prevzemnik v poslovni združitvi, za katero se uporablja MSRP 3. Tako pogojno nadomestilo se pozneje meri po pošteni vrednosti, pri čemer se spremembe pripoznajo v poslovnem izidu.

Možnost, da se finančna obveznost določi kot merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

4.2.2 Podjetje lahko ob začetnem pripoznanju finančno obveznost nepreklicno določi kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če to dovoljuje 4.3.5. člen ali če to privede do ustrežnejših informacij, ker:

- (a) odpravi ali bistveno zmanjša nedoslednost pri merjenju ali pripoznavanju (včasih imenovano „računovodska neskladnost“), ki bi sicer izhajala iz merjenja sredstev ali obveznosti oziroma pripoznavanja z njimi povezanih dobičkov in izgub na različnih podlagah (glej B4.1.29.–B4.1.32. člen); ali
- (b) se skupina finančnih obveznosti ali finančnih sredstev in finančnih obveznosti upravlja, njena uspešnost pa vrednoti na podlagi poštene vrednosti v skladu z dokumentirano strategijo obvladovanja tveganj ali naložbeno strategijo, informacije o skupini pa se na navedeni podlagi interno posredujejo ključnemu poslovnemu osebju podjetja (kakor je določeno v MRS 24 *Razkrivanje povezanih strank*), na primer upravnemu odboru podjetja in izvršnemu direktorju (glej B4.1.33.–B4.1.36. člen).

4.3 VGRAJENI IZVEDENI FINANČNI INSTRUMENTI

4.3.1 Vgrajeni izvedeni finančni instrument je sestavina hibridne pogodbe, ki vključuje tudi neizveden gostiteljski instrument, posledica tega pa je, da se nekateri denarni tokovi sestavljenega instrumenta spreminjajo podobno kot pri samostojnem izvedenem finančnem instrumentu. Vgrajeni izvedeni finančni instrument privede do spremembe nekaterih ali vseh denarnih tokov, ki se sicer zahtevajo po pogodbi, na podlagi točno določene obrestne mere, cene finančnega instrumenta, cene blaga, deviznega tečaja, indeksa cen ali tečajev, kreditne sposobnosti, kreditnega indeksa ali drugih spremenljivk, pod pogojem, da v primeru nefinančne spremenljivke taka spremenljivka ni značilna za eno od pogodbenih strank. Izvedeni finančni instrument, ki je povezan s *finančnim instrumentom*, vendar je pogodbeno prenosljiv neodvisno od tega instrumenta ali pa ima drugo nasprotno stranko, ni vgrajeni izvedeni finančni instrument, ampak ločen finančni instrument.

Hibridne pogodbe z gostiteljskim instrumentom, ki je finančno sredstvo

4.3.2 Če hibridna pogodba vsebuje gostiteljski instrument, ki je sredstvo, ki spada v področje uporabe tega standarda, podjetje za celotno hibridno pogodbo uporablja zahteve iz 4.1.1.–4.1.5. člena.

Druge hibridne pogodbe

4.3.3 Če hibridna pogodba vsebuje gostiteljski instrument, ki ni sredstvo, ki spada v področje uporabe tega standarda, se vgrajeni izvedeni finančni instrument loči od gostiteljskega instrumenta in obračunava kot izvedeni finančni instrument v skladu s tem standardom samo, če:

- (a) ekonomske značilnosti in tveganja vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta niso tesno povezani z ekonomskimi značilnostmi in tveganji gostiteljskega instrumenta (glej B4.3.5. in B4.3.8. člen);
- (b) bi ločen instrument z enakimi pogoji kot vgrajeni izvedeni finančni instrument ustrezal opredelitvi izvedenega finančnega instrumenta; in
- (c) se hibridna pogodba ne meri po pošteni vrednosti, pri čemer bi se spremembe poštene vrednosti pripoznale v poslovnem izidu (to pomeni, da izvedeni finančni instrument, ki je vgrajen v finančno obveznost po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ni ločen).

4.3.4 Če je vgrajeni izvedeni finančni instrument ločen, se gostiteljska pogodba obračunava v skladu z ustreznimi standardi. Ta standard ne obravnava vprašanja, ali je treba vgrajeni izvedeni finančni instrument predstaviti ločeno v izkazu finančnega položaja.

4.3.5 Ne glede na 4.3.3. in 4.3.4. člen lahko podjetje, če pogodba vsebuje enega ali več vgrajenih izvedenih finančnih instrumentov in gostiteljski instrument ni sredstvo, ki spada v področje uporabe tega standarda, določi celotno hibridno pogodbo kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, razen če:

- (a) vgrajeni izvedeni finančni instrumenti ne spreminjajo bistveno denarnih tokov, ki bi se sicer zahtevali po pogodbi; ali

- (b) je pri prvi obravnavi podobnega hibridnega instrumenta z nekaj ali brez analize jasno, da je ločitev vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta oziroma instrumentov prepovedana, na primer, če je v posojilo vgrajena možnost predčasnega odplačila, ki imetniku omogoča predčasno odplačilo posojila v višini njegove približne odplačne vrednosti.

4.3.6 Če mora podjetje v skladu s tem standardom ločiti vgrajeni izvedeni finančni instrument od njegovega gostiteljskega instrumenta, vendar ne more ločeno izmeriti vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta niti ob prevzemu niti ob koncu naslednjega obdobja računovodskega poročanja, določi celotno hibridno pogodbo kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.

4.3.7 Če podjetje ne more zanesljivo izmeriti poštene vrednosti vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta na podlagi njegovih pogojev, je poštena vrednost vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta razlika med pošteno vrednostjo hibridne pogodbe in pošteno vrednostjo gostiteljskega instrumenta. Če podjetje ne more izmeriti poštene vrednosti vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta po tej metodi, uporabi 4.3.6. člen in hibridna pogodba se določi kot merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.

4.4 PRERAZVRSTITEV

4.4.1 Podjetje prerazvrsti vsa zadevna finančna sredstva v skladu s 4.1.1.–4.1.4. členom samo, če spremeni poslovni model za upravljanje finančnih sredstev. Za dodatne napotke o prerazvrstitvi finančnih sredstev glej 5.6.1.–5.6.7., B4.4.1.–B4.4.3. in B5.6.1.–B5.6.2. člen.

4.4.2 Podjetje ne sme prerazvrstiti nobene finančne obveznosti.

4.4.3 Naslednje spremembe okoliščin niso prerazvrstitve za namene 4.4.1.–4.4.2. člena:

- (a) postavka, ki je bila prej tako določen in učinkovit instrument za varovanje pred tveganjem pri varovanju denarnih tokov pred tveganjem ali varovanju čistih naložb pred tveganjem, ne izpolnjuje več pogojev za tako razvrstitev;
- (b) postavka postane tako določen in učinkovit instrument za varovanje pred tveganjem pri varovanju denarnih tokov pred tveganjem ali varovanju čistih naložb pred tveganjem; in
- (c) spremembe pri merjenju v skladu z oddelkom 6.7.

POGLAVJE 5 Merjenje

5.1 ZAČETNO MERJENJE

5.1.1 Razen terjatev do kupcev, ki jih zajema 5.1.3. člen, mora podjetje pri začetnem pripoznanju finančno sredstvo ali finančno obveznost izmeriti po pošteni vrednosti in, če gre za finančno sredstvo ali finančno obveznost, ki ni izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, prišteti ali odšteti tudi transakcijske stroške, ki neposredno izhajajo iz pridobitve ali izdaje finančnega sredstva ali finančne obveznosti.

5.1.1A Če pa se poštena vrednost finančnega sredstva ali finančne obveznosti pri začetnem pripoznanju razlikuje od transakcijske cene, mora podjetje uporabiti B5.1.2.A člen.

5.1.2 Če podjetje sredstvo, ki se pozneje meri po odplačni vrednosti, obračunava na podlagi datuma poravnave, se mora sredstvo na začetku pripoznati po pošteni vrednosti na datum sklenitve posla (glej B3.1.3.–B3.1.6. člen).

5.1.3 Kljub zahtevi v 5.1.1. členu mora podjetje ob začetnem pripoznanju terjatev do kupcev, ki nimajo pomembne sestavine financiranja (to se določi v skladu z MSRP 15), meriti po transakcijski ceni (kot je opredeljena v MSRP 15).

5.2 POZNEJŠE MERJENJE FINANČNIH SREDSTEV

- 5.2.1 Po začetnem pripoznanju mora podjetje meriti finančno sredstvo v skladu s 4.1.1.–4.1.5. členom po:
- (a) odplačni vrednosti,
 - (b) poštene vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, ali
 - (c) poštene vrednosti prek poslovnega izida.
- 5.2.2 Podjetje mora uporabljati zahteve glede oslabitve iz oddelka 5.5 za finančna sredstva, ki se merijo po odplačni vrednosti v skladu s 4.1.2. členom, in za finančna sredstva, ki se merijo po poštene vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom.
- 5.2.3 Podjetje mora uporabljati zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz 6.5.8.–6.5.14. člena (in, če je smiselno, iz 89.–94. člena MRS 39 v primeru obračunavanja varovanja poštene vrednosti pred tveganjem pri varovanju portfelja pred obrestnim tveganjem) za finančno sredstvo, ki je določeno kot pred tveganjem varovana postavka ⁽¹⁾.

5.3 POZNEJŠE MERJENJE FINANČNIH OBVEZNOSTI

- 5.3.1 Po začetnem pripoznanju mora podjetje meriti finančno obveznost v skladu s 4.2.1.–4.2.2. členom.
- 5.3.2 Podjetje mora uporabljati zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz 6.5.8.–6.5.14. člena (in, če je smiselno, iz 89.–94. člena MRS 39 v primeru obračunavanja varovanja poštene vrednosti pred tveganjem pri varovanju portfelja pred obrestnim tveganjem) za finančno obveznost, ki je določena kot pred tveganjem varovana postavka.

5.4. MERJENJE PO ODPLAČNI VREDNOSTI

Finančna sredstva**Metoda efektivnih obresti**

- 5.4.1 Prihodki od obresti se izračunajo z *metodo efektivnih obresti* (glej Prilogo A in B5.4.1.–B5.4.7. člen). Pri izračunu se obračuna *efektivna obrestna mera* na *bruto knjigovodsko vrednost finančnega sredstva*, razen v primeru:
- (a) *kupljenih ali izdanih finančnih sredstev s poslabšano kreditno kakovostjo*. Za taka finančna sredstva podjetje od začetnega pripoznanja uporablja *kreditnemu tveganju prilagojeno efektivno obrestno mero*, ki jo obračuna na *odplačno vrednost finančnega sredstva*;
 - (b) *finančnih sredstev, ki niso bila kupljena ali izdana kot finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo, vendar so pozneje postala finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo*. Za taka finančna sredstva podjetje v *poznejših poročevalskih obdobjih* uporablja *efektivno obrestno mero*, ki jo obračuna na *odplačno vrednost finančnega sredstva*.
- 5.4.2 Podjetje, ki v poročevalskem obdobju izračunava prihodke od obresti z obračunavanjem efektivne obrestne mere na odplačno vrednost finančnega sredstva v skladu s 5.4.1.(b) členom, mora v poznejših poročevalskih obdobjih izračunavati prihodke od obresti z obračunavanjem efektivne obrestne mere na bruto knjigovodsko vrednost, če se kreditno tveganje finančnega instrumenta izboljša, tako da finančno sredstvo nima več poslabšane kreditne kakovosti, izboljšanje pa se lahko objektivno poveže z dogodkom, ki se je zgodil po uporabi zahtev iz 5.4.1.(b) člena (kot je na primer izboljšanje kreditne sposobnosti posojiljemalca).

⁽¹⁾ V skladu s 7.2.21. členom lahko podjetje izbere računovodsko usmeritev, po kateri še naprej uporablja zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz MRS 39 namesto zahtev iz poglavja 6 tega standarda. Če se je podjetje odločilo za to možnost, sklicevanja v tem standardu na specifične zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz poglavja 6 niso relevantne. Podjetje namesto tega uporablja ustrezne zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz MRS 39.

Sprememba pogodbenih denarnih tokov

- 5.4.3 Če je bil sklenjen nov dogovor o pogodbenih denarnih tokovih finančnega sredstva ali so se ti kako drugače spremenili in ponovni dogovor oziroma spremembe ne privedejo do odprave pripoznanja navedenega finančnega sredstva v skladu s tem standardom, mora podjetje ponovno izračunati bruto knjigovodsko vrednost finančnega sredstva in v poslovnem izidu pripoznati *dobiček ali izgubo iz naslova spremembe*. Bruto knjigovodska vrednost finančnega sredstva se ponovno izračuna kot sedanja vrednost ponovno dogovorjenih ali spremenjenih pogodbenih denarnih tokov, ki se diskontirajo po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva (oziroma po kreditnemu tveganju prilagojeni efektivni obrestni meri za kupljena ali izdana finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo) ali, kadar je smiselno, po spremenjeni efektivni obrestni meri, ki se izračuna v skladu s 6.5.10. členom. Knjigovodska vrednost spremenjenega finančnega sredstva se prilagodi za vse stroške in opravnine, ki se amortizirajo v preostalem obdobju trajanja finančnega sredstva.

Odpis vrednosti

- 5.4.4 **Podjetje mora neposredno zmanjšati bruto knjigovodsko vrednost finančnega sredstva, če upravičeno pričakuje, da mu finančno sredstvo v celoti ali delno ne bo povrnjeno. Odpis vrednosti pomeni odpravo pripoznanja (glej B3.2.16.(r) člen).**

5.5 OSLABITEV**Pripoznavanje pričakovanih kreditnih izgub****Splošni pristop**

- 5.5.1 **Podjetje pripozna popravek vrednosti za izgubo za pričakovane kreditne izgube v zvezi s finančnim sredstvom, ki se meri v skladu s 4.1.2. ali 4.1.2.A členom, terjatvijo iz najema, sredstvom iz pogodbe ali obvezo iz posojila in pogodbo o finančnem poročstvu, za katero se uporabljajo zahteve glede oslabitve v skladu z 2.1.(g), 4.2.1.(c) oziroma 4.2.1.(d) členom.**
- 5.5.2 Podjetje mora uporabljati zahteve glede oslabitve pri pripoznavanju in merjenju popravka vrednosti za izgubo pri finančnih sredstvih, ki se merijo po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom. Vendar se mora popravek vrednosti za izgubo pripoznati v drugem vseobsegajočem donosu in ne sme zmanjšati knjigovodske vrednosti finančnega sredstva v izkazu finančnega položaja.
- 5.5.3 **Ob upoštevanju 5.5.13.–5.5.16. člena mora podjetje na vsak datum poročanja izmeriti popravek vrednosti za izgubo za finančni instrument kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja, če se je kreditno tveganje za navedeni finančni instrument od začetnega pripoznanja pomembno povečalo.**
- 5.5.4 Cilj zahtev glede oslabitve je pripoznati pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja za vse finančne instrumente, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja (ne glede na to, ali se je ocenilo na posamični ali skupni podlagi), pri čemer se upoštevajo vse primerne in dokazljive informacije, vključno z informacijami, usmerjenimi v prihodnost.
- 5.5.5 **Ob upoštevanju 5.5.13.–5.5.16. člena mora podjetje, če se na datum poročanja kreditno tveganje pri finančnem instrumentu od začetnega pripoznanja ni znatno povečalo, izmeriti popravek vrednosti za izgubo za navedeni finančni instrument kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju.**
- 5.5.6 Za obveze iz posojil in pogodbe o finančnem poročstvu se mora datum, ko podjetje postane stranka v nepreklicno prevzeti finančni obvezi, šteti za datum začetnega pripoznanja za namene uporabe zahtev glede oslabitve.
- 5.5.7 Če je podjetje v prejšnjem poročevalskem obdobju za finančni instrument izmerilo popravek vrednosti za izgubo kot znesek, enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja, vendar v tekočem poročevalskem obdobju ugotovi, da zahteve iz 5.5.3. člena niso več izpolnjene, na tekoči datum poročanja izmeri popravek vrednosti za izgubo kot znesek, enak pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju.

- 5.5.8 Podjetje v poslovnem izidu kot dobiček ali izgubo zaradi oslabitev pripozna znesek pričakovanih kreditnih izgub (ali razveljavitev), ki se na datum poročanja zahteva za prilagoditev popravka vrednosti za izgubo znesku, ki se mora pripoznati v skladu s tem standardom.

Določanje znatnih povečanj kreditnega tveganja

- 5.5.9 Podjetje na vsak datum poročanja oceni, ali se je kreditno tveganje finančnega instrumenta od začetnega pripoznanja znatno povečalo. Za to oceno mora podjetje uporabiti spremembo tveganja, da bo v pričakovanem obdobju trajanja finančnega instrumenta prišlo do neplačila, in ne spremembe zneska pričakovanih kreditnih izgub. Pri oceni mora podjetje primerjati tveganje, da bo pri finančnem instrumentu prišlo do neplačila, na datum poročanja s tveganjem, da bo pri finančnem instrumentu prišlo do neplačila, na datum začetnega pripoznanja ter upoštevati primerne in dokazljive informacije, ki se lahko pridobijo brez pretiranih stroškov ali prizadevanj in ki kažejo na znatna povečanja kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja.
- 5.5.10 Podjetje lahko predpostavi, da se kreditno tveganje finančnega instrumenta od začetnega pripoznanja ni znatno povečalo, če se za finančni instrument ugotovi, da ima na datum poročanja nizko kreditno tveganje (glej B5.5.22.–B5.5.24. člen).
- 5.5.11 Če so na voljo primerne in dokazljive v prihodnost usmerjene informacije, ki se lahko pridobijo brez pretiranih stroškov ali prizadevanj, se podjetje pri ugotavljanju, ali se je kreditno tveganje od začetnega pripoznanja znatno povečalo, ne more zanašati samo na informacije o zaostankih s plačili. Če pa informacij, ki so bolj usmerjene v prihodnost kot stanje zaostankov s plačili (na posamični ali skupinski podlagi), ni mogoče pridobiti brez pretiranih stroškov in prizadevanj, lahko podjetje uporabi informacije o zaostankih s plačili, da ugotovi, ali je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnih povečanj kreditnega tveganja. Ne glede na način, na katerega podjetje oceni znatna povečanja kreditnega tveganja, obstaja ovrgljiva predpostavka, da se je kreditno tveganje finančnega sredstva od začetnega pripoznanja znatno povečalo, če pogodbeni plačila zaostajajo za več kot 30 dni. Podjetje lahko ovrže to predpostavko, če ima primerne in dokazljive informacije, ki se lahko pridobijo brez pretiranih stroškov in prizadevanj ter dokazujejo, da se kreditno tveganje od začetnega pripoznanja ni znatno povečalo, čeprav pogodbeni plačila zaostajajo za več kot 30 dni. Če podjetje ugotovi, da je prišlo do znatnih povečanj kreditnega tveganja, preden pogodbeni plačila zaostajajo za več kot 30 dni, se ovrgljiva predpostavka ne uporablja.

Spremenjena finančna sredstva

- 5.5.12 Če se je o pogodbenih denarnih tokovih iz finančnega sredstva dosegel nov dogovor ali so se spremenili in se pripoznanje finančnega sredstva ni odpravilo, podjetje oceni, ali je prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja finančnega instrumenta v skladu s 5.5.3. členom tako, da primerja:
- (a) tveganje neplačila na datum poročanja (na podlagi spremenjenih pogodbenih pogojev); in
 - (b) tveganje neplačila ob začetnem pripoznanju (na podlagi prvotnih, nespremenjenih pogodbenih pogojev).

Kupljena ali izdana finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo

- 5.5.13 Ne glede na 5.5.3. in 5.5.5. člen mora podjetje na datum poročanja pripoznati samo kumulativne spremembe pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja od začetnega pripoznanja kot popravek vrednosti za izgubo za kupljena ali izdana finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo.
- 5.5.14 Podjetje mora na vsak datum poročanja znesek spremembe pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja pripoznati v poslovnem izidu kot dobiček ali izgubo zaradi oslabitve. Podjetje mora ugodne spremembe pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja pripoznati kot dobiček zaradi oslabitve, tudi če so pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja nižje od zneska pričakovanih kreditnih izgub, vključenih v ocenjene denarne tokove ob začetnem pripoznanju.

Poenostavljeni pristop za terjatve do kupcev, sredstva iz pogodbe in terjatve iz najema

- 5.5.15** Ne glede na 5.5.3. in 5.5.5. člen mora podjetje popravek vrednosti za izgubo vedno meriti kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja, za naslednja sredstva:
- (a) terjatve do kupcev ali sredstva iz pogodbe, ki izhajajo iz transakcij, ki spadajo v področje uporabe MSRP 15 in ki:
 - (i) ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja (oziroma če podjetje uporabi praktično rešitev za pogodbe, ki trajajo leto ali manj) v skladu z MSRP 15 ali
 - (ii) vsebujejo pomembno sestavino financiranja v skladu z MSRP 15, če podjetje kot računovodsko usmeritev izbere, da bo popravek vrednosti za izgubo merilo kot znesek, enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja. Navedena računovodska usmeritev se mora uporabljati za vse take terjatve do kupcev ali sredstva iz pogodbe, vendar se lahko uporablja ločeno za terjatve do kupcev in sredstva iz pogodbe;
 - (b) terjatve iz najema, ki izhajajo iz transakcij, ki spadajo v področje uporabe MRS 17, če podjetje kot računovodsko usmeritev izbere, da bo popravek vrednosti za izgubo merilo kot znesek, enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja. Navedena računovodska usmeritev se mora uporabljati za vse terjatve iz najema, vendar se lahko uporablja ločeno za terjatve iz finančnega in terjatve iz poslovnega najema.
- 5.5.16** Podjetje lahko izbere računovodske usmeritve za terjatve do kupcev, terjatve iz najema in sredstva iz pogodbe, ki so neodvisne druga od druge.

Merjenje pričakovanih kreditnih izgub

- 5.5.17** Podjetje mora izmeriti pričakovane kreditne izgube finančnega instrumenta na način, ki upošteva:
- (a) nepristranski in z verjetnostjo tehtan znesek, ki se določi z ovrednotenjem vrste možnih izidov,
 - (b) časovno vrednost denarja in
 - (c) primerne in dokazljive informacije o preteklih dogodkih, trenutnih pogojih ter napovedih glede prihodnjih ekonomskih okoliščin, ki so brez pretiranih stroškov in prizadevanj na voljo na datum poročanja.
- 5.5.18** Pri merjenju pričakovanih kreditnih izgub podjetju ni treba nujno opredeliti vseh možnih scenarijev. Vendar pa mora upoštevati tveganje ali verjetnost, da bo prišlo do kreditne izgube, tako da upošteva možnost, da bo prišlo do kreditne izgube, in možnost, da do kreditne izgube ne bo prišlo, tudi če je možnost kreditne izgube zelo majhna.
- 5.5.19** Najdaljše obdobje, ki ga je treba upoštevati pri merjenju pričakovanih kreditnih izgub, je najdaljše pogodbeno obdobje (vključno z možnostmi podaljšanja), v katerem je podjetje izpostavljeno kreditnemu tveganju, in ne daljše obdobje, tudi če je daljše obdobje v skladu s poslovno prakso.
- 5.5.20** Vendar nekateri finančni instrumenti vključujejo tako sestavino posojila kot sestavino neizkoriščene obveze in pogodbeno zmožnost podjetja, da zahteva plačilo ter odpove neizkoriščeno obvezo, ne omejuje izpostavljenosti podjetja kreditnim izgubam na pogodbeni odpovedni rok. Podjetje izključno za take finančne instrumente meri pričakovane kreditne izgube v obdobju, v katerem je izpostavljeno kreditnemu tveganju in v katerem se pričakovane kreditne izgube ne bi zmanjšale z ukrepi za obvladovanje tveganj, tudi če je navedeno obdobje daljše od najdaljšega možnega pogodbenega obdobja.

5.6 PRERAZVRSTITEV FINANČNIH SREDSTEV

- 5.6.1** Če podjetje prerazvrsti finančna sredstva v skladu s 4.4.1. členom, mora prerazvrstitev uporabljati za naprej od datuma prerazvrstitve. Podjetje ne sme opraviti preračuna za nobene predhodno pripoznane dobičke, izgube (vključno z dobički in izgubami zaradi oslabitev) ali obresti. Zahteve glede prerazvrstitev določa 5.6.2.–5.6.7. člen.

- 5.6.2 Če podjetje prerazvrsti finančno sredstvo iz kategorije, ki se meri po odplačni vrednosti, v kategorijo, ki se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se njegova poštena vrednost izmeri na datum prerazvrstitve. Morebiten dobiček ali izguba, ki izhaja iz razlike med prejšnjo odplačno vrednostjo finančnega sredstva in pošteno vrednostjo, se pripozna v poslovnem izidu.
- 5.6.3 Če podjetje prerazvrsti finančno sredstvo iz kategorije, ki se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, v kategorijo, ki se meri po odplačni vrednosti, postane njegova poštena vrednost na datum prerazvrstitve njegova nova bruto knjigovodska vrednost (za napotke glede določanja efektivne obrestne mere in popravka vrednosti za izgubo na datum prerazvrstitve glej B5.6.2. člen).
- 5.6.4 Če podjetje prerazvrsti finančno sredstvo iz kategorije, ki se meri po odplačni vrednosti, v kategorijo, ki se meri po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, se njegova poštena vrednost izmeri na datum prerazvrstitve. Morebiten dobiček ali izguba, ki izhaja iz razlike med prejšnjo odplačno vrednostjo finančnega sredstva in pošteno vrednostjo, se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu. Efektivna obrestna mera in merjenje pričakovanih kreditnih izgub se ne prilagodita zaradi prerazvrstitve (glej B5.6.1. člen).
- 5.6.5 Če podjetje prerazvrsti finančno sredstvo iz kategorije, ki se meri po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, v kategorijo, ki se meri po odplačni vrednosti, se finančno sredstvo prerazvrsti po njegovi pošteni vrednosti na datum prerazvrstitve. Vendar se kumulativni dobiček ali izguba, ki je bila prej pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu, odstrani iz lastniškega kapitala in prilagaja pošteno vrednost finančnega sredstva na datum prerazvrstitve. Posledično se finančno sredstvo na datum prerazvrstitve meri, kot da bi se vedno merilo po odplačni vrednosti. Ta prilagoditev vpliva na drugi vseobsegajoči donos, ne pa na poslovni izid in zato ne velja za prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1 *Predstavljanje računovodskih izkazov*). Efektivna obrestna mera in merjenje pričakovanih kreditnih izgub se ne prilagodita zaradi prerazvrstitve (glej B5.6.1. člen).
- 5.6.6 Če podjetje prerazvrsti finančno sredstvo iz kategorije, ki se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, v kategorijo, ki se meri po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, se finančno sredstvo še naprej meri po pošteni vrednosti (za napotke glede določanja efektivne obrestne mere in popravka vrednosti za izgubo na datum prerazvrstitve glej B5.6.2. člen).
- 5.6.7 Če podjetje prerazvrsti finančno sredstvo iz kategorije, ki se meri po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, v kategorijo, ki se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se finančno sredstvo še naprej meri po pošteni vrednosti. Kumulativni dobiček ali izguba, prej pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu, se prerazvrstita iz lastniškega kapitala v poslovni izid kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1) na datum prerazvrstitve.

5.7 DOBIČKI IN IZGUBE

- 5.7.1 Dobitek ali izguba iz finančnega sredstva ali finančne obveznosti, ki se meri po pošteni vrednosti, se pripozna v poslovnem izidu, razen če:
- (a) je del razmerja varovanja pred tveganjem (glej 6.5.8.–6.5.14. člen in, če je smiselno, 89.–94. člen MRS 39 v primeru obračunavanja varovanja poštene vrednosti pred tveganjem pri varovanju portfelja pred obrestnim tveganjem);
 - (b) je naložba v kapitalski instrument in se je podjetje odločilo predstaviti dobičke in izgube od navedene naložbe v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.5. členom;
 - (c) je finančna obveznost, določena kot merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, in mora podjetje predstaviti učinke sprememb *kreditnega tveganja* obveznosti v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.7. členom; ali
 - (d) je finančno sredstvo, ki se meri po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom, in mora podjetje pripoznati nekatere spremembe poštene vrednosti v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.10. členom.

- 5.7.1A *Dividende se v poslovnem izidu pripoznajo samo:*
- (a) ob vzpostavitvi pravice podjetja do izplačila dividende;
 - (b) če je verjetno, da bodo gospodarske koristi, povezane z dividendo, pritekale v podjetje; in
 - (c) če je znesek dividende mogoče zanesljivo izmeriti.
- 5.7.2 Dobiček ali izguba iz finančnega sredstva, ki se meri po odplačni vrednosti in ni del razmerja varovanja pred tveganjem (glej 6.5.8.–6.5.14. člen in, če je smiselno, 89.–94. člen MRS 39 v primeru obračunavanja varovanja poštene vrednosti pred tveganjem pri varovanju portfelja pred obrestnim tveganjem), se pripozna v poslovnem izidu, ko se odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko se prerazvrsti v skladu s 5.6.2. členom, s procesom odplačevanja (amortizacije) ali za potrebe pripoznanja dobičkov ali izgub zaradi oslabitev. Če podjetje finančna sredstva prerazvrsti iz kategorije, ki se meri po odplačni vrednosti, mora uporabiti 5.6.2. in 5.6.4. člen. Dobiček ali izguba iz finančne obveznosti, ki se meri po odplačni vrednosti in ni del razmerja varovanja pred tveganjem (glej 6.5.8.–6.5.14. člen in, če je smiselno, 89.–94. člen MRS 39 v primeru obračunavanja varovanja poštene vrednosti pred tveganjem pri varovanju portfelja pred obrestnim tveganjem), se pripozna v poslovnem izidu, ko se finančna obveznost neha pripoznavati in se prerazvrsti skozi postopek amortizacije (za napotke glede dobičkov ali izgub iz tečajnih razlik glej B5.7.2. člen).
- 5.7.3 Dobiček ali izguba iz finančnih sredstev ali finančnih obveznosti, ki so pred tveganjem varovane postavke v razmerju varovanja pred tveganjem, se pripozna v skladu s 6.5.8.–6.5.14. členom in, če je smiselno, 89.–94. členom MRS 39 v primeru obračunavanja varovanja poštene vrednosti pred tveganjem pri varovanju portfelja pred obrestnim tveganjem.
- 5.7.4 Če podjetje pripozna finančna sredstva z obračunavanjem po datumu poravnave (glej 3.1.2., B3.1.3. in B3.1.6. člen), se pri sredstvih, ki se merijo po odplačni vrednosti, kakršna koli sprememba poštene vrednosti sredstva, ki naj bi bilo prejeta v obdobju med datumom sklenitve in datumom poravnave posla, ne pripozna. Pri sredstvih, ki se merijo po poštenu vrednosti, pa je sprememba poštene vrednosti treba pripoznati v poslovnem izidu ali v drugem vseobsegajočem donosu, kakor je ustrezno v skladu s 5.7.1. členom. Za namene uporabe zahtev glede oslabitve se za datum začetnega pripoznanja šteje datum sklenitve posla.

Naložbe v kapitalske instrumente

- 5.7.5 Podjetje se lahko ob začetnem pripoznanju nepreklicno odloči, da bo poznejše spremembe poštene vrednosti naložbe v kapitalski instrument iz področja uporabe tega standarda, ki ni niti v *posesti za trgovanje* niti pogojno nadomestilo, ki ga prevzemnik pripozna v poslovni združitvi, za katero se uporablja MSRP 3, predstavilo v drugem vseobsegajočem donosu (za napotke glede dobičkov ali izgub iz tečajnih razlik glej B5.7.3. člen).
- 5.7.6 Če se podjetje odloči za možnost iz 5.7.5. člena, v poslovnem izidu pripozna dividende iz navedene naložbe v skladu s 5.7.1.A členom.

Obveznosti, določene kot merjene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida

- 5.7.7 Podjetje pripozna dobiček ali izgubo iz finančne obveznosti, določene kot merjene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, v skladu s 4.2.2. členom ali 4.3.5. členom, kot sledi:
- (a) znesek spremembe poštene vrednosti finančne obveznosti, ki se lahko pripiše spremembam kreditnega tveganja navedene obveznosti, se predstavi v drugem vseobsegajočem donosu (glej B5.7.13.–B5.7.20. člen) in
 - (b) preostali znesek spremembe poštene vrednosti obveznosti se predstavi v poslovnem izidu,
- razen če bi obravnava učinkov sprememb kreditnega tveganja obveznosti, opisana pod točko (a), povzročila ali povečala računovodsko neskladnost v izkazu poslovnega izida (v tem primeru se uporablja 5.7.8. člen). Napotki za ugotavljanje, ali bi nastala ali se povečala računovodska neskladnost, so podani v B5.7.5.–B5.7.7. in B5.7.10.–B5.7.12. členu.

- 5.7.8 Če bi zahteve iz 5.7.7. člena povzročile ali povečale računovodsko neskladnost v izkazu poslovnega izida, mora podjetje vse dobičke in izgube iz navedene obveznosti (vključno z učinki sprememb kreditnega tveganja navedene obveznosti) predstaviti v poslovnem izidu.
- 5.7.9 Ne glede na zahteve iz 5.7.7. in 5.7.8. člena podjetje v poslovnem izidu predstavi vse dobičke in izgube iz naslova obvez iz posojil in pogodb o finančnem poroštvi, ki so določene kot merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.

Sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa

- 5.7.10 Dobiček ali izguba iz finančnega sredstva, merjenega po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom, se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu, razen dobičkov ali izgub zaradi oslabitev (glej oddelek 5.5) ter dobičkov ali izgub iz tečajnih razlik (glej B5.7.2.–B5.7.2.A člen), dokler se ne odpravi pripoznanje za finančno sredstvo oziroma se to ne prerazvrsti. Ko se odpravi pripoznanje finančnega sredstva, se kumulativni dobiček ali izguba, prej pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu, prerazvrsti iz lastniškega kapitala v poslovni izid kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1). Če se finančno sredstvo prerazvrsti iz kategorije, ki se meri po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, mora podjetje kumulativni dobiček ali izgubo, ki je bila prej pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu, obračunavati v skladu s 5.6.5. in 5.6.7. členom. Obresti, izračunane po metodi učinkovitih obresti, se pripoznajo v poslovnem izidu.
- 5.7.11 Kot je opisano v 5.7.10. členu, so, kadar se finančno sredstvo meri po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom, zneski, pripoznani v poslovnem izidu, enaki zneskom, ki bi bili pripoznani v poslovnem izidu, če bi se finančno sredstvo merilo po odplačni vrednosti.

POGLAVJE 6 Obračunavanje varovanja pred tveganjem

6.1 CILJ IN PODROČJE UPORABE OBRAČUNAVANJA VAROVANJA PRED TVEGANJEM

- 6.1.1 Cilj obračunavanja varovanja pred tveganjem je v računovodskih izkazih predstaviti učinek dejavnosti podjetja za obvladovanje tveganj, pri katerih se uporabljajo finančni instrumenti za upravljanje izpostavljenosti, ki izhajajo iz specifičnih tveganj in bi lahko vplivale na poslovni izid (ali drugi vseobsegajoči donos v primeru naložb v kapitalske instrumente, pri katerih se je podjetje odločilo, da bo spremembe poštene vrednosti prikazovalo v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.5. členom). Cilj tega pristopa je predstaviti kontekst instrumentov za varovanje pred tveganjem, za katere se uporablja obračunavanje varovanja pred tveganjem, da bi se omogočil vpogled v njihov namen in učinke.
- 6.1.2 Podjetje se lahko odloči, da bo določilo razmerje varovanja pred tveganjem med instrumentom za varovanje pred tveganjem in pred tveganjem varovano postavko v skladu s 6.2.1.–6.3.7. členom in B6.2.1.–B.6.3.25. členom. Za razmerja varovanja pred tveganjem, ki izpolnjujejo merila glede ustreznosti, mora podjetje obračunavati dobiček ali izgubo iz instrumenta za varovanje pred tveganjem in pred tveganjem varovane postavke v skladu s 6.5.1.–6.5.14. in B6.5.1.–B6.5.28. členom. Če je pred tveganjem varovana postavka skupina postavk, mora podjetje izpolnjevati dodatne zahteve iz 6.6.1.–6.6.6. in B6.6.1.–B6.6.16. člena.
- 6.1.3 Za varovanje poštene vrednosti izpostavljenosti portfelja finančnih sredstev ali finančnih obveznosti pred obrestnim tveganjem (in samo za takšno varovanje) lahko podjetje uporabi zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz MRS 39 namesto zahtev iz tega standarda. V takem primeru mora podjetje uporabiti posebne zahteve za obračunavanje varovanja pred tveganjem za varovanje portfelja pred obrestnim tveganjem ter kot pred tveganjem varovano postavko določiti delež, ki je znesek v tuji valuti (glej 81.A, 89.A in AG114.–AG132. člen MRS 39).

6.2 INSTRUMENTI ZA VAROVANJE PRED TVEGANJEM

Ustrezni instrumenti

- 6.2.1 Izvedeni finančni instrument, ki se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se lahko določi kot instrument za varovanje pred tveganjem, z izjemo nekaterih izdanih opcij (glej B6.2.4. člen).

6.2.2 Neizvedeno finančno sredstvo ali neizvedena finančna obveznost, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se lahko določi kot instrument za varovanje pred tveganjem, razen če je finančna obveznost, določena kot merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, za katero se znesek spremembe njene poštene vrednosti, ki se lahko pripiše spremembam kreditnega tveganja navedene obveznosti, predstavi v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.7. členom. Za varovanje pred valutnim tveganjem se lahko sestavina valutnega tveganja neizvedenega finančnega sredstva ali neizvedene finančne obveznosti določi kot instrument za varovanje pred tveganjem, če ni naložba v kapitalski instrument, za katero se je podjetje odločilo, da bo spremembe poštene vrednosti predstavilo v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.5. členom.

6.2.3 Za namene obračunavanja varovanja pred tveganjem se lahko kot instrumenti za varovanje pred tveganjem določijo samo pogodbe s stranko zunaj poročajočega podjetja (tj. zunaj skupine ali posameznega podjetja, o katerem se poroča).

Določanje instrumentov za varovanje pred tveganjem

6.2.4 Instrument, ki izpolnjuje pogoje glede ustreznosti, se mora v celoti določiti kot instrument za varovanje pred tveganjem. Edine dovoljene izjeme so:

- (a) ločitev notranje vrednosti in časovne vrednosti opcijske pogodbe, pri čemer se nato kot instrument za varovanje pred tveganjem določi samo sprememba notranje vrednosti opcije, ne pa sprememba časovne vrednosti (glej 6.5.15. in B6.5.29.–B6.5.33. člen);
- (b) ločitev terminskega elementa in promptnega elementa terminske pogodbe, pri čemer se nato kot instrument za varovanje pred tveganjem določi samo sprememba vrednosti promptnega elementa terminske pogodbe, ne pa terminski element; podobno se lahko valutni tečajni razmik, izražen v bazičnih točkah, loči in izključi iz določitve finančnega instrumenta kot instrumenta za varovanje pred tveganjem (glej 6.5.16. in B6.5.34.–B6.5.39. člen); in
- (c) delež celotnega instrumenta za varovanje pred tveganjem, na primer 50 odstotkov nominalnega zneska, se lahko določi kot instrument za varovanje pred tveganjem v razmerju varovanja pred tveganjem. Vendar se kot instrumenta za varovanje pred tveganjem ne sme določiti tistega deleža spremembe poštene vrednosti, ki izhaja samo iz dela obdobja, v katerem je instrument za varovanje pred tveganjem še veljaven.

6.2.5 Podjetje lahko obravnava skupaj in tudi skupaj določi kot instrument za varovanje pred tveganjem katero koli kombinacijo (vključno z okoliščinami, v katerih tveganje ali tveganja, ki izhajajo iz nekaterih instrumentov za varovanje pred tveganjem, izravnavajo tista, ki izhajajo iz drugih):

- (a) izvedenih finančnih instrumentov ali njihovega dela in
- (b) neizvedenih finančnih instrumentov ali njihovega dela.

6.2.6 Vendar izvedeni finančni instrument, ki združuje izdano opcijo in kupljeno opcijo (na primer obrestna ovratnica), ne izpolnjuje pogojev za določitev kot instrument za varovanje pred tveganjem, če je na datum določitve dejansko neto izdana opcija (razen, če izpolnjuje pogoje na podlagi B6.2.4. člena). Podobno se lahko dva ali več instrumentov (ali njihove dele) skupaj določi kot instrument za varovanje pred tveganjem samo, če v kombinaciji (tj. skupaj) na datum določitve niso dejansko neto izdana opcija (razen, če izpolnjujejo pogoje glede ustreznosti na podlagi B6.2.4. člena).

6.3 PRED TVEGANJEM VAROVANE POSTAVKE

Ustrezne postavke

6.3.1 Pred tveganjem varovana postavka je lahko pripoznano sredstvo ali obveznost, nepripoznana *trdna obveza*, *napovedana transakcija* ali čista finančna naložba v posel v tujini. Pred tveganjem varovana postavka je lahko:

- (a) posamezna postavka; ali
- (b) skupina postavk (pod pogoji iz 6.6.1.–6.6.6. in B6.6.1.–B6.6.16. člena).

Pred tveganjem varovana postavka je lahko tudi sestavina take postavke ali skupine postavk (glej 6.3.7. in B6.3.7.–B6.3.25. člen).

- 6.3.2** Pred tveganjem varovano postavko mora biti mogoče zanesljivo izmeriti.
- 6.3.3** Če je pred tveganjem varovana postavka napovedana transakcija (ali njena sestavina), mora biti taka transakcija zelo verjetna.
- 6.3.4** Skupna izpostavljenost, ki je kombinacija izpostavljenosti, ki bi lahko izpolnjevala pogoje za določitev kot pred tveganjem varovana postavka v skladu s 6.3.1. členom, in izvedenega finančnega instrumenta, se lahko določi kot pred tveganjem varovana postavka (glej B6.3.3.–B6.3.4. člen). To vključuje napovedano transakcijo s skupno izpostavljenostjo (tj. neobvezne, vendar pričakovane transakcije v prihodnosti, ki bi privedle do izpostavljenosti in izvedenega finančnega instrumenta), če je taka skupna izpostavljenost zelo verjetna in če po sklenitvi transakcije, ki zato ni več napovedana, ustreza pogojem za določitev kot pred tveganjem varovana postavka.
- 6.3.5** Za namene obračunavanja varovanja pred tveganjem se kot pred tveganjem varovane postavke lahko določijo samo sredstva, obveznosti, trdne obveze ali zelo verjetne napovedane transakcije s stranko zunaj poročajočega podjetja. Obračunavanje varovanja pred tveganjem se lahko uporablja za posle med podjetji v isti skupini samo v posameznih ali ločenih računovodskih izkazih teh podjetij in ne v konsolidiranih računovodskih izkazih skupine, razen v konsolidiranih računovodskih izkazih naložbenega podjetja, kot je opredeljeno v MSRP 10, kjer transakcije med naložbenim podjetjem in njegovimi odvisnimi podjetji, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ne bodo izključene iz konsolidiranih računovodskih izkazov.
- 6.3.6** Vendar lahko kot izjema pri 6.3.5. členu valutno tveganje denarne postavke znotraj skupine (npr. obveznost/terjatev med dvema odvisnima podjetjema) v konsolidiranih računovodskih izkazih izpolnjuje pogoje za določitev kot pred tveganjem varovana postavka, če ima za posledico izpostavljenost do dobičkov ali izgub iz tečajnih razlik, ki niso v celoti odpravljeni ob konsolidaciji v skladu z MRS 21 *Vplivi sprememb deviznih tečajev*. V skladu z MRS 21 dobički ali izgube iz tečajnih razlik za denarne postavke znotraj skupine ob konsolidaciji niso v celoti odpravljeni, če se s takšno notranjo denarno postavko posluje med dvema podjetjema v skupini, ki imata različni funkcijski valuti. Poleg tega lahko valutno tveganje zelo verjetne napovedane transakcije znotraj skupine ustreza pogojem za določitev kot pred tveganjem varovana postavka v konsolidiranih računovodskih izkazih, če je navedeni posel izražen v valuti, ki ni funkcijska valuta podjetja, ki sklepa posel, valutno tveganje pa bo vplivalo na konsolidirani poslovni izid.

Določanje pred tveganjem varovanih postavk

- 6.3.7** Podjetje lahko določi celotno postavko ali njeno sestavino kot pred tveganjem varovano postavko v razmerju varovanja pred tveganjem. Celotna postavka obsega vse spremembe denarnih tokov ali poštene vrednosti postavke. Sestavina obsega manj kot celotno spremembo poštene vrednosti ali spremenljivosti denarnih tokov postavke. V tem primeru lahko podjetje kot pred tveganjem varovane postavke določi samo naslednje vrste sestavin (vključno z njihovimi kombinacijami):
- (a) samo spremembe denarnih tokov ali poštene vrednosti postavke, ki se lahko pripišejo specifičnemu tveganju ali tveganjem (sestavini tveganja), če je na podlagi ocene v okviru specifične tržne strukture sestavino tveganja mogoče razločevati in zanesljivo meriti (glej B6.3.8.–B6.3.15. člen). Sestavine tveganja vključujejo določitev samo tistih sprememb denarnih tokov ali poštene vrednosti pred tveganjem varovane postavke, ki so nad ali pod določeno ceno ali drugo spremenljivko (enostransko tveganje);
 - (b) enega ali več izbranih pogodbenih denarnih tokov;
 - (c) sestavine nominalnega zneska, tj. določenega dela zneska postavke (glej B6.3.16.–B6.3.20. člen).

6.4 MERILA USTREZNOSTI ZA OBRAČUNAVANJE VAROVANJA PRED TVEGANJEM

- 6.4.1** Razmerje varovanja pred tveganjem ustreza pogojem za obračunavanje varovanja pred tveganjem samo, če so izpolnjena vsa naslednja merila:
- (a) razmerje varovanja pred tveganjem je sestavljeno samo iz ustreznih instrumentov za varovanje pred tveganjem in ustreznih pred tveganjem varovanih postavk;

- (b) ob nastanku razmerja se uradno določijo in dokumentirajo razmerje varovanja pred tveganjem, cilj podjetja pri obvladovanju tveganj in strategija za izvajanje varovanja pred tveganjem. Navedena dokumentacija mora vsebovati opredelitev instrumenta za varovanje pred tveganjem, pred tveganjem varovane postavke, vrste tveganja, pred katerim se varuje, in načina, na katerega bo podjetje ocenilo, ali razmerje varovanja pred tveganjem izpolnjuje zahteve glede učinkovitosti varovanja (vključno z njegovo analizo virov neučinkovitosti varovanja pred tveganjem in ugotavljanjem količnika varovanja pred tveganjem);
- (c) razmerje varovanja pred tveganjem izpolnjuje vse naslednje zahteve glede učinkovitosti varovanja:
 - (i) med pred tveganjem varovano postavko in instrumentom za varovanje pred tveganjem obstaja ekonomsko razmerje (glej B6.4.4.–B6.4.6. člen);
 - (ii) učinek kreditnega tveganja ne prevladuje pri spremembah vrednosti, ki so posledica navedenega ekonomskega razmerja (glej B6.4.7.–B6.4.8. člen); in
 - (iii) količnik varovanja pred tveganjem v razmerju varovanja pred tveganjem je enak tistemu, ki izvira iz obsega pred tveganjem varovane postavke, ki ga podjetje dejansko varuje, in obsega instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki ga podjetje dejansko uporablja za varovanje navedenega obsega pred tveganjem varovane postavke. Kljub temu taka določitev ne sme odražati neravnotežja med utežmi pred tveganjem varovane postavke in instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki bi privedlo do neučinkovitosti varovanja pred tveganjem (ne glede na to, ali je pripoznano ali ne), kar bi povzročilo računovodski rezultat, ki bi bil neskladen s ciljem obračunavanja varovanja pred tveganjem (glej B6.4.9.–B6.4.11. člen).

6.5 OBRAČUNAVANJE RAZMERIJ VAROVANJA PRED TVEGANJEM, KI IZPOLNJUJEJO POGOJE

- 6.5.1 Podjetje uporablja obračunavanje varovanja pred tveganjem za razmerja varovanja pred tveganjem, ki izpolnjujejo merila ustreznosti iz 6.4.1. člena (ta vključujejo odločitev podjetja, da razmerje določi kot razmerje varovanja pred tveganjem).
- 6.5.2 Obstajajo tri vrste razmerij varovanja pred tveganjem:
 - (a) varovanje poštene vrednosti pred tveganjem: varovanje pred izpostavljenostjo spremembam poštene vrednosti pripoznanega sredstva ali obveznosti ali nepripoznane trdne obveze oziroma sestavine katere od teh postavk, ki jo je mogoče pripisati posameznemu tveganju in lahko vpliva na poslovni izid;
 - (b) varovanje denarnih tokov pred tveganjem: varovanje pred izpostavljenostjo spremembam denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati specifičnemu tveganju, povezanemu s celotnim pripoznanim sredstvom ali obveznostjo (kot so vsa ali nekatera prihodnja plačila obresti za dolg s spremenljivo obrestno mero) ali zelo verjetno napovedano transakcijo ali sestavino katere od teh postavk, in ki lahko vplivajo na poslovni izid;
 - (c) varovanje čiste finančne naložbe v posel v tujini pred tveganjem, kot je opredeljeno v MRS 21.
- 6.5.3 Če je pred tveganjem varovana postavka kapitalski instrument, za katerega se je podjetje odločilo, da bo predstavljalo spremembe poštene vrednosti v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.5. členom, mora biti pred tveganjem varovana izpostavljenost iz 6.5.2.(a) člena tista, ki bi lahko vplivala na drugi vseobsegajoči donos. Samo tem primeru se pripoznana neučinkovitost varovanja pred tveganjem predstavi v drugem vseobsegajočem donosu.
- 6.5.4 Varovanje pred valutnim tveganjem iz trdne obveze se lahko obračunava kot varovanje poštene vrednosti pred tveganjem ali varovanje denarnih tokov pred tveganjem.
- 6.5.5 Če razmerje varovanja pred tveganjem ne izpolnjuje več zahteve glede učinkovitosti varovanja v zvezi s količnikom varovanja pred tveganjem (glej 6.4.1.(c)(iii) člen), vendar cilj obvladovanja tveganj za to določeno razmerje varovanja pred tveganjem ostane isti, mora podjetje prilagoditi količnik varovanja pred tveganjem za razmerje, tako da ponovno izpolnjuje merila ustreznosti (v tem standardu se za to uporablja izraz „rebalans“; glej B6.5.7.–B6.5.21. člen).
- 6.5.6 Podjetje preneha obračunavati varovanje pred tveganjem za naprej samo, če razmerje varovanja pred tveganjem (ali del razmerja varovanja pred tveganjem) ne izpolnjuje več meril ustreznosti za tako obračunavanje (po upoštevanju morebitnega rebalansa, če je smiselno). To vključuje primere, v katerih instrument za varovanje pred tveganjem preneha veljati ali se proda, odpove ali izkoristi. Za ta namen se zamenjava ali prenos instrumenta za varovanje pred tveganjem v drug instrument za varovanje pred tveganjem ne obravnava kot prenehanje veljavnosti ali odpoved, če je zamenjava

oziroma prenos del dokumentiranega cilja podjetja glede obvladovanja tveganj oziroma je skladna z njim. Poleg tega se za ta namen ne šteje, da je prišlo do prenehanja veljavnosti ali odpovedi instrumenta za varovanje pred tveganjem, če:

- (a) se pogodbeni stranke instrumenta za varovanje pred tveganjem kot posledica zakonov ali drugih predpisov ali uvedbe zakonov ali drugih predpisov dogovorijo, da ena ali več klirinških nasprotnih strank nadomesti svojo prvotno nasprotno stranko, tako da ta postane nova nasprotna stranka vsake od pogodbenih strank. Za ta namen je klirinška nasprotna stranka centralna nasprotna stranka (včasih se imenuje „klirinška organizacija“ ali „klirinška agencija“) ali podjetje oziroma podjetja, na primer, klirinški član klirinške organizacije ali stranka klirinškega člana klirinške organizacije, ki delujejo kot nasprotna stranka, da bi izvajali kliring prek centralne nasprotne stranke. Vendar, če pogodbeni stranke instrumenta za varovanje pred tveganjem nadomestijo svoje prvotne nasprotne stranke z drugimi nasprotnimi strankami, se ta odstavek uporablja samo, če vsaka od teh pogodbenih strank izvaja kliring z isto centralno nasprotno stranko;
- (b) so morebitne druge spremembe instrumenta za varovanje pred tveganjem omejene na tiste, ki so potrebne za izvedbo take nadomestitve nasprotne stranke. Takšne spremembe so omejene na tiste, ki so v skladu s pogoji, ki bi bili pričakovani, če bi kliring instrumenta za varovanje pred tveganjem prvotno izvajala klirinška nasprotna stranka. Te spremembe vključujejo spremembe zahtev glede zavarovanja s premoženjem, pravic za pobotanje stanj terjatev in obveznosti ter naloženih dajatev.

Prenehanje obračunavanja varovanja pred tveganjem lahko vpliva na celotno razmerje varovanja pred tveganjem ali samo na njegov del (v tem primeru se obračunavanje varovanja pred tveganjem nadaljuje za preostanek razmerja varovanja pred tveganjem).

6.5.7 Podjetje uporabi:

- (a) 6.5.10. člen, kadar preneha obračunavati varovanje pred tveganjem za varovanje poštene vrednosti pred tveganjem, pri katerem je pred tveganjem varovana postavka finančni instrument, merjen po odplačni vrednosti (ali njegova sestavina); in
- (b) 6.5.12 člen, kadar preneha obračunavati varovanje pred tveganjem za varovanje denarnih tokov pred tveganjem.

Varovanja poštene vrednosti pred tveganjem

6.5.8 Dokler varovanje poštene vrednosti pred tveganjem izpolnjuje merila ustreznosti iz 6.4.1. člena, se razmerje varovanja pred tveganjem obračunava, kot sledi:

- (a) dobiček ali izguba iz instrumenta za varovanje pred tveganjem se pripozna v poslovnem izidu (ali drugem vseobsegajočem donosu, če instrument za varovanje pred tveganjem varuje kapitalski instrument, za katerega se je podjetje odločilo, da bo spremembe poštene vrednosti predstavilo v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.5. členom);
- (b) dobiček ali izguba pri pred tveganjem varovani postavki iz naslova varovanja pred tveganjem mora prilagoditi knjigovodsko vrednost varovane postavke in biti pripoznana v poslovnem izidu. Če je pred tveganjem varovana postavka finančno sredstvo (ali njegova sestavina), ki se meri po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom, se dobiček ali izguba pri varovani postavki iz naslova varovanja pred tveganjem pripozna v poslovnem izidu. Če pa je pred tveganjem varovana postavka kapitalski instrument, za katerega se je podjetje odločilo, da bo predstavljalo spremembe poštene vrednosti v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.5. členom, morajo navedeni zneski ostati v drugem vseobsegajočem donosu. Če je pred tveganjem varovana postavka nepripoznana trdna obveza (ali njena sestavina), se kumulativna sprememba poštene vrednosti varovane postavke po določitvi pripozna kot sredstvo ali obveznost z ustreznim dobičkom oziroma izgubo, ki se pripozna v poslovnem izidu.

- 6.5.9 Če je pred tveganjem varovana postavka v varovanju poštene vrednosti pred tveganjem trdna obveza (ali njena sestavina) za pridobitev sredstva ali prevzem obveznosti, se začetna knjigovodska vrednost sredstva ali obveznosti, ki izhaja iz izpolnitve trdne obveze s strani podjetja, prilagodi tako, da vključuje kumulativno spremembo poštene vrednosti varovane postavke, ki je bila pripoznana v izkazu finančnega položaja.
- 6.5.10 Vsaka prilagoditev, ki izhaja iz 6.5.8.(b) člena, se amortizira v poslovnem izidu, če je pred tveganjem varovana postavka finančni instrument (ali njegova sestavina), ki se meri po odplačni vrednosti. Amortizacija se lahko začne takoj, ko nastane prilagoditev, in se mora začeti najpozneje takrat, ko se pred tveganjem varovana postavka ne prilagaja več za dobičke in izgube iz naslova varovanja pred tveganjem. Amortizacija temelji na ponovnem izračunu efektivne obrestne mere na datum, ko se amortizacija začne. V primeru finančnega sredstva (ali njegove sestavine), ki je pred tveganjem varovana postavka in se meri po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom, se amortizacija izvede na isti način, vendar do zneska, ki predstavlja kumulativni dobiček ali izgubo, ki je bila prej pripoznana v skladu s 6.5.8.(b) členom, namesto s prilagoditvijo knjigovodske vrednosti.

Varovanja denarnih tokov pred tveganjem

- 6.5.11 Dokler varovanje denarnih tokov pred tveganjem izpolnjuje merila ustreznosti iz 6.4.1. člena, se razmerje varovanja pred tveganjem obračunava, kot sledi:
- (a) ločena sestavina lastniškega kapitala, povezana s pred tveganjem varovano postavko (rezerva za varovanje denarnih tokov pred tveganjem), se prilagodi nižjemu od naslednjih (absolutno izraženih) zneskov:
 - (i) kumulativnemu dobičku ali izgubi iz instrumenta za varovanje pred tveganjem od začetka varovanja; in
 - (ii) kumulativni spremembi poštene vrednosti (sedanje vrednosti) pred tveganjem varovane postavke (tj. sedanji vrednosti kumulativne spremembe pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki se varujejo) od začetka varovanja pred tveganjem;
 - (b) delež dobička ali izgube iz instrumenta za varovanje pred tveganjem, za katerega se ugotovi, da je učinkovito varovanje pred tveganjem (tj. delež, ki se izravna s spremembo rezerve za varovanje denarnih tokov pred tveganjem, izračunane v skladu s točko (a)), se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu;
 - (c) vsi preostali dobički ali izgube iz instrumenta za varovanje pred tveganjem (oziroma vsi dobički ali izgube, ki so potrebni za izravnavo spremembe rezerve za varovanje denarnih tokov pred tveganjem, izračunane v skladu s točko (a)), predstavljajo neučinkovitost varovanja pred tveganjem, ki se mora pripoznati v poslovnem izidu;
 - (d) znesek, ki se je nabral v rezervi za varovanje denarnih tokov pred tveganjem v skladu s točko (a), se obračuna, kot sledi:
 - (i) če varovana napovedana transakcija naknadno privede do pripoznanja nefinančnega sredstva ali nefinančne obveznosti ali če varovana napovedana transakcija za nefinančno sredstvo ali nefinančno obveznost postane trdna obveza, za katero se uporablja obračunavanje varovanja poštene vrednosti pred tveganjem, mora podjetje navedeni znesek odstraniti iz rezerve za varovanje denarnih tokov pred tveganjem in ga vključiti neposredno v začetni strošek ali drugo knjigovodsko vrednost sredstva ali obveznosti. To ni prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1) in zato ne vpliva na drug vseobsegajoči donos;
 - (ii) za varovanja denarnih tokov pred tveganjem, ki niso tista iz točke (i), se navedeni znesek prerazvrsti iz rezerve za varovanje denarnih tokov pred tveganjem v poslovni izid kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1) v istem obdobju ali obdobjih, v katerih varovani pričakovani prihodnji denarni tokovi vplivajo na poslovni izid (na primer v obdobjih, v katerih se pripoznajo prihodki od obresti ali odhodki za obresti ali ko pride do napovedane prodaje);
 - (iii) če pa je navedeni znesek izguba in podjetje pričakuje, da celotna izguba ali njen del ne bo povrnjen v enem ali več prihodnjih obdobjih, mora podjetje nemudoma prerazvrstiti znesek, za katerega se ne pričakuje, da bo povrnjen, v poslovni izid kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1).

6.5.12 Če podjetje preneha obračunavati varovanje pred tveganjem za varovanje denarnih tokov pred tveganjem (glej 6.5.6. in 6.5.7.(b) člen), znesek, ki se je nabral v rezervi za varovanje denarnih tokov pred tveganjem v skladu s 6.5.11.(a) členom, obračuna kot sledi:

- (a) če se še vedno pričakuje, da bodo varovani prihodnji denarni tokovi nastali, navedeni znesek ostane v rezervi za varovanje denarnih tokov pred tveganjem, dokler ne pride do prihodnjih denarnih tokov oziroma dokler ne velja 6.5.11.(d)(iii) člen. Ko pride do prihodnjih denarnih tokov, se uporablja 6.5.11.(d)(iii) člen;
- (b) če se ne pričakuje več, da bo prišlo do varovanih prihodnjih denarnih tokov, se mora navedeni znesek nemudoma prerazvrstiti iz rezerve za varovanje denarnih tokov pred tveganjem v poslovni izid kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1). Za varovani prihodnji denarni tok, ki ni več zelo verjeten, se lahko še vedno pričakuje, da bo nastal.

Varovanja čistih finančnih naložb v posel v tujini pred tveganji

6.5.13 **Varovanja čistih finančnih naložb v posel v tujini pred tveganji, vključno z varovanjem denarne postavke, ki se obračunava kot del čiste finančne naložbe (glej MRS 21), se obračunavajo podobno kot varovanja denarnih tokov pred tveganjem:**

- (a) **del dobička ali izgube iz instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki je opredeljen kot učinkovito varovanje pred tveganjem, se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu (glej 6.5.11. člen); in**
- (b) **neučinkoviti del se pripozna v poslovnem izidu.**

6.5.14 **Kumulativni dobiček ali izguba iz instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki se nanaša na učinkoviti del varovanja, ki se je nabral v rezervi iz prevedbe tuje valute, se ob odtujitvi ali delni odtujitvi posla v tujini prerazvrsti iz lastniškega kapitala v poslovni izid kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1) v skladu z 48.–49. členom MRS 21.**

Obračunavanje časovne vrednosti opcij

6.5.15 Če podjetje loči notranjo vrednost in časovno vrednost opsijske pogodbe in kot instrument za varovanje pred tveganjem določi samo spremembo notranje vrednosti opcije (glej 6.2.4.(a) člen), časovno vrednost opcije obračunava, kot sledi (glej B6.5.29.–B6.5.33. člen):

- (a) podjetje mora ločevati časovno vrednost opcij glede na vrsto pred tveganjem varovane postavke, varovane z opcijo (glej B6.5.29. člen), ki je lahko:
 - (i) na transakciji temelječa varovana postavka; ali
 - (ii) na časovnem obdobju temelječa varovana postavka;
- (b) sprememba poštene vrednosti časovne vrednosti opcije, s katero se varuje na transakciji temelječa varovana postavka, se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu v obsegu, v katerem se nanaša na varovano postavko, in se akumulira v ločeni sestavini lastniškega kapitala. Kumulativna sprememba poštene vrednosti, ki izhaja iz časovne vrednosti opcije, ki se je nabrala v ločeni sestavini lastniškega kapitala (v nadaljevanju: znesek), se obračunava kot sledi:
 - (i) če varovana postavka naknadno privede do pripoznanja nefinančnega sredstva ali nefinančne obveznosti ali trdne obveze za nefinančno sredstvo ali nefinančno obveznost, za katero se uporablja obračunavanje varovanja poštene vrednosti pred tveganjem, mora podjetje znesek odstraniti iz ločene sestavine lastniškega kapitala in ga vključiti neposredno v začetni strošek ali drugo knjigovodsko vrednost sredstva ali obveznosti. To ni prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1) in zato ne vpliva na drugi vseobsegajoči donos;
 - (ii) za razmerja varovanja pred tveganjem, ki niso tista iz točke (i), se znesek prerazvrsti iz ločene sestavine lastniškega kapitala v poslovni izid kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1) v istem obdobju ali obdobjih, v katerih varovani pričakovani prihodnji denarni tokovi vplivajo na poslovni izid (na primer, ko pride do napovedane prodaje);

- (iii) če pa se za celoten znesek ali njegov del ne pričakuje, da bo povrnjen v enem ali več prihodnjih obdobjih, je treba znesek, za katerega se ne pričakuje, da bo povrnjen, nemudoma prerazvrstiti v poslovni izid kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1);
- (c) sprememba poštene vrednosti časovne vrednosti opcije, s katero se varuje na časovnem obdobju temelječa varovana postavka, se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu v obsegu, v katerem se nanaša na varovano postavko, in se akumulira v ločeni sestavini lastniškega kapitala. Časovna vrednost na datum določitve opcije kot instrumenta za varovanje pred tveganjem, se v obsegu, v katerem se nanaša na varovano postavko, amortizira na sistematski in racionalni podlagi v obdobju, v katerem bi lahko prilagoditev varovanja pred tveganjem za notranjo vrednost opcije vplivala na poslovni izid (ali drugi vseobsegajoči donos, če je varovana postavka kapitalski instrument, za katerega se je podjetje odločilo, da bo predstavljalo spremembe poštene vrednosti v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.5. členom). Zato se v vsakem poročevalskem obdobju znesek amortizacije prerazvrsti iz ločene sestavine lastniškega kapitala v poslovni izid kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1). Če pa se za razmerje varovanja pred tveganjem, ki vključuje spremembo notranje vrednosti opcije kot instrumenta za varovanje pred tveganjem, preneha obračunavanje varovanja pred tveganjem, je treba čisti znesek (tj. vključno s kumulativno amortizacijo), ki se je nabral v ločeni sestavini lastniškega kapitala, nemudoma prerazvrstiti v poslovni izid kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1).

Obračunavanje terminskega elementa terminskih pogodb in v bazičnih točkah izraženega valutnega tečajnega razmika finančnih instrumentov

- 6.5.16 Če podjetje loči terminski element in promptni element terminske pogodbe in kot instrument za varovanje pred tveganjem določi samo spremembo vrednosti promptnega elementa terminske pogodbe ali če podjetje loči valutni tečajni razmik, izražen v bazičnih točkah, od finančnega instrumenta in ga izključi iz določitve navedenega finančnega instrumenta kot instrumenta za varovanje pred tveganjem (glej 6.2.4.(b) člen), lahko za terminski element terminske pogodbe ali za valutni tečajni razmik, izražen v bazičnih točkah, uporablja 6.5.15. člen na isti način, kot se uporablja za časovno vrednost opcije. V tem primeru mora podjetje uporabljati napotke za uporabo iz B6.5.34.–B6.5.39. člena.

6.6 VAROVANJE SKUPINE POSTAVK PRED TVEGANJEM

Ustreznost skupine postavk za obravnavo kot pred tveganjem varovane postavke

- 6.6.1 **Skupina postavk (vključno s skupino postavk, ki tvorijo neto (čisto) pozicijo; glej B6.6.1.–B6.6.8. člen) je ustrezna pred tveganjem varovana postavka samo, če:**
- (a) je sestavljena iz postavk (vključno s sestavinami postavk), ki so na posamični podlagi ustrezne pred tveganjem varovane postavke;
 - (b) se postavke v skupini upravljajo skupaj na skupinski podlagi za namene obvladovanja tveganj; in
 - (c) gre v primeru varovanja denarnih tokov pred tveganjem pri skupini postavk, pri katerih se za spremembe denarnih tokov ne pričakuje, da bodo približno sorazmerne s splošno spremenljivostjo denarnih tokov skupine, tako da nastanejo izravnalne pozicije tveganja:
 - (i) za varovanje pred valutnim tveganjem; in
 - (ii) določitev navedene neto pozicije določa poročevalsko obdobje, v katerem naj bi napovedane transakcije vplivale na poslovni izid, ter njihovo naravo in obseg (glej B6.6.7.–B6.6.8. člen).

Določitev sestavine nominalnega zneska

- 6.6.2 Sestavina, ki je del ustrezne skupine postavk, je ustrezna pred tveganjem varovana postavka, če je taka določitev skladna s ciljem podjetja glede obvladovanja tveganj.
- 6.6.3 Plastna sestavina celotne skupine postavk (na primer spodnja plast), je ustrezna za obračunavanje varovanja pred tveganjem, samo če:
- (a) jo je mogoče razločevati in zanesljivo meriti;
 - (b) je cilj obvladovanja tveganj varovanje plastne sestavine pred tveganjem;

- (c) so postavke v celotni skupini, iz katere se opredeli plast, izpostavljene istemu tveganju, pred katerim se varuje (tako, da izbira konkretnih postavk iz celotne skupine, ki tvorijo del varovane plasti, ne vpliva bistveno na merjenje varovane plasti);
- (d) lahko podjetje za varovanje obstoječih postavk (na primer nepripoznane trdne obveze ali pripoznanega sredstva) opredeli in izsledi celotno skupino postavk, iz katere je opredeljena varovana plast (tako da lahko podjetje spoštuje zahteve za obračunavanje ustreznih razmerij varovanja pred tveganjem); in
- (e) vse postavke v skupini, ki vsebujejo možnosti predčasnega odplačila, ustrezajo zahtevam za sestavine nominalnega zneska (glej B6.3.20. člen).

Predstavljanje

- 6.6.4 Za varovanje skupine postavk pred tveganjem z izravnalnimi pozicijami tveganja (tj. pri varovanju neto pozicije), pri katerih tveganje, pred katerim se varuje, vpliva na različne vrstične postavke v izkazu poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa, se vsi dobički in izgube iz naslova varovanja pred tveganjem v navedenem izkazu predstavijo v ločeni vrstici od tistih, na katere vplivajo varovane postavke. Zato v navedenem izkazu znesek v vrstični postavki, ki se nanaša na samo varovano postavko (na primer prihodki ali stroški prodaje), ostane nespremenjen.
- 6.6.5 Za sredstva in obveznosti, ki se varujejo skupaj kot skupina v okviru varovanja poštene vrednosti pred tveganjem, se dobiček ali izguba v izkazu finančnega položaja za posamezna sredstva in obveznosti pripozna kot prilagoditev knjigovodske vrednosti zadevnih posameznih postavk, ki sestavljajo skupino, v skladu s 6.5.8.(b) členom.

V celoti izravnane neto pozicije

- 6.6.6 Kadar je pred tveganjem varovana postavka skupina, ki je v celoti izravnana neto pozicija (tj. varovane postavke same med sabo v celoti izravnajo tveganje, ki se obvladuje na podlagi skupine), jo lahko podjetje določi v razmerju varovanja pred tveganjem, ki ne vključuje instrumenta za varovanje pred tveganjem, če:
- (a) je varovanje pred tveganjem del strategije nepretrganega varovanja pred neto tveganjem, pri čemer podjetje rutinsko zavaruje nove pozicije iste vrste skozi čas (na primer, ko posli prestopijo v časovno obdobje, za katerega podjetje izvaja varovanje pred tveganjem);
 - (b) se spremeni velikost pred tveganjem varovane neto pozicije v obdobju trajanja strategije nepretrganega varovanja pred neto tveganjem in podjetje uporablja ustrezne instrumente za varovanje pred neto tveganjem (tj. kadar neto pozicija ni v celoti izravnana);
 - (c) se za take neto pozicije običajno uporablja obračunavanje varovanja pred tveganjem, kadar neto pozicija ni v celoti izravnana in je zavarovana z ustreznimi instrumenti za varovanje pred tveganjem; in
 - (d) bi neuporaba obračunavanja varovanja pred tveganjem za v celoti izravnano neto pozicijo privedla do nedoslednih računovodskih rezultatov, ker se pri obračunavanju ne bi pripoznale izravnalne pozicije tveganja, ki bi bile sicer pripoznane v varovanju neto pozicije pred tveganjem.

6.7 MOŽNOST, DA SE KREDITNA IZPOSTAVLJENOST DOLOČI KOT MERJENA PO POŠTENI VREDNOSTI PREK POSLOVNEGA IZIDA

Ustreznost kreditnih izpostavljenosti za določitev kot merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

- 6.7.1 Če podjetje uporablja kreditni izvedeni finančni instrument, ki se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, za obvladovanje kreditnega tveganja celotnega ali dela finančnega instrumenta (kreditne izpostavljenosti), lahko navedeni finančni instrument v obsegu, v katerem se tako obvladuje (tj. celoten instrument ali njegov del), določi kot merjen po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če:
- (a) je subjekt kreditne izpostavljenosti (na primer posojilojemalec ali imetnik obveze iz posojil) enak referenčnemu subjektu kreditnega izvedenega finančnega instrumenta („ujemanje subjektov“); in
 - (b) je stopnja nadrejenosti finančnega instrumenta enaka stopnji nadrejenosti instrumentov, ki se lahko izročijo v skladu s pogoji kreditnega izvedenega finančnega instrumenta.

Podjetje se lahko odloči za tako določitev ne glede na to, ali finančni instrument, ki se uporablja za obvladovanje kreditnega tveganja, spada v področje uporabe tega standarda ali ne (na primer, podjetje lahko določi obveze iz posojil, ki ne spadajo v področje uporabe tega standarda). Podjetje lahko navedeni finančni instrument določi ob začetnem pripoznanju ali po njem ali medtem, ko je nepripoznan. Podjetje mora istočasno dokumentirati določitev.

Obračunavanje kreditnih izpostavljenosti, določenih kot merjenih po poštenu vrednosti prek poslovnega izida

- 6.7.2 Če je finančni instrument v skladu s 6.7.1. členom določen kot merjen po poštenu vrednosti prek poslovnega izida po začetnem pripoznanju ali prej ni bil pripoznan, se mora razlika med knjigovodsko vrednostjo (če obstaja) in pošteno vrednostjo na datum določitve nemudoma pripoznati v poslovnem izidu. Za finančna sredstva, ki se merijo po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom, se kumulativni dobiček ali izguba, prej pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu, nemudoma prerazvrsti iz lastniškega kapitala v poslovni izid kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1).
- 6.7.3 Podjetje preneha z merjenjem finančnega instrumenta, ki je povzročil kreditno tveganje, ali dela navedenega finančnega instrumenta po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, če:
- (a) merila ustreznosti iz 6.7.1. člena niso več izpolnjena, na primer:
 - (i) kreditni izvedeni finančni instrument ali povezan finančni instrument, ki povzroči kreditno tveganje, poteče ali se proda, odpove ali poravna; ali
 - (ii) kreditno tveganje finančnega instrumenta se ne obvladuje več s pomočjo kreditnih izvedenih finančnih instrumentov. Do tega bi lahko na primer prišlo zaradi izboljšanja kreditne sposobnosti posojilojemalca ali imetnika obveze iz posojila oziroma zaradi sprememb kapitalskih zahtev, ki jih mora izpolnjevati podjetje; in
 - (b) se za finančni instrument, ki povzroči kreditno tveganje, sicer ne zahteva, da se meri po poštenu vrednosti prek poslovnega izida (tj. poslovni model podjetja se medtem ni spremenil, tako da bi bila potrebna prerazvrstitev v skladu s 4.4.1. členom).
- 6.7.4 Ko podjetje preneha z merjenjem finančnega instrumenta, ki povzroči kreditno tveganje, ali njegovega dela po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, poštena vrednost navedenega finančnega instrumenta na datum prenehanja merjenja postane njegova nova knjigovodska vrednost. Pozneje se uporablja enako merjenje, kot se je uporabljalo pred določitvijo finančnega instrumenta kot merjenega po poštenu vrednosti prek poslovnega izida (vključno z amortizacijo, ki je posledica nove knjigovodske vrednosti). Na primer, finančno sredstvo, ki je bilo prvotno razvrščeno kot merjeno po odplačni vrednosti, bi se ponovno merilo po odplačni vrednosti, njegova efektivna obrestna mera pa bi se preračunala na podlagi njegove nove bruto knjigovodske vrednosti na datum prenehanja merjenja po poštenu vrednosti prek poslovnega izida.

POGLAVJE 7 Datum začetka veljavnosti in prehod

7.1 DATUM ZAČETKA VELJAVNOSTI

- 7.1.1 Podjetje mora ta standard uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena. Če se podjetje odloči za uporabo tega standarda pred navedenim datumom, mora to dejstvo razkriti in uporabljati vse zahteve iz tega standarda istočasno (glej tudi 7.1.2., 7.2.21. in 7.3.2. člen). Istočasno mora uporabljati tudi spremembe iz Priloge C.
- 7.1.2 Kljub zahtevam iz 7.1.1. člena se lahko podjetje za letna obdobja, ki se začnejo pred 1. januarjem 2018, odloči, da bo pred tem datumom uporabljalo samo zahteve glede predstavljanja dobičkov in izgub iz finančnih obveznosti, določenih kot merjenih po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, iz 5.7.1.(c), 5.7.7.–5.7.9., 7.2.14. in B5.7.5.–B5.7.20. člena, ne pa ostalih zahtev iz tega standarda. Če se podjetje odloči, da bo uporabljalo samo navedene člene, to dejstvo razkrije in tekoče zagotavlja povezana razkritja iz 10.–11. člena MSRP 7 (kakor je bil spremenjen z MSRP 9 (2010)) (glej tudi 7.2.2. in 7.2.15. člen).

- 7.1.3 *Cikel letnih izboljšav MSRP 2010–2012*, ki je bil izdan decembra 2013, je spremenil 4.2.1. in 5.7.5. člen, kar je bila posledična sprememba, ki izhaja iz spremembe MSRP 3. Podjetje mora navedeno spremembo uporabljati za naprej za poslovne združitve, za katere se uporablja sprememba MSRP 3.
- 7.1.4 Z MSRP 15, ki je bil izdan maja 2014, so bili spremenjeni 3.1.1., 4.2.1., 5.1.1., 5.2.1., 5.7.6., B3.2.13., B5.7.1., C.5 in C42. člen ter izbrisana C16. člen in povezani naslov. Dodani so bili 5.1.3. in 5.7.1.A člen in opredelitev v Prilogi A. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 15.

7.2 PREHOD

- 7.2.1 Podjetje ta standard uporablja za nazaj v skladu z MRS 8 *Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake*, razen kot je določeno v 7.2.4.–7.2.26. in 7.2.28. členu. Ta standard se ne uporablja za postavke, za katere je na datum začetka uporabe že bilo odpravljeno pripoznanje.
- 7.2.2 Za namene določb glede prehoda iz 7.2.1., 7.2.3.–7.2.28. in 7.3.2. člena je datum začetka uporabe dan, ko podjetje prvič uporabi navedene zahteve iz tega standarda in mora biti začetek poročevalskega obdobja po izdaji tega standarda. V odvisnosti od pristopa, ki ga podjetje izbere za uporabo MSRP 9, lahko prehod vključuje enega ali več datumov začetka uporabe za različne zahteve.

Prehod za razvrstitev in merjenje (poglavji 4 in 5)

- 7.2.3 Podjetje na datum začetka uporabe presodi, ali finančno sredstvo izpolnjuje pogoj iz 4.1.2.(a) oziroma 4.1.2.A(a) člena, in sicer na podlagi dejstev in okoliščin, ki obstajajo na ta datum. Posledična razvrstitev se uporablja za nazaj ne glede na poslovni model podjetja v prejšnjih poročevalskih obdobjih.
- 7.2.4 Če je na datum začetka uporabe za podjetje možnost oceniti spremenjeno časovno vrednost denarnega elementa v skladu z B4.1.9.B–B4.1.9.D členom na podlagi dejstev in okoliščin, ki so obstajali ob začetnem pripoznanju finančnega sredstva, neizvedljiva (kot je opredeljeno v MRS 8), mora oceniti značilnosti pogodbenih denarnih tokov finančnega sredstva na podlagi dejstev in okoliščin, ki so obstajale ob začetnem pripoznanju finančnega sredstva, ne da bi upoštevalo zahteve, povezane s spremembo časovne vrednosti denarnega elementa iz B4.1.9.B–B4.1.9.D člena (glej tudi 42.R člen MSRP 7).
- 7.2.5 Če je na datum začetka uporabe za podjetje možnost oceniti, ali je bila poštena vrednost elementa predplačila nepomembna v skladu z B4.1.12.(c) členom na podlagi dejstev in okoliščin, ki so obstajali ob začetnem pripoznanju finančnega sredstva, neizvedljiva (kot je opredeljeno v MRS 8), mora oceniti značilnosti pogodbenih denarnih tokov finančnega sredstva na podlagi dejstev in okoliščin, ki so obstajale ob začetnem pripoznanju finančnega sredstva, ne da bi upoštevalo izjemo za elemente predplačila iz B4.1.12. člena (glej tudi 42.S člen MSRP 7).
- 7.2.6 Če podjetje izmeri hibridno pogodbo po pošteni vrednosti v skladu s 4.1.2.A, 4.1.4. ali 4.1.5. členom, vendar poštena vrednost hibridne pogodbe ni bila izmerjena v primerljivih poročevalskih obdobjih, je poštena vrednost hibridne pogodbe v primerljivih poročevalskih obdobjih vsota poštenih vrednosti sestavin (tj. neizvedene gostiteljske pogodbe in vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta) ob koncu posameznega primerljivega poročevalskega obdobja, če podjetje opravi preračun za prejšnja obdobja (glej 7.2.15. člen).
- 7.2.7 Če je podjetje uporabljalo 7.2.6. člen, mora na datum začetka uporabe pripoznati morebitno razliko med pošteno vrednostjo celotne hibridne pogodbe na datum začetka uporabe in vsoto poštenih vrednosti sestavin hibridne pogodbe na datum začetka uporabe v začetnem zadržanem dobičku (ali drugi sestavini lastniškega kapitala, če je ustrezno) v poročevalskem obdobju, ki vključuje datum začetka uporabe.

7.2.8 Podjetje lahko na datum začetka uporabe določi:

- (a) finančno sredstvo kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v skladu s 4.1.5. členom; ali
- (b) naložbo v kapitalni instrument kot merjeno po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 5.7.5. členom.

Takšna določitev se izvede na podlagi dejstev in okoliščin, ki obstajajo na datum začetka uporabe. Navedeno razvrstitev je treba uporabljati za nazaj.

7.2.9 Na datum začetka uporabe:

- (a) mora podjetje preklicati prejšnjo določitev finančnega sredstva kot merjenega po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če navedeno finančno sredstvo ne izpolnjuje pogoja iz 4.1.5. člena;
- (b) lahko podjetje prekliče prejšnjo določitev finančnega sredstva kot merjenega po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če navedeno finančno sredstvo izpolnjuje pogoj iz 4.1.5. člena.

Tak preklic se izvede na podlagi dejstev in okoliščin, ki obstajajo na datum začetka uporabe. Navedeno razvrstitev je treba uporabljati za nazaj.

7.2.10 Na datum začetka uporabe:

- (a) lahko podjetje določi finančno obveznost kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v skladu s 4.2.2.(a) členom;
- (b) mora podjetje preklicati prejšnjo določitev finančne obveznosti kot merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če je bila finančna obveznost tako določena ob začetnem pripoznanju v skladu s pogojem iz zdaj 4.2.2.(a) člena in če taka določitev ne izpolnjuje navedenega pogoja na datum začetka uporabe;
- (c) lahko podjetje prekliče prejšnjo določitev finančne obveznosti kot merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če je bila finančna obveznost tako določena ob začetnem pripoznanju v skladu s pogojem iz zdaj 4.2.2.(a) člena in če taka določitev izpolnjuje navedeni pogoj na datum začetka uporabe.

Taka določitev in preklic se izvedeta na podlagi dejstev in okoliščin, ki obstajajo na datum začetka uporabe. Navedeno razvrstitev je treba uporabljati za nazaj.

7.2.11 Če je za podjetje možnost, da uporablja metodo efektivnih obresti za nazaj, neizvedljiva (kot je opredeljeno v MRS 8), mora podjetje obravnavati:

- (a) pošteno vrednost finančnega sredstva ali finančne obveznosti na koncu vsakega predstavljenega primerjalnega obdobja kot bruto knjigovodsko vrednost navedenega finančnega sredstva ali odplačno vrednost navedene finančne obveznosti, če podjetje opravi preračun za prejšnja obdobja; in
- (b) pošteno vrednost finančnega sredstva ali finančne obveznosti na datum začetka uporabe kot novo bruto knjigovodsko vrednost navedenega finančnega sredstva ali novo odplačno vrednost navedene finančne obveznosti na datum začetka uporabe tega standarda.

7.2.12 Če je podjetje predhodno obračunavalo naložbo v kapitalni instrument, ki za identičen instrument nima kotirane cene na delujočem trgu (tj. vložek Ravni 1) (ali izvedeno sredstvo, povezano z izročitvijo takšnega kapitalnega instrumenta, ki ga je treba poravnati z njo), po nabavni vrednosti (v skladu z MRS 39), mora zadevni instrument izmeriti po pošteni vrednosti na datum začetka uporabe. Vsaka razlika med prejšnjo knjigovodsko vrednostjo in pošteno vrednostjo se mora pripoznati v začetnem zadržanem dobičku (ali drugi sestavini lastniškega kapitala, če je ustrezno) v poročevalskem obdobju, ki vključuje datum začetka uporabe.

7.2.13 Če je podjetje predhodno obračunavalo izvedeno obveznost, ki je povezana z izročitvijo kapitalnega instrumenta se mora poravnati z njo, pri čemer ta kapitalni instrument nima kotirane cene na delujočem trgu za enak instrument (tj. vložek Ravni 1), po nabavni vrednosti v skladu z MRS 39, mora zadevno izvedeno obveznost izmeriti po pošteni vrednosti na datum začetka uporabe. Vsaka razlika med prejšnjo knjigovodsko vrednostjo in pošteno vrednostjo se mora pripoznati v začetnem zadržanem dobičku poročevalskega obdobja, ki vključuje datum začetka uporabe.

- 7.2.14 Podjetje mora na datum začetka uporabe ugotoviti, ali bi obravnava iz 5.7.7. člena ustvarila ali povečala računovodsko neskladnost v poslovnem izidu, na podlagi dejstev in okoliščin, ki obstajajo na datum začetka uporabe. Ta standard se uporablja za nazaj na podlagi navedene ugotovitve.
- 7.2.15 Ne glede na zahtevo iz 7.2.1. člena mora podjetje, ki sprejme zahteve glede razvrstitve in merjenja iz tega standarda (ki vključujejo zahteve, povezane z merjenjem odplačne vrednosti za finančna sredstva in oslabitvijo iz oddelkov 5.4 in 5.5), zagotoviti razkritja iz 42.L–42.O člena MSRP 7, vendar mu ni treba opraviti preračunov za prejšnja obdobja. Podjetje lahko opravi preračun za prejšnja obdobja samo, če je to mogoče brez uporabe ugotovitev za nazaj. Če podjetje ne opravi preračunov za prejšnja obdobja, mora pripoznati vsako razliko med prejšnjo knjigovodsko vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo na začetku letnega poročevalskega obdobja, ki vključuje datum začetka uporabe, v začetnem zadržanem dobičku (ali drugi sestavini lastniškega kapitala, če je ustrezno) v letnem poročevalskem obdobju, ki vključuje datum začetka uporabe. Če pa podjetje opravi preračun za prejšnja obdobja, morajo preračunani računovodski izkazi odražati vse zahteve iz tega standarda. Če pristop, ki ga podjetje izbere za uporabo MSRP 9, privede do več kot enega datuma začetka uporabe za različne zahteve, se ta člen uporablja na vsak datum začetka uporabe (glej 7.2.2. člen). To bi se na primer zgodilo, če bi se podjetje odločilo samo za zgodnjo uporabo zahtev glede predstavljanja dobičkov in izgub iz finančnih obveznosti, določenih kot merjenih po poštenih vrednostih prek poslovnega izida, v skladu s 7.1.2. členom, preden bi začelo uporabljati druge zahteve iz tega standarda.
- 7.2.16 Če podjetje pripravlja medletna računovodska poročila v skladu z MRS 34 *Medletno računovodsko poročanje*, mu za medletna obdobja pred datumom začetka uporabe ni treba uporabljati zahtev iz tega standarda, če je to neizvedljivo (kot je opredeljeno v MRS 8).

Oslabitev (oddelek 5.5)

- 7.2.17 Podjetje mora uporabljati zahteve glede oslabitve iz oddelka 5.5 za nazaj v skladu z MRS 8 ob upoštevanju 7.2.15. in 7.2.18.–7.2.20. člena.
- 7.2.18 Podjetje mora na datum začetka uporabe s pomočjo primernih in dokazljivih informacij, ki se lahko pridobijo brez pretiranih stroškov ali prizadevanj, določiti kreditno tveganje na datum začetnega pripoznanja finančnega instrumenta (oziroma, za obveze iz posojil in pogodbe o finančnem poroštvi na datum, ko je podjetje prevzelo nepreklicno obvezo v skladu s 5.5.6. členom) in ga primerjati s kreditnim tveganjem na datum začetka uporabe tega standarda.
- 7.2.19 Pri ugotavljanju, ali je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, lahko podjetje uporabi:
- (a) zahteve iz 5.5.10. in B5.5.22.–B5.5.24. člena; in
 - (b) ovrgljivo predpostavko iz 5.5.11. člena za pogodbeni plačila, ki so rok zapadlosti prekoračila za več kot 30 dni, če namerava podjetje uporabiti zahteve glede oslabitve tako, da opredeli znatna povečanja kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja za navedene finančne instrumente na podlagi informacij o zaostankih s plačili.
- 7.2.20 Če bi na datum začetka uporabe ugotavljanje, ali je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, zahtevalo pretirane stroške ali prizadevanja, mora podjetje pripoznati popravek vrednosti za izgubo v znesku, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja, na vsak datum poročanja, dokler se ne odpravi pripoznanje za finančno sredstvo (razen če ima navedeno finančno sredstvo na datum poročanja nizko kreditno tveganje; v tem primeru se uporabi 7.2.19.(a) člen).

Prehod za obračunavanje varovanja pred tveganjem (poglavje 6)

- 7.2.21 Podjetje lahko pri prvi uporabi tega standarda izbere računovodsko usmeritev, po kateri še naprej uporablja zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz MRS 39 namesto zahtev iz poglavja 6 tega standarda. Podjetje mora navedeno usmeritev uporabljati za vsa razmerja varovanja pred tveganjem. Podjetje, ki izbere navedeno usmeritev, mora uporabljati tudi OPMSRP 16 *Zavarovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji* brez sprememb, s katerimi je navedeno pojasnilo prilagojeno zahtevam poglavja 6 tega standarda.

- 7.2.22 Razen kot je določeno v 7.2.26. členu, podjetje uporablja zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz tega standarda za naprej.
- 7.2.23 Da se lahko obračunavanje varovanja pred tveganjem uporablja od datuma začetka uporabe zahtev glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz tega standarda, morajo biti na navedeni datum izpolnjena vsa merila glede ustreznosti.
- 7.2.24 Razmerja varovanja pred tveganjem, ki so izpolnjevala pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem v skladu z MRS 39 in izpolnjujejo tudi pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem iz tega standarda (glej 6.4.1. člen) se, po upoštevanju morebitnega rebalansa ob prehodu (glej 7.2.25.(b) člen), obravnavajo kot neprekinjena razmerja varovanja pred tveganjem.
- 7.2.25 Ob začetku uporabe zahtev glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz tega standarda:
- (a) lahko začne podjetje uporabljati navedene zahteve v tistem trenutku, ko je prenehalo uporabljati zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz MRS 39; in
 - (b) mora podjetje upoštevati količnik varovanja pred tveganjem v skladu z MRS 39 kot izhodiščno točko za rebalans količnika varovanja pred tveganjem neprekinjenega razmerja varovanja pred tveganjem, če je smiselno. Vsi dobički ali izgube iz takega rebalansa se morajo pripoznati v poslovnem izidu.
- 7.2.26 Pri uporabi zahtev glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz tega standarda za naprej veljajo naslednje izjeme:
- (a) podjetje mora uporabljati obračunavanje časovne vrednosti opcij v skladu s 6.5.15. členom za nazaj, če je bila v skladu z MRS 39 samo sprememba notranje vrednosti opcije določena kot instrument za varovanje pred tveganjem v razmerju varovanja pred tveganjem. Ta uporaba za nazaj se nanaša samo na tista razmerja varovanja pred tveganjem, ki so obstajala na začetku najzgodnejšega primerjalnega obdobja ali pa so bila kot taka določena po tem;
 - (b) podjetje lahko uporablja obračunavanje terminskega elementa terminskih pogodb v skladu s 6.5.16. členom za nazaj, če je bila v skladu z MRS 39 samo sprememba promptnega elementa terminske pogodbe določena kot instrument za varovanje pred tveganjem v razmerju varovanja pred tveganjem. Ta uporaba za nazaj se nanaša samo na tista razmerja varovanja pred tveganjem, ki so obstajala na začetku najzgodnejšega primerjalnega obdobja ali pa so bila kot taka določena po tem. Poleg tega, če podjetje izbere uporabo tega obračunavanja za nazaj, mora to uporabljati za vsa razmerja varovanja pred tveganjem, ki izpolnjujejo pogoje za to izbiro (tj. ob prehodu se ta izbira ne more uporabljati posamično za vsako razmerje varovanja pred tveganjem posebej). Obračunavanje valutnih tečajnih razmikov, izraženih v bazičnih točkah, (glej 6.5.16. člen) se lahko uporablja za nazaj za tista razmerja varovanja pred tveganjem, ki so obstajala na začetku najzgodnejšega primerjalnega obdobja ali pa so bila kot taka določena po tem;
 - (c) podjetje mora za nazaj uporabljati zahtevo iz 6.5.6. člena, da do prenehanja veljavnosti ali odpovedi instrumenta za varovanje pred tveganjem ni prišlo, če:
 - (i) se pogodbene stranke instrumenta za varovanje pred tveganjem zaradi zakonov ali drugih predpisov ali uvedbe zakonov ali drugih predpisov dogovorijo, da ena ali več klirinških nasprotnih strank nadomesti svojo prvotno nasprotno stranko, tako da ta postane nova nasprotna stranka vsake od pogodbenih strank; in
 - (ii) so morebitne druge spremembe instrumenta za varovanje pred tveganjem omejene na tiste, ki so potrebne za izvedbo take nadomestitve nasprotne stranke.

Podjetja, ki so predčasno uporabljala MSRP 9 (2009), MSRP 9 (2010) ali MSRP 9 (2013)

- 7.2.27 Podjetje uporabi zahteve glede prehoda iz 7.2.1.–7.2.26. člena na ustrezni datum začetka uporabe. Podjetje uporabi vsako od določb glede prehoda iz 7.2.3.–7.2.14. in 7.2.17.–7.2.26. člena samo enkrat (tj. če podjetje izbere pristop uporabe MSRP 9, ki vključuje enega ali več datumov začetka uporabe, ne more ponovno uporabiti nobene od navedenih določb, če jih je že uporabilo na zgodnejši datum) (glej 7.2.2. in 7.3.2. člen).
- 7.2.28 Podjetje, ki je uporabljalo MSRP 9 (2009), MSRP 9 (2010) ali MSRP 9 (2013) in pozneje uporablja ta standard:
- (a) mora preklicati prejšnjo določitev finančnega sredstva kot merjenega po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če je bilo finančno sredstvo prej tako določeno v skladu s pogojem iz 4.1.5. člena, vendar zaradi uporabe tega standarda navedeni pogoj ni več izpolnjen;

- (b) lahko določi finančno sredstvo kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če navedena določitev prej ne bi izpolnjevala pogoja iz 4.1.5. člena, vendar je zaradi uporabe tega standarda navedeni pogoj zdaj izpolnjen;
- (c) mora preklicati prejšnjo določitev finančne obveznosti kot merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če je bila finančna obveznost prej tako določena v skladu s pogojem iz 4.2.2.(a) člena, vendar zaradi uporabe tega standarda navedeni pogoj ni več izpolnjen; in
- (d) lahko določi finančno obveznost kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če navedena določitev prej ne bi izpolnjevala pogoja iz 4.2.2.(a) člena, vendar je zaradi uporabe tega standarda navedeni pogoj zdaj izpolnjen.

Taka določitev in preklic se izvedeta na podlagi dejstev in okoliščin, ki obstajajo na datum začetka uporabe tega standarda. Navedeno razvrstitev je treba uporabljati za nazaj.

7.3 UMIK OPMSRP 9, MSRP 9 (2009), MSRP 9 (2010) IN MSRP 9 (2013)

- 7.3.1 Ta standard nadomešča OPMSRP 9 *Ponovna ocena vstavljenih izpeljanih finančnih instrumentov*. Zahteve, dodane MSRP 9 v oktobru 2010, so vključile zahteve, ki so bile prej določene v 5. in 7. členu OPMSRP 9. Posledična sprememba, MSRP 1 *Prva uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja*, je vključila zahteve, ki so bile prej določene v 8. členu OPMSRP 9.
- 7.3.2 Ta standard nadomešča MSRP 9 (2009), MSRP 9 (2010) in MSRP 9 (2013). Vendar se lahko podjetje odloči, da bo za letna obdobja, ki se začnejo pred 1. januarjem 2018, namesto tega standarda uporabljalo navedene prejšnje različice MSRP 9 samo, če je ustrezni datum začetka uporabe pred 1. februarjem 2015.

Priloga A

Opredelitve pojmov

Ta priloga je sestavni del standarda.

pričakovane kreditne izgube v 12-mesečnem obdobju	Delež pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja , ki predstavljajo pričakovane kreditne izgube zaradi dogodkov neplačila pri finančnih instrumentih, ki so možne v obdobju 12 mesecev po datumu poročanja.
odplačna vrednost finančnega sredstva ali finančne obveznosti	Znesek, po katerem se izmeri finančno sredstvo ali finančna obveznost ob začetnem pripoznanju, zmanjšan za odplačila glavnice, povečan ali zmanjšan za kumulativno amortizacijo, z uporabo metode efektivnih obresti , kakršne koli razlike med navedenim začetnim zneskom in zneskom ob zapadlosti ter pri finančnih sredstvih prilagojen za morebitni popravek vrednosti za izgubo .
sredstva iz pogodbe	Tiste pravice, za katere MSRP 15 <i>Prihodki iz pogodb s kupci</i> določa, da se obračunavajo v skladu s tem standardom za namene pripoznavanja in merjenja dobičkov ali izgub zaradi oslabitev.
finančno sredstvo s poslabšano kreditno kakovostjo	Finančno sredstvo ima poslabšano kreditno kakovost, ko so nastopili eden ali več dogodkov, ki imajo negativen učinek na ocenjene prihodnje denarne tokove navedenega finančnega sredstva. Dokazi, da ima finančno sredstvo poslabšano kreditno kakovost, vključujejo podatke o naslednjih dogodkih: (a) pomembnih finančnih težavah izdajatelja ali posojilojemalca; (b) kršitvi pogodbe, kot je neplačilo ali zaostanek s plačilom; (c) posojilodajalčevi koncesiji njegovemu posojilojemalcu iz gospodarskih ali pravnih razlogov zaradi posojilojemalčevih finančnih težav, ki je posojilodajalec v običajnih okoliščinah ne bi dal; (d) verjetnosti, da bo posojilojemalec šel v stečaj ali drugo obliko finančne reorganizacije;

- (e) izginotju delujočega trga za navedeno finančno sredstvo zaradi finančnih težav; ali
- (f) nakupu ali izdaji finančnega sredstva z visokim popustom, ki odraža nastale **kreditne izgube**.

Lahko se zgodi, da ni mogoče določiti enega samega ločenega dogodka – poslabšanje kakovosti finančnega sredstva je lahko posledica skupnega učinka več dogodkov.

kreditna izguba

Razlika med vsemi pogodbenimi denarnimi tokovi, ki pripadajo podjetju v skladu s pogodbo, in vsemi denarnimi tokovi, za katere podjetje pričakuje, da jih bo prejelo (tj. izpad denarnih tokov), diskontirana po prvotni **efektivni obrestni meri** (ali po **kreditnemu tveganju prilagojeni efektivni obrestni meri** za **kupljena ali izdana finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo**). Podjetje oceni denarne tokove z upoštevanjem vseh pogodbenih pogojev finančnega instrumenta (na primer predčasno odplačilo, podaljšanje, odkup in podobne možnosti) v pričakovanem obdobju trajanja navedenega finančnega instrumenta. Denarni tokovi, ki se upoštevajo, vključujejo denarne tokove od prodaje zavarovanja s premoženjem v posesti ali drugih sredstev za izboljšanje kreditne kakovosti, ki so sestavni del pogodbenih pogojev. Predpostavlja se, da se lahko pričakovano obdobje trajanja finančnega instrumenta zanesljivo oceni. Vendar podjetje v tistih redkih primerih, ko ni mogoče zanesljivo oceniti pričakovanega obdobja trajanja finančnega instrumenta, uporabi preostalo pogodbeno obdobje finančnega instrumenta.

kreditnemu tveganju prilagojena efektivna obrestna mera

Mera, ki natančno diskontira ocenjena prihodnja denarna plačila ali prejemke v pričakovanem obdobju trajanja finančnega sredstva na **odplačno vrednost finančnega sredstva**, ki je **kupljeno ali izdano finančno sredstvo s poslabšano kreditno kakovostjo**. Pri izračunavanju kreditnemu tveganju prilagojene efektivne obrestne mere mora podjetje oceniti pričakovane denarne tokove ob upoštevanju vseh pogodbenih pogojev finančnega sredstva (npr. predčasno odplačilo, podaljšanje, odkup in podobne možnosti) in **pričakovanih kreditnih izgub**. Izračun vključuje vsa nadomestila in zneske (točke), plačane ali prejete med pogodbenima strankama, ki so sestavni del efektivne obrestne mere (glej B5.4.1.-B5.4.3. člen), **transakcijske stroške** ter vse druge premije ali popuste. Predpostavlja se, da je možno denarne tokove in pričakovano obdobje trajanja skupine podobnih finančnih instrumentov zanesljivo oceniti. Vendar pa mora podjetje v tistih redkih primerih, ko ni mogoče zanesljivo oceniti denarnih tokov ali preostalega obdobja trajanja finančnega instrumenta (ali skupine finančnih instrumentov), uporabiti pogodbene denarne tokove v celotnem pogodbenem obdobju finančnega instrumenta (ali skupine finančnih instrumentov).

odprava pripoznanja

Odstranitev prej pripoznanega finančnega sredstva ali finančne obveznosti iz izkaza finančnega položaja podjetja.

izvedeni finančni instrument

Finančni instrument ali druga pogodba iz področja uporabe tega standarda z vsemi tremi spodaj navedenimi značilnostmi:

- (a) njegova vrednost se spremeni v odziv na spremembo točno določene obrestne mere, cene finančnega instrumenta, cene blaga, deviznega tečaja, indeksa cen ali tečajev, kreditne sposobnosti ali kreditnega indeksa ali druge spremenljivke, če v primeru nefinančne spremenljivke taka spremenljivka ni značilna za eno od pogodbenih strank (včasih se te spremenljivke imenujejo „podlaga“);
- (b) ne zahteva začetne čiste finančne naložbe ali pa manjšo začetno naložbo, kot bi se zahtevala pri drugih vrstah pogodb, za katere bi se pričakoval podoben odziv na spremembe tržnih dejavnikov;
- (c) poravnan(a) je na datum v prihodnosti.

dividende

Razdelitve dobičkov imetnikom kapitalskih instrumentov sorazmerno z njihovimi deleži v posameznih skupinah kapitala.

metoda efektivnih obresti

Metoda, ki se uporablja pri izračunu **odplačne vrednosti finančnega sredstva ali finančne obveznosti** in pri razporeditvi in pripoznavanju prihodkov od obresti ali odhodkov za obresti v poslovnem izidu v zadevnem obdobju.

efektivna obrestna mera	Mera, ki natančno diskontira ocenjena prihodnja denarna plačila ali prejemke v pričakovanem obdobju trajanja finančnega sredstva ali finančne obveznosti na bruto knjigovodsko vrednost finančnega sredstva ali na odplačno vrednost finančne obveznosti . Pri izračunavanju efektivne obrestne mere mora podjetje oceniti pričakovane denarne tokove ob upoštevanju vseh pogodbenih pogojev finančnega instrumenta (predčasno odplačilo, podaljšanje, odkup in podobne možnosti), pri čemer pa ne sme upoštevati pričakovanih kreditnih izgub . Izračun vključuje vsa nadomestila in zneske (točke), plačane ali prejete med pogodbenima strankama, ki so sestavni del efektivne obrestne mere (glej B5.4.1.-B5.4.3. člen), transakcijske stroške in vse druge premije ali popuste. Predpostavlja se, da je možno denarne tokove in pričakovano obdobje trajanja skupine podobnih finančnih instrumentov zanesljivo oceniti. Vendar pa mora podjetje v tistih redkih primerih, ko ni mogoče zanesljivo oceniti denarnih tokov ali pričakovanega obdobja trajanja finančnega instrumenta (ali skupine finančnih instrumentov), uporabiti pogodbene denarne tokove v celotnem pogodbenem obdobju finančnega instrumenta (ali skupine finančnih instrumentov).
pričakovane kreditne izgube	Tehtano povprečje kreditnih izgub , pri čemer se kot uteži uporabijo ustrezna povezana tveganja neplačila.
pogodba o finančnem poroštvu	Pogodba, ki od izdajatelja zahteva, da izvede določena plačila, s katerimi se imetniku povrne izguba, nastala zaradi tega, ker določeni dolжник ni pravočasno izvedel plačila v skladu s pravnimi ali spremenjenimi pogoji dolžniškega instrumenta.
finančna obveznost po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	Finančna obveznost, ki izpolnjuje enega od naslednjih pogojev: (a) ustreza opredelitvi v posesti za trgovanje; (b) ob začetnem pripoznanju jo podjetje določi kot merjeno po poštenu vrednosti prek poslovnega izida v skladu s 4.2.2. ali 4.3.5. členom; (c) ob začetnem pripoznanju ali pozneje je določena kot merjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida v skladu s 6.7.1. členom.
trdna obveza	Zavezujoč sporazum o zamenjavi točno določene količine sredstev po točno določeni ceni na točno določen prihodnji datum ali datume.
napovedana transakcija	Neobvezen, vendar pričakovan posel v prihodnosti.
bruto knjigovodska vrednost finančnega sredstva	Odplačna vrednost finančnega sredstva pred prilagoditvijo za morebiten popravek vrednosti za izgubo.
količnik varovanja pred tveganjem	Razmerje med obsegom instrumenta za varovanje pred tveganjem in obsegom pred tveganjem varovane postavke v smislu njune sorazmerne uteži.
v posesti za trgovanje	Finančno sredstvo ali finančna obveznost, ki: (a) se pridobi ali prevzame predvsem za namene prodaje ali ponovnega nakupa v bližnji prihodnosti; (b) je ob začetnem pripoznanju del portfelja identificiranih finančnih instrumentov, ki se upravljajo skupaj in za katere obstajajo dokazi o nedavnem dejanskem kratkoročnem pobiranju dobičkov; ali (c) je izveden finančni instrument (razen izvedenega finančnega instrumenta, ki je pogodba o finančnem poroštvu ali določen in učinkovit instrument za varovanje pred tveganjem).
dobiček ali izguba zaradi oslabitve	Dobički ali izgube, ki se pripoznajo v poslovnem izidu v skladu s 5.5.8. členom in ki izhajajo iz uporabe zahtev glede oslabitve iz oddelka 5.5.
pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja	Pričakovane kreditne izgube , ki izhajajo iz vseh možnih dogodkov neplačila v pričakovanem obdobju trajanja finančnega instrumenta.

popravek vrednosti za izgubo	Popravek vrednosti za pričakovane kreditne izgube pri finančnih sredstvih, merjenih v skladu s 4.1.2. členom, terjatvah iz najema in sredstvih iz pogodbe , nabrani znesek oslabitve za finančna sredstva, merjena v skladu s 4.1.2.A členom, in rezervacija za pričakovane kreditne izgube iz naslova obvez iz posojil in pogodb o finančnem poroštvu .
dobiček ali izguba zaradi spremembe	Znesek, ki izhaja iz prilagoditve bruto knjigovodske vrednosti finančnega sredstva , da bi se upoštevali na novo dogovorjeni ali spremenjeni pogodbeni denarni tokovi. Podjetje mora preračunati bruto knjigovodsko vrednost finančnega sredstva kot sedanjo vrednost ocenjenih prihodnjih denarnih plačil ali prejemkov v pričakovanem obdobju trajanja na novo dogovorjenega ali spremenjenega finančnega sredstva, ki se diskontirajo po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva (oziroma po prvotni kreditnemu tveganju prilagojeni efektivni obrestni meri za kupljena ali izdana finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo) ali, kadar je smiselno, po spremenjeni efektivni obrestni meri , ki se izračuna v skladu s 6.5.10. členom. Pri ocenjevanju pričakovanih denarnih tokov finančnega sredstva mora podjetje upoštevati vse pogodbene pogoje finančnega sredstva (na primer predčasno odplačilo, odkup in podobne možnosti), ne sme pa upoštevati pričakovanih kreditnih izgub , razen če je finančno sredstvo kupljeno ali izdano finančno sredstvo s poslabšano kreditno kakovostjo – v tem primeru mora podjetje upoštevati tudi začetne pričakovane kreditne izgube, ki so se upoštevale pri izračunu prvotne kreditnemu tveganju prilagojene obrestne mere .
v zaostanku s plačili	Finančno sredstvo je v zaostanku s plačili, kadar nasprotna stranka ne izvede plačila na pogodbeno določen datum.
kupljeno ali izdano finančno sredstvo s poslabšano kreditno kakovostjo	Kupljena ali izdana finančna sredstva, ki imajo ob začetnem pripoznanju poslabšano kreditno kakovost .
datum prerazvrstitve	Prvi dan prvega poročevalskega obdobja po spremembi poslovnega modela, ki privede do tega, da podjetje prerazvrsti finančna sredstva.
običajen nakup ali prodaja	Nakup ali prodaja finančnega sredstva v skladu s pogodbo, katere pogoji zahtevajo izročitev sredstva v roku, ki ga na splošno določajo predpisi ali praksa na zadevnem trgu.
transakcijski stroški	Dodatni stroški, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi, izdaji ali odtujitvi finančnega sredstva ali finančne obveznosti (glej B5.4.8. člen). Dodaten strošek je strošek, ki ne bi nastal, če podjetje ne bi pridobilo, izdalo ali odtujilo finančnega instrumenta.

Naslednji izrazi so opredeljeni v 11. členu MRS 32, Prilogi A MSRP 7, Prilogi A MSRP 13 ali Prilogi A MSRP 15 in se v tem standardu uporabljajo v pomenu, kot je določen v MRS 32, MSRP 7, MSRP 13 oziroma MSRP 15:

- (a) kreditno tveganje ⁽¹⁾;
- (b) kapitalski instrument;
- (c) poštena vrednost;
- (d) finančno sredstvo;
- (e) finančni instrument;
- (f) finančna obveznost;
- (g) transakcijska cena.

⁽¹⁾ Ta izraz (kot je opredeljen v MSRP 7) se uporablja v zahtevah za predstavljanje učinkov sprememb kreditnega tveganja na obveznosti, merjene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida (glej 5.7.7. člen).

Priloga B

Napotki za uporabo

Ta priloga je sestavni del standarda.

PODROČJE UPORABE (POGLAVJE 2)

- B2.1 Nekatere pogodbe zahtevajo plačilo na podlagi podnebnih, geoloških ali drugih fizičnih spremenljivk. (Tiste, ki temeljijo na podnebnih spremenljivkah, se včasih imenujejo „izvedeni finančni instrumenti na vremenske dejavnike“). Če navedene pogodbe ne spadajo v področje uporabe MSRP 4, spadajo v področje uporabe tega standarda.
- B2.2 Ta standard ne spreminja zahtev v zvezi s programi zaslužkov zaposlencev, ki so skladni z MRS 26 *Obračunavanje in poročanje pokojninskih programov*, in sporazumi o licenčinah na podlagi obsega prodaje ali prihodkov od storitev, ki se obračunavajo v skladu z MSRP 15 *Prihodki iz pogodb s kupci*.
- B2.3 Včasih podjetje izvede tako imenovano „strateško finančno naložbo“ v kapitalske instrumente, ki jih je izdalo drugo podjetje, da bi vzpostavilo ali ohranilo dolgoročno poslovno razmerje z njim. Naložbenik ali sopodvižnik uporabi MRS 28, da ugotovi, ali mora za tako finančno naložbo uporabljati kapitalsko metodo obračunavanja.
- B2.4 Ta standard se uporablja za finančna sredstva in finančne obveznosti zavarovalcev, razen za pravice in obveznosti, ki jih izključuje 2.1.(e) člen, ker izhajajo iz pogodb za katere se uporablja MSRP 4 *Zavarovalne pogodbe*.
- B2.5 Pogodbe o finančnem poroštvi so lahko sklenjene v različnih pravnih oblikah, kot so na primer finančno jamstvo, nekatere vrste akreditivov, pogodba o prevzemu tveganja neplačila ali zavarovalna pogodba. Njihova računovodska obravnava ni odvisna od njihove pravne oblike. Spodnji primeri so primeri ustrezne obravnave (glej 2.1.(e) člen):
- (a) čeprav je pogodba o finančnem poroštvi skladna z opredelitvijo zavarovalne pogodbe v MSRP 4, izdajatelj uporabi ta standard, če je preneseno tveganje znatno. Ne glede na to se izdajatelj, če je predhodno izrecno navedel, da take pogodbe obravnava kot zavarovalne pogodbe, in je uporabil obračunavanje, ki se uporablja za zavarovalne pogodbe, lahko odloči, da bo za tako pogodbo o finančnem poroštvi uporabljal ta standard ali MSRP 4. Če se uporablja ta standard, 5.1.1. člen zahteva, da izdajatelj na začetku pogodbo o finančnem poroštvi pripozna po pošteni vrednosti. Če je pogodba o finančnem poroštvi izdana nepovezani stranki v samostojnem poslu v skladu z običajnimi tržnimi pogoji, je njena poštena vrednost na začetku najverjetneje enaka prejeti premiji, razen če obstajajo dokazi o nasprotnem. Pozneje, razen če je za pogodbo o finančnem poroštvi od začetka določeno, da se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ali če se uporablja 3.2.15.–3.2.23. in B3.2.12.–B3.2.17. člen (kadar prenos finančnih sredstev ne izpolnjuje pogojev za odpravo pripoznanja ali kadar se uporablja pristop nadaljnje udeležbe), jo izdajatelj izmeri po višjem izmed naslednjih zneskov:
 - (i) znesku, določenem v skladu z oddelkom 5.5; ali
 - (ii) prvotno pripoznanem znesku, od katerega se po potrebi odšteje kumulativni znesek prihodkov, pripoznanih v skladu z načeli MSRP 15 (glej 4.2.1.(c) člen);
 - (b) nekatera s krediti povezana poroštva kot predpogoj za plačilo ne zahtevajo, da je imetnik izpostavljen tveganju izgube in je utrpel izgubo zaradi nesposobnosti dolžnika, da zagotovi plačila za zavarovano sredstvo, ko ta zapadejo. Primer takega poroštva je poroštvo, ki zahteva plačila v odziv na spremembe določene kreditne bonitete ali kreditnega indeksa. Taka poroštva niso pogodbe o finančnem poroštvi, kot so opredeljene v tem standardu, in niso zavarovalne pogodbe, kot so opredeljene v MSRP 4. Taka poroštva so izvedeni finančni instrumenti, izdajatelj pa zanje uporablja ta standard;
 - (c) če je bila pogodba o finančnem poroštvi izdana v zvezi s prodajo blaga, izdajatelj pri določanju, v katerih primerih bo pripoznal prihodek iz poroštva in iz prodaje blaga, uporabi MSRP 15.

- B2.6 Navedbe, da izdajatelj obravnava pogodbe kot zavarovalne pogodbe, se običajno nahajajo povsod po sporočilih izdajatelja strankam in regulatorjem, v pogodbah, poslovni dokumentaciji in računovodskih izkazih. Poleg tega se za zavarovalne pogodbe pogosto uporabljajo računovodske zahteve, ki se razlikujejo od zahtev za druge vrste transakcij, kot so pogodbe, ki jih izdajo banke ali komercialne družbe. V takih primerih računovodski izkazi izdajatelja običajno vključujejo izjavo, da je izdajatelj uporabil navedene računovodske zahteve.

PRIPOZNANJE IN ODPRAVA PRIPOZNANJA (POGLAVJE 3)

Začetno pripoznanje (oddelek 3.1)

- B3.1.1 Posledica načela iz 3.1.1. člena je, da podjetje pripozna vse svoje pogodbene pravice ali obveze iz izvedenih finančnih instrumentov v izkazu finančnega položaja kot sredstva ali obveznosti, razen izvedenih finančnih instrumentov, ki onemogočajo, da bi se prenos finančnih sredstev obračunaval kot prodaja (glej B3.2.14. člen). Če prenos finančnega sredstva ne izpolnjuje pogojev za odpravo pripoznanja, prevzemnik ne pripozna prenesenega sredstva kot svojega sredstva (glej B3.2.15. člen).
- B3.1.2 Nekaj primerov uporabe načela iz 3.1.1. člena:
- (a) brezpogojne terjatve in obveznosti se pripoznajo kot sredstva ali obveznosti, ko postane podjetje stranka v pogodbi in ima zato pravno pravico prejeti ali pravno obvezo plačati denarna sredstva;
 - (b) sredstva in obveznosti, ki naj bi nastale zaradi trdne obveze za nakup ali prodajo blaga ali storitev, se na splošno ne pripoznajo, dokler vsaj ena od strank ne izpolni pogojev dogovora. Na primer, podjetje, ki prejme dokončno naročilo, načeloma ne pripozna sredstva (in podjetje, ki je dalo to naročilo, ne pripozna obveznosti) ob času obveze, temveč odloži pripoznanje, dokler naročeno blago ni poslano ali dobavljeno oziroma storitev opravljena. Če trdna obveza za nakup ali prodajo nefinančnih sredstev spada v področje uporabe tega standarda v skladu z 2.4.–2.7. členom, se njena čista poštena vrednost pripozna kot sredstvo ali obveznost na dan obveze (glej B4.1.30.(c) člen). Poleg tega, če se prej nepripoznana trdna obveza določi kot pred tveganjem varovana postavka pri varovanju poštene vrednosti pred tveganjem, se vsaka sprememba čiste poštene vrednosti, ki jo je mogoče pripisati varovanemu tveganju, pripozna kot sredstvo ali obveznost po začetku varovanja pred tveganjem (glej 6.5.8.(b) in 6.5.9. člen);
 - (c) terminska pogodba, ki spada v področje uporabe tega standarda (glej 2.1 člen), se pripozna kot sredstvo ali obveznost na dan obveze in ne na dan, ko je poravnana. Kadar postane podjetje stranka v terminski pogodbi, sta pošteni vrednosti pravice in obveze pogosto enaki, tako da je čista poštena vrednost terminske pogodbe enaka nič. Če čista poštena vrednost pravice in obveze ni enaka nič, se pogodba pripozna kot sredstvo ali obveznost;
 - (d) opsijske pogodbe, ki spadajo v področje uporabe tega standarda (glej 2.1 člen), se pripoznajo kot sredstva ali obveznosti, če imetnik ali izdajatelj postane stranka v pogodbi;
 - (e) načrtovani prihodnji posli, ne glede na to, kako so verjetni, niso sredstva in obveznosti, ker podjetje še ni postalo stranka v pogodbi.

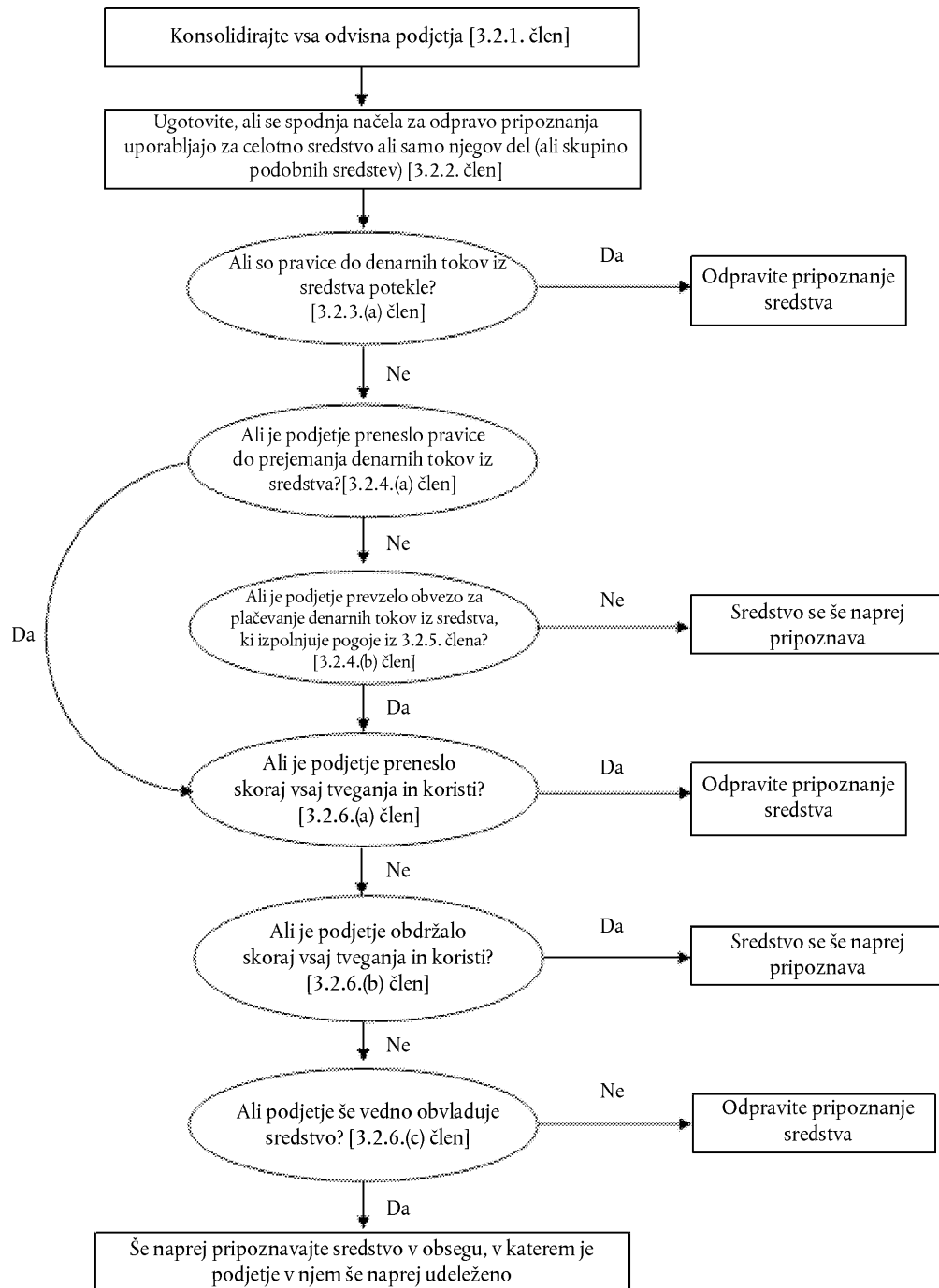
Običajen nakup ali prodaja finančnih sredstev

- B3.1.3 Običajen nakup ali prodaja finančnega sredstva se pripozna z uporabo bodisi obračunavanja po datumu sklenitve posla bodisi obračunavanja po datumu poravnave posla, kot je opisano v B3.1.5. in B3.1.6. členu. Podjetje mora uporabljati isto metodo dosledno za vse nakupe in prodaje finančnih sredstev, ki se razvrstijo na isti način v skladu s tem standardom. V ta namen se sredstva, ki se obvezno merijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, razvrstijo ločeno od sredstev, določenih kot merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Poleg tega naložbe v kapitalske instrumente, ki se obračunavajo z uporabo možnosti iz 5.7.5. člena, tvorijo ločeno kategorijo razvrstitve.

- B3.1.4 Pogodba, ki zahteva ali dovoljuje neto poravnavo spremembe vrednosti pogodbe, ni običajna pogodba. Namesto tega se takšna pogodba obravnava kot izvedeni finančni instrument v obdobju med datumom sklenitve posla in datumom poravnave posla.
- B3.1.5 Datum sklenitve posla je datum, na katerega se podjetje zaveže kupiti ali prodati sredstvo. Obračunavanje po datumu sklenitve posla se nanaša na (a) pripoznanje sredstva, ki naj bi bilo prejeto, in obveznosti, ki naj bi bila poravnana, na datum sklenitve posla ter (b) odpravo pripoznanja sredstva, ki je prodano, pripoznanje dobička ali izgube pri odtujitvi in pripoznanje terjatve do kupca za plačilo na datum sklenitve posla. Na splošno se obresti za sredstva in ustrezno obveznost ne začnejo obračunavati pred datumom poravnave posla, ko se prenese lastninska pravica.
- B3.1.6 Datum poravnave posla je datum, ko se sredstvo izroči podjetju ali ko podjetje izroči sredstvo. Obračunavanje po datumu poravnave posla se nanaša na (a) pripoznanje sredstva na dan, ko ga podjetje prejme, in (b) odpravo pripoznanja sredstva in pripoznanje dobička ali izgube ob odtujitvi na dan, ko ga podjetje izroči. Kadar se uporablja obračunavanje po datumu poravnave posla, podjetje obračuna spremembo poštene vrednosti sredstva, ki bo prejeto, v obdobju med datumom sklenitve posla in datumom poravnave posla na enak način, kot obračuna pridobljeno sredstvo. Z drugimi besedami to pomeni, da se sprememba vrednosti ne pripozna za sredstva, ki se merijo po odplačni vrednosti; pripozna se v poslovnem izidu za sredstva, ki so razvrščena kot finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Za finančna sredstva, ki se merijo po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2. A členom, in za naložbe v kapitalske instrumente, ki se obračunavajo v skladu s 5.7.5. členom, se sprememba vrednosti pripozna v drugem vseobsegajočem donosu.

Odprava pripoznanja finančnih sredstev (oddelek 3.2)

B3.2.1 Spodnji diagram ponazarja, kako se oceni, ali in v kolikšnem obsegu je za finančno sredstvo opravljeno pripoznanje.

Dogovori, po katerih podjetje obdrži pogodbene pravice do prejemanja denarnih tokov iz finančnega sredstva, vendar prevzame pogodbeno obvezo za plačilo denarnih tokov enemu ali več prejemnikom (3.2.4.(b) člen).

B3.2.2 Položaj, opisan v 3.2.4.(b) členu (ko podjetje obdrži pogodbene pravice do prejemanja denarnih tokov iz finančnega sredstva, prevzame pa pogodbeno obvezo za plačilo denarnih tokov enemu ali več prejemnikom), nastopi, če je podjetje na primer skrbniški sklad in naložbenikom izda upravičenja do koristi iz naslova finančnih sredstev, ki so podlaga za zadevno finančno sredstvo in ki jih ima v lasti in jih servisira. V takem primeru finančna sredstva izpolnjujejo pogoje za odpravo pripoznanja, če so izpolnjeni pogoji iz 3.2.5. in 3.2.6. člena.

B3.2.3 Če se uporabi 3.2.5. člen, bi bilo lahko podjetje na primer izdajatelj finančnega sredstva ali skupina, ki vključuje odvisno podjetje, ki je pridobilo finančno sredstvo in prenaša denarne tokove nepovezanim tretjim naložbenikom.

Ovrednotenje prenosa tveganj in koristi, povezanih z lastništvom (3.2.6. člen)

B3.2.4 Primeri, ko je podjetje preneslo skoraj vsa tveganja in koristi, povezana z lastništvom:

- (a) brezpogojna prodaja finančnega sredstva;
- (b) prodaja finančnega sredstva skupaj z opcijo za ponovni nakup finančnega sredstva po njegovi poštenu vrednosti v trenutku ponovnega nakupa; ali
- (c) prodaja finančnega sredstva skupaj s prodajno ali nakupno opcijo z veliko izgubo v primeru izvršitve (to je opcija, pri kateri je trenutna tržna cena toliko višja/nizja od izvršilne cene, da ni verjetno, da se bo izvršila pred potekom).

B3.2.5 Primeri, ko je podjetje obdržalo skoraj vsa tveganja in koristi, povezana z lastništvom:

- (a) posel prodaje in ponovnega nakupa, pri katerem je cena pri ponovnem nakupu točno določena cena ali prodajna cena, ki se ji prišteje posojilodajalčev donos;
- (b) sporazum o posojilu vrednostnih papirjev;
- (c) prodaja finančnega sredstva skupaj z zamenjavo celotnega donosa, ki prenaša izpostavljenost tržnemu tveganju nazaj na podjetje;
- (d) prodaja finančnega sredstva skupaj s prodajno ali nakupno opcijo z velikim dobičkom v primeru izvršitve (to je opcija, pri kateri je trenutna tržna cena toliko nižja/višja od izvršilne cene, da ni verjetno, da bo pred potekom opcije izvršilna cena nižja/višja); ali
- (e) prodaja kratkoročnih terjatev, pri kateri podjetje jamči, da bo prevzemniku nadomestilo kreditne izgube, ki bodo verjetno nastale.

B3.2.6 Če podjetje ugotovi, da je s prenosom preneslo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom prenesenega sredstva, tega ne pripozna ponovno v prihodnjem obdobju, razen če preneseno sredstvo ponovno pridobi v novem poslu.

Ovrednotenje prenosa obvladovanja sredstva

B3.2.7 Podjetje ni obdržalo obvladovanja prenesenega sredstva, če ima prevzemnik dejansko zmožnost prodati preneseno sredstvo. Podjetje je obdržalo obvladovanje prenesenega sredstva, če prevzemnik nima dejanske zmožnosti prodati preneseno sredstvo. Prevzemnik ima dejansko zmožnost prodati preneseno sredstvo, če se z njim trguje na delujočem trgu, ker bi prevzemnik lahko preneseno sredstvo ponovno kupil na trgu, če ga želi vrniti v podjetje. Na primer, prevzemnik ima lahko dejansko zmožnost prodati preneseno sredstvo, če je to preneseno sredstvo predmet opcije, ki dovoljuje podjetju ponovni nakup, vendar lahko prevzemnik takoj pridobi preneseno sredstvo na trgu, če se opcija izvrši. Prevzemnik nima dejanske zmožnosti prodati preneseno sredstvo, če podjetje obdrži takšno opcijo, in prevzemnik prenesenega sredstva ne more takoj pridobiti na trgu, če podjetje izvrši svojo opcijo.

- B3.2.8 Prevzemnik ima dejansko zmožnost prodati preneseno sredstvo samo v primeru, če lahko proda celotno sredstvo neki nepovezani tretji osebi in lahko to svojo zmožnost uveljavi enostransko in brez nalaganja dodatnih omejitev za prenos. Ključno vprašanje je, kaj je prevzemnik zmožen dejansko narediti, ne kakšne pogodbenne pravice ima prevzemnik glede tega, kaj lahko stori s prenesenim sredstvom, ali kakšne pogodbenne prepovedi obstajajo. Zlasti:
- (a) pogodbeni pravica do odtujitve prenesenega sredstva nima veliko veljave v praksi, če ni trga za preneseno sredstvo, ter
 - (b) zmožnost odtujitve prenesenega sredstva nima veliko veljave v praksi, če tega ni mogoče prosto izvršiti. Zaradi tega:
 - (i) mora biti prevzemnikova zmožnost odtujitve prenesenega sredstva neodvisna od delovanja drugih (tj. biti mora enostranska zmožnost) in
 - (ii) prevzemnik mora biti dejansko zmožen odtujiti preneseno sredstvo, ne da bi bilo treba prenos pogojevati s strogimi omejitvami (npr. pogoji o tem, kako se mora posojeno sredstvo servisirati, ali opcija, ki daje prevzemniku pravico do ponovnega nakupa sredstva).
- B3.2.9 Dejstvo, da ni verjetno, da bi prevzemnik prodal preneseno sredstvo, samo po sebi ne pomeni, da je prenosnik obdržal obvladovanje prenesenega sredstva. Vendar pa, če prodajna opcija ali jamstvo prevzemniku preprečuje prodajo prenesenega sredstva, potem je prenosnik obdržal obvladovanje prenesenega sredstva. Če ima na primer prodajna opcija ali jamstvo zadostno vrednost, prevzemniku preprečuje prodajo prenesenega sredstva, ker prevzemnik ne bi dejansko prodal prenesenega sredstva tretji osebi, ne da bi mu dodal podobno opcijo ali druge omejevalne pogoje. Namesto tega bi imel prevzemnik preneseno sredstvo v posesti z namenom pridobiti plačila iz naslova jamstva ali prodajne opcije. V takšnih okoliščinah je prenosnik obdržal obvladovanje prenesenega sredstva.

Prenosi, ki izpolnjujejo pogoje za odpravo pripoznanja

- B3.2.10 Podjetje lahko obdrži pravico do dela izplačil obresti na prenesena sredstva kot nadomestilo za servisiranje teh sredstev. Del obresti, ki bi se mu podjetje odpovedalo ob prenehanju ali prenosu pogodbe o servisiranju, se razporedi na sredstvo iz naslova servisiranja ali obveznost iz naslova servisiranja. Del obresti, ki se mu podjetje ne bi odpovedalo, pa je terjatev iz kuponske pole za izplačilo obresti. Na primer, če se podjetje ne bi odpovedalo nobenim obrestim ob prenehanju ali prenosu pogodbe o servisiranju, je celotni obrestni razmik terjatev iz kuponske pole za izplačilo obresti. Za namene uporabe 3.2.13. člena se poštene vrednosti sredstva iz naslova servisiranja in terjatve iz kuponske pole za izplačilo obresti uporabijo za razporeditev knjigovodske vrednosti terjatve med del sredstva, za katerega se je odpravilo pripoznanje, in del, ki se še naprej pripoznava. Če provizija za servisiranje ni določena, ali če ni pričakovati, da bo prejeta provizija ustrezno nadomestilo podjetju za servisiranje, se pripozna obveznost za obvezo servisiranja po poštenu vrednosti.
- B3.2.11 Pri merjenju poštenih vrednosti dela, ki se še naprej pripoznava, in dela, za katerega se odpravi pripoznanje za namene 3.2.13. člena, podjetje poleg 3.2.14. člena uporablja zahteve za merjenje poštene vrednosti iz MSRP 13.

Prenosi, ki ne izpolnjujejo pogojev za odpravo pripoznanja

- B3.2.12 V nadaljevanju je opisana uporaba načela iz 3.2.15. člena. Če jamstvo, ki ga da podjetje za izgube zaradi neplačila iz prenesenega sredstva, preprečuje odpravo pripoznanja prenesenega sredstva, ker je podjetje obdržalo skoraj vsa tveganja in koristi lastništva prenesenega sredstva, se preneseno sredstvo še naprej pripoznava v celoti, prejeto nadomestilo pa se pripozna kot obveznost.

Nadaljnja udeležba v prenesenih sredstvih

- B3.2.13 V nadaljevanju so predstavljeni primeri, kako podjetje meri preneseno sredstvo in povezano obveznost v skladu s 3.2.16. členom.

Vsa sredstva

- (a) Če jamstvo, ki ga da podjetje za izgube zaradi neplačila iz prenesenega sredstva, preprečuje odpravo pripoznanja prenesenega sredstva v obsegu nadaljnje udeležbe, se preneseno sredstvo izmeri na dan prenosa po nižji od naslednjih vrednosti: (i) knjigovodski vrednosti sredstva, in (ii) največji vrednosti prejetega nadomestila pri prenosu, ki ga bo podjetje morda moralo vrniti („znesek jamstva“). Povezana obveznost se na začetku meri v znesku jamstva, ki se mu prišteje poštena vrednost jamstva (ki je običajno prejeta nadomestilo za jamstvo). Pozneje se začetna poštena vrednost jamstva pripozna v poslovnem izidu, (medtem) ko je obveza izpolnjena (v skladu z načeli MSRP 15), knjigovodska vrednost sredstva pa se zmanjša za morebitni popravek vrednosti za izgubo.

Sredstva, merjena po odplačni vrednosti

- (b) Če se zaradi obveze iz prodajne opcije, ki jo izda podjetje, ali pravice iz nakupne opcije, ki jo ima, pripoznanje za preneseno sredstvo ne more odpraviti, in podjetje meri preneseno sredstvo po odplačni vrednosti, se povezana obveznost meri po svoji nabavni vrednosti (tj. vrednosti prejetega nadomestila), prilagojeni za amortizacijo kakršne koli razlike med navedeno nabavno vrednostjo in bruto knjigovodsko vrednostjo prenesenega sredstva na datum poteka opcije. Na primer, predpostavimo, da je bruto knjigovodska vrednost sredstva na dan prenosa 98 denarnih enot (DE) in znaša prejeta nadomestilo 95 DE. Bruto knjigovodska vrednost sredstva na dan izvršitve opcije bo 100 DE. Začetna knjigovodska vrednost povezane obveznosti je 95 DE in razlika med 95 DE in 100 DE se pripozna v poslovnem izidu z uporabo metode učinkovitih obresti. Če se opcija izvrši, se kakršna koli razlika med knjigovodsko vrednostjo povezane obveznosti in izvršilno ceno pripozna v poslovnem izidu.

Sredstva, merjena po pošteni vrednosti

- (c) Če zaradi pravice iz nakupne opcije, ki jo obdrži podjetje, ni mogoče odpraviti pripoznanja prenesenega sredstva in podjetje meri preneseno sredstvo po pošteni vrednosti, se sredstvo še naprej meri po svoji pošteni vrednosti. Povezana obveznost se meri (i) po izvršilni ceni opcije, zmanjšani za časovno vrednost opcije, če bi izvršitev opcije privedla do dobička ali je njena izvršilna cena enaka trenutni tržni ceni, ali (ii) po pošteni vrednosti prenesenega sredstva, zmanjšani za časovno vrednost opcije, če bi izvršitev opcije privedla do izgube. Prilagoditev merjenja povezane obveznosti zagotovi, da je čista knjigovodska vrednost sredstva in povezane obveznosti poštena vrednost pravice iz nakupne opcije. Na primer, če je poštena vrednost sredstva, ki je podlaga, 80 DE, izvršilna cena opcije 95 DE in časovna vrednost opcije 5 DE, je knjigovodska vrednost povezane obveznosti 75 DE ($80 \text{ DE} - 5 \text{ DE}$) in knjigovodska vrednost prenesenega sredstva 80 DE (tj. njena poštena vrednost).
- (d) Če zaradi prodajne opcije, ki jo izda podjetje, ni mogoče odpraviti pripoznanja prenesenega sredstva in podjetje meri preneseno sredstvo po pošteni vrednosti, se povezana obveznost meri po izvršilni ceni opcije, ki se jih prišteje časovna vrednost opcije. Merjenje sredstva po pošteni vrednosti je omejeno na pošteno vrednost ali izvršilno ceno opcije, odvisno od tega, katera je nižja, ker podjetje nima pravice do povečanj poštene vrednosti prenesenega sredstva nad izvršilno ceno opcije. To zagotavlja, da je čista knjigovodska vrednost sredstva in povezane obveznosti poštena vrednost obveze iz prodajne opcije. Na primer, če je poštena vrednost sredstva, ki je podlaga, 120 DE, izvršilna cena opcije 100 DE in časovna vrednost opcije 5 DE, je knjigovodska vrednost povezane obveznosti 105 DE ($100 \text{ DE} + 5 \text{ DE}$) in knjigovodska vrednost sredstva 100 DE (v tem primeru izvršilna cena opcije).
- (e) Če zaradi ovratnice v obliki kupljene nakupne opcije in izdane prodajne opcije ni mogoče odpraviti pripoznanja prenesenega sredstva in podjetje meri sredstvo po pošteni vrednosti, sredstvo še naprej meri po pošteni vrednosti. Povezana obveznost se meri (i) po vsoti izvršilne cene nakupne opcije in poštene vrednosti prodajne opcije, zmanjšani za časovno vrednost nakupne opcije, če bi izvršitev nakupne opcije privedla do dobička ali je njena izvršilna cena enaka trenutni tržni ceni, ali (ii) po vsoti poštene vrednosti sredstva in poštene vrednosti prodajne opcije, zmanjšane za časovno vrednost nakupne opcije, če bi izvršitev nakupne opcije privedla do izgube. Prilagoditev povezane obveznosti zagotovi, da je čista knjigovodska vrednost sredstva in povezane obveznosti poštena vrednost opcij, ki jih poseduje in jih je izdalo podjetje. Na primer, predpostavimo, da podjetje prenese finančno sredstvo,

merjeno po pošteni vrednosti, obenem pa kupi nakupno opcijo z izvršilno ceno 120 DE in izda prodajno opcijo z izvršilno ceno 80 DE. Predpostavimo tudi, da je poštena vrednost sredstva na dan prenosa 100 DE. Časovna vrednost prodajne opcije je 1 DE, nakupne pa 5 DE. V tem primeru podjetje pripozna sredstvo v višini 100 DE (pošteno vrednost sredstva) in obveznost v višini 96 DE $[(100 \text{ DE} + 1 \text{ DE}) - 5 \text{ DE}]$. Tako dobimo čisto vrednost sredstva v višini 4 DE, ki je poštena vrednost opcij, ki jih ima podjetje v posesti in jih je izdalo.

Vsi prenosi

- B3.2.14 V obsegu, v katerem prenos finančnega sredstva ne izpolnjuje pogojev za odpravo pripoznanja, se prenosnikove pogodbene pravice ali obveze, povezane s prenosom, ne obračunajo ločeno kot izvedeni finančni instrumenti, če bi pripoznanje obeh, izvedenega finančnega instrumenta in prenesenega sredstva, ali obveznosti, ki izhaja iz prenosa, imelo za posledico, da bi se iste pravice ali obveze pripoznale dvakrat. Na primer, nakupna opcija, ki jo obdrži prenosnik, lahko prepreči, da se prenos finančnih sredstev obračunava kot prodaja. V takem primeru se nakupna opcija ne pripozna ločeno kot izvedeno sredstvo.
- B3.2.15 Prezemnik v obsegu, v katerem prenos finančnega sredstva ne izpolnjuje pogojev za odpravo pripoznanja, ne pripozna prenesenega sredstva kot svojega sredstva. Prezemnik odpravi pripoznanje plačanega denarnega ali drugega nadomestila in pripozna terjatev do prenosnika. Če ima prenosnik tako pravico kot tudi obvezo do ponovne pridobitve obvladovanja celotnega prenesenega sredstva po točno določeni ceni (kot na primer po pogodbi o ponovnem nakupu), lahko prezemnik meri svojo terjatev po odplačni vrednosti, če ta izpolnjuje merila iz 4.1.2. člena.

Primeri

- B3.2.16 Spodnji primeri ponazarjajo uporabo načel odprave pripoznanja v tem standardu.
- (a) *Pogodbe o ponovnem nakupu in posojanje vrednostnih papirjev.* Če je finančno sredstvo prodano po pogodbi o ponovnem nakupu po točno določeni ceni ali po prodajni ceni, ki se ji prišteje posojilodajalčev donos, ali če je posojeno po pogodbi, v skladu s katero se mora vrniti prenosniku, se pripoznanje za to sredstvo ne odpravi, ker prenosnik obdrži skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom. Če prezemnik pridobi pravico prodati ali zastaviti sredstvo, prenosnik prerazvrsti to sredstvo v svojem izkazu finančnega položaja na primer kot posojeno sredstvo ali terjatev iz ponovnega nakupa.
- (b) *Pogodbe o ponovnem nakupu in posojanje vrednostnih papirjev – skoraj ista sredstva.* Če je finančno sredstvo prodano po pogodbi o ponovnem nakupu tega sredstva ali skoraj istega sredstva po točno določeni ceni ali po prodajni ceni, ki se ji prišteje posojilodajalčev donos, ali če je posojeno po pogodbi o vračilu istega ali skoraj istega sredstva prenosniku, se pripoznanje za to sredstvo ne odpravi, ker prenosnik obdrži skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom.
- (c) *Pogodbe o ponovnem nakupu in posojanje vrednostnih papirjev – pravica nadomestitve.* Če pogodba o ponovnem nakupu po točno določeni odkupni ceni ali ceni, ki je enaka prodajni ceni, ki se ji prišteje posojilodajalčev donos, ali podoben posel posoje vrednostnih papirjev prezemniku zagotavlja pravico, da nadomesti sredstva, ki so si podobna in imajo enako pošteno vrednost kot preneseno sredstvo na datum ponovnega nakupa, se za prodano ali posojeno sredstvo v poslu ponovnega nakupa ali posoje vrednostnih papirjev pripoznanje ne odpravi, ker prenosnik obdrži skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom.
- (d) *Predkupna pravica za ponovni nakup po pošteni vrednosti.* Če podjetje proda finančno sredstvo in obdrži samo predkupno pravico za ponovni nakup prenesenega sredstva po pošteni vrednosti, če ga prezemnik pozneje proda, podjetje odpravi pripoznanje sredstva, ker je preneslo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom.

- (e) *Navidezna prodaja.* Ponovni nakup finančnega sredstva kmalu potem, ko je bilo prodano, se včasih imenuje „navidezna prodaja“ (*wash sale*). Takšen ponovni nakup ne onemogoča odprave pripoznanja, če je izvirni posel izpolnjeval zahteve za odpravo pripoznanja. Če pa je pogodba o prodaji finančnega sredstva sklenjena istočasno s pogodbo o ponovnem nakupu istega sredstva po točno določeni ceni ali prodajni ceni, ki se ji prišteje posojilodajalčev donos, potem se pripoznanje za to sredstvo ne odpravi.
- (f) *Prodajne opcije in nakupne opcije, ki bi v primeru izvršitve privedle do velikega dobička.* Če lahko prenosnik preneseno finančno sredstvo odkupi nazaj in bi nakupna opcija v primeru izvršitve privedla do velikega dobička, ta prenos ne izpolnjuje pogojev za odpravo pripoznanja, ker je prenosnik obdržal skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom. Podobno, če lahko prevzemnik preneseno finančno sredstvo proda nazaj in bi prodajna opcija v primeru izvršitve privedla do velikega dobička, ta prenos ne izpolnjuje pogojev za odpravo pripoznanja, ker je prenosnik obdržal skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom.
- (g) *Prodajne opcije in nakupne opcije, ki bi v primeru izvršitve privedle do velike izgube.* Za finančno sredstvo, ki se prenese samo v povezavi s prodajno opcijo, ki bi v primeru izvršitve privedla do velike izgube in je v posesti prevzemnika, ali z nakupno opcijo, ki bi v primeru izvršitve privedla do velike izgube in je v posesti prenosnika, se odpravi pripoznanje. To je zato, ker je prenosnik prenesel skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom.
- (h) *Lahko razpoložljiva sredstva z nakupno opcijo, ki v primeru izvršitve ne privede niti do velikega dobička niti do velike izgube.* Če ima podjetje nakupno opcijo za sredstvo, ki ga je mogoče z lahkoto dobiti na trgu, in opcija v primeru izvršitve ne privede niti do velikega dobička niti do velike izgube, se za to sredstvo odpravi pripoznanje. To je zato, ker podjetje (i) ni niti obdržalo niti preneslo skoraj vseh tveganj in koristi lastništva ter (ii) ni ohranilo pravice obvladovanja sredstva. Če pa sredstva ni mogoče z lahkoto dobiti na trgu, je odprava pripoznanja onemogočena do zneska sredstva, ki je predmet nakupne opcije, ker je podjetje obdržalo obvladovanje sredstva.
- (i) *Težko razpoložljivo sredstvo s prodajno opcijo, ki jo izda podjetje, ki v primeru izvršitve ne privede niti do velikega dobička niti do velike izgube.* Če podjetje prenese finančno sredstvo, ki ga ni mogoče z lahkoto dobiti na trgu, in izda prodajno opcijo, ki v primeru izvršitve ne privede do velike izgube, podjetje niti ne obdrži niti ne prenese skoraj vseh tveganj in koristi lastništva zaradi izdane prodajne opcije. Podjetje obdrži obvladovanje sredstva, če ima prodajna opcija zadostno vrednost, da prevzemnik ne proda sredstva; v takšnem primeru se sredstvo še naprej pripoznava v obsegu, v katerem je prenosnik v njem še naprej udeležen (glej B3.2.9. člen). Podjetje prenese obvladovanje sredstva, če prodajna opcija nima zadostne vrednosti, da bi prevzemniku preprečila prodajo sredstva; v takšnem primeru se pripoznanje sredstva odpravi.
- (j) *Sredstva, ki so predmet prodajne ali nakupne opcije ali terminske pogodbe o ponovnem nakupu po pošteni vrednosti.* Prenos finančnega sredstva, ki je samo predmet prodajne ali nakupne opcije ali terminske pogodbe o ponovnem nakupu, pri kateri je izvršilna cena ali cena ponovnega nakupa enaka pošteni vrednosti finančnega sredstva v trenutku ponovnega nakupa, ima za posledico odpravo pripoznanja zaradi prenosa skoraj vseh tveganj in koristi lastništva.
- (k) *Z denarjem poravnane nakupne ali prodajne opcije.* Podjetje ovrednoti prenos finančnega sredstva, ki je predmet prodajne ali nakupne opcije ali terminske pogodbe o ponovnem nakupu, ki bo neto poravnana z denarnimi sredstvi, da bi ugotovilo, ali je obdržalo ali preneslo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom. Če podjetje ne obdrži skoraj vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom prenesenega sredstva, mora ugotoviti, ali je ohranilo obvladovanje prenesenega sredstva. Dejstvo, da se prodajna oz. nakupna opcija ali terminska pogodba o ponovnem nakupu neto poravnava z denarnimi sredstvi, samo po sebi ne pomeni, da je podjetje preneslo obvladovanje sredstva (glej B3.2.9. člen in točke (g), (h) in (i) zgoraj).

- (l) *Pravica do vračila prenesenih sredstev.* Pravica do vračila prenesenih sredstev (*removal of accounts provision*) je brezpogojna (nakupna) opcija o ponovnem nakupu, ki daje podjetju pravico, da zahteva povrnitev prenesenih sredstev, kar je pogojeno z nekaterimi omejitvami. Če posledica take opcije v podjetju ni niti ohranitev niti prenos skoraj vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom, je odprava pripoznanja onemogočena le do zneska, ki je predmet ponovnega nakupa (ob predpostavki, da prevzemnik ne more prodati sredstev). Na primer, če knjigovodska vrednost in prejemki iz prenosa posojenih sredstev znašajo 100 000 DE in se lahko vsako posamezno posojilo odpokliče, vendar skupni znesek posojil, ki se lahko ponovno odkupijo, ne more presegati 10 000 DE, potem je znesek posojil, ki izpolnjuje pogoje za odpravo pripoznanja, 90 000 DE.
- (m) *Nakupne opcije za preostala sredstva.* Podjetje, ki je lahko tudi prenosnik, ki servisira prenesena sredstva, ima lahko opcijo za nakup preostalih prenesenih sredstev (*clean-up call*), če znesek neporavnanih sredstev pade na določeno raven, na kateri postane strošek servisiranja teh sredstev prevelik glede na koristi iz naslova servisiranja. Če posledica takšne nakupne opcije v podjetju ni niti ohranitev niti prenos skoraj vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom, in prevzemnik ne more prodati sredstev, je odprava pripoznanja onemogočena le do zneska sredstev, ki so predmet nakupne opcije.
- (n) *Podrejeni obdržani deleži in kreditna jamstva.* Podjetje lahko prevzemniku zagotovi izboljšanje kreditne kakovosti, tako da podredi nekatere ali vse svoje deleže, obdržane v prenesenem sredstvu. Podjetje lahko alternativno zagotovi prevzemniku izboljšanje kreditne kakovosti v obliki kreditnega jamstva, ki je lahko neomejeno ali pa omejeno na določen znesek. Če podjetje obdrži skoraj vsa tveganja in koristi lastništva prenesenega sredstva, se sredstvo še naprej v celoti pripoznava. Če podjetje obdrži le nekaj, ne pa skoraj vseh tveganj in koristi lastništva, in je ohranilo obvladovanje sredstva, je odprava pripoznanja onemogočena do zneska denarnih sredstev ali drugih sredstev, ki bi jih podjetje moralo plačati.
- (o) *Zamenjave celotnega donosa.* Podjetje lahko proda finančno sredstvo prevzemniku in z njim sklene zamenjavo celotnega donosa, pri čemer se vsi denarni tokovi iz plačil obresti za sredstvo, ki je podlaga, stekajo v podjetje v zameno za točno določeno plačilo ali plačilo s spremenljivo mero, vsa povečanja ali zmanjšanja poštene vrednosti sredstva, ki je podlaga, pa absorbira podjetje. V takšnem primeru je odprava pripoznanja za celotno sredstvo prepovedana.
- (p) *Zamenjave obrestnih mer.* Podjetje lahko na prevzemnika prenese finančno sredstvo s fiksno obrestno mero in z njim sklene zamenjavo obrestnih mer, v skladu s katero prejema fiksno obrestno mero in plačuje variabilno obrestno mero na podlagi nominalnega zneska, ki je enak znesku glavnice prenesenega finančnega sredstva. Zamenjava obrestne mere ne onemogoča odprave pripoznanja prenesenega sredstva, v kolikor plačila za zamenjavo niso pogojena s plačili za preneseno sredstvo.
- (q) *Amortizirajoče zamenjave obrestnih mer.* Podjetje lahko na prevzemnika prenese finančno sredstvo s fiksno obrestno mero, ki se odplačuje, in z njim sklene amortizirajočo zamenjavo obrestnih mer, v skladu s katero prejema fiksno obrestno mero in plačuje variabilno obrestno mero na podlagi nominalnega zneska. Če se nominalni znesek zamenjave amortizira tako, da je v vsakem trenutku enak znesku še neporavnane glavnice prenesenega finančnega sredstva, bi podjetje zaradi zamenjave načeloma obdržalo znatno tveganje predčasnega odplačila; v takšnem primeru podjetje še naprej pripoznava celotno preneseno sredstvo ali pa preneseno sredstvo še naprej pripoznava v obsegu, v katerem je v njem še naprej udeleženo. In nasprotno, če amortiziranje nominalnega zneska zamenjave ni vezano na znesek še neporavnane glavnice prenesenega sredstva, podjetje zaradi takšne zamenjave ne bi obdržalo tveganja predčasnega odplačila pri sredstvu. Zato to ne bi onemogočalo odprave pripoznanja prenesenega sredstva, v kolikor plačila za zamenjavo niso pogojena s plačili obresti za preneseno sredstvo in podjetje zaradi te zamenjave ne obdrži nobenih drugih pomembnih tveganj in koristi, povezanih z lastništvom prenesenega sredstva.

- (r) *Odpis vrednosti*. Podjetje nima razumnih pričakovanj, da bo prišlo do povrnitve celotnih ali dela pogodbenih denarnih tokov na finančno sredstvo.

B3.2.17 V tem členu je ponazorjena uporaba pristopa nadaljnje udeležbe, kadar je podjetje še naprej udeleženo v delu finančnega sredstva.

Predpostavimo, da ima podjetje portfelj predčasno odplačljivih posojil, katerih kuponska in efektivna obrestna mera je 10 odstotkov, glavnica in odplačna vrednost pa 10 000 DE. Podjetje sklene posel, v katerem v zameno za plačilo 9 115 DE prevzemnik dobi pravico do 9 000 DE vseh prejetih plačil glavnice skupaj 9,5-odstotnimi obrestmi na ta znesek. Podjetje obdrži pravice do 1 000 DE vseh prejetih plačil glavnice skupaj z 10-odstotnimi obrestmi na ta znesek in še do presežnega obrestnega razmika v višini 0,5 % na preostalih 9 000 DE glavnice. Zneski, prejeti iz naslova predčasnih odplačil, se sorazmerno razporedijo med podjetje in prevzemnika v razmerju 1:9, morebitna neplačila pa se odštejejo od deleža podjetja v višini 1 000 DE, dokler ta delež ni izčrpan. Poštena vrednost posojil na datum posla je 10 100 DE, poštena vrednost presežnega obrestnega razmika v višini 0,5 % pa je 40 DE.

Podjetje ugotovi, da je preneslo nekatera pomembna tveganja in koristi lastništva (na primer, pomembno tveganje predčasnih odplačil), vendar tudi obdržalo nekatera pomembna tveganja in koristi lastništva (zaradi svojega podrejenega zadržanega deleža) in je ohranilo obvladovanje sredstva. Zato uporabi pristop nadaljnje udeležbe.

Da bi uporabilo ta standard, podjetje analizira posel kot (a) zadržanje povsem sorazmernega obdržanega deleža v višini 1 000 DE ter (b) podreditev navedenega obdržanega deleža, da prevzemniku zagotovi izboljšanje kreditne kakovosti za primer kreditnih izgub.

Podjetje izračuna, da 9 090 DE ($90 \% \times 10\,100\text{ DE}$) prejetega nadomestila v višini 9 115 DE predstavlja nadomestilo za povsem sorazmeren 90-odstotni delež. Preostali del prejetega nadomestila (25 DE) predstavlja nadomestilo, prejeta za podreditev svojega obdržanega deleža za potrebe izboljšanja kreditne kakovosti prevzemnika za primer kreditnih izgub. Poleg tega presežni obrestni razmik v višini 0,5 % predstavlja nadomestilo, prejeta za izboljšanje kreditne kakovosti. Tako je celotno nadomestilo, prejeta za izboljšanje kreditne kakovosti, 65 DE (25 DE + 40 DE).

Podjetje izračuna dobiček ali izgubo ob prodaji 90-odstotnega deleža denarnih tokov. Ob predpostavki, da ločeni pošteni vrednosti 90-odstotnega prenesenega deleža in 10-odstotnega obdržanega deleža na dan prenosa nista na voljo, podjetje razporedi knjigovodsko vrednost sredstva v skladu s 3.2.14. členom MSRP 9 na naslednji način:

	Poštena vrednost	Odstotek	Delež knjigovodske vrednosti
Preneseni delež	9 090	90 %	9 000
Obdržani delež	1 010	10 %	1 000
Skupaj	10 100		10 000

Podjetje izračuna dobiček ali izgubo ob prodaji 90-odstotnega deleža denarnih tokov tako, da odšteje pripisano knjigovodsko vrednost prenesenega deleža od prejetega nadomestila, in s tem dobi rezultat 90 DE (9 090 DE – 9 000 DE). Knjigovodska vrednost deleža, ki ga je obdržalo podjetje, je 1 000 DE.

Poleg tega podjetje pripozna nadaljnjo udeležbo, ki izhaja iz podreditve njegovega obdržanega deleža za potrebe kreditnih izgub. Tako pripozna sredstvo v višini 1 000 DE (največji znesek denarnih tokov, ki jih ne bi prejelo zaradi podrejenosti) in povezano obveznost v višini 1 065 DE (ki je največji znesek denarnih tokov, ki jih ne bi prejelo zaradi podrejenosti, tj. 1 000 DE, povečanih za pošteno vrednost podrejenosti v višini 65 DE).

Podjetje uporabi vse zgornje informacije za obračunavanje posla, kot sledi:

	<i>V breme</i>	<i>V dobro</i>
Izvirno sredstvo	—	9 000
Pripoznano sredstvo za podrejenost ali preostali delež	1 000	—
Sredstvo za nadomestilo, prejeto v obliki presežnega razmika	40	—
Poslovni izid (dobiček iz prenosa)	—	90
Obveznost	—	1 065
Prejeta denarna sredstva	9 115	—
Skupaj	10 155	10 155

Takoj po poslu je knjigovodska vrednost sredstva 2 040 DE in je sestavljena iz 1 000 DE, ki predstavljajo vrednost obdržanega deleža, in 1 040 DE, ki predstavljajo dodatno nadaljnjo udeležbo podjetja iz naslova podrejenosti njegovega obdržanega deleža za kreditne izgube (kar vključuje tudi presežni razmik v višini 40 DE).

V poznejših obdobjih podjetje pripozna prejeto nadomestilo za izboljšanje kreditne kakovosti (65 DE) časovno sorazmerno, obračuna obresti na pripoznano sredstvo z uporabo metode efektivnih obresti in pripozna morebitne izgube zaradi oslabitve za pripoznana sredstva. Kot primer slednjega predpostavimo, da bo v naslednjem letu nastala izguba zaradi oslabitve posojil, ki predstavljajo podlago, v višini 300 DE. Podjetje zmanjša pripoznano sredstvo za 600 DE (300 DE v zvezi z njegovim obdržanim deležem in 300 DE v zvezi z dodatno nadaljnjo udeležbo, ki izhaja iz podreditve njegovega obdržanega deleža za potrebe kreditnih izgub) in pripozna obveznost za 300 DE. Čisti rezultat je vknjižba v breme poslovnega izida za izgubo zaradi oslabitve v višini 300 DE.

Odprava pripoznanja finančnih obveznosti (oddelek 3.3)

- B3.3.1 Finančna obveznost (ali del obveznosti) preneha, kadar:
- (a) dolжник poravna obveznost (ali njen del) s plačilom upniku, običajno z denarnimi sredstvi, drugimi finančnimi sredstvi, blagom ali storitvami; ali
 - (b) je dolжник pravno razbremenjen prvotne odgovornosti za obveznost (ali njen del) na podlagi zakona ali s strani upnika (če je dolжник dal jamstvo, je ta pogoj še vedno lahko izpolnjen).
- B3.3.2 Če izdajatelj dolžniškega instrumenta ponovno odkupi ta instrument, je dolg prenehal, tudi če je izdajatelj ustvarjalec trga za ta instrument ali ga namerava ponovno prodati v kratkem roku.
- B3.3.3 Plačilo tretji stranki, tudi skrbniškemu skladu (včasih imenovano „razveljavitev po vsebini“), ob odsotnosti pravne razbremenitve samo po sebi ne razbremeni dolžnika njegove prvotne obveze do upnika.
- B3.3.4 Če dolжник plača tretji stranki, da prevzame obvezo, in obvesti svojega upnika, da je tretja stranka prevzela njegovo dolžniško obvezo, dolжник ne odpravi pripoznanja, razen če je izpolnjen pogoj iz B3.3.1.(b) člena. Če dolжник plača tretji stranki, da prevzame obvezo in prejme pravno razbremenitev s strani svojega upnika, je dolжник dosegel prenehanje dolga. Če pa se dolжник dogovori, da bo odplačeval dolg tretji stranki ali neposredno svojemu prvotnemu upniku, pripozna novo dolžniško obvezo do tretje stranke.
- B3.3.5 Čeprav je posledica pravne razbremenitve, bodisi sodne bodisi s strani upnika, odprava pripoznanja obveznosti, lahko podjetje pripozna novo obveznost, če za prenesena finančna sredstva niso izpolnjena merila za odpravo pripoznanja iz 3.2.1.–3.2.23. člena. Če navedena merila niso izpolnjena, se pripoznanje prenesenih sredstev ne odpravi in podjetje pripozna novo obveznost v zvezi s prenesenimi sredstvi.

- B3.3.6 Za namene 3.3.2. člena so pogoji bistveno drugačni, če se diskontirana sedanja vrednost denarnih tokov pod novimi pogoji, vključno z vsemi plačanimi nadomestili, ki se jim odštejejo vsa prejeta nadomestila, diskontiranimi z uporabo učinkovite obrestne mere, za najmanj 10 odstotkov razlikuje od diskontirane sedanje vrednosti preostalih denarnih tokov prvotne finančne obveznosti. Če se zamenjava dolžniških instrumentov ali sprememba pogojev obračuna kot prenehanje, se nastali stroški ali nadomestila pripoznajo kot del dobička ali izgube iz naslova prenehanja. Če se zamenjava ali sprememba ne obračuna kot prenehanje, nastali stroški ali nadomestila prilagodijo knjigovodsko vrednost obveznosti in se amortizirajo v preostalem obdobju spremenjene obveznosti.
- B3.3.7 V nekaterih primerih upnik razbremeni dolžnika njegove sedanje obveze izvajanja plačil, vendar dolжник prevzame jamstvo za plačilo, če stranka, ki prevzame prvotno odgovornost, ne izpolni obveznosti. V takšnih okoliščinah dolжник:
- (a) pripozna novo finančno obveznost na podlagi poštene vrednosti svoje obveze za jamstvo in
 - (b) pripozna dobiček ali izgubo na podlagi razlike med (i) plačanimi prejemki in (ii) knjigovodsko vrednostjo prvotne finančne obveznosti, zmanjšano za pošteno vrednost nove finančne obveznosti.

RAZVRSTITEV (POGLAVJE 4)

Razvrstitev finančnih sredstev (oddelek 4.1)

Poslovni model podjetja za upravljanje finančnih sredstev

- B4.1.1 V skladu s 4.1.1.(a) členom mora podjetje finančna sredstva razvrstiti na podlagi poslovnega modela, ki ga uporablja za upravljanje finančnih sredstev, razen če se uporablja 4.1.5. člen. Podjetje oceni, ali njegova finančna sredstva izpolnjujejo pogoj iz 4.1.2.(a) člena ali pogoj iz 4.1.2.A(a) člena na podlagi poslovnega modela, kot ga je določilo ključno poslovodno (ravnateljsko) osebje (kot je opredeljeno v MRS 24 *Razkrivanje povezanih strank*).
- B4.1.2 Poslovni model podjetja se določi na ravni, ki odraža, kako se skupine finančnih sredstev upravljajo skupaj, da se doseže določen poslovni cilj. Poslovni model podjetja ni odvisen od ciljev poslovodstva v zvezi s posameznim instrumentom. Zato ta pogoj ne predstavlja pristopa razvrstitve na podlagi posameznih instrumentov in bi se moral določiti na višji ravni združevanja. Vendar ima lahko eno podjetje več kot en poslovni model za upravljanje svojih finančnih instrumentov. Zato načina razvrščanja ni treba določiti na ravni poročajočega podjetja. Na primer, podjetje ima lahko portfelj naložb, ki ga upravlja, da bi prejemale pogodbeno denarne tokove, in drug portfelj naložb, ki ga upravlja za potrebe trgovanja, da bi ustvarjalo prihodke iz naslova sprememb poštene vrednosti. Podobno je v nekaterih okoliščinah lahko primerno, da se portfelj finančnih sredstev loči na podportfelje, da se odrazi raven, na kateri podjetje upravlja navedena finančna sredstva. Na primer, to se lahko zgodi, če podjetje izda ali kupi portfelj hipotekarnih posojil in nekatera od teh posojil upravlja s ciljem prejemanja pogodbenih denarnih tokov, ostala posojila pa upravlja z namenom njihove prodaje.
- B4.1.2A Poslovni model podjetja se nanaša na način, na katerega podjetje upravlja finančna sredstva, da bi ustvarjalo denarne tokove. To pomeni, da poslovni model podjetja določa, ali bodo denarni tokovi izhajali iz prejemanja pogodbenih denarnih tokov, prodaje finančnih sredstev ali obojega. Ta ocena se zato ne izvede na podlagi scenarijev, za katere podjetje utemeljeno ne pričakuje, da se bodo uresničili, kot so t. i. „najslabši možni“ scenariji ali scenariji „izjemnih situacij“. Na primer, če podjetje pričakuje, da bo prodalo določen portfelj finančnih sredstev samo v scenariju izjemnih situacij, ta scenarij ne bi vplival na oceno poslovnega modela za navedena sredstva s strani podjetja, če podjetje utemeljeno pričakuje, da do takega scenarija ne bo prišlo. Če so denarni tokovi ustvarjeni na način, ki je drugačen od pričakovanj podjetja na datum, ko je ocenilo poslovni model (na primer, če podjetje proda več ali manj finančnih sredstev, kot je

pričakovalo, ko je sredstva razvrstilo), to ne privede do napake v prejšnjih obdobjih v računovodskih izkazih podjetja (glej MRS 8), niti ne spremeni razvrstitve preostalih finančnih sredstev, ki se upravljajo v skladu z navedenim poslovnim modelom (tj. tistih sredstev, ki jih je podjetje pripoznalo v prejšnjih obdobjih in jih ima še vedno v posesti), v kolikor je podjetje upoštevalo vse relevantne informacije, ki so bile na voljo v trenutku, ko je ocenilo poslovni model. Vendar mora podjetje, ko oceni poslovni model za nova izdana ali nova kupljena finančna sredstva, poleg vseh drugih relevantnih informacij upoštevati tudi informacije o tem, kako so bili denarni tokovi realizirani v preteklosti.

B4.1.2B Poslovni model podjetja za upravljanje finančnih sredstev mora biti stvaren in ne samo navedba. Model je običajno mogoče razbrati iz dejavnosti, ki jih izvaja podjetje, da bi doseglo cilj poslovnega modela. Podjetje mora pri oceni poslovnega modela za upravljanje finančnih sredstev uporabiti presojo in ocena ne sme biti odvisna od enega samega dejavnika ali dejavnosti. Podjetje mora namesto tega upoštevati vse ustrezne dokaze, ki so na voljo na datum ocene. Ti ustrezni dokazi med drugim vključujejo:

- (a) način vrednotenja uspešnosti poslovnega modela in finančnih sredstev, ki se upravljajo v skladu z njim, in način poročanja o tem ključnemu poslovnemu osebju;
- (b) tveganja, ki vplivajo na uspešnost poslovnega modela (in finančnih sredstev, ki se upravljajo v skladu z njim), in zlasti način, kako se navedena tveganja obvladujejo; in
- (c) način določanja nadomestil poslovnega osebja, odgovornega za te posle (na primer, ali nadomestila temeljijo na poštenu vrednosti upravljanjanih sredstev ali na obsegu prejetih pogodbenih denarnih tokov).

Poslovni model, katerega cilj je posedovanje sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov

B4.1.2C Finančna sredstva v okviru poslovnega modela, katerega cilj je posedovanje sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, se upravljajo za potrebe ustvarjanja denarnih tokov s prejetjem pogodbenih plačil v obdobju trajanja instrumenta. To je, podjetje upravlja sredstva v portfelju, da bi prejelo te specifične pogodbene denarne tokove (namesto, da bi upravljalo skupni donos na portfelj tako s posedovanjem kot prodajo sredstev). Pri določanju, ali bodo denarni tokovi ustvarjeni s prejetjem pogodbenih denarnih tokov finančnega sredstva, je treba upoštevati pogostost, vrednost in čas prodaj v prejšnjih obdobjih, razloge za prodaje in pričakovanja glede prihodnje prodajne dejavnosti. Vendar prodaje same po sebi še ne opredeljujejo poslovnega modela in se zato ne morejo upoštevati ločeno. Namesto tega informacije o preteklih prodajah in pričakovanih glede prihodnjih prodaj zagotavljajo dokaze o tem, kako se dosega deklarirani cilj podjetja pri upravljanju finančnih sredstev in kako se ustvarjajo denarni tokovi. Podjetje mora informacije o preteklih prodajah upoštevati v kontekstu razlogov za navedene prodaje in pogojev, ki so obstajali v tistem trenutku, v primerjavi s sedanji pogoji.

B4.1.3 Čeprav je lahko cilj poslovnega modela podjetja posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, podjetju ni treba imeti navedenih instrumentov v posesti do zapadlosti. Zato je lahko poslovni model podjetja posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, tudi ko pride do prodaj finančnih sredstev ali se pričakuje, da bo do njih prišlo v prihodnosti.

B4.1.3A Poslovni model je lahko posedovanje sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, tudi če podjetje finančna sredstva proda, ko se njihovo kreditno tveganje poveča. Za opredelitev, ali je prišlo do povečanja kreditnega tveganja sredstva, podjetje upošteva primerne in dokazljive informacije, vključno z v prihodnost usmerjenimi informacijami. Prodaje zaradi povečanja kreditnega tveganja sredstva ne glede na svojo pogostost in vrednost niso neskladne s poslovnim modelom, katerega cilj je posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, ker je kreditna kakovost finančnih sredstev relevantna za zmožnost podjetja, da prejema pogodbene denarne tokove. Dejavnosti za obvladovanje

kreditnega tveganja, namenjene čim večjemu zmanjšanju potencialnih kreditnih izgub zaradi poslabšanja kreditne kakovosti, so sestavni del takega poslovnega modela. Prodaja finančnega sredstva, ker ne izpolnjuje več kreditnih pogojev, določenih v dokumentirani naložbeni politiki podjetja, je primer prodaje zaradi povečanja kreditnega tveganja. Vendar lahko podjetje ob odsotnosti take politike na druge načine dokaže, da je do prodaje prišlo zaradi povečanja kreditnega tveganja.

- B4.1.3B** Prodaje, do katerih pride zaradi drugih razlogov, kot so prodaje z namenom obvladovanja kreditnega tveganja zaradi koncentrirane izpostavljenosti (brez povečanja kreditnega tveganja sredstev), so lahko prav tako skladne s poslovnim modelom, katerega cilj je posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov. Take prodaje so zlasti lahko skladne s poslovnim modelom, katerega cilj je posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, če so take prodaje občasne (tudi če so velike vrednosti) ali pa so zanemarljive vrednosti, tako posamično kot skupaj (tudi če so pogoste). Če se izvede več kot zanemarljivo število takih prodaj iz portfelja in take prodaje niso zanemarljive vrednosti (bodisi posamično bodisi skupaj), mora podjetje oceniti, ali in kako so take prodaje skladne s ciljem prejemanja pogodbenih denarnih tokov. Za to oceno ni relevantno, ali prodajo finančnih sredstev zahteva tretja oseba ali je ta dejavnost stvar presoje podjetja. Povečanje pogostosti ali vrednosti prodaj v določenem obdobju ni nujno neskladno s ciljem posedovanja finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, če lahko podjetje obrazloži razloge za navedene prodaje in dokaže, zakaj ne odražajo spremembe poslovnega modela podjetja. Poleg tega so lahko prodaje skladne s ciljem posedovanja finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, če se izvedejo blizu dospelosti finančnih sredstev, prihodki od prodaj pa so približno enaki prejemkom iz naslova preostalih pogodbenih denarnih tokov.
- B4.1.4** V nadaljevanju so predstavljeni primeri, kdaj je lahko cilj poslovnega modela podjetja posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov. Ta seznam primerov ni dokončen. Poleg tega namen teh primerov ni obravnavati vse dejavnike, ki bi bili lahko relevantni za oceno poslovnega modela podjetja, niti določiti relativno pomembnost teh dejavnikov.

Primer	Analiza
Primer 1 Podjetje ima naložbe z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov iz teh naložb. Potrebe podjetja po financiranju so predvidljive, zapadlost njegovih finančnih sredstev pa je usklajena z ocenjenimi potrebami podjetja po financiranju. Podjetje izvaja dejavnosti za obvladovanje kreditnih tveganj s ciljem čim večjega zmanjšanja kreditnih izgub. V preteklosti so se prodaje večinoma izvedle, ko se je povečalo kreditno tveganje finančnih sredstev, tako da sredstva niso več izpolnjevala kreditnih pogojev, določenih v dokumentirani naložbeni politiki podjetja. Poleg tega je prihajalo do občasnih prodaj zaradi nepričakovanih potreb po financiranju. Poročila ključnemu poslovnemu osebju so osredotočena na kreditno kakovost finančnih sredstev in na pogodbene donose. Podjetje poleg drugih informacij spremlja tudi poštene vrednosti finančnih sredstev.	Čeprav podjetje poleg drugih informacij upošteva tudi poštene vrednosti finančnih sredstev z vidika likvidnosti (tj. znesek denarnih sredstev, ki bi ga podjetje prejelo, če bi moralo prodati sredstva), je cilj podjetja posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov. Prodaje ne bi bile v nasprotju s tem ciljem, če bi se izvedle v odziv na povečanje kreditnega tveganja sredstev, na primer, če sredstva ne bi več izpolnjevala kreditnih pogojev, določenih v dokumentirani naložbeni politiki podjetja. Občasne prodaje, ki so posledica nepričakovanih potreb po financiranju (npr. v scenariju izjemnih situacij), prav tako ne bi bile v nasprotju z navedenim ciljem, tudi če bi bile take prodaje večje vrednosti.

Primer	Analiza
Primer 2 Poslovni model podjetja je kupovanje portfeljev finančnih sredstev, kot so posojila. Ti portfelji lahko vključuje finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo ali pa ne. Če se plačilo v zvezi s posojili ne izvede pravočasno, podjetje poskusi zagotoviti pogodbene denarne tokove na različne načine – na primer, tako da vzpostavi stik z dolžnikom po pošti, telefonu ali kako drugače. Cilj podjetja je prejemanje pogodbenih denarnih tokov in podjetje ne upravlja nobenega od posojil v tem portfelju z namenom ustvarjanja denarnih tokov z njihovo prodajo. V nekaterih primerih podjetje sklene zamenjave obrestnih mer, da spremeni obrestno mero na določena finančna sredstva v portfelju z variabilne na fiksno.	Cilj poslovnega modela podjetja je posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov. Ista analiza bi veljala tudi, če podjetje ne pričakuje, da bo prejelo vse pogodbene denarne tokove (npr. nekatera finančna sredstva imajo ob začetnem pripoznanju poslabšano kreditno kakovost). Poleg tega dejstvo, da podjetje sklepa izvedene finančne instrumente za spreminjanje denarnih tokov portfelja, samo po sebi ne spreminja poslovnega modela podjetja.
Primer 3 Podjetje ima poslovni model, katerega cilj je izdajanje posojil strankam in njihova naknadna prodaja subjektu za listinjenje. Subjekt za listinjenje izdaja instrumente investitorjem. Podjetje, ki je prvotni izdajatelj posojil, obvladuje subjekt za listinjenje in ga konsolidira. Subjekt za listinjenje prejema pogodbene denarne tokove iz posojil in jih prenaša na svoje investitorje. Za namene tega primera se predpostavlja, da se posojila še naprej pripoznavajo v konsolidiranem izkazu finančnega položaja, ker subjekt za listinjenje ne odpravi njihovega pripoznanja.	Konsolidirana skupina je izdala posojila s ciljem, da jih poseduje za namene prejemanja pogodbenih denarnih tokov. Vendar je cilj podjetja, ki je prvotni izdajatelj posojil, ustvarjanje denarnih tokov iz portfelja posojil s prodajo posojil subjektu za listinjenje, zato se zanj za potrebe njegovih ločenih računovodskih izkazov ne bi štelo, da upravlja ta portfelj za namene prejemanja pogodbenih denarnih tokov.
Primer 4 Finančna institucija ima finančna sredstva za namene kritja likvidnostnih potreb v „scenariju izjemnih situacij“ (npr. množičnih dvigov vlog iz banke). Podjetje ne pričakuje, da bo prodalo ta sredstva, razen v takih scenarijih. Podjetje spremlja kreditno kakovost finančnih sredstev in njegov cilj pri upravljanju finančnih sredstev je prejemanje pogodbenih denarnih tokov. Podjetje oceni donosnost sredstev na podlagi prejetih prihodkov od obresti in ustvarjenih kreditnih izgub.	Cilj poslovnega modela podjetja je posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov. Analiza se ne bi spremenila tudi, če je podjetje v prejšnjem scenariju izjemnih situacij izvedlo prodaje večje vrednosti, da bi pokrilo likvidnostne potrebe. Podobno pogostejše prodaje, ki so zanemarljive vrednosti, niso neskladne s posedovanjem finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov. Če pa ima podjetje finančna sredstva za kritje vsakodnevnih likvidnostnih potreb in izpolnjevanje tega cilja zahteva pogoste prodaje, ki so znatne vrednosti, cilj poslovnega modela podjetja ni posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov.

Primer	Analiza
Vendar podjetje spremlja tudi pošteno vrednost finančnih sredstev z vidika likvidnosti, da bi zagotovilo, da bi znesek denarnih sredstev, ki bi ga prejelo, če bi moralo prodati sredstva v scenariju izjemnih situacij, zadoščal za kritje likvidnostnih potreb podjetja. Podjetje izvaja občasne prodaje, ki so zanesljive vrednosti, da bi dokazalo, da je likvidno.	Podobno, če regulator od podjetja zahteva, da rutinsko prodaja finančna sredstva, da dokaže njihovo likvidnost, in je vrednost prodanih sredstev znatna, poslovni model podjetja ni posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov. Za analizo ni relevantno, ali prodajo finančnih sredstev zahteva tretja oseba ali je ta dejavnost stvar presoje podjetja.

Poslovni model, katerega cilj se dosega tako s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov kot prodajo finančnih sredstev

- B4.1.4A Podjetje lahko poseduje finančna sredstva v okviru poslovnega modela, katerega cilj se dosega tako s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov kot prodajo finančnih sredstev. Pri tej vrsti poslovnega modela se je ključno poslovodno osebje podjetja odločilo, da sta tako prejemanje denarnih tokov kot prodaja finančnih sredstev bistvena za doseganje cilja poslovnega modela. Obstajajo različni cilji, ki so lahko skladni s to vrsto poslovnega modela. Na primer, cilj poslovnega modela je lahko upravljanje vsakodnevnih likvidnostnih potreb, da se ohranja določen profil donosa iz naslova obresti ali da se trajanje finančnih sredstev uskladi s trajanjem obveznosti, ki se financirajo s temi sredstvi. Podjetje dosega takšen cilj tako s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov kot prodajo finančnih sredstev.
- B4.1.4B V primerjavi s poslovnim modelom, katerega cilj je posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, ta poslovni model običajno vključuje večjo pogostost in vrednost prodaj. To je zato, ker je prodaja finančnih sredstev bistvena za doseganje cilja poslovnega modela, namesto da bi bila samo postranska dejavnost. Vendar prag pogostosti ali vrednosti prodaj, ki mora biti dosežen v tem poslovnem modelu, ne obstaja, ker sta za doseganje njegovega cilja bistvena tako prejemanje pogodbenih denarnih tokov kot prodaja finančnih sredstev.
- B4.1.4C V nadaljevanju so predstavljeni primeri, kdaj se lahko cilj poslovnega modela dosega tako s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov kot prodajo finančnih sredstev. Ta seznam primerov ni dokončen. Poleg tega namen teh primerov ni opisati vse dejavnike, ki bi lahko bili relevantni za oceno poslovnega modela podjetja, niti določiti relativno pomembnost teh dejavnikov.

Primer	Analiza
Primer 5 Podjetje čez nekaj let pričakuje naložbe v osnovna sredstva. Presežna denarna sredstva investira v kratko- in dolgoročna finančna sredstva, tako da bo lahko financiralo naložbe, ko bo to potrebno. Veliko finančnih sredstev ima pogodbeno obdobje, ki traja dlje od pričakovanega obdobja, v katerem naj bi podjetje izvedlo naložbe.	Cilj poslovnega modela se dosega s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov in prodajo finančnih sredstev. Podjetje se bo, dokler ne pride do potrebe po investiranih denarnih sredstvih, sproti odločalo, ali bo največji možen donos na portfelj zagotovilo prejemanje pogodbenih denarnih tokov ali prodaja finančnih sredstev.

Primer	Analiza
Podjetje bo posedovalo finančna sredstva z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, ko pa se bo ponudila priložnost, bo finančna sredstva prodalo in reinvestiralo denarna sredstva od prodaje v finančna sredstva z višjim donosom. Poslovodje, odgovorni za portfelj, so plačani na podlagi skupnega donosa, ki ga ustvari portfelj.	Nasprotno pa lahko podjetje čez pet let pričakuje denarni odtok za financiranje naložb v osnovna sredstva in presežna denarna sredstva investira v kratkoročna finančna sredstva. Ko naložbe zapadejo, podjetje reinvestira denarna sredstva v nova kratkoročna denarna sredstva. Podjetje uporablja to strategijo, dokler ne potrebuje sredstev za financiranje, takrat pa uporabi prihodke iz zapadlih finančnih sredstev za financiranje naložb v osnovna sredstva. Pred zapadlostjo pride samo do prodaj, ki so zane-marljive vrednosti (razen, če se poveča kreditno tve-ganje). Cilj tega drugačnega poslovnega modela po-djetja je posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov.
Primer 6 Finančna institucija poseduje finančna sredstva za potrebe kritja dnevnih likvidnostnih potreb. Podjetje si prizadeva čim bolj zmanjšati stroške upravljanja navedenih likvidnostnih potreb in zato aktivno upravlja donos na portfelj. Navedeni donos je sestavljen iz prejemanja pogodbenih denarnih tokov ter dobičkov in izgub iz prodaje finančnih sredstev. Zato podjetje poseduje finančna sredstva z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov in jih prodaja z namenom reinvestiranja v finančna sredstva z višjim donosom ali večje usklajenosti s trajanjem njegovih obveznosti. Ta strategija je v preteklosti privedla do pogostih prodaj večje vrednosti. Taka prodajna aktivnost naj bi se nadaljevala tudi v prihodnje.	Cilj poslovnega modela je zagotoviti čim večji donos na portfelj za kritje dnevnih likvidnostnih potreb, podjetje pa ta cilj dosega tako s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov kot prodajo finančnih sredstev. Povedano drugače, bistvena za doseganje cilja poslovnega modela sta tako prejemanje pogodbenih denarnih tokov kot prodaja finančnih sredstev.
Primer 7 Zavarovatelj poseduje finančna sredstva za potrebe financiranja obveznosti iz zavarovalnih pogodb. Prihodke iz pogodbenih denarnih tokov iz finančnih sredstev uporablja za poravnavo obveznosti iz zavarovalnih pogodb, ko te zapadejo. Da bi zagotovil, da bodo pogodbeni denarni tokovi iz finančnih sredstev zadoščali za poravnavo navedenih obveznosti, zavarovatelj redno izvaja obsežne nakupe in prodaje za zagotavljanje uravnoveženega portfelja sredstev in za kritje potreb po denarnih tokovih, ko te nastanejo.	Cilj poslovnega modela je financiranje obveznosti iz zavarovalnih pogodb. Podjetje za doseg tega cilja prejema pogodbene denarne tokove, ko ti zapadejo, in prodaja finančna sredstva, da ohranja želeni profil portfelja sredstev. S tem sta tako prejemanje pogodbenih denarnih tokov kot prodaja finančnih sredstev bistvena za doseganje cilja poslovnega modela.

Drugi poslovni modeli

- B4.1.5 Finančna sredstva se merijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če ne spadajo v poslovni model, katerega cilj je posedovanje sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, ali poslovni model, katerega cilj se dosega tako s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov kot prodajo finančnih sredstev (ampak glej tudi 5.7.5. člen). Eden od poslovnih modelov, ki privede do merjenja po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, je model, po katerem podjetje upravlja finančna sredstva s ciljem ustvarjanja denarnih tokov s prodajo sredstev. Podjetje sprejema odločitve na podlagi poštenih vrednosti sredstev in sredstva upravlja tako, da zagotavlja navedene poštene vrednosti. V tem primeru bo cilj podjetja običajno privedel do aktivnega nakupovanja in prodaje. Čeprav bo podjetje prejelo pogodbene denarne tokove med tem, ko poseduje finančna sredstva, se cilj takega poslovnega modela ne dosega tako s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov kot prodajo finančnih sredstev. To je zato, ker prejemanje pogodbenih denarnih tokov ni bistveno za doseganje cilja poslovnega modela, ampak je postranska dejavnost.
- B4.1.6 Portfelj finančnih sredstev, ki se upravlja in katerega donosnost se ocenjuje na podlagi poštene vrednosti (kot je opisano v 4.2.2.(b) členu), se ne poseduje niti za namene prejemanja pogodbenih denarnih tokov niti tako za namene prejemanja pogodbenih denarnih tokov kot prodaje finančnih sredstev. Podjetje je osredotočeno predvsem na informacije o pošteni vrednosti ter jih uporablja za ocenjevanje donosnosti sredstev in sprejemanje odločitev. Poleg tega se portfelj finančnih sredstev, ki ustreza opredelitvi v posesti za trgovanje, ne poseduje za namene prejemanja pogodbenih denarnih tokov ali tako za namene prejemanja pogodbenih denarnih tokov kot prodaje finančnih sredstev. Za take portfelje je prejemanje pogodbenih denarnih tokov zgolj postranska dejavnost pri doseganju cilja poslovnega modela. Zato je treba take portfelje finančnih sredstev meriti po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.

Pogodbeni denarni tokovi, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice

- B4.1.7 Podjetje mora v skladu s 4.1.1.(b) členom finančno sredstvo razvrstiti na podlagi značilnosti njegovih pogodbenih denarnih tokov, če se finančno sredstvo poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj je lastništvo sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, ali v okviru poslovnega modela, katerega cilj se dosega tako s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov kot prodajo finančnih sredstev, razen če se uporablja 4.1.5. člen. Da to stori, pogoj iz 4.1.2(b) in 4.1.2.A(b) člena zahteva, da podjetje opredeli, ali so pogodbeni denarni tokovi iz sredstva izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice.
- B4.1.7A Pogodbeni denarni tokovi, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice, so skladni z osnovno posojilno pogodbo. V osnovni posojilni pogodbi sta nadomestilo za časovno vrednost denarja (glej B4.1.9.A–B4.1.9.E člen) in kreditno tveganje običajno najpomembnejša elementa obresti. Vendar lahko v takem poslu obresti vključujejo tudi nadomestilo za druga osnovna tveganja (npr. likvidnostno tveganje) in stroške (npr. administrativne stroške) posojanja, povezane s posedovanjem finančnega sredstva za določen čas. Poleg tega lahko obresti vključujejo profitno maržo, ki je skladna z osnovno posojilno pogodbo. V izjemnih gospodarskih razmerah so lahko obresti negativne, če na primer imetnik finančnega sredstva eksplicitno ali implicitno plača za plog svojega denarja za določeno obdobje (in tako plačilo presega nadomestilo, ki ga imetnik prejme za časovno vrednost denarja, kreditno tveganje ter druga osnovna tveganja in stroške posojanja). Vendar pogodbeni pogoji, ki privedejo do izpostavljenosti tveganjem ali nestanovitnosti pogodbenih denarnih tokov, ki ni povezana z osnovno posojilno pogodbo, kot je izpostavljenost spremembam cen kapitalskih instrumentov ali cen blaga, ne povzročijo pogodbenih denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. Izdano ali kupljeno finančno sredstvo je lahko osnovna posojilna pogodba ne glede na to, ali je v svoji pravni obliki posojilo.

- B4.1.7B V skladu s 4.1.3.(a) členom je glavnica poštena vrednost finančnega sredstva ob začetnem pripoznanju. Vendar se navedeni znesek glavnice v obdobju trajanja finančnega sredstva lahko spremeni (na primer, če se glavnica odplačuje).
- B4.1.8 Podjetje mora oceniti, ali so pogodbeni denarni tokovi izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice, za valuto, v kateri je izraženo finančno sredstvo.
- B4.1.9 Vzvod je značilnost pogodbenih denarnih tokov nekaterih finančnih sredstev. Vzvod poveča spremenljivost pogodbenih denarnih tokov, posledica tega pa je, da ti nimajo ekonomskih značilnosti obresti. Samostojna opcija, termimska pogodba ali zamenjava so primeri finančnih sredstev, ki vsebujejo tak vzvod. Zato take pogodbe ne izpolnjujejo pogoja iz 4.1.2.(b) in 4.1.2.A(b) člena in se pozneje ne morejo meriti po odplačni vrednosti ali poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa.

Nadomestilo za časovno vrednost denarja

- B4.1.9A Časovna vrednost denarja je element obresti, ki zagotavlja nadomestilo samo za pretečeni čas. To pomeni, da element časovne vrednosti denarja ne zagotavlja nadomestila za druga tveganja ali stroške, povezane s posedovanjem finančnega sredstva. Pri oceni, ali ta element zagotavlja nadomestilo samo za pretečeni čas, podjetje uporabi presojo in upošteva relevantne dejavnike, kot sta valuta, v kateri je izraženo finančno sredstvo, in obdobje, za katerega je določena obrestna mera.
- B4.1.9B Vendar se lahko v nekaterih primerih element časovne vrednosti denarja spremeni (tj. je nepopoln). Do tega bi lahko na primer prišlo, če se obrestna mera finančnega sredstva redno določa na novo, vendar pogostost tega ponovnega določanja ni usklajena z veljavnostjo obrestne mere (na primer, obrestna mera se vsak mesec določi na novo enoletno obrestno mero), ali če se obrestna mera finančnega sredstva redno določa na novo na povprečje specifičnih kratko- in dolgoročnih obrestnih mer. V takih primerih mora podjetje oceniti spremembo, da ugotovi, ali pogodbeni denarni tokovi predstavljajo izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. V nekaterih okoliščinah lahko podjetje to ugotovi s kvalitativno oceno elementa časovne vrednosti denarja, v drugih okoliščinah pa je morda treba izvesti kvantitativno oceno.
- B4.1.9C Pri ocenjevanju spremenjenega elementa časovne vrednosti denarja je cilj ugotoviti, kako različni bi lahko bili pogodbeni (nediskontirani) denarni tokovi od (nediskontiranih) denarnih tokov, ki bi nastali, če element časovne vrednosti denarja ne bi bil spremenjen (referenčni denarni tokovi). Na primer, če ocenjevano finančno sredstvo vsebuje variabilno obrestno mero, ki se določa vsak mesec na novo na enoletno obrestno mero, bi podjetje primerjalo to finančno sredstvo s finančnim instrumentom z enakimi pogodbenimi pogoji in enakim kreditnim tveganjem s to razliko, da se variabilna obrestna mera določa vsak mesec na novo na enomesečno obrestno mero. Če bi spremenjeni element časovne vrednosti denarja lahko privedel do pogodbenih (nediskontiranih) denarnih tokov, ki so precej različni od (nediskontiranih) referenčnih denarnih tokov, finančno sredstvo ne izpolnjuje pogoja iz 4.1.2.(b) in 4.1.2.A(b) člena. Da lahko podjetje to ugotovi, mora upoštevati učinek spremenjenega elementa časovne vrednosti denarja v posameznem poročevalskem obdobju in kumulativno v celotnem obdobju trajanja finančnega instrumenta. Razlog za takšno določanje obrestne mere ni relevanten za analizo. Če je že z malo ali brez analize jasno, ali bi bili lahko pogodbeni (nediskontirani) denarni tokovi iz ocenjevanega finančnega sredstva precej različni od (nediskontiranih) referenčnih denarnih tokov, podjetju ni treba izvesti podrobne ocene.
- B4.1.9D Pri ocenjevanju spremenjenega elementa časovne vrednosti denarja mora podjetje upoštevati dejavnike, ki bi lahko vplivali na prihodnje pogodbene denarne tokove. Na primer, če podjetje ocenjuje petletno obveznico, pri kateri se variabilna obrestna mera vsakih šest mesecev na novo določi na petletno obrestno mero, podjetje ne more skleniti, da so pogodbeni denarni tokovi izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice preprosto zato, ker je krivulja obrestne mere v času ocene taka, da ni znatne razlike med petletno obrestno mero in šestmesečno obrestno mero. Podjetje mora namesto tega upoštevati tudi, ali bi se lahko razmerje med petletno obrestno mero in šestmesečno obrestno mero v obdobju

trajanja instrumenta spremenilo, tako da bi bili pogodbeni (nediskontirani) denarni tokovi v obdobju trajanja instrumenta precej različni od (nediskontiranih) referenčnih denarnih tokov. Vendar mora podjetje upoštevati samo utemeljeno možne scenarije in ne vseh možnih scenarijev. Če podjetje sklene, da bi bili lahko pogodbeni (nediskontirani) denarni tokovi precej različni od (nediskontiranih) referenčnih denarnih tokov, finančno sredstvo ne izpolnjuje pogoja iz 4.1.2.(b) in 4.1.2.A(b) člena in se zato ne more meriti po odplačni vrednosti ali po poštteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa.

- B4.1.9E V nekaterih jurisdikcijah obrestne mere določa vlada ali regulativni organ. Na primer, taka vladna regulacija obrestnih mer je lahko del širše makroekonomske politike ali pa se lahko uvede, da bi se spodbudilo vlaganje podjetij v določen sektor gospodarstva. V nekaterih od teh primerov cilj elementa časovne vrednosti denarja ni zagotoviti nadomestilo samo za pretečeni čas. Kljub B4.1.9.A–B4.1.9.D členu pa se regulirana obrestna mera šteje za približek za element časovne vrednosti denarja za namene uporabe pogoja iz 4.1.2.(b) in 4.1.2.A(b) člena, če taka regulirana obrestna mera zagotavlja nadomestilo, ki je na splošno skladno s pretečenim časom in ne vodi do izpostavljenosti tveganjem ali nestanovitnosti pogodbenih denarnih tokov, ki niso skladni z osnovno posojilno pogodbo.

Pogodbeni pogoji, s katerimi se spremeni čas ali znesek pogodbenih denarnih tokov

- B4.1.10 Če finančno sredstvo vsebuje pogodbeni pogoji, ki bi lahko spremenil čas ali znesek pogodbenih denarnih tokov (na primer, če se sredstvo lahko predčasno odplača pred zapadlostjo ali se lahko njegovo trajanje podaljša), mora podjetje ugotoviti, ali so pogodbeni denarni tokovi, ki bi lahko nastali v obdobju trajanja instrumenta zaradi navedenega pogodbenega pogoja, izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. Da podjetje to ugotovi, mora oceniti pogodbene denarne tokove, ki bi lahko nastali tako pred spremembo pogodbenih denarnih tokov kot po njej. Podjetje bo morda moralo oceniti tudi naravo vseh pogojnih dogodkov (tj. sprožilcev), ki bi spremenili čas ali znesek pogodbenih denarnih tokov. Čeprav narava pogojnega dogodka sama po sebi ni odločilen dejavnik pri oceni, ali so pogodbeni denarni tokovi izključno odplačila glavnice in obresti, je lahko kazalnik. Na primer, primerjajte finančni instrument z obrestno mero, ki se na novo določi na višjo mero, če dolжник zamudi z določenim številom plačil, s finančnim instrumentom z obrestno mero, ki se na novo določi na višjo mero, če določen indeks lastniških vrednostnih papirjev doseže določeno raven. Pri prvem finančnem instrumentu je bolj verjetno, da bodo pogodbeni denarni tokovi v obdobju trajanja instrumenta izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice zaradi razmerja med zamujenimi plačili in povečanjem kreditnega tveganja (glej tudi B4.1.18. člen).
- B4.1.11 V nadaljevanju so predstavljeni primeri pogodbenih pogojev, ki privedejo do pogodbenih denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice:
- (a) variabilna obrestna mera, ki je sestavljena iz nadomestila za časovno vrednost denarja, kreditnega tveganja, povezanega z neporavnanim zneskom glavnice v določenem obdobju (nadomestilo za kreditno tveganje se lahko določi samo ob začetnem pripoznanju in je zato lahko fiksno), ter drugih osnovnih tveganj in stroškov, povezanih s posojanjem, kot tudi profitne marže;
 - (b) pogodbeni pogoji, ki izdajatelju (tj. dolžniku) dovoljuje predčasno odplačilo dolžniškega instrumenta, ali imetniku (tj. upniku) dovoljuje, da dolžniški instrument vrne izdajatelju pred njegovo zapadlostjo, znesek predčasnega odplačila pa v glavnem predstavlja neplačane zneske glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice, kar lahko vključuje razumno dodatno nadomestilo za predčasno prekinitev pogodbe; in
 - (c) pogodbeni pogoji, ki dovoljuje izdajatelju ali imetniku, da podaljša pogodbeno obdobje dolžniškega instrumenta (tj. možnost podaljšanja), pogoji podaljšanja pa privedejo do pogodbenih denarnih tokov v obdobju podaljšanja, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice, kar lahko vključuje razumno dodatno nadomestilo za podaljšanje pogodbe.
- B4.1.12 Kljub B4.1.10. členu je finančno sredstvo, ki bi sicer izpolnjevalo pogoji iz 4.1.2.(b) in 4.1.2.A(b) člena, vendar ga ne samo zaradi pogodbenega pogoja, ki izdajatelju dovoljuje (ali od njega zahteva), da predčasno

odplača dolžniški instrument, ali imetniku dovoljuje (ali od njega zahteva), da vrne dolžniški instrument izdajatelju pred zapadlostjo, primerno za merjenje po odplačni vrednosti ali pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (pod pogojem, da je izpolnjen pogoj iz 4.1.2.(a) člena ali pogoj iz 4.1.2.A(a) člena), če:

- (a) podjetje pridobi ali izda finančno sredstvo s premijo ali popustom glede na nominalni pogodbeni znesek;
- (b) znesek predčasnega odplačila v glavnem predstavlja nominalni pogodbeni znesek in natečene (vendar neplačane) pogodbene obresti, kar lahko vključuje razumno dodatno nadomestilo za predčasno prekinitev pogodbe; in
- (c) je ob začetnem pripoznanju finančnega sredstva poštena vrednost elementa predčasnega odplačila zanemarljiva.

B4.1.13 Spodnji primeri ponazarjajo pogodbene denarne tokove, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. Ta seznam primerov ni dokončen.

Instrument	Analiza
Instrument A Instrument A je obveznica z določenim datumom zapadlosti. Odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice so povezana z indeksom inflacije valute, v kateri je instrument izdan. Povezava z inflacijo se ne uporablja za vzvod in glavnica je zaščiten.	Pogodbeni denarni tokovi so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. Povezava odplačil glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice z indeksom inflacije brez vzvoda na novo določi časovno vrednost denarja na trenutno raven. Povedano drugače, obrestna mera na instrument odraža „realne“ obresti. Tako so zneski obresti nadomestilo za časovno vrednost denarja pri neporavnanem znesku glavnice. Če pa bi bila odplačila obresti povezana z drugo spremenljivko, kot so poslovni rezultati dolžnika (tj. njegov čisti dobiček) ali indeks lastniških vrednostnih papirjev, pogodbeni denarni tokovi niso odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice (razen če povezava z rezultati dolžnika privede do prilagoditve, ki imetniku zagotovi nadomestilo samo za spremembe kreditnega tveganja instrumenta, tako da so pogodbeni denarni tokovi izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice). To je zato, ker pogodbeni denarni tokovi odražajo donos, ki ni skladen z osnovno posojilno pogodbo (glej B4.1.7.A člen).
Instrument B Instrument B je instrument z variabilno obrestno mero z določenim datumom zapadlosti, ki posojiljemalcu dovoljuje, da stalno izbira tržno obrestno mero. Na primer, na vsak datum, ko se obresti na novo določijo, lahko posojiljemalec izbere plačevanje trimesečnega LIBOR za obdobje treh mesecev ali enomesečnega LIBOR za obdobje enega meseca.	Pogodbeni denarni tokovi so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice, v kolikor obresti, plačane v obdobju trajanja instrumenta, odražajo nadomestilo za časovno vrednost denarja, za kreditno tveganje, povezano z instrumentom, ter za druga osnovna tveganja in stroške posojanja kot tudi profitno maržo (glej B4.1.7.A člen). Dejstvo, da se obrestna mera LIBOR določa na novo v obdobju trajanja instrumenta, samo po sebi ne pomeni, da instrument ne izpolnjuje pogojev.

Instrument	Analiza
	Če pa lahko posojilodajalec izbere, da bo plačeval enomesečno obrestno mero, ki se na novo določi vsake tri mesece, se obrestna mera določa na novo s pogostostjo, ki se ne ujema z veljavnostjo obrestne mere. Zato se element časovne vrednosti denarja spremeni. Podobno se element časovne vrednosti denarja spremeni, če ima instrument pogodbeno obrestno mero, ki temelji na obdobju, ki lahko preseže preostalo obdobje trajanja instrumenta (na primer, če se na instrument s petletno zapadlostjo odplačuje variabilna obrestna mera, ki se redno na novo določa, vendar vedno odraža petletno zapadlost). To je zato, ker obresti, ki se morajo plačati v vsakem obdobju, niso povezane z obrestnim obdobjem. V takih primerih mora podjetje kvalitativno ali kvantitativno oceniti pogodbene denarne tokove glede na enake tokove iz instrumenta, ki je enak v vseh pogledih, razen tega, da se veljavnost obrestne mere ujema z obrestnim obdobjem, da ugotovi, ali so denarni tokovi izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice (vendar glej B4.1.9.E člen za navodila glede reguliranih obrestnih mer). Na primer, pri ocenjevanju obveznice s petletnim obdobjem trajanja, na katero se odplačuje variabilna obrestna mera, ki se na novo določi vsakih šest mesecev, vendar vedno odraža petletno zapadlost, podjetje upošteva pogodbene denarne tokove iz instrumenta, ki se vsakih šest mesecev na novo določi na šestmesečno obrestno mero, sicer pa je identičen. Ista analiza se uporabi, če lahko posojilodajalec izbira med različnimi objavljenimi obrestnimi merami posojilodajalca (na primer, posojilodajalec lahko izbira med objavljeno enomesečno variabilno obrestno mero posojilodajalca in objavljeno trimesečno variabilno obrestno mero posojilodajalca).
Instrument C Instrument C je obveznica z določenim datumom zapadlosti, na katero se odplačuje variabilna obrestna mera. Variabilna obrestna mera ima zgornjo mejo (kapico).	Pogodbeni denarni tokovi tako: (a) instrumenta s fiksno obrestno mero kot (b) instrumenta z variabilno obrestno mero so odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice, v kolikor obresti odražajo nadomestilo za časovno vrednost denarja, za kreditno tveganje, povezano z instrumentom v obdobju trajanja instrumenta, ter za druga osnovna tveganja in stroške, povezane s posojanjem, kot tudi profitno maržo (glej B4.1.7.A člen).

Instrument	Analiza
	Zato lahko ima instrument, ki je kombinacija (a) in (b) (npr. obveznica z obrestno kapico), denarne tokove, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. Tak pogodbeni pogoji lahko zmanjša spremenljivost denarnih tokov z določitvijo omejitve za variabilno obrestno mero (npr. obrestna kapica ali obrestno dno) ali poveča spremenljivost denarnih tokov zaradi spremembe fiksne obrestne mere v variabilno.
Instrument D Instrument D je posojilo z brezpogojnim popolnim vračilom (<i>full recourse loan</i>), ki je zavarovano s premoženjem.	Dejstvo, da je posojilo z brezpogojnim popolnim vračilom zavarovano s premoženjem, samo po sebi ne vpliva na analizo, ali so pogodbeni denarni tokovi izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice.
Instrument E Instrument E izda regulirana banka in ima določen datum zapadlosti. Na instrument se odplačuje fiksna obrestna mera, vsi pogodbeni denarni tokovi pa so obvezni (nediskrecijski). Vendar za izdajatelja velja zakonodaja, ki nacionalnemu organu za reševanje in sanacijo dovoljuje ali od njega zahteva, da kritje izgub v določenih okoliščinah naloži imetnikom določenih instrumentov, vključno z instrumentom E. Na primer, nacionalni organ za reševanje in sanacijo ima pooblastilo, da delno odpiše vrednost nominalnega zneska instrumenta E ali ga pretvori v fiksno število navadnih delnic izdajatelja, če navedeni nacionalni organ ugotovi, da ima izdajatelj velike finančne probleme, potrebuje dodaten regulativni kapital ali je „v težavah“.	Imetnik bi analiziral pogodbene pogoje finančnega instrumenta, da bi ugotovil, ali povzročajo denarne tokove, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice ter so tako skladni z osnovno posojilno pogodbo. Taka analiza ne bi upoštevala plačil, ki nastanejo samo kot posledica pooblastila nacionalnega organa za reševanje in sanacijo, da naloži kritje izgub imetnikom instrumenta E. To je zato, ker navedeno pooblastilo in posledična plačila niso pogodbeni pogoji finančnega instrumenta. Nasprotno pogodbeni denarni tokovi ne bi bili izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice, če pogodbeni pogoji finančnega instrumenta dovoljujejo ali zahtevajo, da izdajatelj ali drugo podjetje naloži kritje izgub imetniku (na primer z delnim odpisom vrednosti nominalnega zneska ali s pretvorbo instrumenta v fiksno število navadnih delnic izdajatelja), v kolikor so navedeni pogodbeni pogoji avtentični, tudi če je verjetnost naložitve kritja takih izgub majhna.

B4.1.14 Spodnji primeri ponazarjajo pogodbene denarne tokove, ki niso izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. Ta seznam primerov ni dokončen.

Instrument	Analiza
Instrument F Instrument F je obveznica, ki je zamenljiva v fiksno število kapitalskih instrumentov izdajatelja.	Imetnik bi analiziral zamenljivo obveznico v njeni celoti. Pogodbeni denarni tokovi niso odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice, ker odražajo donos, ki ni skladen z osnovno posojilno pogodbo (glej B4.1.7.A člen), tj. donos ni povezan z vrednostjo lastniškega kapitala izdajatelja.

Instrument	Analiza
Instrument G Instrument G je posojilo, na katerega se odplačuje obratna variabilna obrestna mera (tj. obrestna mera je obratno sorazmerna s tržnimi obrestnimi merami).	Pogodbeni denarni tokovi niso izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. Zneski obresti niso nadomestilo za časovno vrednost denarja pri neporavnanem znesku glavnice.
Instrument H Instrument H je instrument brez zapadlosti, vendar lahko izdajatelj v vsakem trenutku odpokliče instrument ter imetniku plača nominalni znesek in zapadle natečene obresti. Na instrument H se odplačuje tržna obrestna mera, vendar se obresti ne morejo izplačati, razen če je izdajatelj sposoben ostati solventen takoj po izplačilu. Na znesek odloženih obresti se ne obračunajo dodatne obresti.	Pogodbeni denarni tokovi niso odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. To je zato, ker se lahko od izdajatelja zahteva, da odloži plačila obresti, in se na te zneske odloženih obresti ne obračunajo dodatne obresti. Posledično zneski obresti niso nadomestilo za časovno vrednost denarja za neporavnani znesek glavnice. Če bi se na zneske odloženih obresti obračunale obresti, bi bili lahko pogodbeni denarni tokovi odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. Dejstvo, da instrument H nima zapadlosti, samo po sebi ne pomeni, da pogodbeni denarni tokovi niso odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. Instrument brez zapadlosti dejansko vsebuje trajne (večkratne) možnosti podaljšanja. Takšne možnosti lahko privedejo do pogodbenih denarnih tokov, ki so odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice, če so odplačila obresti obvezna in se morajo plačevati stalno (perpetualno). Poleg tega dejstvo, da je instrument H mogoče odpoklicati, ne pomeni, da pogodbeni denarni tokovi niso odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice, razen če ga je mogoče odpoklicati pri znesku, ki v osnovi ne odraža odplačila neporavnane glavnice in obresti na ta neporavnani znesek glavnice. Tudi če odpoklicani znesek vključuje znesek, ki predstavlja primerno nadomestilo imetniku za predčasno prekinitev instrumenta, bi bili lahko pogodbeni denarni tokovi odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice (glej tudi B4.1.12. člen).

B4.1.15 V nekaterih primerih ima lahko finančno sredstvo pogodbene denarne tokove, ki so opisani kot glavnica in obresti, vendar ti denarni tokovi ne predstavljajo odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice, kot je opisano v 4.1.2.(b), 4.1.2.A(b) in 4.1.3. členu tega standarda.

B4.1.16 To se lahko zgodi, če finančno sredstvo predstavlja naložbo v določena sredstva ali denarne tokove in tako pogodbeni denarni tokovi niso izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. Na primer, če pogodbeni pogoji določajo, da se denarni tokovi iz finančnega sredstva povečajo, ko več avtomobilov uporablja določeno plačljivo cesto, taki pogodbeni denarni tokovi niso skladni z osnovno posojilno pogodbo. Zato instrument ne bi izpolnjeval pogoja iz 4.1.2.(b) in 4.1.2.A(b) člena. To bi bil primer, če bi bila upnikova terjatev omejena na točno določena sredstva dolžnika ali denarne tokove iz točno določenih sredstev (na primer finančno sredstvo, ki se v primeru neplačila lahko poplača samo s premoženjem, s katerim je zavarovano (*non-recourse financial asset*)).

- B4.1.17 Vendar dejstvo, da se finančno sredstvo v primeru neplačila lahko poplača samo s premoženjem, s katerim je zavarovano, samo po sebi ne preprečuje, da bi finančno sredstvo izpolnjevalo pogoj iz 4.1.2.(b) in 4.1.2. A(b) člena. V takih primerih mora upnik oceniti („pridobiti vpogled do“) specifična sredstva, ki predstavljajo podlago, ali denarne tokove, da ugotovi, ali so pogodbeni denarni tokovi iz finančnega sredstva, ki se razvršča, odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. Če pogoji finančnega sredstva privedejo do katerih koli drugih denarnih tokov ali omejujejo denarne tokove na način, ki ni skladen z odplačili, ki predstavljajo glavnico in obresti, finančno sredstvo ne izpolnjuje pogoja iz 4.1.2.(b) in 4.1.2. A(b) člena. Na to oceno ne vpliva, ali so sredstva, ki so podlaga, finančna sredstva ali nefinančna sredstva.
- B4.1.18 Značilnost pogodbenih denarnih tokov ne vpliva na razvrstitev finančnega sredstva, če bi lahko imelo zgolj zanemarljiv učinek na pogodbene denarne tokove iz finančnega sredstva. Da lahko podjetje to ugotovi, mora upoštevati možni učinek značilnosti pogodbenih denarnih tokov v posameznem poročevalskem obdobju in kumulativno v celotnem obdobju trajanja finančnega instrumenta. Če bi poleg tega značilnost pogodbenih denarnih tokov lahko imela več kot zanemarljiv učinek na pogodbene denarne tokove (v posameznem poročevalskem obdobju ali kumulativno), vendar navedena značilnost pogodbenih denarnih tokov ni avtentična, ta ne vpliva na razvrstitev finančnega sredstva. Značilnost pogodbenih denarnih tokov ni avtentična, če vpliva na pogodbene denarne tokove iz instrumenta samo v primeru dogodka, ki je izjemno redek, zelo neznačilen in ni zelo verjeten.
- B4.1.19 V skoraj vsakem posojilnem poslu je upnikov instrument uvrščen glede na instrumente drugih dolžnikovih upnikov. Instrument, ki je podrejen drugim instrumentom, ima lahko pogodbene denarne tokove, ki so odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice, če predstavlja neplačilo dolžnika kršitev pogodbe in ima imetnik pogodbeno pravico do neplačanih zneskov glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice tudi v primeru dolžnikovega stečaja. Na primer, za terjatev do kupcev, ki svojega upnika uvršča kot navadnega upnika, bi se štel, da ima odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice. To velja tudi, če je dolžnik izdal posojila, ki so zavarovana s premoženjem, kar bi v primeru stečaja imetniku takih posojil zagotovilo prednost pred terjatvami navadnega upnika v zvezi z zavarovanjem s premoženjem, vendar ne vpliva na pogodbeno pravico navadnega upnika do neplačane glavnice in drugih zapadlih zneskov.

Pogodbeno povezani instrumenti

- B4.1.20 V nekaterih vrstah poslov lahko izdajatelj prednostno obravnava plačila imetnikom finančnih sredstev z uporabo več pogodbeno povezanih instrumentov, ki povzročajo koncentracije kreditnega tveganja (tranše). Vsaka tranša ima rang podrejenosti, ki določa, v kakšnem vrstnem redu se vsi denarni tokovi, ki jih ustvari izdajatelj, dodelijo tranši. V takih situacijah imajo imetniki tranše pravico do odplačil glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice samo, če izdajatelj ustvari zadostne denarne tokove za izpolnitev obveznosti do tranš višjega ranga.
- B4.1.21 V takih poslih ima tranša značilnosti denarnih tokov, ki so odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice samo, če:
- (a) pogodbeni pogoji tranše, ki se ocenjuje za potrebe razvrstitve (brez vpogleda do skupine finančnih instrumentov, ki predstavlja podlago), privedejo do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice (na primer, obrestna mera na tranšo ni povezana z indeksom cen blaga);
 - (b) ima skupina finančnih instrumentov, ki predstavlja podlago, značilnosti denarnih tokov, kot so opisane v B4.1.23. in B4.1.24. členu; in
 - (c) je izpostavljenost tranše kreditnemu tveganju, prisotnemu v skupini finančnih instrumentov, ki predstavlja podlago, enaka ali nižja od izpostavljenosti te iste skupine finančnih instrumentov kreditnemu tveganju (na primer, bonitetna ocena tranše, ki se ocenjuje zaradi razvrstitve, je enaka ali višja kot bonitetna ocena, ki bi veljala za posamezno tranšo, iz katere se je financirala skupina finančnih instrumentov, ki predstavlja podlago).

- B4.1.22 Podjetje mora izvajati vpogled, dokler ne opredeli skupine instrumentov, ki so podlaga in ki ustvarjajo denarne tokove (namesto, da bi se ti skozi pretakali). To je skupina finančnih instrumentov, ki predstavlja podlago.
- B4.1.23 Skupina, ki predstavlja podlago, mora vsebovati enega ali več instrumentov, ki imajo pogodbeno denarne tokove, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice.
- B4.1.24 Skupina instrumentov, ki predstavlja podlago, lahko vključuje tudi instrumente, ki:
- (a) zmanjšajo spremenljivost denarnih tokov iz instrumentov iz B4.1.23. člena in v kombinaciji z instrumenti iz B4.1.23. člena privedejo do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice (npr. obrestna kapica ali obrestno dno ali pogodba, ki zmanjša kreditno tveganje enega ali več instrumentov iz B4.1.23. člena); ali
 - (b) uskladijo denarne tokove iz tranš z denarnimi tokovi iz skupine instrumentov, ki je podlaga, iz B4.1.23. člena, da se odpravijo razlike samo pri:
 - (i) obrestni meri, ki je lahko fiksna ali variabilna;
 - (ii) valuti, v kateri so izraženi denarni tokovi, vključno z inflacijo v tej valuti; ali
 - (iii) časovno razporeditvijo denarnih tokov.
- B4.1.25 Če kateri od instrumentov v skupini ne izpolnjuje pogojev iz B4.1.23. ali B4.1.24. člena, pogoj iz B4.1.21. (b) člena ni izpolnjen. Pri izvajanju te ocene podrobna analiza po posameznih instrumentih v skupini morda ne bo potrebna. Vendar mora podjetje uporabljati presojo in izvesti zadostno analizo, da ugotovi, ali instrumenti v skupini izpolnjujejo pogoje iz B4.1.23.–B4.1.24. člena (glej tudi B4.1.18. člen za navodila glede značilnosti pogodbenih denarnih tokov, ki imajo zgolj zanemarljiv učinek).
- B4.1.26 Če imetnik ob začetnem pripoznanju ne more oceniti pogojev iz B4.1.21. člena, je treba tranšo meriti po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Če se skupina instrumentov, ki je podlaga, po začetnem pripoznanju lahko spremeni tako, da skupina morda ne bo izpolnjevala pogojev iz B4.1.23.–B4.1.24. člena, tranša ne izpolnjuje pogojev iz B4.1.21. člena in se mora meriti po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Če pa skupina, ki predstavlja podlago, vključuje instrumente, ki so zavarovani s sredstvi in ne izpolnjujejo pogojev iz B4.1.23.–B4.1.24. člena, se zmožnost pridobitve takih sredstev ne upošteva za namene uporabe tega člena, razen če je podjetje pridobilo tranšo z namenom, da bi obvladovalo zavarovanje s premoženjem.

Možnost, da se finančno sredstvo ali finančna obveznost določi kot merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida (oddelek 4.1 in 4.2)

- B4.1.27 Pod pogoji iz 4.1.5. in 4.2.2. člena je v skladu s tem standardom podjetju dovoljeno, da finančno sredstvo, finančno obveznost ali skupino finančnih instrumentov (finančna sredstva, finančne obveznosti ali oboje) določi kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če to privede do ustreznih informacij.
- B4.1.28 Odločitev podjetja, da določi finančno sredstvo ali finančno obveznost kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, je podobna izbiri računovodske usmeritve (čeprav je v nasprotju z izbiro računovodske usmeritve ni treba uporabljati dosledno za vse podobne posle). Kadar ima podjetje možnost takšne izbire, 14.(b) člen MRS 8 zahteva, da izbrana usmeritev pomeni, da računovodski izkazi podajajo zanesljive in ustrežnejše informacije o učinkih transakcij, drugih poslovnih dogodkov in stanj na finančni položaj, finančne rezultate in denarne tokove podjetja. Na primer, v primeru določitve finančne obveznosti kot merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida 4.2.2. člen določa dve okoliščini, v katerih je izpolnjena zahteva po ustreznih informacijah. Zato mora podjetje za izbiro takšne določitve v skladu s 4.2.2. členom dokazati, da zanj velja ena (ali obe) od teh dveh okoliščin.

Določitev odpravi ali znatno zmanjša računovodsko neskladnost

- B4.1.29 Merjenje finančnega sredstva ali finančne obveznosti in razvrščanje pripoznanih sprememb njegove oz. njene vrednosti se opredelita na podlagi razvrstitve postavke in vprašanja, ali je postavka del razmerja varovanja pred tveganjem, ki je bilo določeno kot tako. Navedene zahteve lahko povzročijo nedoslednost pri merjenju ali pripoznavanju (včasih imenovano „računovodska neskladnost“), kadar bi bilo finančno sredstvo, ki ni bilo določeno kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, razvrščeno kot pozneje merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida in bi se obveznost, ki jo podjetje šteje za povezano, pozneje merila po odplačni vrednosti (brez pripoznanja sprememb poštene vrednosti). V takih okoliščinah lahko podjetje sklene, da bi njegovi računovodski izkazi zagotovili ustreznejše informacije, če bi bila tako sredstvo kot obveznost merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.
- B4.1.30 Naslednji primeri ponazarjajo, kdaj bi bil lahko ta pogoj izpolnjen. V vseh primerih lahko podjetje uporabi ta pogoj za določitev finančnih sredstev ali finančnih obveznosti kot merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida samo, če izpolnjuje načelo iz 4.1.5. ali 4.2.2.(a) člena:
- (a) podjetje ima obveznosti po zavarovalnih pogodbah, katerih merjenje vključuje tekoče informacije (kot dovoljuje 24. člen MSRP 4), in finančna sredstva, ki jih šteje kot povezana in bi se sicer merila po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa ali po odplačni vrednosti;
 - (b) podjetje ima finančna sredstva, finančne obveznosti ali oboje, ki so izpostavljeni istemu tveganju, kot je obrestno tveganje, kar privede do nasprotnih sprememb poštene vrednosti, ki se praviloma medsebojno pobotajo. Vendar bi se po pošteni vrednosti prek poslovnega izida merilo samo nekaj instrumentov (npr. tisti, ki so izvedeni finančni instrumenti ali razvrščeni kot v posesti za trgovanje). Lahko se tudi zgodi, da zahteve za obračunavanje varovanja pred tveganjem niso izpolnjene, ker na primer niso izpolnjene zahteve glede učinkovitosti varovanja iz 6.4.1. člena;
 - (c) podjetje ima finančna sredstva, finančne obveznosti ali oboje, ki so izpostavljeni istemu tveganju, kot je obrestno tveganje, kar privede do nasprotnih sprememb poštene vrednosti, ki se praviloma medsebojno pobotajo, in nobeno finančno sredstvo ali finančna obveznost ne izpolnjuje pogojev za določitev kot instrument za varovanje pred tveganjem, ker se ne meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Poleg tega je pripoznavanje dobičkov in izgub zelo nedosledno, če se ne obračunava varovanje pred tveganjem. Na primer, podjetje je financiralo določeno skupino posojil z izdajo obveznic, s katerimi se trguje, katerih spremembe poštene vrednosti se praviloma medsebojno pobotajo. Če podjetje poleg tega redno kupuje in prodaja obveznice, vendar redkokdaj, če sploh, kupuje in prodaja posojila, poročanje tako o posojilih kot o obveznicah po pošteni vrednosti prek poslovnega izida odpravi nedoslednost v času pripoznavanja dobičkov in izgub, do katere bi sicer prišlo zaradi merjenja obojih po odplačni vrednosti in pripoznavanja dobička ali izgube vsakič, ko se obveznica odkupi nazaj.
- B4.1.31 V primerih, kot so opisani v prejšnjem členu, lahko določitev finančnih sredstev in finančnih obveznosti, ki se sicer ne merijo tako, kot merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida ob začetnem pripoznanju odpravi ali pomembno zmanjša nedoslednost pri merjenju ali pripoznavanju in zagotavlja ustreznejše informacije. Iz praktičnih razlogov podjetju ni treba istočasno prevzeti vseh sredstev in obveznosti, ki povzročajo nedoslednost pri merjenju ali pripoznavanju. Dovoljena je razumna zamuda, pod pogojem, da je vsaka transakcija določena kot merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida ob začetnem pripoznanju in se takrat pričakuje, da bodo vse preostale transakcije realizirane.
- B4.1.32 Nesprejemljivo bi bilo, da se kot merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida določijo samo nekatera finančna sredstva in finančne obveznosti, ki povzročajo nedoslednost, če to ne bi odpravilo ali pomembno zmanjšalo nedoslednosti in zato ne bi zagotovilo ustreznejših informacij. Vendar bi bilo tako sprejemljivo določiti samo nekatera od več podobnih finančnih sredstev ali podobnih finančnih obveznosti, če bi to pomembno zmanjšalo (po možnosti bolj kot druge dopustne določitve) nedoslednost. Predpostavimo na primer, da ima podjetje več podobnih finančnih obveznosti, katerih vsota je 100 DE, in več podobnih finančnih sredstev, katerih vsota je 50 DE, vendar se merijo na različni podlagi. Podjetje lahko pomembno zmanjša nedoslednost pri merjenju tako, da ob začetnem pripoznanju določi vsa sredstva in

samo nekatere obveznosti (na primer posamezne obveznosti, ki so skupaj vredne 45 DE) kot merjene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida. Ker pa se lahko samo celoten finančni instrument določi kot merjen po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, mora podjetje v tem primeru kot tako merjene določiti eno ali več celotnih obveznosti. Podjetje tako ne more določiti sestavine obveznosti (npr. spremembe vrednosti, ki se pripisujejo samo enemu tveganju, kot so spremembe referenčne obrestne mere) ali deleža (tj. odstotka) obveznosti.

Skupina finančnih obveznosti ali finančnih sredstev in finančnih obveznosti se upravlja in njeni rezultati se vrednotijo na podlagi poštene vrednosti

- B4.1.33 Podjetje lahko upravlja in vrednoti rezultate skupine finančnih obveznosti ali finančnih sredstev in finančnih obveznosti tako, da merjenje take skupine po poštenu vrednosti prek poslovnega izida zagotovi ustreznejše informacije. V tem primeru se pozornost nameni načinu, kako podjetje upravlja in vrednoti rezultate finančnih instrumentov, in ne njihovi naravi.
- B4.1.34 Na primer, podjetje lahko uporabi ta pogoj, da določi finančne obveznosti kot merjene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, če izpolnjuje načelo iz 4.2.2.(b) člena in ima podjetje finančna sredstva in finančne obveznosti, ki so izpostavljeni enemu ali več istim tveganjem in se ta tveganja obvladujejo in ocenjujejo na podlagi poštene vrednosti v skladu z dokumentirano politiko upravljanja s sredstvi in obveznostmi. Primer bi lahko bilo podjetje, ki je izdalo „strukturirane produkte“, ki vsebujejo več vgrajenih izvedenih finančnih instrumentov, in tveganja, ki izhajajo iz tega, obvladuje na podlagi poštene vrednosti z uporabo mešanice izvedenih in neizvedenih finančnih instrumentov.
- B4.1.35 Kot je bilo navedeno zgoraj, se ta pogoj navezuje na način, kako podjetje upravlja in vrednoti rezultate obravnavane skupine finančnih sredstev. Zato mora (ob upoštevanju zahteve po določitvi ob začetnem pripoznanju) podjetje, ki določi finančne obveznosti kot merjene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida na podlagi tega pogoja, tako določiti vse primerne finančne obveznosti, ki se upravljaajo in vrednotijo skupaj.
- B4.1.36 Ni potrebno, da je dokumentacija o strategiji podjetja obsežna, mora pa biti zadostna, da se lahko dokaže skladnost s 4.2.2.(b) členom. Takšna dokumentacija ni potrebna za vsako posamezno postavko, ampak se lahko pripravi na ravni portfelja. Na primer, če sistem upravljanja uspešnosti za oddelek – kot ga je odobrilo ključno poslovodno osebje podjetja – jasno dokazuje, da se njegovi rezultati vrednotijo na tej podlagi, dodatna dokumentacija za dokazovanje skladnosti s 4.2.2.(b) členom ni potrebna.

Vgrajeni izvedeni finančni instrumenti (oddelek 4.3)

- B4.3.1 Če podjetje postane stranka v hibridni pogodbi z gostiteljskim instrumentom, ki ni sredstvo iz področja uporabe tega standarda, 4.3.3. člen zahteva, da podjetje identificira vsak vgrajeni izvedeni finančni instrument, oceni, ali ga je treba ločiti od gostiteljske pogodbe, in za tiste, ki jih je treba ločiti, ob začetnem pripoznanju meri izvedene finančne instrumente po poštenu vrednosti in pozneje po poštenu vrednosti prek poslovnega izida.
- B4.3.2 Če gostiteljska pogodba nima navedene ali vnaprej določene zapadlosti in predstavlja preostali delež v čistih sredstvih podjetja, so njene ekonomske značilnosti in tveganja takšni kot pri kapitalnem instrumentu, vgrajeni izvedeni finančni instrument pa bi moral imeti značilnosti lastniškega kapitala, povezane z istim podjetjem, da bi se obravnaval kot z njim tesno povezan. Če gostiteljska pogodba ni kapitalni instrument in ustreza opredelitvi finančnega instrumenta, so njene ekonomske značilnosti in tveganja taki kot pri dolžniškem instrumentu.
- B4.3.3 Vgrajeni neopcijski izvedeni finančni instrument (kot je vgrajena nestandardizirana terminska pogodba ali pogodba o zamenjavi) se loči od svoje gostiteljske pogodbe na podlagi izrecno navedenih ali implicitnih materialnih pogojev, tako da ima ob začetnem pripoznanju pošteno vrednost, ki je enaka nič. Vgrajeni opcijski izvedeni finančni instrument (kot je vgrajena prodajna ali nakupna opcija, obrestna kapica ali obrestno dno, ali opcija na zamenjavo obrestnih mer) se loči od svoje gostiteljske pogodbe na podlagi izrecno navedenih pogojev elementa opcije. Začetna knjigovodska vrednost gostiteljskega instrumenta je preostala vrednost po ločitvi vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta.

- B4.3.4 Večje število vgrajenih izvedenih finančnih instrumentov v eni sami hibridni pogodbi se načeloma obravnava kot en sam sestavljeni vgrajeni izvedeni finančni instrument. Vendar se vgrajeni izvedeni finančni instrumenti, ki so razvrščeni kot lastniški kapital (glej MRS 32), obračunavajo ločeno od tistih, ki so razvrščeni kot sredstva ali obveznosti. Če ima poleg tega hibridna pogodba več kot en vgrajeni izvedeni finančni instrument in se ti izvedeni finančni instrumenti nanašajo na različne izpostavljenosti tveganjem in jih je mogoče zlahka ločiti ter so med seboj neodvisni, se obračunavajo ločeno drug od drugega.
- B4.3.5 Ekonomske značilnosti in tveganja vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta niso tesno povezane z gostiteljsko pogodbo (4.3.3.(a) člen) v primerih, ki so navedeni v nadaljevanju. V teh primerih podjetje, ob predpostavki, da so izpolnjeni pogoji iz 4.3.3.(b) in (c) člena, obračunava vgrajeni izvedeni finančni instrument ločeno od gostiteljske pogodbe.
- (a) V instrument vgrajena prodajna opcija, ki imetniku omogoča, da od izdajatelja zahteva, da ponovno pridobi instrument za znesek v denarnih ali drugih sredstvih, ki se spreminja na podlagi spremembe v ceni ali indeksu lastniških vrednostnih papirjev ali blaga, ni tesno povezana z gostiteljskim dolžniškim instrumentom.
 - (b) Opcija ali avtomatska določba o podaljšanju preostalega roka do zapadlosti dolžniškega instrumenta ni tesno povezana z gostiteljskim dolžniškim instrumentom, razen v primeru hkratne prilagoditve na približno trenutno tržno obrestno mero v trenutku podaljšanja. Če podjetje izda dolžniški instrument in imetnik tega dolžniškega instrumenta izda nakupno opcijo za ta dolžniški instrument tretji osebi, izdajatelj obravnava nakupno opcijo kot podaljšanje roka do zapadlosti dolžniškega instrumenta, če se lahko od izdajatelja zahteva udeležba ali pomoč pri ponovnem trženju dolžniškega instrumenta zaradi izvršitve nakupne opcije.
 - (c) Na vrednost lastniških vrednostnih papirjev vezano odplačila obresti ali glavnice, vgrajena v gostiteljski dolžniški instrument ali zavarovalno pogodbo, kjer se znesek obresti ali glavnice indeksira glede na vrednost kapitalskih instrumentov, niso tesno povezane z gostiteljskim instrumentom, ker tveganje, ki mu je izpostavljen gostiteljski finančni instrument, ni enako tveganju, ki mu je izpostavljen vgrajeni izvedeni finančni instrument.
 - (d) Na vrednost blaga vezana odplačila obresti ali glavnice, vgrajena v gostiteljski dolžniški instrument ali zavarovalno pogodbo, kjer se znesek obresti ali glavnice indeksira glede na ceno blaga (kot je zlato), niso tesno povezane z gostiteljskim instrumentom, ker tveganje, ki mu je izpostavljen gostiteljski finančni instrument, ni enako tveganju, ki mu je izpostavljen vgrajeni izvedeni finančni instrument.
 - (e) Nakupna opcija, prodajna opcija ali opcija za predčasno odplačilo, vgrajena v gostiteljsko dolžniško pogodbo ali gostiteljsko zavarovalno pogodbo, ni tesno povezana z gostiteljsko pogodbo, razen če:
 - (i) je izvršilna cena opcije na vsak izvršilni datum približno enaka odplačni vrednosti gostiteljskega dolžniškega instrumenta ali knjigovodski vrednosti gostiteljske zavarovalne pogodbe; ali
 - (ii) izvršilna cena opcije za predčasno odplačilo posojilodajalcu povrne znesek do višine približne sedanje vrednosti izgubljenih obresti za preostali čas veljavnosti gostiteljske pogodbe. Izgubljene obresti so zmnožek predčasno odplačanega zneska glavnice in razlike v obrestnih merah. Razlika v obrestnih merah je presežek efektivne obrestne mere gostiteljske pogodbe nad efektivno obrestno mero, ki bi jo podjetje prejelo na dan predčasnega odplačila, če bi za preostali čas veljavnosti gostiteljske pogodbe predčasno odplačani znesek glavnice ponovno vložilo v podobno pogodbo.
- Ocena, ali je nakupna ali prodajna opcija tesno povezana z gostiteljsko dolžniško pogodbo, se opravi pred ločitvijo sestavine lastniškega kapitala zamenljivega dolžniškega instrumenta v skladu z MRS 32.
- (f) Kreditni izvedeni finančni instrumenti, ki so vgrajeni v gostiteljski dolžniški instrument in dovoljujejo eni stranki („upravičencu“), da prenese kreditno tveganje točno določenega referenčnega sredstva, ki mu ga ni treba nujno imeti v lasti, na drugo stranko („garanta“), niso tesno povezani z gostiteljskim dolžniškim instrumentom. Takšni kreditni izvedeni finančni instrumenti garantu omogočajo, da prevzame kreditno tveganje, povezano z referenčnim sredstvom, ne da bi ga imel neposredno v lasti.

- B4.3.6 Primer hibridne pogodbe je finančni instrument, ki daje imetniku pravico, da proda finančni instrument nazaj izdajatelju v zameno za znesek denarnih ali drugih finančnih sredstev, katerega višina se spreminja glede na spremembe indeksa lastniških vrednostnih papirjev ali indeksa cen blaga, ki se lahko zviša ali zniža („instrument s prodajno opcijo“). Če izdajatelj ob začetnem pripoznanju instrumenta s prodajno opcijo ne določi kot finančno obveznost, merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, mora ločiti vgrajeni izvedeni finančni instrument (tj. indeksirano odplačilo glavnice) v skladu s 4.3.3. členom, ker je gostiteljska pogodba dolžniški instrument v skladu z B4.3.2. členom in indeksirano odplačilo glavnice ni tesno povezano z gostiteljskim dolžniškim instrumentom v skladu z B4.3.5.(a) členom. Ker se odplačilo glavnice lahko poveča ali zmanjša, je vgrajeni izvedeni finančni instrument neopcijski izvedeni instrument, katerega vrednost je indeksirana na spremenljivko, ki je podlaga.
- B4.3.7 Pri instrumentu s prodajno opcijo, ki se lahko kadar koli proda nazaj za denarna sredstva v višini sorazmernega dela čiste vrednosti sredstev podjetja (kot so enote odprtega vzajemnega sklada ali nekateri naložbeni produkti, ki so vezani na enoto), je učinek ločitve vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta in obračunavanja vsake sestavine merjenje hibridne pogodbe po odkupni vrednosti, ki se mora plačati ob koncu poročevalskega obdobja, če je imetnik izvršil svojo pravico, da instrument proda nazaj izdajatelju.
- B4.3.8 Ekonomske značilnosti in tveganja vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta so tesno povezani z ekonomskimi značilnostmi in tveganji gostiteljske pogodbe v naslednjih primerih. V teh primerih podjetje vgrajenega finančnega instrumenta ne obračunava ločeno od gostiteljske pogodbe.
- (a) Vgrajeni izvedeni finančni instrument, pri katerem je podlaga obrestna mera ali indeks obrestne mere, zaradi katerega se lahko spremeni znesek obresti, ki bi se sicer plačale ali prejele na obrestovano gostiteljsko dolžniško pogodbo ali zavarovalno pogodbo, je tesno povezan z gostiteljsko pogodbo, razen če je možno hibridno pogodbo poravnati na tak način, da se imetniku ne bi povrnila bolj ali manj celotna pripoznana naložba, ali pa bi lahko vgrajeni izvedeni finančni instrument vsaj podvojil imetnikovo začetno stopnjo donosa na gostiteljsko pogodbo, kar bi privedlo do stopnje donosa, ki je vsaj dvakrat višja od tržnega donosa na pogodbo z enakimi pogoji, kot je gostiteljska pogodba.
 - (b) Vgrajena obrestna kapica ali obrestno dno pri dolžniški pogodbi ali zavarovalni pogodbi se obravnava kot tesno povezana z gostiteljsko pogodbo, če je kapica na ravni tržne obrestne mere ali nad njo, dno pa na ravni tržne obrestne mere ali pod njo, ko je pogodba sklenjena, in kapica oziroma dno ne vsebujeta vzvoda glede na gostiteljsko pogodbo. Prav tako so določbe v pogodbi o nakupu ali prodaji sredstva (npr. blaga), ki določajo najvišjo in najnižjo ceno, ki jo je treba plačati oz. je plačana za sredstvo, tesno povezane z gostiteljsko pogodbo, če se najvišje in najnižje cene ob sklenitvi ne bi izplačalo izvršiti in ti ne vsebujeta vzvoda.
 - (c) Vgrajeni valutni izvedeni finančni instrument, ki zagotavlja tok odplačil glavnice ali obresti v tuji valuti, in je vgrajen v gostiteljski dolžniški instrument (npr. obveznica v dveh valutah), je tesno povezan z gostiteljskim dolžniškim instrumentom. Tak izvedeni finančni instrument ni ločen od gostiteljskega instrumenta, ker MRS 21 *Vplivi sprememb deviznih tečajev* zahteva, da se devizni dobički in izgube iz denarnih postavk pripoznajo v poslovnem izidu.
 - (d) Vgrajeni valutni izvedeni finančni instrument v gostiteljski pogodbi, ki je zavarovalna pogodba ali ni finančni instrument (kot je na primer pogodba o nakupu ali prodaji nefinančnega sredstva, pri kateri je cena določena v tuji valuti), je tesno povezan z gostiteljsko pogodbo, če ta ne vsebuje vzvoda, ne vključuje opcije in zahteva plačila v eni od naslednjih valut:
 - (i) funkcijski valuti katere koli pomembne pogodbene stranke;
 - (ii) valuti, v kateri so cene prejetega blaga oziroma opravljenih storitev navadno izražene v komercialnih poslih po svetu (na primer v ameriških dolarjih za posle s surovo nafto); ali

- (iii) valuti, ki se običajno uporablja v pogodbah o prodaji ali nakupu nefinančnih sredstev v gospodarskem okolju, kjer se sklene posel (tj. relativno stabilna in likvidna valuta, ki se običajno uporablja v lokalnih poslih in mednarodni trgovini).
- (e) Vgrajena opcija za predčasno odplačilo v kuponski poli za izplačilo obresti ali kuponski poli za izplačilo glavnice je tesno povezana z gostiteljsko pogodbo, če je gostiteljska pogodba (i) na začetku bila posledica ločitve pravice do prejemanja pogodbenih denarnih tokov iz finančnega instrumenta, ki sam po sebi ni vseboval vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta, in (ii) ne vsebuje določb, ki jih ni v izvorni gostiteljski dolžniški pogodbi.
- (f) Vgrajeni izvedeni finančni instrument v gostiteljski najemni pogodbi je tesno povezan z gostiteljsko pogodbo, če je vgrajeni izvedeni finančni instrument (i) z inflacijo povezan indeks, kot je indeks plačil najemnine, vezan na indeks cen potrošnega blaga (če najem ne vsebuje vzvoda in se indeks nanaša na inflacijo v lastnem gospodarskem okolju podjetja), (ii) pogojna najemnina, temelječa na povezani prodaji, ali (iii) pogojna najemnina, temelječa na variabilnih obrestnih merah.
- (g) Element navezave na enoto sklada, vgrajen v gostiteljski finančni instrument ali gostiteljsko zavarovalno pogodbo, je tesno povezan z gostiteljskim instrumentom ali gostiteljsko pogodbo, če se plačila, izražena v enoti, merijo po trenutni vrednosti enote, ki odraža pošteno vrednost sredstev sklada. Element navezave na enoto sklada je pogodbeni pogoj, ki zahteva plačila, izražena v enotah notranjega ali zunanjega investicijskega sklada.
- (h) Izvedeni finančni instrument, vgrajen v zavarovalno pogodbo, je tesno povezan z gostiteljsko zavarovalno pogodbo, če sta vgrajeni izvedeni finančni instrument in gostiteljska zavarovalna pogodba tako medsebojno odvisna, da podjetje ne more ločeno izmeriti vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta (tj. brez upoštevanja gostiteljske pogodbe).

Instrumenti, ki vsebujejo vgrajene izvedene finančne instrumente

- B4.3.9 Kot je navedeno v B4.3.1. členu, če podjetje postane stranka v hibridni pogodbi z gostiteljskim instrumentom, ki ni sredstvo iz področja uporabe tega standarda, in enim ali več vgrajenimi izvedenimi finančnimi instrumenti, 4.3.3. člen zahteva, da podjetje identificira vsak takšen vgrajeni izvedeni finančni instrument, oceni, ali ga je treba ločiti od gostiteljske pogodbe, in za tiste, ki jih je treba ločiti, ob začetnem pripoznanju in pozneje meri izvedene finančne instrumente po poštenu vrednosti. Te zahteve so lahko bolj zapletene ali vodijo do merjenja, ki je manj zanesljivo od merjenja celotnega instrumenta po poštenu vrednosti prek poslovnega izida. Zato ta standard dovoljuje, da se celotna hibridna pogodba določi kot merjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida.
- B4.3.10 Taka določitev se lahko uporabi ne glede na to, ali 4.3.3. člen zahteva, da se vgrajeni izvedeni finančni instrument loči od gostiteljske pogodbe, ali takšno ločitev prepoveduje. Vendar 4.3.5. člen ne bi upravičeval določitev hibridne pogodbe kot merjene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida v primerih, določenih v 4.3.5.(a) in (b) členu, ker to ne bi zmanjšalo zapletenosti ali povečalo zanesljivosti.

Ponovna ocena vgrajenih izvedenih finančnih instrumentov

- B4.3.11 V skladu s 4.3.3. členom mora podjetje oceniti, ali je treba vgrajene izvedene finančne instrumente ločiti od gostiteljske pogodbe in jih obračunavati kot izvedene finančne instrumente, ko prvič postane stranka v pogodbi. Poznejša ponovna ocena je prepovedana, razen če pride do spremembe pogojev pogodbe, ki pomembno spreminja denarne tokove, ki bi se sicer zahtevali po pogodbi; v tem primeru se zahteva ponovna ocena. Podjetje določi, ali je sprememba denarnih tokov pomembna, tako, da upošteva obseg, v katerem so se spremenili pričakovani prihodnji denarni tokovi, povezani z vgrajenim izvedenim finančnim instrumentom, gostiteljsko pogodbo ali obema, in ali je sprememba pomembna glede na predhodno pričakovane denarne tokove iz pogodbe.
- B4.3.12 B4.3.11. člen se ne uporablja za vgrajene izvedene finančne instrumente v pogodbah, pridobljenih:
- (a) pri poslovni združitvi (kot je opredeljena v MSRP 3 Poslovne združitve);

- (b) pri združitvi podjetij ali poslovnih subjektov pod skupnim obvladovanjem, kot je opisana v B1.–B4. členu MSRP 3; ali
 - (c) z oblikovanjem skupnega podviga, kot je opredeljen v MSRP 11 *Skupni aranžmaji*;
- ali za njihovo morebitno ponovno oceno na datum pridobitve ⁽¹⁾.

Prerazvrstitev finančnih sredstev (oddelek 4.4)

Prerazvrstitev finančnih sredstev

- B4.4.1 V skladu s 4.4.1. členom mora podjetje prerazvrstiti finančna sredstva, če spremeni svoj poslovni model za upravljanje teh finančnih sredstev. Za take spremembe se pričakuje, da bodo zelo redke. Take spremembe določi višje poslovodstvo podjetja na podlagi zunanjih ali notranjih sprememb in morajo biti pomembne za poslovanje podjetja ter dokazljive zunanjim osebam. Tako bo do spremembe poslovnega modela podjetja prišlo samo, ko podjetje začne ali pa preneha izvajati dejavnost, ki je pomembna za njegovo poslovanje, na primer, ko je podjetje pridobilo, odtujilo ali ukinilo poslovno področje. Primeri spremembe poslovnega modela vključujejo naslednje:
- (a) Podjetje ima portfelj komercialnih posojil, ki jih ima v posesti z namenom kratkoročne prodaje. Podjetje pridobi drugo podjetje, ki upravlja komercialna posojila in ima poslovni model, v skladu s katerim ima v posesti posojila z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov. Portfelj komercialnih posojil ni več na prodaj in se zdaj upravlja skupaj s pridobljenimi komercialnimi posojili, vsa pa so v posesti z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov.
 - (b) Družba za finančne storitve se odloči, da bo ukinila dejavnost hipotekarnih posojil za gospodinjstva. Tako ne sprejema več novih poslov in aktivno trži svoj portfelj hipotekarnih posojil z namenom prodaje.
- B4.4.2 Sprememba cilja poslovnega modela podjetja se mora zgoditi pred datumom prerazvrstitve. Na primer, če se družba za finančne storitve 15. februarja odloči, da bo ukinila dejavnost hipotekarnih posojil za gospodinjstva in mora zato vsa zadevna finančna sredstva prerazvrstiti 1. aprila (tj. prvi dan naslednjega poročevalskega obdobja podjetja), po 15. februarju ne sme izvajati novih hipotekarnih poslov ali se kako drugače ukvarjati z dejavnostmi, ki so skladne z njegovim prejšnjim poslovnim modelom.
- B4.4.3 Naslednji dogodki niso spremembe poslovnega modela:
- (a) sprememba namena v zvezi z določenimi finančnimi sredstvi (tudi v primeru znatnih sprememb tržnih pogojev);
 - (b) začasno izginotje določenega trga za finančna sredstva;
 - (c) prenos finančnih sredstev med deli podjetja z različnimi poslovnimi modeli.

MERJENJE (POGLAVJE 5)

Začetno merjenje (oddelek 5.1)

- B5.1.1 Poštena vrednost finančnega instrumenta ob začetnem pripoznanju je običajno transakcijska cena (tj. poštena vrednost danega ali prejetega nadomestila, glej tudi B5.1.2.A. člen in MSRP 13). Če pa je del danega ali prejetega nadomestila namenjen za nekaj drugega in ne za zadevni finančni instrument, mora podjetje izmeriti pošteno vrednost finančnega instrumenta. Poštena vrednost dolgoročnega posojila ali terjatve, ki ne prinaša obresti, se lahko na primer izmeri kot sedanja vrednost vseh prihodnjih denarnih prejemkov, diskontiranih z uporabo prevladujoče tržne obrestne mere (ali mer) za podoben instrument (podoben v smislu valute, roka, vrste obrestne mere in drugih dejavnikov) s podobno kreditno kakovostjo. Vsak dodatni posojeni znesek je odhodek ali zmanjšanje prihodka, razen če izpolnjuje pogoje za pripoznanje kot neka druga vrsta sredstva.

⁽¹⁾ MSRP 3 obravnava pridobitev pogodb z vgrajenimi izvedenimi finančnimi instrumenti pri poslovni združitvi.

- B5.1.2 Če izda podjetje posojilo, ki prinaša netržno obrestno mero (npr. 5 %, kadar je tržna obrestna mera za podobna posojila 8 %), in prejme vnaprej plačano opravnino kot nadomestilo, pripozna posojilo po njegovi poštenu vrednosti, tj. brez prejete opravnine.
- B5.1.2A Najboljši dokaz poštene vrednosti finančnega instrumenta ob začetnem pripoznanju je običajno transakcijska cena (tj. poštena vrednost danih ali prejetih nadomestil, glej tudi MSRP 13). Če podjetje ugotovi, da se poštena vrednost ob začetnem pripoznanju razlikuje od transakcijske cene, kot je navedeno v 5.1.1.A členu, mora ta instrument obračunati na navedeni datum na naslednji način:
- (a) z merjenjem, ki se zahteva v skladu s 5.1.1. členom, če zadevno pošteno vrednost dokazuje kotirana cena na delujočem trgu za enako sredstvo ali obveznost (tj. vložek Ravni 1) ali če temelji na tehniki ocenjevanja vrednosti, pri kateri se uporabljajo samo podatki, ki jih je mogoče pridobiti na trgu. Podjetje mora razliko med pošteno vrednostjo ob začetnem pripoznanju in transakcijsko ceno pripoznati kot dobiček ali izgubo;
 - (b) v vseh drugih primerih z merjenjem, ki se zahteva v skladu s 5.1.1. členom, s prilagoditvijo za odložitev razlike med pošteno vrednostjo ob začetnem pripoznanju in transakcijsko ceno. Po začetnem pripoznanju mora podjetje pripoznati to odloženo razliko kot dobiček ali izgubo samo, če izhaja iz spremembe dejavnika (vključno s časom), ki bi ga udeleženci na trgu upoštevali pri določanju cene sredstva ali obveznosti.

Poznejše merjenje (oddelka 5.2 in 5.3)

- B5.2.1 Če se finančni instrument, ki je bil prej pripoznan kot finančno sredstvo, meri po poštenu vrednosti prek poslovnega izida in njegova poštena vrednost pade pod nič, je to finančna obveznost v skladu s 4.2.1. členom. Vendar se hibridne pogodbe z gostiteljskimi instrumenti, ki so sredstva iz področja uporabe tega standarda, vedno merijo v skladu s 4.3.2. členom.
- B5.2.2 Naslednji primer ponazarja obračunavanje transakcijskih stroškov ob začetnem in poznejšem merjenju finančnega sredstva, merjenega po poštenu vrednosti, pri čemer se spremembe pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.5. ali 4.1.2.A členom. Podjetje pridobi finančno sredstvo za 100 DE ter nakupno provizijo v višini 2 DE. Podjetje na začetku pripozna sredstvo v višini 102 DE. Poročevalsko obdobje se konča en dan pozneje, ko je kotirana tržna cena sredstva 100 DE. Če bi se sredstvo prodalo, bi se plačala provizija v višini 3 DE. Na navedeni datum podjetje izmeri sredstvo v višini 100 DE (ne glede na možno provizijo pri prodaji) in pripozna izgubo 2 DE v drugem vseobsegajočem donosu. Če se finančno sredstvo meri po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom, se transakcijski stroški amortizirajo v poslovnem izidu z uporabo metode učinkovitih obresti.
- B5.2.2A Poznejše merjenje finančnega sredstva ali finančne obveznosti ter poznejše pripoznanje dobičkov in izgub iz B5.1.2.A člena mora biti skladno z zahtevami tega standarda.

Naložbe v kapitalske instrumente in pogodbe o teh naložbah

- B5.2.3 Vse naložbe v kapitalske instrumente in pogodbe o teh naložbah se morajo meriti po poštenu vrednosti. Vendar je lahko v nekaterih redkih okoliščinah nabavna vrednost ustrezna ocena poštene vrednosti. To se lahko zgodi, če ni na voljo dovolj novejših podatkov za merjenje poštene vrednosti ali če je na voljo širok nabor možnih poštenih vrednosti in nabavna vrednost predstavlja najboljšo oceno poštene vrednosti v tem naboru.
- B5.2.4 Znaki, da nabavna vrednost ne odraža poštene vrednosti, vključujejo:
- (a) pomembno spremembo poslovnih rezultatov subjekta, v katerega se vlaga, glede na proračune, načrte in mejnike;
 - (b) spremembe v pričakovanju, da bodo doseženi mejniki subjekta, v katerega se vlaga, v zvezi s tehničnimi izdelki;
 - (c) pomembno spremembo na trgu za lastniški kapital subjekta, v katerega se vlaga, ali za njegove izdelke ali potencialne izdelke;
 - (d) pomembno spremembo v svetovnem gospodarstvu ali gospodarskem okolju, v katerem posluje subjekt, v katerega se vlaga;

- (e) pomembno spremembo v poslovnih rezultatih primerljivih podjetij ali v vrednotenjih, ki so razvidna iz splošnega trga;
 - (f) interne zadeve subjekta, v katerega se vlaga, kot so goljufija, komercialni spori, pravdni procesi, spremembe vodenja ali strategije;
 - (g) dokazi na podlagi eksternih transakcij z lastniškim kapitalom subjekta, v katerega se vlaga, bodisi z njegove strani (kot je izdaja svežega lastniškega kapitala) bodisi s prenosi kapitalskih instrumentov med tretjimi osebami.
- B5.2.5 Seznam v B5.2.4. členu ni dokončen. Podjetje mora uporabiti vse informacije o poslovnih rezultatih in poslovanju podjetja, ki postanejo razpoložljive po datumu začetnega pripoznanja. Če take pomembne informacije obstajajo, lahko to pomeni, da nabavna vrednost morda ne odraža poštene vrednosti. V takih primerih mora podjetje izmeriti pošteno vrednost.
- B5.2.6 Nabavna vrednost ni nikoli najboljša ocena poštene vrednosti za naložbe v kapitalne instrumente, ki kotirajo na borzi (ali pogodbe o kapitalnih instrumentih, ki kotirajo na borzi).

Merjenje odplačne vrednosti (oddelek 5.4)

Metoda efektivnih obresti

- B5.4.1 Pri uporabi metode efektivnih obresti mora podjetje identificirati opravnine, ki so sestavni del efektivne obrestne mere finančnega instrumenta. Opis opravnin za finančne storitve morda ne nakazuje narave in vsebine opravljenih storitev. Opravnine, ki so sestavni del efektivne obrestne mere finančnega instrumenta, se obravnavajo kot prilagoditev efektivne obrestne mere, razen če se finančni instrument meri po poštenu vrednosti, pri čemer se sprememba poštene vrednosti pripozna v poslovnem izidu. V takih primerih se opravnine pripoznajo kot prihodek ali odhodek ob začetnem pripoznanju instrumenta.
- B5.4.2 Opravnine, ki so sestavni del efektivne obrestne mere finančnega instrumenta, vključujejo:
- (a) stroške odobritve, ki se podjetju plačajo v zvezi z oblikovanjem ali pridobitvijo finančnega sredstva. Tovrstne opravnine lahko vključujejo nadomestilo za dejavnosti, kot so ocena finančnega položaja posojiljemalca, vrednotenje in evidentiranje poroštev, dogovorov o zavarovanju s premoženjem in drugih jamstev, pogajanje o pogojih instrumenta, priprava in obdelava dokumentacije in sklenitev posla. Te opravnine so sestavni del generiranja udeležbe v izhajajočem finančnem instrumentu;
 - (b) provizije za prevzete obveznosti, ki jih podjetje prejme za odobritev posojila, kadar se obveza iz posojila ne meri v skladu s 4.2.1.(a) členom in je verjetno, da bo podjetje sklenilo specifičen posojilni posel. Tovrstne opravnine se obravnavajo kot nadomestilo za tekočo udeležbo s pridobitvijo finančnega instrumenta. Če obveza poteče, ne da bi podjetje izdalo posojilo, se opravnila ob poteku pripozna kot prihodek;
 - (c) stroške odobritve, ki se plačajo ob izdaji finančnih obveznosti, merjenih po odplačni vrednosti. Te opravnine so sestavni del generiranja udeležbe v finančni obveznosti. Podjetje razlikuje med opravninami in stroški, ki so sestavni del efektivne obrestne mere za finančno obveznost, ter stroški odobritve in transakcijskimi stroški, povezanimi s pravico do opravljanja storitev, kot so storitve upravljanja naložb.
- B5.4.3 Opravnine, ki niso sestavni del efektivne obrestne mere finančnega instrumenta in se obračunavajo v skladu z MSRP 15, vključujejo:
- (a) opravnine, obračunane za servisiranje posojila;
 - (b) provizije za prevzete obveznosti za odobritev posojila, kadar se obveza iz posojila ne meri v skladu s 4.2.1.(a) členom in ni verjetno, da bo sklenjen specifičen posojilni posel; in
 - (c) provizije za sindiciranje posojila, ki jih prejme podjetje, ki uredi posojilo in ne zadrži nobenega dela posojilnega paketa za sebe (ali obdrži del z isto efektivno obrestno mero za primerljivo tveganje kot drugi udeleženci).

- B5.4.4 Pri uporabi metode učinkovitih obresti podjetje načeloma amortizira vse opravnine, plačane ali prejete provizije, transakcijske stroške ter druge premije in popuste, ki so vključeni v izračun učinkovite obrestne mere, v pričakovanem obdobju trajanja finančnega instrumenta. Vendar se uporabi krajše obdobje, če je to obdobje, na katerega se nanašajo opravnine, plačane ali prejete provizije, transakcijski stroški, premije ali popusti. Do tega pride, ko se za spremenljivko, na katero se nanašajo opravnine, plačane ali prejete provizije, transakcijski stroški, premije ali popusti, pred pričakovano zapadlostjo finančnega instrumenta cena popravi na tržno obrestno mero. V takem primeru je ustrezno obdobje amortizacije obdobje do naslednjega datuma popravka cene. Na primer, če premija ali popust za finančni instrument z variabilno obrestno mero odraža obresti, obračunane na ta finančni instrument od zadnjega plačila obresti, ali spremembe tržnih obrestnih mer, odkar je bila variabilna obrestna mera predstavljena na tržno obrestno mero, se amortizira do naslednjega datuma, ko se variabilna obrestna mera prestavi na tržno obrestno mero. To je zato, ker se premija ali popust nanaša na obdobje do naslednjega datuma, ko se bo prestavila obrestna mera, ker se na ta datum spremenljivka, na katero se nanaša premija ali popust (tj. obrestna mera), prestavi na tržno obrestno mero. Če pa je premija ali popust posledica spremembe kreditnega razmika nad variabilno obrestno mero, določeno v finančnem instrumentu, ali drugih spremenljivk, ki se ne predstavljajo na tržne mere, se amortizira v pričakovanem obdobju trajanja finančnega instrumenta.
- B5.4.5 Pri finančnih sredstvih in finančnih obveznostih z variabilno obrestno mero se z redno ponovno oceno denarnih tokov, s katero se upošteva nihanje tržnih obrestnih mer, spremeni učinkovita obrestna mera. Če se finančno sredstvo ali finančna obveznost z variabilno obrestno mero na začetku pripozna v znesku, enakemu glavnici, ki se mora prejeti ali plačati ob zapadlosti, ponovna ocena prihodnjih plačil obresti praviloma nima pomembnega učinka na knjigovodsko vrednost sredstva ali obveznosti.
- B5.4.6 Če podjetje popravi svoje ocene plačil ali prejemkov (pri čemer se izključijo spremembe v skladu s 5.4.3. členom in spremembe ocen pričakovanih kreditnih izgub), mora prilagoditi bruto knjigovodsko vrednost finančnega sredstva ali odplačno vrednost finančne obveznosti (ali skupine finančnih instrumentov), da ta odraža dejansko in popravljeno oceno pogodbenih denarnih tokov. Podjetje ponovno izračuna bruto knjigovodsko vrednost finančnega sredstva ali odplačno vrednost finančne obveznosti kot sedanjo vrednost ocenjenih prihodnjih pogodbenih denarnih tokov, ki se diskontirajo po prvotni učinkoviti obrestni meri finančnega instrumenta (oziroma po kreditnem tveganju prilagojeni učinkoviti obrestni meri za kupljena ali izdana finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo) ali, kadar je smiselno, po spremenjeni učinkoviti obrestni meri, ki se izračuna v skladu s 6.5.10. členom. Prilagoditev se pripozna v poslovnem izidu kot prihodek ali odhodek.
- B5.4.7 V nekaterih primerih se za finančno sredstvo ob začetnem pripoznanju šteje, da ima poslabšano kreditno kakovost, ker je kreditno tveganje zelo visoko in se v primeru nakupa pridobi z velikim popustom. Podjetje mora v ocenjene denarne tokove vključiti začetne pričakovane kreditne izgube, ko izračunava kreditnemu tveganju prilagojeno učinkovito obrestno mero za finančna sredstva, za katera se ob začetnem pripoznanju šteje, da so bila kupljena ali izdana s poslabšano kreditno kakovostjo. Vendar to ne pomeni, da bi se morala kreditnemu tveganju prilagojena učinkovita obrestna mera uporabljati samo zato, ker ima finančno sredstvo ob začetnem pripoznanju visoko kreditno tveganje.

Transakcijski stroški

- B5.4.8 Transakcijski stroški vključujejo opravnine in provizije, plačane zastopnikom (tudi zaposlencem, ki delujejo kot prodajni posredniki), svetovalcem, borznim posrednikom in borznim trgovcem, pristojbine regulatornim organom in borzam vrednostnih papirjev ter davke in druge dajatve na prenos. Transakcijski stroški ne vsebujejo premij ali popustov na dolg, stroškov financiranja ali notranjih administrativnih stroškov ali stroškov posedovanja.

Odpis vrednosti

- B5.4.9 Odpisi vrednosti se lahko nanašajo na celotno finančno sredstvo ali na njegov del. Na primer, podjetje namerava unovčiti premoženje, s katerim je zavarovano finančno sredstvo, in ne pričakuje, da bo iz naslova zavarovanja prejelo več kot 30 odstotkov vrednosti finančnega sredstva. Če podjetje nima utemeljenih pričakovanj, da bo še prejelo kakšne denarne tokove iz finančnega sredstva, bi moralo odpisati preostalih 70 odstotkov vrednosti finančnega sredstva.

Oslabitev (oddelek 5.5)**Skupna in posamična podlaga za ocenjevanje**

- B5.5.1 Da bi se dosegel cilj pripoznavanja pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja za znatna povečanja kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja, je morda treba oceniti znatna povečanja kreditnega tveganja na skupni podlagi z upoštevanjem informacij, ki kažejo na znatna povečanja kreditnega tveganja, na primer pri skupini ali podskupini finančnih instrumentov. Namen tega je zagotoviti, da podjetje izpolnjuje cilj pripoznavanja pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja, kadar pride do znatnih povečanj kreditnega tveganja, tudi če dokazi o takih znatnih povečanjih kreditnega tveganja na ravni posameznega instrumenta še niso na voljo.
- B5.5.2 Za pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja se načeloma pričakuje, da bodo pripoznane, preden je finančni instrument v zaostanku s plačili. Kreditno tveganje se običajno znatno poveča, preden se začnejo zaostanki s plačili pri finančnem instrumentu ali preden se zaznajo drugi dejavniki, značilni za posojilojemalca, ki vplivajo na zaostanke s plačili (na primer sprememba ali prestrukturiranje). Kadar so torej na voljo primerne in dokazljive informacije, ki so bolj usmerjene v prihodnost kot informacije o zaostankih s plačili in se lahko pridobijo brez pretiranih stroškov in prizadevanj, se morajo uporabiti za oceno sprememb kreditnega tveganja.
- B5.5.3 Vendar podjetje glede na naravo finančnih instrumentov in informacij o kreditnem tveganju, ki so na voljo za določene skupine finančnih instrumentov, morda ne bo moglo opredeliti znatnih sprememb kreditnega tveganja za posamezne finančne instrumente, preden se začnejo zaostanki s plačili pri finančnem instrumentu. To se lahko zgodi pri finančnih instrumentih, kot so posojila prebivalstvu, za katera je na voljo le malo ali pa nič aktualnih informacij o kreditnem tveganju, ki se redno zbirajo in spremljajo za posamezen instrument, dokler stranka ne prekrši pogodbenih pogojev. Če se spremembe kreditnega tveganja za posamezne finančne instrumente ne zaznajo, preden pride pri njih do zaostanka s plačili, popravek vrednosti za izgubo, ki bi temeljil samo na kreditnih informacijah na ravni posameznega finančnega instrumenta, ne bi natančno predstavljal sprememb kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja.
- B5.5.4 V nekaterih okoliščinah podjetje nima primernih in dokazljivih informacij, ki se lahko pridobijo brez pretiranih stroškov in prizadevanj, na podlagi katerih bi lahko izmerilo pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja na ravni posameznih instrumentov. V takem primeru se pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja pripoznajo na skupni podlagi, pri kateri se upoštevajo celovite informacije o kreditnem tveganju. Te celovite informacije o kreditnem tveganju morajo poleg informacij o zaostankih s plačili vključevati tudi vse relevantne kreditne informacije, vključno z makroekonomskimi informacijami, usmerjenimi v prihodnost, da se lahko doseže podoben rezultat kot pri pripoznanju pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja, kadar je prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja na ravni posameznega instrumenta.
- B5.5.5 Za namene ugotavljanja znatnih povečanj kreditnega tveganja in pripoznavanja popravka vrednosti za izgubo na skupni podlagi lahko podjetje zaradi lažje analize, namenjene pravočasnemu ugotavljanju znatnih povečanj kreditnega tveganja, finančne instrumente združi v skupine na podlagi skupnih značilnosti kreditnega tveganja. Podjetje ne bi smelo zmanjšati razumljivosti teh informacij z združevanjem finančnih instrumentov z različnimi značilnostmi tveganja v skupine. Med primeri skupnih značilnosti kreditnega tveganja so med drugim lahko:
- (a) vrsta instrumenta;
 - (b) ocena kreditnega tveganja;
 - (c) vrsta zavarovanja s premoženjem;
 - (d) datum začetnega pripoznanja;
 - (e) preostali čas do zapadlosti;
 - (f) gospodarski sektor;

- (g) zemljepisna lokacija posojilojemalca; in
- (h) vrednost zavarovanja s premoženjem v primerjavi s finančnim sredstvom, če vpliva na verjetnost, da bo prišlo do neplačila (na primer v nekaterih jurisdikcijah posojila, ki se v primeru neplačila lahko poplačajo samo s premoženjem, s katerim so zavarovana, ali razmerja med posojilom in vrednostjo zastavljenega premoženja).

B5.5.6 V skladu s 5.5.4. členom se morajo pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja pripoznati za vse finančne instrumente, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja. Za izpolnitev tega cilja bi morale podjetje, če finančnih instrumentov, za katere se šteje, da se je kreditno tveganje od začetnega pripoznanja znatno povečalo, ne more združiti v skupine na podlagi skupnih značilnosti kreditnega tveganja, pripoznati pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja za del finančnih sredstev, za katerega se šteje, da se je kreditno tveganje znatno povečalo. Združevanje finančnih instrumentov v skupine, da bi se na skupni podlagi ocenilo, ali je prišlo do sprememb kreditnega tveganja, se lahko s časom spremeni, ko so na voljo nove informacije o skupinah finančnih instrumentov ali posameznih finančnih instrumentih.

Čas pripoznanja pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja

- B5.5.7 Ocena, ali bi se morale pripoznati pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja, temelji na znatnih povečanjih verjetnosti ali tveganja neplačila od začetnega pripoznanja (ne glede na to, ali se je cena finančnega instrumenta popravila, tako da odraža povečanje kreditnega tveganja), in ne na dokazih, da ima finančno sredstvo na datum poročanja poslabšano kreditno kakovost ali da je dejansko prišlo do neplačila. Načeloma bo prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, preden se finančnemu sredstvu poslabša kreditna kakovost ali pride do dejanskega neplačila.
- B5.5.8 Pri obvezah iz posojil mora podjetje upoštevati spremembe tveganja neplačila pri posojilu, na katerega se nanaša obveza iz posojil. Pri pogodbah o finančnem poročstvu mora podjetje upoštevati spremembe tveganja, da določen dolжник ne bo več izpolnjeval obveznosti po pogodbi.
- B5.5.9 Pomembnost spremembe kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja je odvisna od tveganja neplačila na datum začetnega pripoznanja. Tako bo določena sprememba tveganja neplačila v absolutnem smislu pomembnejša pri finančnem instrumentu z nižjim začetnim tveganjem neplačila kot pri finančnem instrumentu z višjim začetnim tveganjem neplačila.
- B5.5.10 Višina tveganja neplačila pri finančnih instrumentih s primerljivim kreditnim tveganjem je sorazmerna s pričakovanim obdobjem trajanja instrumenta. Tveganje neplačila pri obveznici z bonitetno oceno AAA in pričakovanim obdobjem trajanja 10 let je na primer višje kot pri obveznici z bonitetno oceno AAA in pričakovanim obdobjem trajanja pet let.
- B5.5.11 Zaradi razmerja med pričakovanim obdobjem trajanja in tveganjem neplačila spremembe kreditnega tveganja ni mogoče oceniti samo s primerjavo spremembe absolutnega tveganja neplačila skozi čas. Na primer, če je tveganje neplačila pri finančnem instrumentu s pričakovanim obdobjem trajanja 10 let ob začetnem pripoznanju identično tveganju neplačila pri navedenem finančnem instrumentu, ko je njegovo pričakovano obdobje trajanja v naslednjem obdobju samo pet let, to lahko kaže na povečanje kreditnega tveganja. To je zato, ker se tveganje neplačila v pričakovanem obdobju trajanja sčasoma običajno zmanjša, če kreditno tveganje ostane nespremenjeno in je finančni instrument bližje zapadlosti. Vendar se pri finančnih instrumentih, ki imajo pomembne plačilne obveznosti samo pred zapadlostjo finančnega instrumenta, tveganje neplačila sčasoma ne bo nujno zmanjšalo. V takem primeru bi morale podjetje upoštevati tudi druge kvalitativne dejavnike, ki bi pokazali, ali se je kreditno tveganje od začetnega pripoznanja znatno povečalo.
- B5.5.12 Podjetje lahko za ocenjevanje, ali se je kreditno tveganje finančnega instrumenta od začetnega pripoznanja znatno povečalo, ali za merjenje pričakovanih kreditnih izgub uporabi različne pristope. Podjetje lahko uporablja različne pristope za različne finančne instrumente. Pristop, ki eksplicitno verjetnosti neplačila ne vključuje kot samostojnega vložka, kot je pristop stopnje kreditnih izgub, je lahko skladen z zahtevami tega

standarda, če lahko podjetje loči spremembe tveganja neplačila od sprememb drugih dejavnikov pričakovanih kreditnih izgub, kot je zavarovanje s premoženjem, in pri oceni upošteva naslednje:

- (a) spremembo tveganja neplačila od začetnega pripoznanja;
- (b) pričakovano obdobje trajanja finančnega instrumenta; ter
- (c) primerne in dokazljive informacije, ki se lahko pridobijo brez pretiranih stroškov in prizadevanj in lahko vplivajo na kreditno tveganje.

B5.5.13 Metode za ugotavljanje, ali se je kreditno tveganje pri finančnem instrumentu od začetnega pripoznanja znatno povečalo, bi morale upoštevati značilnosti finančnega instrumenta (ali skupine finančnih instrumentov) in pretekle vzorce neplačil pri primerljivih finančnih instrumentih. Kljub zahtevi iz 5.5.9. člena so lahko pri finančnih instrumentih, pri katerih vzorci neplačil niso skoncentrirani na določeni točki v pričakovanem obdobju trajanja finančnega instrumenta, spremembe tveganja neplačila v naslednjih 12 mesecih razumen približek za spremembe tveganja neplačila v celotnem obdobju trajanja. V takih primerih lahko podjetje za ugotavljanje, ali se je kreditno tveganje od začetnega pripoznanja znatno povečalo, uporabi spremembe tveganja neplačila v naslednjih 12 mesecih, razen če okoliščine kažejo na to, da je potrebna ocena za celotno obdobje trajanja.

B5.5.14 Vendar za nekatere finančne instrumente ali v nekaterih okoliščinah za določanje, ali bi bilo treba pripoznati pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja, morda ni primerno uporabiti sprememb tveganja neplačila v naslednjih 12 mesecih. Na primer, sprememba tveganja neplačila v naslednjih 12 mesecih morda ne bo ustrezna podlaga za ugotavljanje, ali se je povečalo kreditno tveganje pri finančnem instrumentu z zapadlostjo več kot 12 mesecev, kadar:

- (a) ima finančni instrument pomembne plačilne obveznosti šele po naslednjih 12 mesecih;
- (b) pride do sprememb relevantnih makroekonomskih in drugih dejavnikov, povezanih s kreditnim tveganjem, ki niso v zadostni meri upoštevane v tveganju neplačila v naslednjih 12 mesecih; ali
- (c) spremembe dejavnikov, povezanih s kreditnim tveganjem, vplivajo na kreditno tveganje pri finančnem instrumentu (ali imajo večji vpliv) šele po 12 mesecih.

Ugotavljanje, ali se je kreditno tveganje od začetnega pripoznanja znatno povečalo

B5.5.15 Podjetje pri ugotavljanju, ali je potrebno pripoznanje pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja, upošteva primerne in dokazljive informacije, ki se lahko pridobijo brez pretiranih stroškov in prizadevanj in lahko vplivajo na kreditno tveganje pri finančnem instrumentu v skladu s 5.5.17.(c) členom. Podjetju pri ugotavljanju, ali se je kreditno tveganje od začetnega pripoznanja znatno povečalo, ni treba iskati izčrpnih informacij.

B5.5.16 Analiza kreditnega tveganja je celostna analiza, ki vključuje večje število dejavnikov; relevantnost določenega dejavnika in njegova pomembnost v primerjavi z drugimi dejavniki sta odvisni od vrste produkta, značilnosti finančnih instrumentov ter od posojilojemalca in zemljepisne regije. Podjetje upošteva primerne in dokazljive informacije, ki se lahko pridobijo brez pretiranih stroškov in prizadevanj in so relevantne za specifičen finančni instrument, ki se ocenjuje. Vendar nekaterih dejavnikov in kazalnikov morda ni mogoče opredeliti na ravni posameznega finančnega instrumenta. V takem primeru bi se morali dejavniki ali kazalniki oceniti za ustrezne portfelje, skupine portfeljev ali dele portfelja finančnih instrumentov, da bi se ugotovilo, ali je bila izpolnjena zahteva iz 5.5.3. člena glede pripoznavanja pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja.

B5.5.17 Pri ocenjevanju sprememb kreditnega tveganja je lahko relevanten naslednji seznam informacij, ki pa ni dokončen:

- (a) pomembne spremembe notranjih cenovnih kazalnikov kreditnega tveganja zaradi spremembe kreditnega tveganja od nastanka, med drugim vključno s kreditnim razmikom, ki bi nastal, če bi se določen finančni instrument ali podoben finančni instrument z istimi pogoji in isto nasprotno stranko ustvaril na novo ali izdal na datum poročanja;

- (b) druge spremembe obrestnih mer ali pogojev obstoječega finančnega instrumenta, ki bi bili precej drugačni, če bi bil instrument na novo ustvarjen ali izdan na datum poročanja (kot so strožje zaveze, višji zneski zavarovanja ali poroštev ali višja pokritost s prihodki), zaradi sprememb kreditnega tveganja pri finančnem instrumentu od začetnega pripoznanja;
- (c) znatne spremembe zunanjih tržnih kazalnikov kreditnega tveganja za določen finančni instrument ali podobne finančne instrumente z istim pričakovanim obdobjem trajanja. Spremembe tržnih kazalnikov kreditnega tveganja med drugim vključujejo:
 - (i) kreditni razmik;
 - (ii) cene zamenjave kreditnega tveganja za posojilojemalca;
 - (iii) obdobje ali obseg, v katerem je bila poštena vrednost finančnega sredstva nižja od njegove odplačne vrednosti; in
 - (iv) druge tržne informacije, povezane s posojilojemalcem, kot so spremembe cene posojilojemalčevega dolga in kapitalskih instrumentov;
- (d) dejanska ali pričakovana pomembna sprememba zunanje bonitetne ocene finančnega instrumenta;
- (e) dejansko ali pričakovano znižanje notranje bonitetne ocene za posojilojemalca ali znižanje ocene preteklega obnašanja, ki se uporablja za notranjo oceno kreditnega tveganja. Notranje bonitetne ocene ali notranje ocene preteklega obnašanja so zanesljivejše, kadar so navezane na zunanje ocene ali podprte z analizo neplačil;
- (f) obstoječe ali napovedane negativne spremembe poslovnih, finančnih ali gospodarskih pogojev, ki naj bi privedle do znatne spremembe posojilojemalčeve sposobnosti izpolnjevanja dolžniških obveznosti, kot je dejansko ali pričakovano povišanje obrestnih mer ali dejansko ali pričakovano pomembno povečanje stopenj brezposelnosti;
- (g) dejanska ali pričakovana znatna sprememba poslovnih rezultatov posojilojemalca. Primeri vključujejo dejansko ali pričakovano upadanje prihodkov ali marž, povečanje poslovnih tveganj, nezadosten obratni kapital, upadanje kakovosti sredstev, povečan vzvod v plačilni bilanci, likvidnost, probleme pri vodenju ali spremembe okvira poslovanja ali organizacijske strukture (kot je ukinitve poslovnega odseka podjetja), ki privedejo do znatne spremembe posojilojemalčeve sposobnosti izpolnjevanja dolžniških obveznosti;
- (h) znatna povečanja kreditnega tveganja pri drugih finančnih instrumentih istega posojilojemalca;
- (i) dejanska ali pričakovana pomembna negativna sprememba regulativnega, gospodarskega ali tehnološkega okolja posojilojemalca, ki privede do znatne spremembe posojilojemalčeve sposobnosti izpolnjevanja dolžniških obveznosti, kot je upad povpraševanja po izdelku, ki ga prodaja posojilojemalec, zaradi sprememb v tehnologiji;
- (j) znatne spremembe vrednosti zavarovanja, s katerim je podprta obveznost, ali kakovosti poroštev tretjih strank ali sredstev za izboljšanje kreditne kakovosti, ki naj bi zmanjšale ekonomske spodbude za posojilojemalca, da izvaja načrtovana pogodbeni plačila, ali kako drugače vplivale na verjetnost, da bo prišlo do neplačila. Na primer, če vrednost zavarovanja pade zaradi padca cen nepremičnin, imajo posojilojemalci v nekaterih jurisdikcijah večjo spodbudo za neizpolnjevanje hipotekarnih obveznosti;
- (k) znatna sprememba kakovosti porošstva, ki ga zagotovi delničar (ali posameznikovi starši), če ima delničar (ali starši) spodbudo in finančno zmožnost preprečiti neizpolnjevanje obveznosti z vložkom kapitala ali denarnih sredstev;
- (l) znatne spremembe, kot je zmanjšanje finančne podpore obvladujočega podjetja ali drugega pridruženega podjetja, ali dejanska ali pričakovana sprememba kakovosti sredstva za izboljšanje kreditne kakovosti, ki naj bi zmanjšale ekonomsko spodbudo za posojilojemalca, da izvaja načrtovana pogodbeni plačila. Sredstva za izboljšanje ali podporo kreditne kakovosti vključujejo upoštevanje finančnega stanja garanta in/ali, pri deležih, izdanih v listinjenjih, upoštevanje, ali se za podrejene deleže pričakuje, da bodo lahko absorbirali pričakovane kreditne izgube (na primer pri posojilih, ki predstavljajo podlago za vrednostni papir);

- (m) pričakovane spremembe v dokumentaciji posojila, vključno s pričakovano kršitvijo pogodbe, ki lahko privedejo do opustitve ali sprememb zavez, začasne oprostitve plačil obresti, povečanj obrestne mere, potrebe po dodatnem zavarovanju ali poroštvih, ali druge spremembe pogodbenega okvira instrumenta;
- (n) pomembne spremembe pričakovanih rezultatov in obnašanja posojilojemalca, vključno s spremembami stanja plačil posojilojemalcev v skupini (na primer povečanje pričakovanega števila ali obsega zaostalih pogodbenih plačil ali pomembna povečanja pričakovanega števila imetnikov kreditnih kartic, ki naj bi se približali kreditnemu limitu ali ga presegli ali za katere se pričakuje, da bodo plačevali minimalni mesečni znesek);
- (o) spremembe pristopa podjetja k obvladovanju kreditnega tveganja v zvezi s finančnim instrumentom; tj. na podlagi novih kazalnikov sprememb kreditnega tveganja pri finančnem instrumentu se pričakuje, da bo podjetje začelo aktivneje obvladovati kreditno tveganje ali da bo postalo osredotočeno na upravljanje instrumenta, vključno s tem, da bo skrbneje spremljalo ali nadzorovalo instrument ali da bo izrecno posredovalo pri posojilojemalcu;
- (p) informacije o zaostankih s plačili, vključno z ovrgljivo predpostavko, kot je določena v 5.5.11. členu.

B5.5.18 V nekaterih primerih lahko razpoložljive kvalitativne in nestatistične kvantitativne informacije zadoščajo za ugotovitev, da je finančni instrument izpolnil merilo za pripoznanje popravka vrednosti za izgubo v znesku, enakem pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja. To je, informacij ni treba vnesti v statistični model ali jih obdelati v postopku bonitetnega ocenjevanja, da bi se ugotovilo, ali je pri finančnem instrumentu prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja. V drugih primerih bo podjetje morda moralo upoštevati druge informacije, vključno z informacijami iz njegovih statističnih modelov ali postopkov bonitetnega ocenjevanja. Alternativno lahko podjetje izvede oceno na podlagi obeh vrst informacij, tj. kvalitativnih dejavnikov, ki niso zajeti s postopkom notranjega bonitetnega ocenjevanja, in specifične kategorije notranje bonitetne ocene na datum poročanja, pri čemer upošteva značilnosti kreditnega tveganja ob začetnem pripoznanju, če sta relevantni obe vrsti informacij.

Ovrgljiva predpostavka v primeru zaostankov s plačili, daljših od 30 dni

- B5.5.19 Ovrgljiva predpostavka iz 5.5.11. člena ni absoluten kazalnik, da bi bilo treba pripoznati pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja, vendar se predpostavlja, da je najpoznejša točka, ko bi se morale pripoznati pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja, tudi ko se uporabljajo informacije, usmerjene v prihodnost (vključno z makroekonomskimi dejavniki na ravni portfelja).
- B5.5.20 Podjetje lahko to predpostavko ovrže. Vendar lahko to stori samo, če ima primerne in dokazljive informacije, ki kažejo, da tudi če so zaostanki s pogodbenimi plačili daljši od 30 dni, to ne pomeni znatnega povečanja kreditnega tveganja pri finančnem instrumentu. Na primer, če je neplačilo posledica administrativne napake in ne finančnih težav posojilojemalca ali če ima podjetje dostop do preteklih podatkov, ki dokazujejo, da ni povezave med znatnimi povečanji tveganja neplačila in finančnimi sredstvi, pri katerih so plačila v zaostanku več kot 30 dni, vendar kažejo na tako povezavo, kadar so plačila v zaostanku več kot 60 dni.
- B5.5.21 Podjetje ne more uskladiti trenutka znatnih povečanj kreditnega tveganja in pripoznanja pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja s trenutkom, ko se finančno sredstvo obravnava kot sredstvo s poslabšano kreditno kakovostjo ali ko pride do neplačila v skladu z interno opredelitvijo podjetja.

Finančni instrumenti, ki imajo na datum poročanja nizko kreditno tveganje

- B5.5.22 Kreditno tveganje finančnega instrumenta se za namene 5.5.10. člena šteje za nizko, če ima finančni instrument nizko tveganje neplačila, posojilojemalec dobro kratkoročno sposobnost za izpolnjevanje obveznosti iz naslova pogodbenih denarnih tokov, negativne spremembe gospodarskih in poslovnih pogojev na daljši rok pa lahko, vendar ne nujno, zmanjšajo posojilojemalecovo sposobnost izpolnjevanja obveznosti iz naslova pogodbenih denarnih tokov. Za finančne instrumente se ne šteje, da imajo nizko kreditno tveganje, če zanje velja, da imajo nizko tveganje izgub samo zaradi vrednosti zavarovanja s premoženjem in se za finančni instrument brez tega zavarovanja ne bi štelo, da ima nizko kreditno

tveganje. Za finančne instrumente se prav tako ne šteje, da imajo nizko kreditno tveganje, samo zato, ker imajo nižje tveganje neplačila kot drugi finančni instrumenti podjetja ali v primerjavi s kreditnim tveganjem v jurisdikciji, v kateri posluje podjetje.

- B5.5.23 Podjetje lahko za ugotovitev, ali ima finančni instrument nizko kreditno tveganje, uporabi notranje ocene kreditnega tveganja ali druge metodologije, ki so skladne s splošno sprejeto opredelitvijo nizkega kreditnega tveganja ter upoštevajo tveganja in vrsto finančnih instrumentov, ki se ocenjujejo. Zunanja bonitetna ocena „naložbeni razred“ je primer finančnega instrumenta, za katerega se lahko šteje, da ima nizko kreditno tveganje. Za finančne instrumente se sicer ne zahteva zunanja ocena, da se lahko štejejo kot instrumenti z nizkim kreditnim tveganjem. Vendar bi jih morali kot instrumente z nizkim kreditnim tveganjem šteti udeleženci na trgu ob upoštevanju vseh pogojev finančnega instrumenta.
- B5.5.24 Pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja se za finančni instrument ne pripoznajo samo zato, ker se je zanj v prejšnjem poročevalskem obdobju štelo, da ima nizko kreditno tveganje, na datum poročanja pa se zanj ne šteje, da ima nizko kreditno tveganje. V takem primeru mora podjetje ugotoviti, ali je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja in ali je zato v skladu s 5.5.3. členom treba pripoznati pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja.

Spremembe

- B5.5.25 V nekaterih okoliščinah lahko ponovni dogovor o pogodbenih denarnih tokovih finančnega sredstva oziroma sprememba teh tokov privede do odprave pripoznanja obstoječega finančnega sredstva v skladu s tem standardom. Kadar sprememba finančnega sredstva privede do odprave pripoznanja obstoječega finančnega sredstva in naknadnega pripoznanja spremenjenega finančnega sredstva, se za namene tega standarda za spremenjeno sredstvo šteje, da je „novo“ finančno sredstvo.
- B5.5.26 Temu ustrezno se datum spremembe obravnava kot datum začetnega pripoznanja navedenega finančnega sredstva, ko se za spremenjeno finančno sredstvo uporabljajo zahteve glede oslavitve. To običajno pomeni, da se popravek vrednosti za izgubo meri v znesku, enakem pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju, dokler niso izpolnjene zahteve glede pripoznanja pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja iz 5.5.3 člena. Vendar lahko v nekaterih neobičajnih okoliščinah po spremembi, ki privede do odprave pripoznanja prvotnega finančnega sredstva, obstajajo dokazi, da ima spremenjeno finančno sredstvo ob začetnem pripoznanju poslabšano kreditno kakovost, zato bi se moralo tako finančno sredstvo pripoznati kot izdano finančno sredstvo s poslabšano kreditno kakovostjo. To se lahko na primer zgodi, če je prišlo do velike spremembe prizadetega (neizterljivega, nelikvidnega, nedonosnega) sredstva, kar je privedlo do odprave pripoznanja prvotnega finančnega sredstva. V takem primeru je možno, da bo sprememba privedla do novega finančnega sredstva, ki ima ob začetnem pripoznanju poslabšano kreditno kakovost.
- B5.5.27 Če so bili pogodbeni denarni tokovi finančnega sredstva na novo dogovorjeni ali kako drugače spremenjeni, vendar se ne odpravi pripoznanja finančnega sredstva, se za navedeno finančno sredstvo ne šteje avtomatsko, da ima nižje kreditno tveganje. Podjetje mora oceniti, ali je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, na podlagi vseh primernih in dokazljivih informacij, ki se lahko pridobijo brez pretiranih stroškov in prizadevanj. To vključuje pretekle in v prihodnost usmerjene informacije ter oceno kreditnega tveganja v pričakovanem obdobju trajanja finančnega sredstva, kar vključuje informacije o okoliščinah, ki so privedle do spremembe. Dokazi, da merila za pripoznavanje pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja niso več izpolnjena, lahko vključujejo evidenco zagotavljanja tekočih in pravočasnih plačil ob spremenjenih pogodbenih pogojih v preteklosti. Stranka bi običajno morala dokazati dosledno zanesljivo odplačevanje v določenem obdobju, preden bi se lahko štelo, da se je kreditno tveganje zmanjšalo. Na primer, zgodovina zamujenih ali nepopolnih plačil v preteklosti se običajno ne bi izbrisala samo zaradi enega pravočasnega plačila po spremembi pogodbenih pogojev.

Merjenje pričakovanih kreditnih izgub***Pričakovane kreditne izgube***

- B5.5.28 Pričakovane kreditne izgube so z verjetnostjo tehtana ocena kreditnih izgub (tj. sedanja vrednost vseh izpadov denarnih tokov) v pričakovanem obdobju trajanja finančnega instrumenta. Izpad denarnih tokov je razlika med denarnimi tokovi, ki pripadajo podjetju v skladu s pogodbo, in denarnimi tokovi, za katere podjetje pričakuje, da jih bo prejelo. Ker pričakovane kreditne izgube upoštevajo znesek in čas plačil, do kreditne izgube pride tudi, če podjetje pričakuje, da bo prejelo celotno plačilo, vendar kasneje, kot je določeno v pogodbi.
- B5.5.29 Za finančna sredstva je kreditna izguba sedanja vrednost razlike med:
- (a) pogodbenimi denarnimi tokovi, ki pripadajo podjetju v skladu s pogodbo, in
 - (b) denarnimi tokovi, za katere podjetje pričakuje, da jih bo prejelo.
- B5.5.30 Za nečrpane obveze iz posojil je kreditna izguba sedanja vrednost razlike med:
- (a) pogodbenimi denarnimi tokovi, ki pripadajo podjetju, če imetnik obveze iz posojila črpa posojilo, in
 - (b) denarnimi tokovi, za katere podjetje pričakuje, da jih bo prejelo, če se posojilo črpa.
- B5.5.31 Ocena podjetja glede pričakovanih kreditnih izgub pri obvezah iz posojil mora biti skladna z njegovimi pričakovanji glede črpanja navedene obveze iz posojila, tj. upoštevati mora pričakovani del obveze iz posojila, ki se bo črpal v obdobju 12 mesecev od datuma poročanja, kadar ocenjuje kreditne izgube, ki se pričakujejo v 12-mesečnem obdobju, in pričakovani del obveze iz posojila, ki se bo črpal v pričakovanem obdobju trajanja obveze iz posojila, kadar ocenjuje pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja.
- B5.5.32 Pri pogodbah o finančnem poroštvu mora podjetje izvajati plačila samo v primeru neplačila dolžnika v skladu s pogoji instrumenta, za katerega se jamči. Temu ustrezno so izpadi denarnih tokov pričakovana plačila, s katerimi se imetniku nadomesti kreditna izguba, ki jo utrpi, zmanjšana za vse zneske, za katere podjetje pričakuje, da jih bo prejelo od imetnika, dolžnika ali katere koli druge osebe. Če je sredstvo v celoti pokrito s poroštvom, bi bila ocena izpadov denarnih tokov za pogodbo o finančnem poroštvu skladna z ocenami izpadov denarnih tokov za sredstvo, ki je predmet poročila.
- B5.5.33 Za finančno sredstvo, ki ima na datum poročanja poslabšano kreditno kakovost, vendar ni kupljeno ali izdano finančno sredstvo s poslabšano kreditno kakovostjo, mora podjetje meriti pričakovane kreditne izgube kot razliko med bruto knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo ocenjenih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Morebitne prilagoditve se pripoznajo v poslovnem izidu kot dobiček ali izguba zaradi oslabitve.
- B5.5.34 Pri merjenju popravka vrednosti za izgubo pri terjatvi iz najema bi morali biti denarni tokovi, uporabljeni za ugotovitev pričakovanih kreditnih izgub, skladni z denarnimi tokovi, uporabljenimi pri merjenju terjatve iz najema v skladu z MRS 17 *Najemi*.
- B5.5.35 Podjetje lahko pri merjenju pričakovanih kreditnih izgub uporabi praktične rešitve, če so te skladne z načeli iz 5.5.17. člena. Primer praktične rešitve je izračun pričakovanih kreditnih izgub pri terjatvah do kupcev z uporabo matrike rezervacij. Podjetje bi za terjatve do kupcev uporabilo podatke o preteklih kreditnih izgubah (ustrezno prilagojene v skladu z B5.5.51.–B5.5.52. členom), da bi za finančna sredstva ocenilo pričakovane kreditne izgube v 12-mesečnem obdobju oziroma pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja, kakor je ustrezno. Matrika rezervacij lahko, na primer, določi fiksne stopnje rezervacij glede na število dni, za katero zaostaja plačilo terjatve do kupcev (na primer, 1 odstotek, če ni v zaostanku, 2 odstotka, če je v zaostanku manj kot 30 dni, 3 odstotke, če je v zaostanku več kot 30, ampak manj kot 90 dni, 20 odstotkov, če je v zaostanku od 90 do 180 dni, itd.). Podjetje bi glede na raznolikost svojih kupcev uporabilo razvrščanje v ustrezne skupine, če njegovi podatki o preteklih kreditnih izgubah kažejo precej drugačne vzorce izgub za različne segmente kupcev. Primeri meril, ki se lahko uporabljajo za

razvrščanje sredstev v skupine, vključujejo zemljepisno regijo, vrsto izdelka, kreditno oceno kupca, zavarovanje s premoženjem ali zavarovanje komercialnega kredita ter vrsto kupca (npr. kupec na debelo/kupec na drobno).

Opredelitev neplačila

- B5.5.36 V skladu s 5.5.9. členom mora podjetje pri ugotavljanju, ali se je kreditno tveganje finančnega instrumenta pomembno povečalo, upoštevati spremembo tveganja neplačila od začetnega pripoznanja.
- B5.5.37 Pri opredelitvi neplačila za namene določanja tveganja neplačila mora podjetje uporabiti opredelitev neplačila, ki je skladna z opredelitvijo, ki se uporablja za notranje obvladovanje kreditnega tveganja za zadevni finančni instrument, ter upoštevati kvalitativne kazalnike (na primer finančne zaveze), kadar je to ustrezno. Vendar obstaja ovrgljiva predpostavka, da pride do neplačila najpozneje takrat, ko je finančno sredstvo v zaostanku s plačili 90 dni, razen če ima podjetje primerne in dokazljive informacije, s katerimi lahko dokaže, da je daljši zaostanek primernejše merilo za neplačilo. Opredelitev neplačila, ki se uporablja za te namene, se uporablja dosledno za vse finančne instrumente, razen če se pridobijo informacije, ki kažejo, da je za določen finančni instrument ustreznjša druga opredelitev neplačila.

Obdobje, za katero je treba oceniti pričakovane kreditne izgube

- B5.5.38 V skladu s 5.5.19. členom je najdaljše obdobje, za katero se merijo pričakovane kreditne izgube, najdaljše pogodbeno obdobje, v katerem je podjetje izpostavljeno kreditnemu tveganju. Za obveze iz posojil in pogodbe o finančnem poroštvi je to najdaljše pogodbeno obdobje, v katerem ima podjetje sedanjo pogodbeno obvezo, da zagotovi kredit.
- B5.5.39 Vendar v skladu s 5.5.20. členom nekateri finančni instrumenti vključujejo tako sestavino posojila kot sestavino neizkoriščene obveze in pogodbeno zmožnost podjetja, da zahteva poplačilo ter odpove neizkoriščeno obvezo, ne omejuje izpostavljenosti podjetja kreditnim izgubam na pogodbeni odpovedni rok. Revolving kredite, kot so kreditne kartice in prekoračitve stanja, lahko na primer posojilodajalec pogodbeno umakne tudi s samo enodnevni odpovedni rokom. Vendar v praksi posojilodajalci še naprej zagotavljajo kredit za daljše obdobje in lahko kreditno linijo umaknejo samo, če se je kreditno tveganje posojilojemalca povečalo, kar bi lahko bilo prepozno za preprečitev nekaterih ali vseh kreditnih izgub. Ti finančni instrumenti imajo zaradi same narave finančnega instrumenta, načina, kako se upravljajo, ter narave razpoložljivih informacij o znatnih povečanjih kreditnega tveganja na splošno naslednje značilnosti:
- (a) finančni instrumenti nimajo fiksno določenega obdobja trajanja ali strukture odplačil in imajo običajno kratek pogodbeni odpovedni rok (na primer en dan);
 - (b) pogodbeno zmožnost za odpoved pogodbe se ne izvrši med običajnim dnevnim upravljanjem finančnega instrumenta in pogodba se lahko odpove samo, ko podjetje ugotovi, da se je povečalo kreditno tveganje na ravni kredita; in
 - (c) finančni instrumenti se upravljajo na skupni podlagi.
- B5.5.40 Pri določanju obdobja, v katerem naj bi bilo podjetje izpostavljeno kreditnemu tveganju, vendar se v njem pričakovane kreditne izgube ne bi zmanjšale z običajnimi ukrepi podjetja za obvladovanje kreditnega tveganja, bi morale podjetje upoštevati dejavnike, kot so pretekle informacije in izkušnje, povezane z:
- (a) obdobjem, v katerem je bilo podjetje izpostavljeno kreditnemu tveganju pri podobnih finančnih instrumentih;
 - (b) časom, v katerem je prišlo do zadevnih neplačil pri podobnih finančnih instrumentih po znatnem povečanju kreditnega tveganja; in
 - (c) ukrepi za obvladovanje kreditnega tveganja, ki jih namerava podjetje sprejeti, ko se bo povečalo kreditno tveganje pri finančnem instrumentu, kot je zmanjšanje ali ukinitve nečrpanih kreditnih linij.

Z verjetnostjo tehtan izid

- B5.5.41 Namen ocenjevanja pričakovanih kreditnih izgub ni oceniti najslabši možni scenarij niti oceniti najboljši možni scenarij. Namesto tega bo ocena pričakovanih kreditnih izgub vedno odražala možnost, da bo prišlo do kreditne izgube, in možnost, da do kreditne izgube ne bo prišlo, tudi če je najverjetneje, da ne bo prišlo do kreditne izgube.
- B5.5.42 V skladu s 5.5.17.(a) členom mora ocena pričakovanih kreditnih izgub odražati nepristranski in z verjetnostjo tehtani znesek, ki se določi z ovrednotenjem vrste možnih izidov. V praksi to morda ne bo zahtevalo kompleksne analize. V nekaterih primerih lahko zadostuje razmeroma preprosto modeliranje brez potrebe po velikem številu podrobnih simulacij scenarijev. Povprečne kreditne izgube pri velikih skupinah finančnih instrumentov s skupnimi značilnostmi tveganja so lahko na primer razumna ocena z verjetnostjo tehtanega zneska. V drugih situacijah bosta verjetno potrebni opredelitev scenarijev, ki določajo znesek in čas denarnih tokov za določene izide, ter ocena verjetnosti teh izidov. V takih situacijah morajo pričakovane kreditne izgube odražati vsaj dva izida v skladu s 5.5.18. členom.
- B5.5.43 Za pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja mora podjetje oceniti tveganje neplačila v pričakovanem obdobju trajanja finančnega instrumenta. Pričakovane kreditne izgube v 12-mesečnem obdobju so del pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja in predstavljajo izpade denarnih tokov v celotnem obdobju trajanja, ki bodo nastali v primeru neplačila v 12 mesecih po datumu poročanja (ali v krajšem obdobju, če je pričakovano obdobje trajanja finančnega instrumenta manj kot 12 mesecev), tehtane z verjetnostjo, da bo prišlo do navedenega neplačila. Zatorej pričakovane kreditne izgube v 12-mesečnem obdobju niso niti pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja, ki jih bo podjetje utrpelo pri finančnih instrumentih, pri katerih pričakuje, da bo prišlo do neplačila v naslednjih 12 mesecih, niti izpadi denarnih tokov, ki so predvideni v naslednjih 12 mesecih.

Časovna vrednost denarja

- B5.5.44 Pričakovane kreditne izgube se diskontirajo na datum poročanja, in ne na pričakovani datum neplačila ali kak drug datum, na podlagi učinkovite obrestne mere, določene ob začetnem pripoznanju, ali njenega približka. Če ima finančni instrument variabilno obrestno mero, se pričakovane kreditne izgube diskontirajo na podlagi trenutne učinkovite obrestne mere, določene v skladu z B5.4.5. členom.
- B5.5.45 Za kupljena ali izdana finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo se pričakovane kreditne izgube diskontirajo na podlagi kreditnemu tveganju prilagojene učinkovite obrestne mere, določene ob začetnem pripoznanju.
- B5.5.46 Pričakovane kreditne izgube pri terjatvah iz najema se diskontirajo na podlagi iste diskontne mere, kot se uporablja za merjenje terjatve iz najema v skladu z MRS 17.
- B5.5.47 Pričakovane kreditne izgube pri obvezi iz posojil se diskontirajo na podlagi učinkovite obrestne mere (ali njenega približka), ki se bo uporabila pri pripoznanju finančnega sredstva, ki bo izhajalo iz obveze iz posojil. To je zato, ker se za namene uporabe zahtev glede oslabitve finančno sredstvo, ki se pripozna po črpanju obveze iz posojil, obravnava kot nadaljevanje te obveze in ne kot nov finančni instrument. Pričakovane kreditne izgube pri finančnem sredstvu se zato merijo ob upoštevanju začetnega kreditnega tveganja pri obvezi iz posojil od datuma, ko je podjetje postalo stranka v nepreklicni zavezi.
- B5.5.48 Pričakovane kreditne izgube pri pogodbah o finančnem poročstvu ali obvezah iz posojil, za katere ni mogoče določiti učinkovite obrestne mere, se diskontirajo na podlagi diskontne mere, ki odraža trenutno tržno oceno časovne vrednosti denarja in tveganja, značilna za denarne tokove, vendar samo če in v obsegu, v katerem se tveganja upoštevajo s prilagoditvijo diskontne mere in ne izpadov denarnih tokov, ki se diskontirajo.

Primerne in dokazljive informacije

- B5.5.49 Za namene tega standarda so primerne in dokazljive informacije tiste, ki so v zadostni meri razpoložljive na datum poročanja brez pretiranih stroškov in prizadevanj, vključno z informacijami o preteklih dogodkih, trenutnih razmerah in napovedih glede prihodnjih gospodarskih razmer. Informacije, ki so na voljo za namene računovodskega poročanja, veljajo za razpoložljive brez pretiranih stroškov in prizadevanj.

- B5.5.50 Podjetju ni treba vključevati napovedi o prihodnjih razmerah za celotno pričakovano obdobje trajanja finančnega instrumenta. Stopnja presoje, ki je potrebna za oceno pričakovanih kreditnih izgub, je odvisna od razpoložljivosti podrobnih informacij. S podaljševanjem obdobja, ki ga zajemajo napovedi, se razpoložljivost podrobnih informacij zmanjšuje, potrebna stopnja presoje za oceno pričakovanih kreditnih izgub pa se povečuje. Ocena pričakovanih kreditnih izgub ne zahteva podrobne ocene za obdobja, ki so daleč v prihodnosti – podjetje lahko za taka obdobja napovedi ekstrapolira iz razpoložljivih podrobnih informacij.
- B5.5.51 Podjetju ni treba intenzivno iskati informacij, ampak mora upoštevati vse primerne in dokazljive informacije, ki se lahko pridobijo brez pretiranih stroškov in prizadevanj in so relevantne za oceno pričakovanih kreditnih izgub, vključno z učinkom pričakovanih predčasnih odplačil. Uporabljene informacije morajo vključevati dejavnike, značilne za posojilojemalca, splošne gospodarske razmere ter oceno trenutnega in napovedanega gibanja razmer na datum poročanja. Podjetje lahko uporabi različne vire podatkov, ki so lahko tako notranji (specifični za podjetje) kot zunanji. Možni viri podatkov vključujejo notranje pretekle podatke o kreditnih izgubah, notranje bonitetne ocene, podatke o kreditnih izgubah pri drugih podjetjih ter zunanje bonitetne ocene, poročila in statistike. Podjetja, ki nimajo virov podatkov, specifičnih za podjetje, ali pa so ti viri nezadostni, lahko uporabijo izkušnje skupine podobnih podjetij pri primerljivem finančnem instrumentu (ali skupini finančnih instrumentov).
- B5.5.52 Pretekle informacije so pomemben vir ali podlaga za merjenje pričakovanih kreditnih izgub. Vendar mora podjetje pretekle podatke, kot so podatki o kreditnih izgubah, prilagoditi glede na trenutne podatke, ki so na voljo, da se upoštevajo učinki trenutnih razmer in njegove napovedi glede prihodnjih razmer, ki niso vplivale na obdobje, na katerem temeljijo pretekli podatki, in da se odstranijo učinki pogojev v preteklem obdobju, ki niso relevantni za prihodnje pogodbene denarne tokove. V nekaterih primerih bi lahko bile najboljše primerne in dokazljive informacije neprilagojene pretekle informacije, kar je odvisno od narave preteklih informacij in tega, kdaj so bile izračunane, ki bi se primerjale z razmerami na datum poročanja in značilnostmi obravnavanega finančnega instrumenta. Ocene sprememb pričakovanih kreditnih izgub bi morale odražati in biti glede usmeritve skladne s spremembami povezanih razpoložljivih podatkov med posameznimi obdobji (kot so spremembe stopnje brezposelnosti, cen nepremičnin, cen blaga, stanja plačil ali drugih dejavnikov, ki kažejo na kreditne izgube pri finančnem instrumentu ali pri skupini finančnih instrumentov in obseg teh sprememb). Podjetje mora redno pregledovati metodologijo in predpostavke, ki se uporabljajo za ocenjevanje pričakovanih kreditnih izgub, da se zmanjšajo morebitne razlike med ocenami in podatki o dejanskih kreditnih izgubah.
- B5.5.53 Pri uporabi podatkov o preteklih kreditnih izgubah za ocenjevanje pričakovanih kreditnih izgub je pomembno, da se informacije o stopnjah kreditnih izgub v preteklosti uporabljajo za skupine, opredeljene v skladu z opredelitvijo skupin, za katere so se spremljale te stopnje kreditnih izgub v preteklosti. Zato mora uporabljena metoda omogočiti, da se lahko vsaka skupina finančnih sredstev poveže z informacijami o preteklih kreditnih izgubah pri skupinah finančnih sredstev s podobnimi značilnostmi tveganja ter z relevantnimi razpoložljivimi podatki, ki odražajo trenutne razmere.
- B5.5.54 Pričakovane kreditne izgube odražajo pričakovanja samega podjetja glede kreditnih izgub. Vendar mora podjetje, ko pri ocenjevanju pričakovanih kreditnih izgub upošteva vse primerne in dokazljive informacije, ki se lahko pridobijo brez pretiranih stroškov in prizadevanj, upoštevati tudi razpoložljive tržne informacije o kreditnem tveganju določenega finančnega instrumenta ali podobnih finančnih instrumentov.

Zavarovanje s premoženjem

- B5.5.55 Za namene merjenja pričakovanih kreditnih izgub mora ocena pričakovanih izpadov denarnih tokov upoštevati denarne tokove, ki se pričakujejo iz naslova zavarovanja s premoženjem in drugih izboljšanj kreditne kakovosti, ki so del pogodbenih pogojev in jih podjetje ne pripoznava ločeno. Ocena pričakovanih izpadov denarnih tokov pri s premoženjem zavarovanem finančnem instrumentu upošteva znesek in časovni razpored denarnih tokov, ki se pričakujejo od unovčenja zavarovanja s premoženjem, zmanjšanih za stroške pridobitve in prodaje premoženja, s katerim je zavarovan finančni instrument, ne glede na to, ali je unovčenje verjetno (tj. ocena pričakovanih denarnih tokov upošteva verjetnost unovčenja in denarne tokove iz naslova unovčenja). Zato bi morali biti v to analizo vključeni vsi denarni tokovi, ki se pričakujejo iz naslova unovčenja zavarovanja s premoženjem po pogodbeni zapadlosti pogodbe. Premoženje, ki se

pridobi na podlagi unovčenja zavarovanja, se ne pripozna kot sredstvo, ločeno od s premoženjem zavarovanega finančnega instrumenta, razen če izpolnjuje zadevna merila za pripoznavanje sredstva v tem ali drugih standardih.

Prerazvrstitev finančnih sredstev (oddelek 5.6)

- B5.6.1 Če podjetje prerazvrsti finančna sredstva v skladu s 4.4.1. členom, se mora v skladu s 5.6.1. členom prerazvrstitev uporabljati za naprej od datuma prerazvrstitve. Tako kategorija, ki se meri po odplačni vrednosti, kot kategorija, ki se meri po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, zahtevata, da se učinkovna obrestna mera določi ob začetnem pripoznanju. Obe kategoriji merjenja zahtevata tudi, da se zahteve glede oslabitve uporabljajo na isti način. Zato se, kadar podjetje prerazvrsti finančno sredstvo iz kategorije, ki se meri po odplačni vrednosti, v kategorijo, ki se meri po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa:
- (a) pripoznavanje prihodkov od obresti ne bo spremenilo in zato podjetje še naprej uporablja isto učinkovno obrestno mero;
 - (b) merjenje pričakovanih kreditnih izgub ne bo spremenilo, ker obe kategoriji merjenja uporabljata isti pristop za oslabitev. Če pa se finančno sredstvo prerazvrsti iz kategorije, ki se meri po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, v kategorijo, ki se meri po odplačni vrednosti, bi se od datuma prerazvrstitve pripoznaval popravek vrednosti za izgubo kot prilagoditev bruto knjigovodske vrednosti finančnega sredstva. Če se finančno sredstvo prerazvrsti iz kategorije, ki se meri po odplačni vrednosti, v kategorijo, ki se meri po pošteni vrednosti prek vseobsegajočega donosa, bi se za popravek vrednosti za izgubo pripoznanje odpravilo (in se tako ne bi več pripoznaval kot prilagoditev bruto knjigovodske vrednosti) in ta bi se namesto tega pripoznal kot nabrani znesek oslabitve (v istem znesku) v drugem vseobsegajočem donosu ter bi se razkrival od datuma prerazvrstitve.
- B5.6.2 Podjetju sicer ni treba ločeno pripoznavati prihodkov od obresti ali dobičkov ali izgub zaradi oslabitve za finančno sredstvo, ki se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Zato se učinkovna obrestna mera, kadar podjetje prerazvrsti finančno sredstvo iz kategorije, ki se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, določi na podlagi poštene vrednosti sredstva na datum prerazvrstitve. Poleg tega se za namene uporabe oddelka 5.5 za finančno sredstvo od datuma prerazvrstitve ta obravnava kot datum začetnega pripoznanja.

Dobički in izgube (oddelek 5.7)

- B5.7.1 V skladu s 5.7.5. členom se lahko podjetje nepreklicno odloči, da bo spremembe poštene vrednosti naložbe v kapitalski instrument, ki ni v posesti za trgovanje, predstavljalo v drugem vseobsegajočem donosu. Ta odločitev se sprejme posamično za vsak instrument (tj. posamezno delnico) posebej. Zneski, predstavljeni v drugem vseobsegajočem donosu, se ne smejo naknadno prenesti v poslovni izid. Vendar lahko podjetje prenaša kumulativni dobiček ali izgubo znotraj lastniškega kapitala. Dividende od takih naložb se pripoznajo v poslovnem izidu v skladu s 5.7.6. členom, razen če dividenda očitno predstavlja povračilo dela nabavne vrednosti naložbe.
- B5.7.1A Razen če se uporablja 4.1.5. člen, 4.1.2.A člen zahteva, da se finančno sredstvo meri po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, če na podlagi pogodbenih pogojev finančnega sredstva nastajajo denarni tokovi, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice in se sredstvo poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj se dosega tako s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov kot prodajo finančnih sredstev. Pri tej kategoriji merjenja se informacije pripoznajo v poslovnem izidu, kot da bi se finančno sredstvo merilo po odplačni vrednosti, finančno sredstvo pa se meri v izkazu finančnega položaja po pošteni vrednosti. Dobički ali izgube, razen tistih, ki se pripoznajo v poslovnem izidu v skladu s 5.7.10.–5.7.11. členom, se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu. Ko se za ta finančna sredstva odpravi pripoznanje, se kumulativni dobički ali izgube, prej pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu, prerazvrstijo v poslovni izid. To odraža dobiček ali izgubo, ki bi se pripoznala v poslovnem izidu ob odpravi pripoznanja, če bi se finančno sredstvo prej merilo po odplačni vrednosti.

- B5.7.2 Podjetje uporablja MRS 21 za finančna sredstva in finančne obveznosti, ki so denarne postavke v skladu z MRS 21 in so izražene v tuji valuti. V skladu z MRS 21 se dobički ali izgube iz tečajnih razlik pri denarnih sredstvih in denarnih obveznostih pripoznajo v poslovnem izidu. Izjema je denarna postavka, ki je določena kot instrument za varovanje pred tveganjem v varovanju denarnih tokov pred tveganjem (glej 6.5.11. člen), varovanje čiste finančne naložbe pred tveganjem (glej 6.5.13. člen) ali varovanje poštene vrednosti kapitalskega instrumenta pred tveganjem, za katero se je podjetje odločilo, da bo predstavljalo spremembe poštene vrednosti v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.5. členom (glej 6.5.8. člen).
- B5.7.2A Za namene pripoznavanja dobičkov ali izgub iz tečajnih razlik v skladu z MRS 21 se finančno sredstvo, merjeno po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom, obravnava kot denarna postavka. Temu ustrezno se tako finančno sredstvo obravnava kot sredstvo, merjeno po odplačni vrednosti v tuji valuti. Tečajne razlike pri odplačni vrednosti se pripoznajo v poslovnem izidu, druge spremembe v knjigovodski vrednosti pa se pripoznajo v skladu s 5.7.10. členom.
- B5.7.3 V skladu s 5.7.5. členom se lahko podjetje nepreklicno odloči, da bo poznejše spremembe poštene vrednosti določenih naložb v kapitalske instrumente predstavljalo v drugem vseobsegajočem donosu. Taka naložba ni denarna postavka. Zato dobiček ali izguba, ki je predstavljena v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.5. členom, vključuje vse povezane devizne sestavine.
- B5.7.4 V primeru razmerja varovanja pred tveganjem med neizvedenim denarnim sredstvom in neizvedeno denarno obveznostjo se spremembe devizne sestavine teh finančnih instrumentov predstavijo v poslovnem izidu.

Obveznosti, določene kot merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

- B5.7.5 Če podjetje določi finančno obveznost kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, mora ugotoviti, ali bi predstavljanje učinkov sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti v drugem vseobsegajočem donosu povzročilo ali povečalo računovodsko neskladnost v poslovnem izidu. Računovodska neskladnost bi nastala ali se povečala, če bi predstavljanje učinkov sprememb kreditnega tveganja pri obveznostih v drugem vseobsegajočem donosu privedlo do večje neskladnosti v poslovnem izidu, kot če bi bili navedeni zneski predstavljeni v poslovnem izidu.
- B5.7.6 Da bi to ugotovilo, mora podjetje oceniti, ali pričakuje, da se bodo učinki sprememb kreditnega tveganja pri obveznostih v poslovnem izidu izravnali s spremembo poštene vrednosti drugega finančnega instrumenta, merjenega po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Tako pričakovanje mora temeljiti na ekonomskem razmerju med značilnostmi obveznosti in značilnostmi drugega finančnega instrumenta.
- B5.7.7 Podjetje mora to ugotoviti ob začetnem pripoznanju in tega ne ocenjuje ponovno. Iz praktičnih razlogov podjetju ni treba istočasno prevzeti vseh sredstev in obveznosti, ki povzročajo računovodsko neskladnost. Dovoljena je razumna zamuda, če se pričakuje, da bodo preostale transakcije realizirane. Podjetje mora dosledno uporabljati svojo metodologijo za ugotavljanje, ali bi predstavljanje učinkov sprememb kreditnega tveganja pri obveznostih v drugem vseobsegajočem donosu povzročilo ali povečalo računovodsko neskladnost v poslovnem izidu. Vendar lahko podjetje uporablja različne metodologije, kadar obstajajo različna ekonomska razmerja med značilnostmi obveznosti, določenih kot merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, in značilnostmi drugih finančnih instrumentov. MSRP 7 zahteva, da podjetje v pojasnilih k računovodskim izkazom zagotovi kvalitativna razkritja o metodologiji, na podlagi katere je izbralo tako določitev.
- B5.7.8 Če bi nastala ali se povečala računovodska neskladnost, mora podjetje predstaviti vse spremembe poštene vrednosti (vključno z učinki sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti) v poslovnem izidu. Če taka neskladnost ne bi nastala oziroma se ne bi povečala, mora podjetje predstaviti učinke sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti v drugem vseobsegajočem donosu.
- B5.7.9 Zneski, predstavljeni v drugem vseobsegajočem donosu, se ne smejo naknadno prenesti v poslovni izid. Vendar lahko podjetje prenaša kumulativni dobiček ali izgubo znotraj lastniškega kapitala.

- B5.7.10 Naslednji primer opisuje situacijo, v kateri bi nastala računovodska neskladnost v poslovnem izidu, če bi se učinki sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti predstavili v drugem vseobsegajočem donosu. Banka daje posojila svojim strankam in ta posojila financira s prodajo obveznic z enakimi značilnostmi (npr. dolgovani znesek, način odplačevanja, trajanje in valuta) na trgu. Pogodbeni pogoji posojila imetniku hipoteke dovoljujejo, da predčasno odplača svoje posojilo (tj. izpolni svojo obveznost do banke) tako, da na trgu kupi ustrezno obveznico po poštenu vrednosti in to obveznico izroči banki. Kot rezultat te pogodbene pravice do predčasnega odplačila se ob poslabšanju kreditne kakovosti obveznice (in posledičnem zmanjšanju poštene vrednosti obveznosti banke) zmanjša tudi poštena vrednost sredstva (posojila) banke. Sprememba poštene vrednosti sredstva odraža pogodbeno pravico imetnika hipoteke, da predčasno odplača hipotekarno posojilo z nakupom zadevne obveznice po poštenu vrednosti (ki se je v tem primeru zmanjšala) in izročitvijo obveznice banki. Posledično se učinki sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti (obveznice) v poslovnem izidu izravnavajo z ustrezno spremembo poštene vrednosti finančnega sredstva (posojila). Če bi bili učinki sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti predstavljeni v drugem vseobsegajočem donosu, bi v poslovnem izidu nastala računovodska neskladnost. Zato mora banka predstaviti vse spremembe poštene vrednosti obveznosti (vključno z učinki sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti) v poslovnem izidu.
- B5.7.11 V primeru iz B5.7.10. člena obstaja pogodbeno povezava med učinki sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti in spremembami poštene vrednosti finančnega sredstva (tj. kot posledica pogodbene pravice imetnika hipoteke, da predčasno odplača posojilo z nakupom obveznice po poštenu vrednosti in njeno izročitvijo banki). Vendar lahko računovodska neskladnost nastane tudi brez pogodbene povezave.
- B5.7.12 Za namene uporabe zahtev iz 5.7.7. in 5.7.8. člena računovodska neskladnost ne nastane samo zaradi metode merjenja, ki jo podjetje uporablja za ugotavljanje učinkov sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti. Računovodska neskladnost v poslovnem izidu bi nastala samo, če se pričakuje, da se bodo učinki sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti (kot je opredeljeno v MSRP 7) izravnali s spremembami poštene vrednosti drugega finančnega instrumenta. Neskladnost, ki nastane samo zaradi metode merjenja (tj. ker podjetje ne loči sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti od drugih sprememb njene poštene vrednosti), ne vpliva na ugotovitev, ki se zahteva v 5.7.7. in 5.7.8. členu. Na primer, podjetje ne sme ločiti sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti od sprememb likvidnostnega tveganja. Če podjetje predstavi združen učinek obeh dejavnikov v drugem vseobsegajočem donosu, lahko nastane neskladnost, ker se lahko spremembe likvidnostnega tveganja vključijo v merjenje poštene vrednosti finančnih sredstev podjetja, celotna sprememba poštene vrednosti teh sredstev pa se predstavi v poslovnem izidu. Vendar tako neskladnost povzroči nenatančno merjenje in ne izravnalno razmerje, opisano v B5.7.6. členu, in zato ne vpliva na ugotovitev, ki se zahteva v 5.7.7. in 5.7.8. členu.
- Pomen „kreditnega tveganja“ (5.7.7. in 5.7.8. člen)*
- B5.7.13 MSRP 7 opredeljuje kreditno tveganje kot „tveganje, da bo ena stranka pogodbe, ki ureja finančni instrument, drugi stranki povzročila finančno izgubo zaradi neizpolnitve obveznosti“. Zahteva iz 5.7.7.(a) člena se nanaša na tveganje, da izdajatelj ne bo izvajal plačil pri točno določeni obveznosti. Ne nanaša se nujno na kreditno sposobnost izdajatelja. Na primer, če podjetje izda s premoženjem zavarovano obveznost in nezavarovano obveznost, ki sta sicer identični, bo kreditno tveganje pri teh dveh obveznostih različno, čeprav ju izda isto podjetje. Kreditno tveganje pri zavarovani obveznosti bo nižje od kreditnega tveganja pri nezavarovani obveznosti. Kreditno tveganje pri zavarovani obveznosti je lahko blizu nič.
- B5.7.14 Za namene uporabe zahteve iz 5.7.7.(a) člena se kreditno tveganje razlikuje od za sredstva specifičnega tveganja nizke donosnosti. Za sredstva specifično tveganje nizke donosnosti (*asset-specific performance risk*) ni povezano s tveganjem, da podjetje ne bo izpolnilo določene obveznosti, ampak s tveganjem, da posamezno sredstvo ali skupina sredstev ne bo dovolj donosna (ali bo celo nedonosna).

B5.7.15 V nadaljevanju so podani primeri za sredstva specifičnega tveganja nizke donosnosti:

- (a) obveznost z elementom vezave na enoto sklada, pri čemer je znesek, ki ga morajo prejeti naložbeniki, pogodbeno določen na podlagi donosnosti točno določenih sredstev. Učinek tega elementa vezave na enoto sklada na pošteno vrednost obveznosti je za sredstva specifično tveganje nizke donosnosti in ne kreditno tveganje;
- (b) obveznost, ki jo izda strukturirano podjetje z naslednjimi značilnostmi. Podjetje je pravno izolirano, zato so sredstva v podjetju ločena in namenjena izključno v korist njegovih naložbenikov, tudi v primeru stečaja. Podjetje ne sklepa nobenih drugih transakcij in sredstva v podjetju ne morejo biti zastavljena kot zavarovanje. Zneski se naložbenikom v podjetje dolgujejo samo, če ločena namenska sredstva ustvarjajo denarne tokove. Tako spremembe poštene vrednosti obveznosti odražajo predvsem spremembe poštene vrednosti sredstev. Učinek donosnosti sredstev na pošteno vrednost obveznosti je za sredstva specifično tveganje nizke donosnosti in ne kreditno tveganje.

Določanje učinkov sprememb kreditnega tveganja

B5.7.16 Za namene uporabe zahteve iz 5.7.7.(a) člena mora podjetje znesek spremembe poštene vrednosti finančne obveznosti, ki se lahko pripiše spremembam kreditnega tveganja pri navedeni obveznosti, določiti:

- (a) kot znesek spremembe njene poštene vrednosti, ki ga ni mogoče pripisati spremembam tržnih razmer, ki povzročajo tržno tveganje (glej B5.7.17. in B5.7.18. člen); ali
- (b) z uporabo druge metode, ki po mnenju podjetja natančneje odraža znesek spremembe poštene vrednosti obveznosti, ki se ga lahko pripiše spremembam njenega kreditnega tveganja.

B5.7.17 Spremembe tržnih razmer, ki povzročajo tržno tveganje, vključujejo spremembe referenčne obrestne mere, cene finančnega instrumenta drugega podjetja, cene blaga, deviznega tečaja ter indeksa cen ali obrestnih mer.

B5.7.18 Če so edine večje spremembe tržnih pogojev, ki so pomembne za obveznost, spremembe opazovane (referenčne) obrestne mere, se lahko znesek iz B5.7.16.(a) člena oceni na naslednji način:

- (a) Podjetje najprej izračuna notranjo stopnjo donosa obveznosti na začetku obdobja na podlagi poštene vrednosti obveznosti in pogodbenih denarnih tokov na začetku obravnavanega obdobja. Od dobljene stopnje donosa odšteje opazovano (referenčno) obrestno mero na začetku obdobja, da dobi sestavino notranje stopnje donosa, značilno za instrument.
- (b) Nato izračuna sedanjo vrednost denarnih tokov, povezanih z obveznostjo, z uporabo pogodbenih denarnih tokov obveznosti na koncu obdobja in diskontne mere, ki je enaka vsoti (i) opazovane (referenčne) obrestne mere na koncu obdobja in (ii) sestavine notranje stopnje donosa, značilne za instrument, izračunane v skladu s točko (a).
- (c) Razlika med pošteno vrednostjo obveznosti na koncu obdobja in zneskom, določenim v točki (b), je sprememba poštene vrednosti, ki je ni mogoče pripisati spremembam opazovane (referenčne) obrestne mere. To je znesek, ki ga je treba predstaviti v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.7.(a) členom.

B5.7.19 Primer iz B5.7.18. člena predpostavlja, da spremembe poštene vrednosti, ki izhajajo iz drugih dejavnikov, kot so spremembe kreditnega tveganja pri instrumentu in spremembe opazovane (referenčne) obrestne mere, niso znatne. Ta metoda ne bi bila primerna, če so spremembe poštene vrednosti, ki izhajajo iz drugih dejavnikov, znatne. V takih primerih mora podjetje uporabljati alternativno metodo, ki natančneje meri učinke sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti (glej B5.7.16.(b) člen). Na primer, če instrument v navedenem primeru vsebuje vgrajeni izvedeni finančni instrument, se sprememba poštene vrednosti vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta izključi pri določanju zneska, ki ga je treba predstaviti v drugem vseobsegajočem donosu v skladu 5.7.7.(a) členom.

B5.7.20 Tako kot pri vsakem merjenju poštene vrednosti je treba pri metodi merjenja, ki jo podjetje uporablja za določanje dela spremembe poštene vrednosti obveznosti, ki se lahko pripiše spremembam njenega kreditnega tveganja, v čim večji meri uporabljati relevantne vložke, ki se jih lahko spremlja, in čim bolj omejiti uporabo vložkov, ki se ne morejo spremljati.

OBRAČUNAVANJE VAROVANJA PRED TVEGANJEM (POGLAVJE 6)

Instrumenti za varovanje pred tveganjem (oddelek 6.2)***Ustrezni instrumenti***

- B6.2.1 Izvedeni finančni instrumenti, ki so vgrajeni v hibridne pogodbe, ampak se ne obračunavajo ločeno, se ne morejo določiti kot ločeni instrumenti za varovanje pred tveganjem.
- B6.2.2 Lastni kapitalski instrumenti podjetja niso finančna sredstva ali finančne obveznosti podjetja in se zato ne morejo določiti kot instrumenti za varovanje pred tveganjem.
- B6.2.3 Pri varovanju pred valutnim tveganjem se sestavina valutnega tveganja neizvedenega finančnega instrumenta določi v skladu z MRS 21.

Izdane opcije

- B6.2.4 Ta standard ne omejuje okoliščin, v katerih se lahko izvedeni finančni instrument, ki se meri po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, določi kot instrument za varovanje pred tveganjem, razen za nekatere izdane opcije. Izdana opcija ne izpolnjuje pogojev za instrument za varovanje pred tveganjem, razen če je določena za pobotanje kupljene opcije, tudi takšne, ki je vgrajena v drug finančni instrument (na primer izdana nakupna opcija, s katero se pred tveganjem zavaruje obveznost, ki se mora poravnati na zahtevo).

Določitev instrumentov za varovanje pred tveganjem

- B6.2.5 Za varovanja pred tveganjem, ki niso varovanja pred valutnim tveganjem, lahko podjetje, kadar neizvedeno finančno sredstvo ali neizvedeno finančno obveznost, merjeno po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, določi kot instrument za varovanje pred tveganjem, tako določi samo celoten neizvedeni finančni instrument ali njegov del.
- B6.2.6 Posamezen instrument za varovanje pred tveganjem se lahko določi kot instrument za varovanje pred več kot eno vrsto tveganja, če obstaja posebna določitev instrumenta za varovanje pred tveganjem in različnih pozicij tveganja kot pred tveganjem varovanih postavk. Te pred tveganjem varovane postavke so lahko v različnih razmerjih varovanja pred tveganjem.

Pred tveganjem varovane postavke (oddelek 6.3)***Ustrezne postavke***

- B6.3.1 Trdna obveza za pridobitev podjetja v poslovni združitvi ne more biti pred tveganjem varovana postavka, razen pred valutnim tveganjem, ker drugih tveganj, pred katerimi se varuje, ni mogoče posebej identificirati in izmeriti. Ta druga tveganja so splošna poslovna tveganja.
- B6.3.2 Finančna naložba, obračunana po kapitalski metodi, ne more biti pred tveganjem varovana postavka v varovanju poštene vrednosti pred tveganjem. To je zato, ker se po kapitalski metodi v poslovnem izidu pripozna naložbenikov delež v poslovnem izidu subjekta, v katerem ima naložbo, in ne spremembe poštene vrednosti finančne naložbe. Zaradi podobnega razloga naložba v konsolidirano odvisno podjetje ne more biti pred tveganjem varovana postavka v varovanju poštene vrednosti pred tveganjem. To je zato, ker se pri konsolidaciji v poslovnem izidu pripozna poslovni izid odvisnega podjetja, in ne spremembe poštene vrednosti finančne naložbe. Varovanje čiste finančne naložbe v posel v tujini pred tveganjem je drugačno, ker je to varovanje pred izpostavljenostjo valutnemu tveganju in ne varovanje poštene vrednosti spremembe vrednosti finančne naložbe pred tveganjem.
- B6.3.3 V skladu s 6.3.4. členom lahko podjetje kot pred tveganjem varovane postavke določi samo skupne izpostavljenosti, ki so kombinacija izpostavljenosti in izvedenega finančnega instrumenta. Pri določitvi take pred tveganjem varovane postavke mora podjetje oceniti, ali skupna izpostavljenost združuje izpostavljenost z izvedenim finančnim instrumentom, tako da ustvari drugačno skupno izpostavljenost, ki se upravlja kot ena izpostavljenost za specifično tveganje (ali tveganja). V takem primeru lahko podjetje določi pred tveganjem varovano postavko na podlagi skupne izpostavljenosti. Na primer:
- (a) podjetje lahko zavaruje določeno količino zelo verjetnih nakupov kave čez 15 mesecev pred cenovnim tveganjem (na osnovi ameriškega dolarja) z uporabo 15-mesečne standardizirane terminske pogodbe za nakup kave. Kombinacija zelo verjetnih nakupov kave in standardizirane terminske pogodbe za nakup kave se lahko za namene obvladovanja tveganj obravnava kot 15-mesečna izpostavljenost valutnemu tveganju v fiksnem znesku ameriških dolarjev (tj. kot kateri koli odliv denarnih sredstev v fiksnem znesku ameriških dolarjev čez 15 mesecev);

- (b) podjetje lahko pred valutnim tveganjem za celotno obdobje trajanja zavaruje 10-letni dolg s fiksno obrestno mero, izražen v tuji valuti. Vendar potrebuje podjetje izpostavljenost s fiksno obrestno mero v njegovi funkcijski valuti samo za kratko obdobje (recimo dve leti), za preostalo obdobje do zapadlosti pa potrebuje izpostavljenost z variabilno obrestno mero v njegovi funkcijski valuti. Na koncu vsakega dvoletnega intervala (na podlagi dvoletnega obnavljanja dolga) podjetje fiksira obrestno izpostavljenost za naslednji dve leti (če je raven obrestne mere taka, da podjetje želi fiksirati obrestne mere). V taki situaciji lahko podjetje sklene 10-letno medvalutno zamenjavo obrestne mere iz fiksne v variabilno, s katero se dolg s stalno obrestno mero v tuji valuti zamenja za izpostavljenost z variabilno obrestno mero v funkcionalni valuti. To se prekriva z dvoletno zamenjavo obrestne mere, ki na podlagi funkcionalne valute zamenja dolg z variabilno obrestno mero v dolg s fiksno obrestno mero. V praksi se dolg s fiksno obrestno mero v tuji valuti in 10-letna medvalutna zamenjava obrestne mere iz fiksne v variabilno za namene obvladovanja tveganj skupaj obravnavata kot 10-letna izpostavljenost z dolgom z variabilno obrestno mero v funkcionalni valuti.

B6.3.4 Pri določanju pred tveganjem varovane postavke na podlagi skupne izpostavljenosti podjetje za namene ocenjevanja učinkovitosti varovanja in merjenja neučinkovitosti varovanja upošteva skupni učinek postavk, ki sestavljajo skupno izpostavljenost. Vendar se postavke, ki sestavljajo skupno izpostavljenost, še vedno obračunavajo ločeno. To na primer pomeni, da:

- (a) se izvedeni finančni instrumenti, ki so del skupne izpostavljenosti, pripoznavajo kot ločena sredstva ali obveznosti, merjena po pošteni vrednosti; in
- (b) če se med postavkami, ki sestavljajo skupno izpostavljenost, določi razmerje varovanja pred tveganjem, mora biti način, na katerega je izvedeni finančni instrument vključen kot del skupne izpostavljenosti, skladen z določitvijo tega izvedenega finančnega instrumenta kot instrumenta za varovanje pred tveganjem na ravni skupne izpostavljenosti. Na primer, če podjetje terminski element izvedenega finančnega instrumenta izključi iz določitve instrumenta za varovanje pred tveganjem v razmerju varovanja pred tveganjem med postavkami, ki sestavljajo skupno izpostavljenost, mora terminski element izključiti tudi, ko ta izvedeni finančni instrument vključi kot pred tveganjem varovano postavko v okviru skupne izpostavljenosti. V nasprotnem primeru mora skupna izpostavljenost vključevati celoten izvedeni finančni instrument ali njegov del.

B6.3.5 V 6.3.6. členu je navedeno, da je v konsolidiranih računovodskih izkazih valutno tveganje zelo verjetne napovedane transakcije med subjekti znotraj skupine lahko pred tveganjem varovana postavka v varovanju denarnega toka pred tveganjem, če je transakcija izražena v valuti, ki ni funkcijska valuta podjetja, ki sklepa transakcijo, in bo valutno tveganje vplivalo na konsolidirani poslovni izid. V ta namen je lahko podjetje obvladujoče podjetje, odvisno podjetje, pridruženo podjetje, skupni aranžma ali podružnica. Če valutno tveganje napovedane transakcije znotraj skupine ne vpliva na konsolidirani poslovni izid, transakcija znotraj skupine ne more biti pred tveganjem varovana postavka. Običajno so to izplačila licenčnin, obresti ali stroškov upravljanja med podjetji iz iste skupine, razen če gre za povezano zunanjo transakcijo. Če pa valutno tveganje napovedane transakcije znotraj skupine vpliva na konsolidirani poslovni izid, se transakcija znotraj skupine lahko obravnava kot pred tveganjem varovana postavka. Primer tega je napovedana prodaja ali nakup zalog med podjetji iz iste skupine, če se zaloge prodajo naprej stranki, ki je zunaj skupine. Podobno lahko na konsolidirani poslovni izid vpliva napovedana notranja prodaja naprav in opreme podjetja v skupini, ki jih je proizvedlo, podjetju v skupini, ki bo naprave in opremo uporabljalo pri svojem poslovanju. To bi se na primer lahko zgodilo, ker bo kupec amortiziral naprave in opremo in se na začetku pripoznani znesek za naprave in opremo lahko spremeni, če je napovedana transakcija znotraj skupine izražena v valuti, ki ni funkcijska valuta kupca.

B6.3.6 Če varovanje napovedane transakcije znotraj skupine pred tveganjem izpolnjuje pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem, se vsi dobički ali izgube pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu in odštejejo od njega v skladu s 6.5.11. členom. Zadevno obdobje ali obdobja, ko valutno tveganje varovane transakcije vpliva na poslovni izid, je tisto oziroma tista, v katerih vpliva na konsolidirani poslovni izid.

Določitev pred tveganjem varovanih postavk

B6.3.7 Sestavina je pred tveganjem varovana postavka, ki je manjša od celotne postavke. Zato sestavina odraža samo nekatera tveganja postavke, katere del je, ali pa tveganja odraža samo do neke mere (na primer pri določanju dela postavke).

Sestavine tveganja

- B6.3.8 Da se lahko določi kot pred tveganjem varovana postavka, mora biti sestavina tveganja ločeno opredeljena sestavina finančne ali nefinančne postavke, spremembe denarnih tokov ali poštene vrednosti postavke, ki se lahko pripišejo spremembam sestavine tveganja, pa mora biti mogoče zanesljivo izmeriti.
- B6.3.9 Pri ugotavljanju, katere sestavine tveganja so primerne za določitev kot pred tveganjem varovane postavke, podjetje oceni take sestavine tveganja v okviru specifične tržne strukture, na katero se tveganje oziroma tveganja nanašajo in v kateri poteka varovanje pred tveganjem. Taka ugotovitev zahteva oceno relevantnih dejstev in okoliščin, ki se razlikujejo glede na tveganje in glede na trg.
- B6.3.10 Pri določanju sestavin tveganja kot pred tveganjem varovanih postavk podjetje upošteva, ali so sestavine tveganja izrecno določene v pogodbi (pogodbeno določene sestavine tveganja) ali so implicitne v pošteni vrednosti ali denarnih tokovih postavke, katere del so (nepogodbeno določene sestavine tveganja). Nepogodbeno določene sestavine tveganja se lahko nanašajo na postavke, ki niso pogodba (na primer napovedane transakcije) ali pogodbe, ki sestavine ne določajo izrecno (na primer trdna obveza, ki vključuje samo eno enotno ceno namesto formule za določanje cen, ki se navezuje na različne postavke, ki predstavljajo podlago). Na primer:
- (a) Podjetje A ima dolgoročno pogodbo za dobavo zemeljskega plina, katerega cena je določena s pogodbeno opredeljeno formulo, ki se navezuje na blago in druge dejavnike (na primer plinsko olje, kurilno olje in druge sestavine, kot so transportni stroški). Podjetje A v tej pogodbi pred tveganjem zavaruje sestavino plinskega olja z uporabo terminske pogodbe za nakup plinskega olja. Ker je sestavina plinskega olja določena v pogojih dobavne pogodbe, je to pogodbeno določena sestavina tveganja. Zato zaradi formule za določitev cene podjetje A sklene, da je izpostavljenost do cene plinskega olja mogoče ločeno določiti, tj. razločevati. Hkrati obstaja trg za terminske pogodbe za plinsko olje. Zato podjetje A sklene, da je izpostavljenost do cene plinskega olja mogoče zanesljivo meriti. Posledično je izpostavljenost do cene plina v dobavni pogodbi sestavina tveganja, ki se lahko določi kot pred tveganjem varovana postavka.
 - (b) Podjetje B varuje pred tveganjem prihodnje nakupe kave na podlagi napovedi glede proizvodnje. Varovanje pred tveganjem se začne do 15 mesecev pred dostavo za del predvidene količine nakupa. Podjetje B sčasoma (ko se približuje datum dobave) povečuje količino, ki se varuje pred tveganjem. Podjetje B uporablja dve različni vrsti pogodb za obvladovanje cenovnega tveganja pri kavi:
 - (i) terminske pogodbe za kavo, s katerimi se trguje na borzi, in
 - (ii) pogodbe za dobavo kave Arabica iz Kolumbije, ki se dostavi na točno določeno proizvodno mesto. V teh pogodbah se cena tone kave določi na podlagi terminskih pogodb za kavo, s katerimi se trguje na borzi, ki se jim prištejeta fiksna razlika v ceni in spremenljivi strošek logističnih storitev, z uporabo formule za določanje cen. Pogodba o dobavi kave je še neizpolnjena pogodba, v skladu s katero podjetje B opravi dejanski prevzem blaga.

Za dobave, ki se nanašajo na tekočo letino, sklepanje pogodb za dobavo kave podjetju B omogoča, da zagotovi fiksno razliko v ceni med dejansko kakovostjo kave, ki jo kupi (kava Arabica iz Kolumbije), in referenčno kakovostjo, ki je podlaga za terminske pogodbe, s katerimi se trguje na borzi. Vendar za dobave, ki se nanašajo na prihodnjo letino, pogodbe za dobavo kave še niso na voljo, zato ni mogoče fiksirati razlike v ceni. Podjetje B uporablja terminske pogodbe za kavo, s katerimi se trguje na borzi, da pred tveganjem zavaruje sestavino referenčne kakovosti svojega cenovnega tveganja pri kavi za dobave, ki se nanašajo na tekočo ter prihodnjo letino. Podjetje B ugotovi, da je izpostavljeno trem različnim tveganjem: cenovnemu tveganju pri kavi, ki odraža referenčno kakovost, cenovnemu tveganju pri kavi, ki odraža razliko (razmik) med ceno za referenčno kakovost kave in ceno za točno določeno kavo Arabica iz Kolumbije, ki jo dejansko prejme, in spremenljivim stroškom logistike. Za dobave, povezane s tekočo letino, je, potem ko podjetje B sklene pogodbo o dobavi kave, cenovno tveganje kave, ki odraža referenčno kakovost, pogodbeno določena sestavina tveganja, ker formula za določanje cen vključuje indeksacijo na ceno terminskih pogodb za kavo, s katerimi se trguje na borzi. Podjetje B sklene, da je to sestavino tveganja mogoče razločevati in zanesljivo meriti. Za dobave, povezane z naslednjo letino, podjetje B še ni sklenilo nobenih pogodb o dobavi kave (tj. te dobave so napovedane transakcije). Zato je

cenovno tveganje pri kavi, ki odraža referenčno kakovost, nepogodbeno določena sestavina tveganja. Podjetje B pri analizi tržne strukture upošteva, kakšno ceno imajo končne dobave kave, ki jo prejme. Tako podjetje B na podlagi te analize tržne strukture sklene, da napovedane transakcije vključujejo tudi cenovno tveganje pri kavi, ki odraža referenčno kakovost, kot sestavino tveganja, ki jo je mogoče razločevati in zanesljivo meriti, tudi če ni pogodbeno določena. Zato lahko podjetje B določi razmerja varovanja pred tveganjem na podlagi sestavin tveganja (za cenovno tveganje pri kavi, ki odraža referenčno kakovost) za pogodbe o dobavi kave kot tudi za napovedane transakcije.

- (c) Podjetje C varuje pred tveganjem prihodnje nakupe reaktivnega goriva na podlagi napovedi glede porabe do 24 mesecev pred dobavo in sčasoma povečuje količino, ki jo varuje pred tveganjem. Podjetje C se pred to izpostavljenostjo varuje z različnimi vrstami pogodb, odvisno od obdobja, ki ga zajema varovanje, kar vpliva na tržno likvidnost izvedenih finančnih instrumentov. Za daljša obdobja (12–24 mesecev) podjetje C uporablja pogodbe za surovo nafto, ker imajo samo te zadostno tržno likvidnost. Za obdobja med 6 in 12 mesecev podjetje C uporablja izvedene finančne instrumente na plinsko olje, ker so dovolj likvidni. Za obdobja do šest mesecev podjetje C uporablja pogodbe za reaktivno gorivo. Podjetje C pri analizi tržne strukture za nafto in naftne produkte ter oceni relevantnih dejstev in okoliščin upošteva naslednje:

- (i) podjetje C posluje na zemljepisnem območju, na katerem je nafta brent referenčna surova nafta. Surova nafta je referenčna surovina, ki vpliva na ceno različnih rafiniranih naftnih produktov kot njihov najosnovnejši vložek. Plinsko olje je referenčni produkt za rafinirane naftne produkte, ki se uporablja kot cenovna referenca za naftne destilate bolj na splošno. To se odraža tudi v vrstah izvedenih finančnih instrumentov za trg surove nafte in trg rafiniranih naftnih produktov okolja, v katerem posluje podjetje C, kot so:

- termska pogodba za referenčno surovo nafto, ki je surova nafta brent;
- termska pogodba za referenčno plinsko olje, ki se uporablja kot cenovna referenca za destilate – na primer, izvedeni finančni instrumenti na razmik za reaktivno gorivo zajemajo razliko v ceni med reaktivnim gorivom in navedenim referenčnim plinskim oljem; in
- izvedeni finančni instrument na razmik zaradi rafiniranja (*crack spread*) za plinsko olje (tj. izvedeni finančni instrument na razliko v ceni med surovo nafto in plinskim oljem – maržo za rafiniranje), ki je indeksiran na surovo nafto brent;

- (ii) določanje cene rafiniranih naftnih produktov ni odvisno od tega, katero surovo nafto predeluje katera konkretna rafinerija, ker so ti rafinirani naftni produkti (kot sta plinsko olje in reaktivno gorivo) standardizirani produkti.

Zato podjetje C sklene, da cenovno tveganje pri nakupih reaktivnega goriva vključuje sestavino cenovnega tveganja pri surovi nafti, ki temelji na surovi nafti brent, in sestavino cenovnega tveganja pri plinskem olju, čeprav surova nafta in plinsko olje nista določena v nobenem pogodbenem sporazumu. Podjetje C sklene, da je ti dve sestavini tveganja mogoče razločevati in zanesljivo meriti, čeprav nista pogodbeno določeni. Zato lahko podjetje C za predvidene nakupe reaktivnega goriva določi razmerja varovanja pred tveganjem na podlagi sestavin tveganja (za surovo nafto ali plinsko olje). Ta analiza pomeni tudi, da če je podjetje C na primer uporabilo izvedene finančne instrumente na surovo nafto na podlagi surove nafte West Texas Intermediate (WTI), bi spremembe razlike v ceni med surovo nafto brent in surovo nafto WTI povzročile neučinkovito varovanje pred tveganjem.

- (d) Podjetje D ima v posesti dolžniški instrument s fiksno obrestno mero. Ta instrument se izda v okolju s trgom, na katerem se primerja veliko število podobnih dolžniških instrumentov glede na njihov razmik od referenčne obrestne mere (na primer LIBOR), instrumenti z variabilno obrestno mero v tem okolju pa so običajno indeksirani na navedeno referenčno mero. Za potrebe obvladovanja obrestnega tveganja se pogosto uporabljajo zamenjave obrestnih mer na podlagi navedene referenčne mere, ne glede na razmik dolžniških instrumentov od navedene referenčne mere. Cena dolžniških

instrumentov s fiksno obrestno mero niha in je neposredno odvisna od sprememb referenčne mere, ko do teh prihaja. Podjetje D sklene, da je referenčna obrestna mera sestavina, ki jo je mogoče razločevati in zanesljivo meriti. Zato lahko podjetje D za dolžniški instrument s fiksno obrestno mero določi razmerje varovanja pred tveganjem na podlagi sestavine tveganja za tveganje referenčne obrestne mere.

- B6.3.11 Kadar se sestavina tveganja določi kot pred tveganjem varovana postavka, se za to sestavino tveganja uporabljajo zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem na enak način, kot se uporabljajo za druge pred tveganjem varovane postavke, ki niso sestavine tveganja. Na primer, uporabljajo se merila glede ustreznosti, vključno s tem, da mora razmerje varovanja pred tveganjem izpolnjevati zahteve glede učinkovitosti varovanja, vse neučinkovitosti pri varovanju pred tveganjem pa se morajo meriti in pripoznati.
- B6.3.12 Podjetje lahko določi tudi samo spremembe denarnih tokov ali poštene vrednosti pred tveganjem varovane postavke nad ali pod določeno ceno ali drugo spremenljivko (enostransko tveganje). Notranja vrednost kupljene opcije kot instrumenta za varovanje pred tveganjem (ob predpostavki, da zanjo veljajo enaki osnovni pogoji kot za tveganje, ki je bilo določeno) odraža enostransko tveganje v pred tveganjem varovani postavki, vendar pa to ne velja tudi za njeno časovno vrednost. Podjetje lahko tako na primer določi spremenljivost prihodnjih gibanj denarnih tokov, ki so posledica povišanja cene napovedanega nakupa blaga. V tem primeru podjetje označi samo izgube denarnih tokov, ki so posledica povišanja cene nad določeno ravnjo. Tveganje, pred katerim je postavka varovana, ne vključuje časovne vrednosti kupljene opcije, saj časovna vrednost ni sestavina napovedane transakcije, ki vpliva na poslovni izid.
- B6.3.13 Obstaja ovrgljiva predpostavka, da inflacijskega tveganja, ki ni pogodbeno določeno, ni mogoče razločevati in zanesljivo meriti ter se zato ne more določiti kot sestavina tveganja finančnega instrumenta. Vendar je v omejenih primerih možno opredeliti sestavino tveganja za inflacijsko tveganje, ki jo je mogoče razločevati in zanesljivo meriti zaradi specifičnih okoliščin inflacijskega okolja in zadevnega dolžniškega trga.
- B6.3.14 Na primer, podjetje izda dolg v okolju, v katerem so na inflacijo vezane obveznice prisotne v taki količini in imajo tako časovno strukturo obrestnih mer, da obstaja dovolj likviden trg, ki omogoča izračun časovne strukture realnih obrestnih mer za brezkuponske obveznice. To pomeni, da je za zadevno valuto inflacija relevanten dejavnik, ki se ga na dolžniških trgih obravnava ločeno. V takih okoliščinah bi se lahko sestavina inflacijskega tveganja določila z diskontiranjem denarnih tokov pred tveganjem varovanega dolžniškega instrumenta z uporabo časovne strukture realnih obrestnih mer za brezkuponske obveznice (tj. na podoben način, kot se lahko določi sestavina netvegane (nominalne) obrestne mere). Nasprotno sestavine inflacijskega tveganja v številnih primerih ni mogoče razločevati in zanesljivo meriti. Na primer, podjetje izda samo dolg z nominalno obrestno mero v okolju, v katerem trg za na inflacijo vezane obveznice ni dovolj likviden, da bi omogočal izračun časovne strukture realnih obrestnih mer za brezkuponske obveznice. V tem primeru analiza tržne strukture ter dejstev in okoliščin ne podpira zaključka podjetja, da je inflacija relevanten dejavnik, ki se ga na dolžniških trgih obravnava ločeno. Zato podjetje ne more ovreči ovrgljive predpostavke, da inflacijskega tveganja, ki ni pogodbeno določeno, ni mogoče razločevati in zanesljivo meriti. Posledično sestavina inflacijskega tveganja ne bi bila primerna za določitev kot pred tveganjem varovana postavka. To velja ne glede na to, ali je podjetje dejansko sklenilo kakršen koli instrument za varovanje pred inflacijskim tveganjem. Podjetje zlasti ne sme dolgu z nominalno obrestno mero preprosto pripisati pogojev dejanskega instrumenta za varovanje pred inflacijskim tveganjem.
- B6.3.15 Pogodbeno določeno sestavino inflacijskega tveganja v denarnih tokovih pripoznane obveznice, vezane na inflacijo (ob predpostavki, da ni zahteve po ločenem obračunavanju vgrajenih izvedenih finančnih instrumentov), je mogoče razločevati in zanesljivo meriti, dokler sestavina inflacijskega tveganja ne vpliva na druge denarne tokove instrumenta.

Sestavine nominalnega zneska

- B6.3.16 Obstajata dve vrsti sestavin nominalnih zneskov, ki se lahko določita kot pred tveganjem varovana postavka v razmerju varovanja pred tveganjem: sestavina, ki je del celotne postavke, ali plastna sestavina. Vrsta sestavine spremeni računovodski rezultat. Podjetje določi sestavino za namene obračunavanja skladno s svojim ciljem glede obvladovanja tveganj.

- B6.3.17 Primer sestavine, ki je del celotne postavke, je 50 odstotkov pogodbenih denarnih tokov posojila.
- B6.3.18 Plastna sestavina, se lahko določi na podlagi opredeljene, vendar odprte populacije ali opredeljenega nominalnega zneska. Primeri vključujejo:
- (a) del zneska denarnega posla, na primer naslednji denarni tokovi v višini 10 TDE iz naslova prodaje, izražene v tuji valuti, po prvih 20 TDE v marcu 201X⁽¹⁾;
 - (b) del fizične količine, na primer spodnje plasti zemeljskega plina, shranjenega na lokaciji XYZ, ki obsega 5 milijonov kubičnih metrov;
 - (c) del fizične ali druge količine, ki je predmet posla, na primer, prvih 100 sodčkov nafte, kupljene junija 201X, ali prvih 100 MWh električne energije, prodane junija 201X; ali
 - (d) plast iz nominalnega zneska pred tveganjem varovane postavke, na primer zadnjih 80 milijonov DE trdne obveze v višini 100 milijonov DE, spodnja plast v višini 20 milijonov DE pri obveznici s fiksnim donosom v vrednosti 100 milijonov DE ali zgornja plast v višini 30 milijonov DE dolga s fiksnim obrestno mero v vrednosti 100 milijonov DE, ki se lahko predčasno odplača po poštenu vrednosti (opredeljeni nominalni znesek je 100 milijonov DE).
- B6.3.19 Če je plastna sestavina določena v varovanju poštene vrednosti pred tveganjem, jo mora podjetje opredeliti iz določenega nominalnega zneska. Da izpolnjuje zahteve glede ustreznih varovanj poštene vrednosti pred tveganjem, mora podjetje ponovno izmeriti pred tveganjem varovano postavko, da preveri, ali je prišlo do sprememb poštene vrednosti (tj. ponovno izmeriti postavko, da ugotovi spremembe poštene vrednosti, ki se lahko pripišejo tveganju, pred katerim se varuje). Prilagoditev za varovanje poštene vrednosti pred tveganjem mora biti pripoznana v poslovnem izidu najkasneje takrat, ko se odpravi pripoznanje za postavko. Zato je treba spremljati postavko, na katero se nanaša prilagoditev za varovanje poštene vrednosti pred tveganjem. Za plastno sestavino v varovanju poštene vrednosti pred tveganjem to od podjetja zahteva, da spremlja nominalni znesek, iz katerega se opredeli. Na primer, v B6.3.18.(d) členu se mora spremljati skupni določeni nominalni znesek v višini 100 milijonov DE, da se lahko spremlja spodnja plast 20 milijonov DE ali zgornja plast 30 milijonov DE.
- B6.3.20 Plastna sestavina, ki vključuje opcijo predčasnega odplačila, ne izpolnjuje pogojev za določitev kot pred tveganjem varovana postavka v varovanju poštene vrednosti pred tveganjem, če na pošteno vrednost opcije predčasnega odplačila vplivajo spremembe tveganja, pred katerim se varuje, razen če določena plast vključuje učinke povezane opcije predčasnega odplačila, ko se ugotavlja sprememba poštene vrednosti pred tveganjem varovane postavke.
- Razmerje med sestavinami in vsemi denarnimi tokovi postavke*
- B6.3.21 Če je sestavina denarnih tokov finančne ali nefinančne postavke določena kot pred tveganjem varovana postavka, mora biti taka sestavina manjša ali enaka kot vsi denarni tokovi celotne postavke. Vendar se lahko vsi denarni tokovi celotne postavke določijo kot pred tveganjem varovana postavka in varujejo samo pred enim točno določenim tveganjem (na primer, samo za tiste spremembe, ki se lahko pripišejo spremembam LIBOR ali referenčne cene blaga).
- B6.3.22 Na primer, v primeru finančne obveznosti, katere efektivna obrestna mera je nižja od LIBOR, podjetje ne more določiti:
- (a) sestavine obveznosti, ki je enaka obrestim po LIBOR (skupaj z zneskom glavnice v primeru varovanja poštene vrednosti pred tveganjem), in
 - (b) negativne preostale sestavine.

⁽¹⁾ V tem standardu so denarni zneski izraženi v „denarnih enotah“ (DE) in „tujih denarnih enotah“ (TDE).

- B6.3.23 Vendar lahko podjetje v primeru finančne obveznosti s fiksno obrestno mero, katere efektivna obrestna mera je (na primer) 100 bazičnih točk nižja od LIBOR, kot pred tveganjem varovano postavko določi spremembo vrednosti celotne obveznosti (tj. glavnice skupaj z obrestmi po LIBOR minus 100 bazičnih točk), ki se lahko pripiše spremembam LIBOR. Če je finančni instrument s fiksno obrestno mero zavarovan pred tveganjem nekaj časa po njegovi izdaji in so se medtem obrestne mere spremenile, lahko podjetje določi sestavino tveganja v isti višini kot je referenčna obrestna mera, ki je višja od pogodbene obrestne mere, ki se plačuje na postavko. Podjetje lahko to stori, če je referenčna obrestna mera nižja od efektivne obrestne mere, izračunane ob predpostavki, da je podjetje kupilo instrument na dan, ko je prvič določilo pred tveganjem varovano postavko. Predpostavimo na primer, da podjetje pridobi finančno sredstvo s fiksno obrestno mero v vrednosti 100 DE, ki ima efektivno obrestno mero 6 odstotkov, ko znaša LIBOR 4 odstotke. To sredstvo začne varovati pred tveganjem nekaj časa pozneje, ko se LIBOR poviša na 8 odstotkov in poštena vrednost sredstva zmanjša na 90 DE. Podjetje izračuna, da bi dejanski donos sredstva na podlagi njegove takratne poštene vrednosti 90 DE znašal 9,5 %, če bi ga kupilo na dan, ko je prvič določilo povezano tveganje obrestne mere LIBOR kot pred tveganjem varovano postavko. Ker je LIBOR nižji kot ta dejanski donos, lahko podjetje kot pred tveganjem varovano postavko določi sestavino LIBOR v višini 8 odstotkov, ki jo delno sestavljajo pogodbeni obrestni denarni tokovi in delno razlika med trenutno pošteno vrednostjo (tj. 90 DE) in zneskom, ki ga je treba odplačati ob zapadlosti (tj. 100 DE).
- B6.3.24 Če finančna obveznost z variabilno obrestno mero prinaša obresti v višini (na primer) trimesečnega LIBOR, zmanjšanega za 20 bazičnih točk (z obrestnim dnom pri nič bazičnih točkah), lahko podjetje kot pred tveganjem varovano postavko določi spremembo denarnih tokov celotne obveznosti (tj. trimesečnega LIBOR, zmanjšanega za 20 bazičnih točk, vključno z dnom), ki se lahko pripiše spremembam LIBOR. Zato ima pred tveganjem varovana postavka, dokler krivulja prihodnjih vrednosti trimesečnega LIBOR v preostalem obdobju trajanja obveznosti ne pade pod 20 bazičnih točk, enako spremenljivost denarnih tokov kot obveznost, ki prinaša obresti v višini trimesečnega LIBOR brez obrestnega razmika ali s pozitivnim obrestnim razmikom. Če pa krivulja prihodnjih vrednosti trimesečnega LIBOR v preostalem obdobju trajanja obveznosti (ali njenega dela) pade pod 20 bazičnih točk, ima pred tveganjem varovana postavka manjšo spremenljivost denarnih tokov kot obveznost, ki prinaša obresti v višini trimesečnega LIBOR brez obrestnega razmika ali s pozitivnim obrestnim razmikom.
- B6.3.25 Podoben primer nefinančne postavke je specifična vrsta surove nafte iz točno določenega naftnega polja, katere cena se določa na podlagi ustrezne referenčne surove nafte. Če podjetje proda to surovo nafto na podlagi pogodbe, v kateri se uporablja pogodbeno določena cenovna formula, ki določi ceno na sodček kot ceno referenčne surove nafte, ki se ji odšteje 10 DE, pri čemer je najnižja dovoljena cena 15 DE, lahko podjetje kot pred tveganjem varovano postavko določi celotno spremenljivost denarnih tokov po prodajni pogodbi, ki se lahko pripiše spremembi cene referenčne surove nafte. Vendar podjetje kot pred tveganjem varovane postavke ne more določiti sestavine, ki je enaka celotni spremembi cene referenčne surove nafte. Zato ima pred tveganjem varovana postavka, dokler cena v prihodnje (za vsako dobavo) ne pade pod 25 DE, enako spremenljivost denarnih tokov kot prodaja surove nafte po ceni referenčne surove nafte (ali s pozitivnim razmikom). Če pa v prihodnje cena za katero koli dobavo pade pod 25 DE, ima pred tveganjem varovana postavka manjšo spremenljivost denarnih tokov kot prodaja surove nafte po ceni referenčne surove nafte (ali s pozitivnim razmikom).

Merila ustreznosti za obračunavanje varovanja pred tveganjem (oddelek 6.4)

Učinkovitost varovanja pred tveganjem

- B6.4.1 Učinkovitost varovanja pred tveganjem je obseg, v katerem spremembe poštene vrednosti ali denarnih tokov instrumenta za varovanje pred tveganjem izravnavajo spremembe poštene vrednosti ali denarnih tokov pred tveganjem varovane postavke (na primer, če je pred tveganjem varovana postavka sestavina tveganja, je zadevna spremembe poštene vrednosti ali denarnih tokov postavke tista, ki se lahko pripiše tveganju, pred katerim se varuje). Neučinkovitost varovanja pred tveganjem je obseg, v katerem so spremembe poštene vrednosti ali denarnih tokov instrumenta za varovanje pred tveganjem večje ali manjše od sprememb pred tveganjem varovane postavke.
- B6.4.2 Podjetje pri določitvi razmerja varovanja pred tveganjem in tudi tekoče analizira vire neučinkovitosti varovanja pred tveganjem, za katere se pričakuje, da bodo vplivali na razmerje varovanja pred tveganjem med njegovim trajanjem. Ta analiza (vključno z vsemi dopolnitvami v skladu z B6.5.21. členom, ki izhajajo iz rebalansa razmerja varovanja pred tveganjem) je podlaga za oceno podjetja, ali so izpolnjene zahteve glede učinkovitosti varovanja pred tveganjem.

- B6.4.3 Da bi se preprečili dvomi, se morajo učinki nadomestitve prvotne nasprotne stranke s klirinško nasprotno stranko ter s tem povezane spremembe, kot so opisane v 6.5.6. členu, odražati pri merjenju instrumenta za varovanje pred tveganjem in zato tudi pri oceni in merjenju učinkovitosti varovanja pred tveganjem.

Ekonomsko razmerje med pred tveganjem varovano postavko in instrumentom za varovanje pred tveganjem

- B6.4.4 Zahteva, da mora obstajati ekonomsko razmerje, pomeni, da imata instrument za varovanje pred tveganjem in pred tveganjem varovana postavka vrednosti, ki se zaradi istega tveganja, tj. tveganja, pred katerim se varuje, načeloma gibata v nasprotni smeri. Zato mora obstajati pričakovanje, da se bosta vrednost instrumenta za varovanje pred tveganjem in vrednost pred tveganjem varovane postavke sistematično spreminjali v odziv na spremembe iste podlage ali podlag, ki so ekonomsko povezane tako, da se podobno odzivajo na tveganje, pred katerim se varuje (na primer surova nafta brent in surova nafta WTI).
- B6.4.5 Če podlage niso iste, vendar so ekonomsko povezane, lahko pride do situacij, v katerih se vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem in pred tveganjem varovane postavke gibata v isto smer, na primer zato, ker se cenovna razlika med podlagama spremeni, vendar se sami podlagi ne spremenita bistveno. To je še vedno skladno z ekonomskim razmerjem med instrumentom za varovanje pred tveganjem in pred tveganjem varovano postavko, če naj bi se vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem in pred tveganjem varovane postavke še vedno gibali v nasprotnih smereh, ko pride do sprememb v podlagah.
- B6.4.6 Ocena, ali obstaja ekonomsko razmerje, vključuje analizo možnega obnašanja razmerja varovanja pred tveganjem med njegovim trajanjem, da se ugotovi, ali se lahko pričakuje, da bo izpolnilo cilj glede obvladovanja tveganj. Obstoj statistične korelacije med dvema spremenljivkama sam po sebi še ne podpira utemeljenega zaključka o obstoju ekonomskega razmerja.

Učinek kreditnega tveganja

- B6.4.7 Ker model obračunavanja varovanja pred tveganjem temelji na splošnem konceptu izravnave med dobički in izgubami instrumenta za varovanje pred tveganjem in pred tveganjem varovane postavke, se učinkovitost varovanja pred tveganjem ne ugotavlja samo na podlagi ekonomskega razmerja med navedenima postavkama (tj. sprememb podlag, na katerih temeljita), ampak tudi na podlagi učinka kreditnega tveganja na vrednost tako instrumenta za varovanje pred tveganjem kot pred tveganjem varovane postavke. Učinek kreditnega tveganja pomeni, da lahko kljub ekonomskemu razmerju med instrumentom za varovanje pred tveganjem in pred tveganjem varovano postavko raven izravnave postane nepredvidljiva. Do tega lahko pride zaradi spremembe kreditnega tveganja pri instrumentu za varovanje pred tveganjem ali pri pred tveganjem varovani postavki, ki je tako velika, da ima kreditno tveganje prevladujoč vpliv na spremembe vrednosti, ki izhajajo iz ekonomskega razmerja (tj. na učinek sprememb v podlagah). Sprememba kreditnega tveganja je tako velika, da privede do prevladujočega vpliva, kadar bi privedla do izgube (ali dobička) iz naslova kreditnega tveganja, ki bi izkrivila učinek sprememb v podlagah na vrednost instrumenta za varovanje pred tveganjem ali pred tveganjem varovane postavke, tudi če bi bile te spremembe znatne. Nasprotno v primerih, ko je v določenem obdobju malo sprememb v podlagah, dejstvo, da lahko tudi majhne spremembe vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem ali pred tveganjem varovane postavke, ki so povezane s kreditnim tveganjem, vplivajo na vrednost bolj kot podlage, ne ustvarja prevladujočega vpliva.
- B6.4.8 Primer kreditnega tveganja, ki ima prevladujoč vpliv v razmerju varovanja pred tveganjem, je, kadar podjetje zavaruje izpostavljenost pred tveganjem spremembe cene blaga in pri tem uporabi izvedeni finančni instrument brez zavarovanja s premoženjem. Če je nasprotna stranka v tem izvedenem finančnem instrumentu deležna močnega poslabšanja kreditne bonitete, lahko učinek sprememb kreditne bonitete nasprotne stranke prevlada nad učinkom sprememb cene blaga na pošteno vrednost instrumenta za varovanje pred tveganjem, medtem ko so spremembe vrednosti pred tveganjem varovane postavke večinoma odvisne od sprememb cene blaga.

Količnik varovanja pred tveganjem

- B6.4.9 V skladu z zahtevami glede učinkovitosti varovanja pred tveganjem mora biti količnik varovanja pred tveganjem v razmerju varovanja pred tveganjem enak tistemu, ki izhaja iz obsega pred tveganjem varovane postavke, ki ga podjetje dejansko varuje, in obsega instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki ga podjetje

dejansko uporablja za varovanje navedenega obsega pred tveganjem varovane postavke. Zato mora podjetje, če pred tveganjem zavaruje manj kot 100 odstotkov izpostavljenosti pri postavki, na primer 85 odstotkov, določiti razmerje varovanja pred tveganjem z uporabo količnika varovanja pred tveganjem, ki je enak tistemu, ki izhaja iz 85 odstotkov izpostavljenosti in obsega instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki ga podjetje dejansko uporablja za varovanje navedenih 85 odstotkov izpostavljenosti. Podobno mora podjetje, če na primer zavaruje izpostavljenost na podlagi nominalnega zneska v višini 40 enot finančnega instrumenta, določiti razmerje varovanja pred tveganjem z uporabo količnika varovanja pred tveganjem, ki je enak tistemu, ki izhaja iz 40 enot (tj. podjetje ne sme uporabiti količnika varovanja pred tveganjem, ki temelji na večjem številu enot, ki jih morda skupno poseduje, ali manjšem številu enot) in obsega pred tveganjem varovane postavke, ki ga dejansko varuje s temi 40 enotami.

B6.4.10 Vendar določitev razmerja varovanja pred tveganjem z uporabo enakega količnika varovanja pred tveganjem, kot je količnik, ki izhaja iz obsega pred tveganjem varovane postavke in instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki ga podjetje dejansko uporablja, ne sme odražati neravnotežja med utežmi pred tveganjem varovane postavke in instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki bi posledično privedlo do neučinkovitosti varovanja (ne glede na to, ali je pripoznano ali ne), kar bi povzročilo računovodski rezultat, ki ne bi bil skladen z namenom obračunavanja varovanja pred tveganjem. Zato mora podjetje za namene določitve razmerja varovanja pred tveganjem prilagoditi količnik varovanja pred tveganjem, ki izhaja iz obsega pred tveganjem varovane postavke in instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki ga podjetje dejansko uporablja, če je to potrebno, da se prepreči tako neravnotežje.

B6.4.11 Primera ustreznih dejavnikov, ki jih je treba upoštevati pri oceni, ali je računovodski rezultat neskladen z namenom obračunavanja varovanja pred tveganjem, sta:

- (a) ali je bil zagotovljen nameravani količnik varovanja pred tveganjem, da se prepreči pripoznanje neučinkovitosti varovanja za varovanja denarnih tokov pred tveganjem ali da se dosežejo prilagoditve varovanja poštene vrednosti pred tveganjem za več pred tveganjem varovanih postavk s ciljem večje uporabe obračunavanja po poštenu vrednosti, vendar brez izravnave sprememb poštene vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem; in
- (b) ali obstaja poslovni razlog za določene uteži pred tveganjem varovane postavke in instrumenta za varovanje pred tveganjem, tudi če to privede do neučinkovitosti varovanja pred tveganjem. Na primer, podjetje sklone in kot varovanje določi obseg instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki ni obseg, za katerega je ugotovilo, da je najboljše varovanje pred tveganjem varovane postavke, ker mu standardni obseg instrumentov za varovanje pred tveganjem ne omogoča sklenitve točno takega obsega instrumenta za varovanje pred tveganjem („problem velikosti partije“). Primer je podjetje, ki pred tveganjem zavaruje 100 ton nakupov kave s standardnimi terminskimi pogodbami za kavo s pogodbeno vrednostjo 37 500 funtov. Podjetje bi lahko uporabilo samo pet ali šest pogodb (enakovrednih 85,0 oziroma 102,1 tone), da zavaruje količino nakupa v višini 100 ton. V takem primeru podjetje določi razmerje varovanja pred tveganjem z uporabo količnika varovanja pred tveganjem, ki izhaja iz števila terminskih pogodb za kavo, ki jih dejansko uporablja, ker neučinkovitost varovanja zaradi neujemanja uteži pred tveganjem varovane postavke in instrumenta za varovanje pred tveganjem ne bi privedla do računovodskega rezultata, ki bi bil neskladen z namenom obračunavanja varovanja pred tveganjem.

Pogostost ocenjevanja, ali so izpolnjene zahteve glede učinkovitosti varovanja pred tveganjem

B6.4.12 Podjetje mora na začetku razmerja varovanja pred tveganjem in nato redno ocenjevati, ali razmerje varovanja pred tveganjem izpolnjuje zahteve glede učinkovitosti varovanja pred tveganjem. Podjetje mora izvesti redno oceno vsaj na vsak datum poročanja ali ob večji spremembi okoliščin, ki vplivajo na zahteve glede učinkovitosti varovanja pred tveganjem, odvisno od tega, kaj nastopi prej. Ocena se nanaša na pričakovanja glede učinkovitosti varovanja pred tveganjem in je zato usmerjena samo v prihodnost.

Metode za ocenjevanje, ali so izpolnjene zahteve glede učinkovitosti varovanja pred tveganjem

B6.4.13 Ta standard ne določa metode za ocenjevanje, ali razmerje varovanja pred tveganjem izpolnjuje zahteve glede učinkovitosti varovanja pred tveganjem. Vendar mora podjetje uporabljati metodo, ki zajema relevantne značilnosti razmerja varovanja pred tveganjem, vključno z viri neučinkovitosti varovanja pred tveganjem. Glede na te dejavnike je lahko metoda kvalitativna ali kvantitativna ocena.

B6.4.14 Na primer, kadar se ključni pogoji (kot so nominalni znesek, zapadlost in podlaga) instrumenta za varovanje pred tveganjem in pred tveganjem varovane postavke ujemajo ali so si zelo podobni, lahko podjetje na podlagi kvalitativne ocene teh ključnih pogojev sklone, da imata instrument za varovanje pred tveganjem in pred tveganjem varovana postavka vrednosti, ki se bodo na splošno gibale v nasprotno smer zaradi istega tveganja, in da zato obstaja ekonomsko razmerje med pred tveganjem varovano postavko in instrumentom za varovanje pred tveganjem (glej B6.4.4.–B6.4.6. člen).

- B6.4.15 Dejstvo, da bi izvedeni finančni instrument v primeru izvršitve privedel do dobička ali izgube na dan, ko se določi kot instrument za varovanje pred tveganjem, samo po sebi še ne pomeni, da kvalitativna ocena ni primerna. Od okoliščin je odvisno, ali bi bila lahko neučinkovitost varovanja pred tveganjem, ki bi bila posledica zgornjega dejstva, tako velika, da kvalitativna ocena tega ne bi mogla ustrezno zajeti.
- B6.4.16 Nasprotno, če ključni pogoji instrumenta za varovanje pred tveganjem in pred tveganjem varovane postavke niso zelo podobni, je negotovost glede obsega izravnave večja. Zato je težje napovedati učinkovitost varovanja pred tveganjem med trajanjem razmerja varovanja pred tveganjem. V taki situaciji lahko podjetje morda samo na podlagi kvantitativne ocene sklene, da med pred tveganjem varovano postavko in instrumentom za varovanje pred tveganjem obstaja ekonomsko razmerje (glej B6.4.4.–B6.4.6. člen). V nekaterih situacijah je morda kvantitativna ocena potrebna tudi za oceno, ali količnik varovanja pred tveganjem, ki se uporablja za določitev razmerja varovanja pred tveganjem, izpolnjuje zahteve glede učinkovitosti varovanja pred tveganjem (glej B6.4.9.–B6.4.11. člen). Podjetje lahko za navedena namena uporablja isto ali različne metode.
- B6.4.17 Če pride do sprememb okoliščin, ki vplivajo na učinkovitost varovanja pred tveganjem, bo podjetje morda moralo spremeniti metodo za ocenjevanje, ali razmerje varovanja pred tveganjem izpolnjuje zahteve glede učinkovitosti varovanja pred tveganjem, da bo zagotovilo, da so relevantne značilnosti razmerja varovanja pred tveganjem, vključno z viri neučinkovitosti varovanja, še vedno zajete.
- B6.4.18 Obvladovanje tveganja v podjetju je glavni vir informacij za oceno, ali razmerje varovanja pred tveganjem izpolnjuje zahteve glede učinkovitosti varovanja. To pomeni, da se lahko informacije (ali analiza) o obvladovanju tveganj, ki se uporabljajo za namene odločanja, uporabijo kot podlaga za oceno, ali razmerje varovanja pred tveganjem izpolnjuje zahteve glede učinkovitosti varovanja.
- B6.4.19 Dokumentacija podjetja o razmerju varovanja pred tveganjem vključuje način, na katerega bo ocenilo izpolnjevanje zahtev glede učinkovitosti varovanja, vključno z uporabljenimi metodo ali metodami. Dokumentacija o razmerju varovanja pred tveganjem se mora dopolniti v primeru morebitnih sprememb metod (glej B6.4.17. člen).

Obračunavanje razmerij varovanja pred tveganjem, ki izpolnjujejo pogoje (oddelek 6.5)

- B6.5.1 Varovanje poštene vrednosti pred tveganjem je na primer varovanje pred tveganjem, da se zaradi sprememb obrestnih mer spremeni poštena vrednost dolžniškega instrumenta s fiksno obrestno mero. Za takšno varovanje pred tveganjem se lahko odloči izdajatelj ali imetnik instrumenta.
- B6.5.2 Namen varovanja denarnih tokov pred tveganjem je odložiti dobiček ali izgubo iz instrumenta za varovanje pred tveganjem na obdobje ali obdobja, v katerem ali katerih pričakovani prihodnji denarni tokovi, ki se varujejo, vplivajo na poslovni izid. Primer varovanja denarnih tokov pred tveganjem je uporaba instrumenta zamenjave za zamenjavo dolga z variabilno obrestno mero (ne glede na to, ali se meri po odplačni ali po pošteni vrednosti) v dolg s fiksno obrestno mero (tj. varovanje pred tveganjem pri prihodnjem poslu, pri katerem so pred tveganjem varovani prihodnji denarni tokovi prihodnja plačila obresti). Nasprotno je predvideni nakup kapitalskega instrumenta, ki se bo po pridobitvi obračunaval po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, primer postavke, ki ne more biti pred tveganjem varovana postavka v varovanju denarnih tokov pred tveganjem, ker se morebitnega dobička ali izgube iz instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki bi se odložil, ne bi moglo ustrezno prerazvrstiti v poslovni izid v obdobju, v katerem bi prišlo do izravnave. Zaradi istega razloga predvideni nakup kapitalskega instrumenta, ki se bo po pridobitvi obračunaval po pošteni vrednosti, pri čemer se bodo spremembe prikazovale v drugem vseobsegajočem donosu, prav tako ne more biti pred tveganjem varovana postavka v varovanju denarnih tokov pred tveganjem.
- B6.5.3 Varovanje trdne obveze pred tveganjem (na primer varovanje spremembe cene goriva v zvezi z nepripoznano pogodbeno obvezo elektrarne, da kupi gorivo po fiksni ceni) je varovanje pred izpostavljenostjo spremembam poštene vrednosti. Zato je to varovanje poštene vrednosti pred tveganjem. Vendar se lahko v skladu s 6.5.4. členom varovanje trdne obveze pred valutnim tveganjem alternativno obračunava tudi kot varovanje denarnih tokov pred tveganjem.

Merjenje neučinkovitosti varovanja pred tveganjem

- B6.5.4 Podjetje mora pri merjenju neučinkovitosti varovanja pred tveganjem upoštevati časovno vrednost denarja. Zato podjetje določi vrednost pred tveganjem varovane postavke na podlagi sedanje vrednosti in tako sprememba vrednosti pred tveganjem varovane postavke vključuje tudi učinek časovne vrednosti denarja.

B6.5.5 Podjetje lahko za izračun spremembe vrednosti pred tveganjem varovane postavke za namene merjenja neučinkovitosti varovanja pred tveganjem uporabi izvedeni finančni instrument, ki bi imel pogoje, ki se ujemajo s ključnimi pogoji pred tveganjem varovane postavke (to se običajno imenuje „hipotetični izvedeni finančni instrument“), in bi se na primer za potrebe varovanja napovedane transakcije pred tveganjem prilagajal na podlagi ravni pred tveganjem varovane cene (ali obrestne mere). Na primer, če bi šlo za varovanje pred dvostranskim tveganjem pri trenutni tržni ravni, bi hipotetični izvedeni finančni instrument predstavljal hipotetično terminsko pogodbo, ki se v trenutku določitve razmerja varovanja pred tveganjem prilagodi na vrednost nič. Če bi na primer šlo za varovanje pred enostranskim tveganjem, bi hipotetični izvedeni finančni instrument predstavljal notranjo vrednost hipotetične opcije, ki bi bila v trenutku določitve razmerja varovanja pred tveganjem taka, da v primeru izvršitve ne bi privedla niti do dobička niti do izgube, če je pred tveganjem varovana cena na ravni trenutne tržne cene, ali do izgube, če je pred tveganjem varovana cena višja (ali v primeru varovanja dolge pozicije nižja) od trenutne tržne cene. Uporaba hipotetičnega izvedenega finančnega instrumenta je eden od možnih načinov za izračun spremembe vrednosti pred tveganjem varovane postavke. Hipotetični izvedeni finančni instrument posnema pred tveganjem varovano postavko in zato privede do istega rezultata, kot če bi se sprememba vrednosti ugotavljala z drugim pristopom. Zato uporaba „hipotetičnega izvedenega finančnega instrumenta“ ni metoda sama po sebi, ampak matematična rešitev, ki se lahko uporabi samo za izračun vrednosti pred tveganjem varovane postavke. Posledično se „hipotetični izvedeni finančni instrument“ ne more uporabljati za to, da se v vrednost pred tveganjem varovane postavke vključujejo lastnosti, ki obstajajo samo v instrumentu za varovanje pred tveganjem (vendar ne v pred tveganjem varovani postavki). Primer je dolg, izražen v tuji valuti (ne glede na to, ali ima fiksno ali variabilno obrestno mero). Pri uporabi hipotetičnega izvedenega finančnega instrumenta za izračun spremembe vrednosti takega dolga ali sedanje vrednosti kumulativne spremembe njegovih denarnih tokov hipotetični izvedeni finančni instrument ne more preprosto vsebovati stroška za izmenjavo različnih valut, tudi če bi lahko dejanski izvedeni finančni instrumenti, v okviru katerih se izmenjujejo različne valute, vsebovali tak strošek (na primer medvalutne zamenjave obrestne mere).

B6.5.6 Sprememba vrednosti pred tveganjem varovane postavke, ki se jo določi z uporabo hipotetičnega izvedenega finančnega instrumenta, se lahko uporabi tudi za namene ocenjevanja, ali razmerje varovanja pred tveganjem izpolnjuje zahteve glede učinkovitosti varovanja pred tveganjem.

Rebalans razmerja varovanja pred tveganjem in spremembe količnika varovanja pred tveganjem

B6.5.7 Rebalans se nanaša na prilagoditve določenih obsegov pred tveganjem varovane postavke ali instrumenta za varovanje pred tveganjem v obstoječem razmerju varovanja pred tveganjem za namene ohranjanja količnika varovanja pred tveganjem, ki je skladen z zahtevami glede učinkovitosti varovanja. Spremembe obsega pred tveganjem varovane postavke ali instrumenta za varovanje pred tveganjem za druge namene ne predstavljajo rebalansa za namene tega standarda.

B6.5.8 Rebalans se obračunava kot nadaljevanje razmerja varovanja pred tveganjem v skladu z B6.5.9.–B6.5.21. členom. Ob rebalansu se opredeli neučinkovitost razmerja varovanja pred tveganjem, ki se nato takoj pripozna, preden se razmerje varovanja prilagodi.

B6.5.9 Prilagoditev količnika varovanja pred tveganjem podjetju omogoča, da se odzove na spremembe razmerja med instrumentom za varovanje pred tveganjem in pred tveganjem varovano postavko, ki izhajata iz njunih podlag ali spremenljivk tveganja. Na primer, razmerje varovanja pred tveganjem, v katerem imata instrument za varovanje pred tveganjem in pred tveganjem varovana postavka različni, vendar povezani podlagi, se spremeni v odziv na spremembo razmerja med navedenima podlagama (na primer različni, ampak povezani referenčni indeksi, obrestne mere ali cene). Zato rebalans omogoča nadaljevanje razmerja varovanja pred tveganjem v situacijah, v katerih se razmerje med instrumentom za varovanje pred tveganjem in varovano postavko spremeni tako, da se lahko to kompenzira s prilagoditvijo količnika varovanja pred tveganjem.

B6.5.10 Na primer, podjetje zavaruje izpostavljenost do tuje valute A z uporabo valutnega izvedenega finančnega instrumenta, ki temelji na tuji valuti B, pri čemer sta valuti A in B vezani (tj. njun menjalni tečaj se vzdržuje znotraj določenih meja ali pri tečaju, ki ga določi centralna banka ali drug organ). Če bi se menjalni tečaj med tujo valuto A in tujo valuto B spremenil (tj. določene bi bile nove meje ali nov tečaj), bi rebalans razmerja varovanja pred tveganjem, da bi se upošteval nov menjalni tečaj, zagotovil, da bi razmerje varovanja še naprej izpolnjevalo zahtevo glede učinkovitosti varovanja za količnik varovanja pred tveganjem v novih okoliščinah. Nasprotno sprememba količnika varovanja pred tveganjem v primeru neplačila pri valutnem izvedenem finančnem instrumentu ne bi mogla zagotoviti, da bi razmerje varovanja pred tveganjem še naprej izpolnjevalo navedeno zahtevo glede učinkovitosti. Zato rebalans ne olajša

nadaljevanja razmerja varovanja pred tveganjem v situacijah, v katerih se razmerje med instrumentom za varovanje pred tveganjem in varovano postavko spremeni tako, da se to ne more kompenzirati s prilagoditvijo količnika varovanja pred tveganjem.

B6.5.11 Vsaka sprememba obsega izravnave med spremembami poštene vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem ter pošteno vrednostjo ali denarnimi tokovi varovane postavke še ni sprememba razmerja med instrumentom za varovanje pred tveganjem in varovano postavko. Podjetje analizira vire neučinkovitosti varovanja pred tveganjem, za katere je pričakovalo, da bodo vplivali na razmerje varovanja pred tveganjem med njegovim trajanjem, in oceni, ali so spremembe obsega izravnave:

- (a) nihanja okrog količnika varovanja pred tveganjem, ki ostane veljaven (tj. še naprej ustrezno odraža razmerje med instrumentom za varovanje pred tveganjem in varovano postavko); ali
- (b) znak, da količnik varovanja pred tveganjem ne odraža več ustrezno razmerja med instrumentom za varovanje pred tveganjem in varovano postavko.

Podjetje izvede to oceno glede na zahtevo glede učinkovitosti varovanja, ki se nanaša na količnik varovanja pred tveganjem, tj. da zagotovi, da razmerje varovanja pred tveganjem ne odraža neravnotežja med utežmi varovane postavke in instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki bi privedlo do neučinkovitosti varovanja (ne glede na to, ali je pripoznano ali ne), kar bi povzročilo računovodski rezultat, ki ne bi bil skladen z namenom obračunavanja varovanja pred tveganjem. Zato ta ocena zahteva presojo.

B6.5.12 Nihanja okrog konstantnega količnika varovanja pred tveganjem (in s tem povezana neučinkovitost varovanja) ni mogoče zmanjšati s prilagajanjem količnika v odziv na vsak posamezen rezultat. Zato je v takih okoliščinah sprememba obsega izravnave stvar merjenja in pripoznavanja neučinkovitosti varovanja pred tveganjem, vendar ne zahteva rebalansa.

B6.5.13 Če pa spremembe obsega izravnave kažejo, da gre za nihanje okrog količnika varovanja pred tveganjem, ki je drugačen od količnika, ki se trenutno uporablja za navedeno razmerje varovanja pred tveganjem, ali da obstaja trend odmikanja od navedenega količnika varovanja pred tveganjem, se lahko neučinkovitost varovanja zmanjša s prilagoditvijo količnika varovanja pred tveganjem, medtem ko bi ohranitev količnika v vedno večji meri povzročala neučinkovitost varovanja. Zato mora podjetje v takih okoliščinah oceniti, ali razmerje varovanja pred tveganjem odraža neravnotežje med utežmi varovane postavke in instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki bi privedlo do neučinkovitosti varovanja pred tveganjem (ne glede na to, ali je pripoznano ali ne), kar bi povzročilo računovodski rezultat, ki bi bil neskladen s ciljem obračunavanja varovanja pred tveganjem. Če se količnik varovanja pred tveganjem prilagodi, vpliva tudi na merjenje in pripoznavanje neučinkovitosti varovanja, ker se mora ob rebalansu opredeliti in takoj pripoznati neučinkovitost razmerja varovanja, preden se razmerje varovanja pred tveganjem prilagodi v skladu z B6.5.8. členom.

B6.5.14 Rebalans pomeni, da podjetje za namene obračunavanja varovanja pred tveganjem po začetku razmerja varovanja prilagodi obseg instrumenta za varovanje pred tveganjem ali varovane postavke v odziv na spremembe okoliščin, ki vplivajo na količnik varovanja navedenega razmerja. Običajno bi morala ta prilagoditev odražati prilagoditve obsega instrumenta za varovanje pred tveganjem in varovane postavke, ki se dejansko uporablja. Vendar mora podjetje prilagoditi količnik varovanja pred tveganjem, ki izhaja iz obsega varovane postavke ali instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki ga dejansko uporablja, če:

- (a) bi količnik varovanja pred tveganjem, ki izhaja iz sprememb obsega instrumenta za varovanje pred tveganjem ali varovane postavke, ki ga podjetje dejansko uporablja, odražal neravnotežje, ki bi povzročilo neučinkovitost varovanja, kar bi lahko privedlo do računovodskega rezultata, ki ne bi bil v skladu z namenom obračunavanja varovanja pred tveganjem; ali
- (b) bi podjetje obdržalo obseg instrumenta za varovanje pred tveganjem in varovane postavke, ki ga dejansko uporablja, kar bi privedlo do količnika varovanja, ki bi v novih okoliščinah odražal neravnotežje, ki bi povzročilo neučinkovitost varovanja, kar bi povzročilo računovodski rezultat, ki ne bi bil v skladu z namenom obračunavanja varovanja pred tveganjem (tj. podjetje ne sme povzročiti neravnotežja s tem, da ne prilagodi količnika varovanja pred tveganjem).

- B6.5.15 Rebalans se ne uporablja, če se je za razmerje varovanja pred tveganjem spremenil cilj glede obvladovanja tveganj. Namesto tega se za tako razmerje preneha obračunavanje varovanja pred tveganjem (kljub temu lahko podjetje določi novo razmerje varovanja pred tveganjem, ki vsebuje instrument varovanja ali varovano postavko iz prejšnjega razmerja, kakor je opisano v B6.5.28. členu).
- B6.5.16 Če se za razmerje varovanja pred tveganjem opravi rebalans, se lahko prilagoditev količnika varovanja izvede na različne načine:
- (a) utež varovane postavke se lahko poveča (kar hkrati zmanjša utež instrumenta za varovanje pred tveganjem) tako, da se:
 - (i) poveča obseg varovane postavke; ali
 - (ii) zmanjša obseg instrumenta za varovanje pred tveganjem;
 - (b) lahko se poveča utež instrumenta za varovanje pred tveganjem (kar hkrati zmanjša utež varovane postavke) tako, da se:
 - (i) poveča obseg instrumenta za varovanje pred tveganjem; ali
 - (ii) zmanjša obseg varovane postavke.

Spremembe obsega se nanašajo na količine, ki so del razmerja varovanja pred tveganjem. Zato zmanjšanja obsega ne pomenijo nujno, da postavke ali transakcije ne obstajajo več oziroma da se zanje več ne pričakuje, da se bodo zgodile, ampak da niso del razmerja varovanja pred tveganjem. Na primer, zmanjšanje obsega instrumenta za varovanje pred tveganjem lahko privede do tega, da podjetje obdrži izvedeni finančni instrument, vendar lahko samo del le-tega ostane instrument za varovanje pred tveganjem v razmerju varovanja. Do tega bi lahko prišlo, če bi se rebalans lahko izvedel samo z zmanjšanjem obsega instrumenta za varovanje pred tveganjem v razmerju varovanja, pri čemer bi podjetje obdržalo del instrumenta, ki ga ne bi več potrebovalo. V takem primeru bi se del izvedenega instrumenta, ki ni določen kot instrument za varovanje, obračunaval po pošteni vrednosti prek poslovnega izida (razen če bi bil določen kot instrument za varovanje pred tveganjem v drugem razmerju).

- B6.5.17 Prilagoditev količnika varovanja pred tveganjem s povečanjem obsega varovane postavke ne vpliva na to, kako se merijo spremembe poštene vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem. Merjenje sprememb vrednosti pred tveganjem varovane postavke, povezane z delom, ki je bil prej določen kot instrument za varovanje, se prav tako ne spremeni. Vendar od datuma rebalansa spremembe vrednosti pred tveganjem varovane postavke vključujejo tudi spremembo vrednosti dodatnega dela varovane postavke. Te spremembe se merijo od datuma rebalansa in glede na ta datum, in ne od datuma, ko je bilo določeno razmerje varovanja pred tveganjem. Na primer, če je podjetje sprva varovalo pred tveganjem 100 ton blaga po terminski ceni 80 DE (terminska cena na začetku razmerja varovanja pred tveganjem) in je ob rebalansu k temu dodalo 10 ton blaga po terminski ceni 90 DE, bi varovana postavka po rebalansu imela dve plasti: 100 ton, zavarovanih po ceni 80 DE, in 10 ton, zavarovanih po ceni 90 DE.
- B6.5.18 Prilagoditev količnika varovanja pred tveganjem z zmanjšanjem obsega instrumenta za varovanje pred tveganjem ne vpliva na to, kako se merijo spremembe vrednosti varovane postavke. Merjenje sprememb poštene vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem, povezane z delom, ki je še naprej določen kot instrument za varovanje, se prav tako ne spremeni. Vendar del, za katerega se je zmanjšal instrument za varovanje pred tveganjem, od datuma rebalansa ni več del razmerja varovanja. Na primer, če je podjetje sprva varovalo blago pred cenovnim tveganjem z uporabo izvedenega finančnega instrumenta v obsegu 100 ton kot instrumenta za varovanje pred tveganjem in to količino ob rebalansu zmanjša za 10 ton, bi nominalni znesek preostalega instrumenta za varovanje znašal 90 ton (glej B6.5.16. člen glede posledic za del izvedenega finančnega instrumenta (tj. 10 ton), ki ni več del razmerja varovanja).
- B6.5.19 Prilagoditev količnika varovanja pred tveganjem s povečanjem obsega instrumenta za varovanje pred tveganjem ne vpliva na to, kako se merijo spremembe vrednosti varovane postavke. Merjenje sprememb poštene vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem, povezane z delom, ki je bil prej določen kot instrument za varovanje, se prav tako ne spremeni. Vendar spremembe poštene vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem od datuma rebalansa vključujejo tudi spremembe vrednosti dodatnega dela instrumenta za varovanje pred tveganjem. Spremembe se merijo od datuma rebalansa in glede na ta datum, in ne od datuma, ko je bilo določeno razmerje varovanja pred tveganjem. Na primer, če je podjetje sprva varovalo blago pred cenovnim tveganjem z uporabo izvedenega finančnega instrumenta v obsegu 100 ton kot instrumenta za varovanje pred tveganjem in je to količino ob rebalansu povečalo za 10 ton, bi po

rebalansu instrument za varovanje pred tveganjem sestavljal izvedeni instrument v obsegu 110 ton. Sprememba poštene vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem je skupna sprememba poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, ki sestavljajo skupni obseg 110 ton. Ti izvedeni finančni instrumenti bi lahko (in verjetno bi) imeli različne ključne pogoje, kot so njihovi terminski tečaji, ker so se sklenili ob različnih trenutkih (vključno z možnostjo določitve izvedenih instrumentov kot instrumentov za varovanje v razmerjih varovanja pred tveganjem po njihovem začetnem pripoznanju).

- B6.5.20 Prilagoditev količnika varovanja pred tveganjem z zmanjšanjem obsega varovane postavke ne vpliva na to, kako se merijo spremembe poštene vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem. Merjenje sprememb vrednosti pred tveganjem varovane postavke, povezane z delom, ki je še naprej določen kot instrument za varovanje, se prav tako ne spremeni. Vendar del, za katerega se je zmanjšala pred tveganjem varovana postavka, od datuma rebalansa ni več del razmerja varovanja. Na primer, če je podjetje sprva varovalo 100 ton blaga pred tveganjem po terminski ceni 80 DE in to količino ob rebalansu zmanjša za 10 ton, bi pred tveganjem varovana postavka po rebalansu znašala 90 ton, varovanih po 80 DE. 10 ton varovane postavke, ki niso več del razmerja varovanja pred tveganjem, bi se obračunavalo v skladu z zahtevami glede prenehanja obračunavanja varovanja pred tveganjem (glej 6.5.6.–6.5.7. in B6.5.22.–B6.5.28. člen).
- B6.5.21 Pri rebalansu razmerja varovanja pred tveganjem mora podjetje dopolniti svojo analizo virov neučinkovitosti varovanja, za katere pričakuje, da bodo vplivali na razmerje varovanja v (preostalem) obdobju njegovega trajanja (glej B6.4.2. člen). Dokumentacija razmerja varovanja pred tveganjem se mora ustrezno dopolniti.

Prenehanje obračunavanja varovanja pred tveganjem

- B6.5.22 Prenehanje obračunavanja varovanja pred tveganjem se uporablja za naprej od datuma, ko merila glede ustreznosti niso več izpolnjena.
- B6.5.23 Podjetje ne sme odpraviti določitve in s tem prekiniti razmerja varovanja pred tveganjem, ki:
- (a) še vedno izpolnjuje cilj glede obvladovanja tveganj, na podlagi katerega je izpolnjevalo pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem (tj. podjetje še naprej deluje v skladu s ciljem obvladovanja tveganj); in
 - (b) še naprej izpolnjuje vsa druga merila glede ustreznosti (po upoštevanju morebitnega rebalansa razmerja varovanja, če je smiselno).
- B6.5.24 Za namene tega standarda se strategija obvladovanja tveganj v podjetju razlikuje od njegovih ciljev glede obvladovanja tveganj. Strategija obvladovanja tveganj se oblikuje na najvišji ravni, na kateri podjetje določi, kako upravlja svoja tveganja. V strategijah obvladovanja tveganj so običajno opredeljena tveganja, ki jim je podjetje izpostavljeno, in način, kako se podjetje odziva nanje. Strategija obvladovanja tveganj je običajno vzpostavljena za daljše obdobje in lahko vključuje nekaj fleksibilnosti pri odzivanju na spremembe okoliščin, ki nastopijo v času izvajanja strategije (na primer drugačne obrestne mere ali cene blaga, ki privedejo do drugačnega obsega varovanja pred tveganjem). To je običajno določeno v splošnem dokumentu, ki se kaskadno prenaša po podjetju prek politik, ki vsebujejo podrobnejše smernice. Nasprotno se cilj glede obvladovanja tveganj za razmerje varovanja pred tveganjem uporablja na ravni točno določenega razmerja varovanja. Nanaša se na to, kako se posamezen instrument za varovanje pred tveganjem, ki je bil tako določen, uporablja za varovanje posamezne izpostavljenosti, ki je bila določena kot pred tveganjem varovana postavka. Zato lahko strategija obvladovanja tveganj vključuje veliko različnih razmerij varovanja pred tveganjem, katerih cilji glede obvladovanja tveganj se nanašajo na izvajanje splošne strategije obvladovanja tveganj. Na primer:
- (a) Podjetje ima strategijo za obvladovanje obrestne izpostavljenosti pri dolžniškem financiranju, ki določa razpone za celotno podjetje glede kombinacije financiranja z dolgom z variabilno obrestno mero in z dolgom s fiksno obrestno mero. V skladu s strategijo se mora ohranjati med 20 in 40 odstotki dolga s fiksno obrestno mero. Podjetje se periodično odloči, kako bo izvajalo to strategijo (tj. kje je trenutno pozicionirano v 20- do 40-odstotnem razponu za izpostavljenost s fiksno obrestno mero) glede na raven obrestnih mer. Če so obrestne mere nizke, podjetje prevzame fiksno obrestno mero za več dolga, kot kadar so obrestne mere visoke. Podjetje ima za 100 DE dolga z variabilno

obrestno mero in od tega 30 DE zamenja za dolg s fiksno obrestno mero. Podjetje izkoristi nizke obrestne mere in izda za dodatnih 50 DE dolga za financiranje večje naložbe, kar stori z izdajo obveznice s fiksno obrestno mero. Zaradi nizkih obrestnih mer se podjetje odloči, da bo izpostavljenost s fiksno obrestno mero določilo na 40 odstotkov celotnega dolga, in sicer tako, da za 20 DE zmanjša obseg, v katerem je prej varovalo izpostavljenost z variabilno obrestno mero, kar privede do izpostavljenosti z variabilno obrestno mero v višini 60 DE. V tej situaciji ostane strategija obvladovanja tveganj nespremenjena. Vendar pa se je spremenil način, na katerega podjetje izvaja to strategijo, kar pomeni, da se je za 20 DE izpostavljenosti z variabilno obrestno mero, ki se je prej varovala pred tveganjem, spremenil cilj glede obvladovanja tveganj (tj. na ravni razmerja varovanja pred tveganjem). Zato se mora v tej situaciji prenehati obračunavanje varovanja pred tveganjem za 20 DE prej varovane izpostavljenosti z variabilno obrestno mero. To bi lahko pomenilo zmanjšanje pozicije zamenjave za nominalni znesek v višini 20 DE, vendar bi lahko podjetje, odvisno od okoliščin, obdržalo navedeni znesek zamenjave in ga na primer uporabilo za zavarovanje druge izpostavljenosti ali pa bi lahko postal del trgovalne knjige. Če pa bi podjetje namesto tega zamenjalo del novega dolga s fiksno obrestno mero v dolg z variabilno obrestno mero, bi bilo treba še naprej obračunavati varovanje pred tveganjem za prej varovano izpostavljenost z variabilno obrestno mero.

- (b) Nekatere izpostavljenosti izhajajo iz pozicij, ki se pogosto spremenijo, kot je npr. obrestno tveganje odprtega portfelja dolžniških instrumentov. Dodajanje novih dolžniških instrumentov in odprava pripoznanja dolžniških instrumentov nenehno spreminjajo to izpostavljenost (tj. izpostavljenost je drugačna, kot če bi se pozicija preprosto držala do zapadlosti). To je dinamičen proces, v katerem tako izpostavljenost kot instrumenti za varovanje pred tveganjem, ki se uporabljajo za njeno obvladovanje, ne ostanejo dolgo nespremenjeni. Zato podjetje s tako izpostavljenostjo pogosto prilagodi instrumente za varovanje pred tveganjem, s katerimi obvladuje obrestno tveganje, ko se izpostavljenost spreminja. Na primer, dolžniški instrumenti s preostalo zapadlostjo 24 mesecev, so določeni kot varovana postavka za obrestno tveganje za 24 mesecev. Enak postopek se uporablja za druge časovne intervale ali obdobja zapadlosti. Podjetje po krajšem obdobju prekine vsa ali nekatera razmerja varovanja pred tveganjem ali njihov del za obdobja zapadlosti in določi nova razmerja varovanja za obdobja zapadlosti na podlagi njihove velikosti in instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki obstajajo v tistem trenutku. Prenehanje obračunavanja varovanja pred tveganjem v tej situaciji odraža dejstvo, da so navedena razmerja varovanja pred tveganjem vzpostavljena tako, da ima podjetje nov instrument za varovanje pred tveganjem in novo varovano postavko, ne pa, da ima instrument za varovanje in varovano postavko, ki sta bila v preteklosti določena kot taka. Strategija obvladovanja tveganj ostane ista, vendar ni več cilja glede obvladovanja tveganj, ki bi se še naprej zasledoval za ta v preteklosti določena razmerja varovanja pred tveganjem, ki kot taka več ne obstajajo. V taki situaciji se obračunavanje varovanja pred tveganjem preneha v obsegu, v katerem se je spremenil cilj glede obvladovanja tveganj. To je odvisno od položaja, v katerem je podjetje, in bi lahko na primer vplivalo na vsa ali samo na nekatera razmerja varovanja pred tveganjem v obdobju zapadlosti ali samo na del razmerja varovanja.
- (c) Podjetje ima strategijo obvladovanja tveganj, v skladu s katero obvladuje valutno tveganje predvidenih prodaj in izhajajočih terjatev. V okviru te strategije obvladuje valutno tveganje kot posebno razmerje varovanja pred tveganjem samo do točke, ko se pripozna terjatev. Po tem podjetje ne obvladuje več valutnega tveganja na podlagi tega posebnega razmerja varovanja. Namesto tega skupaj obvladuje valutno tveganje iz terjatev, obveznosti in izvedenih finančnih instrumentov (ki se ne nanašajo na napovedane transakcije, ki se še niso zgodile), izraženih v isti tuji valuti. Za namene obračunavanja to deluje kot „naravno“ varovanje pred tveganjem, ker se dobički in izgube iz naslova valutnega tveganja pri vseh navedenih postavkah nemudoma pripoznajo v poslovnem izidu. Zato se mora za namene obračunavanja razmerje varovanja pred tveganjem, če je določeno za obdobje do datuma plačila, prekiniti, ko se pripozna terjatev, ker cilj glede obvladovanja tveganj pri prvotnem razmerju varovanja ni več aktualen. Valutno tveganje se zdaj obvladuje v okviru iste strategije, ampak na drugačni podlagi. Če pa je podjetje imelo drugačen cilj glede obvladovanja tveganj in je obvladovalo valutno tveganje kot eno neprekinjeno razmerje varovanja pred tveganjem posebej za znesek navedenih predvidenih prodaj in izhajajočo terjatev do datuma poravnave, bi se obračunavanje varovanja pred tveganjem nadaljevalo do tega datuma.

B6.5.25 Prenehanje obračunavanja varovanja pred tveganjem lahko vpliva na:

- (a) celotno razmerje varovanja pred tveganjem ali
- (b) del razmerja varovanja pred tveganjem (kar pomeni, da se obračunavanje varovanja pred tveganjem nadaljuje za preostanek razmerja varovanja).

- B6.5.26 Razmerje varovanja pred tveganjem se prekine v celoti, kadar kot celota preneha izpolnjevati merila ustreznosti. Na primer:
- (a) razmerje varovanja pred tveganjem ne izpolnjuje več cilja glede obvladovanja tveganj, na podlagi katerega je izpolnjevalo pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem (tj. podjetje ne deluje več v skladu s ciljem obvladovanja tveganj);
 - (b) instrument ali instrumenti za varovanje pred tveganjem so bili prodani ali prekinjeni (v povezavi s celotnim obsegom, ki je bil del razmerja varovanja); ali
 - (c) med varovano postavko in instrumentom za varovanje pred tveganjem ni več ekonomskega razmerja ali pa začne učinek kreditnega tveganja prevladovati v spremembah vrednosti, ki so posledica navedenega ekonomskega razmerja.
- B6.5.27 Del razmerja varovanja pred tveganjem se prekine (za njegov preostali del pa se nadaljuje z obračunavanjem varovanja), kadar samo del razmerja varovanja preneha izpolnjevati merila ustreznosti. Na primer:
- (a) ob rebalansu razmerja varovanja pred tveganjem se lahko količnik varovanja prilagodi tako, da del varovane postavke ni več del razmerja varovanja (glej B6.5.20. člen). Zato se obračunavanje varovanja pred tveganjem preneha samo za del varovane postavke, ki ni več del razmerja varovanja; ali
 - (b) ko ni več zelo verjetno, da bo del pred tveganjem varovane postavke, ki je napovedana transakcija (ali njena sestavina), realiziran, se preneha obračunavati varovanje pred tveganjem samo za tisti del varovane postavke, za katerega ni več zelo verjetno, da bo realiziran. Če pa je podjetje v preteklosti določalo varovanja napovedanih transakcij in je naknadno ugotovilo, da se za napovedane transakcije ne pričakuje več, da bodo realizirane, postane sposobnost podjetja, da natančno napove napovedane transakcije, pri napovedovanju podobnih napovedanih transakcij vprašljiva. To vpliva na oceno, ali so podobne napovedane transakcije zelo verjetne (glej 6.3.3. člen) in ali so primerne za določitev kot pred tveganjem varovane postavke.
- B6.5.28 Podjetje lahko določi novo razmerje varovanja pred tveganjem, ki vključuje instrument za varovanje pred tveganjem ali varovano postavko iz prejšnjega razmerja varovanja, za katerega se je (deloma ali v celoti) prenehalo obračunavati varovanje pred tveganjem. To ne pomeni nadaljevanja razmerja varovanja pred tveganjem, ampak nov začetek. Na primer:
- (a) kreditna kakovost instrumenta za varovanje pred tveganjem se tako močno poslabša, da ga podjetje nadomesti z novim instrumentom za varovanje. To pomeni, da prvotno razmerje varovanja pred tveganjem ni uspelo doseči cilja glede obvladovanja tveganj in se zato v celoti prekine. Novi instrument za varovanje pred tveganjem se določi kot varovanje iste izpostavljenosti, ki se je varovala prej, in tvori novo razmerje varovanja. Zato se spremembe pošteno vrednosti denarnih tokov varovane postavke merijo na datum določitve novega razmerja varovanja pred tveganjem in glede na ta datum, ne pa na datum, ko je bilo določeno prvotno razmerje varovanja;
 - (b) razmerje varovanja pred tveganjem se prekine pred koncem njegovega obdobja trajanja. Instrument za varovanje pred tveganjem v tem razmerju se lahko določi kot instrument za varovanje pred tveganjem v drugem razmerju varovanja (na primer pri prilagajanju količnika varovanja ob rebalansu s povečanjem obsega instrumenta za varovanje ali pri določitvi povsem novega razmerja varovanja).

Obračunavanje časovne vrednosti opcij

- B6.5.29 Za opcijo se lahko šteje, da je povezana s časovnim obdobjem, ker njena časovna vrednost imetniku opcije predstavlja strošek za zagotavljanje zaščite v določenem časovnem obdobju. Vendar so za namene ocenjevanja, ali se z opcijo varuje transakcija ali na časovnem obdobju temelječa varovana postavka, relevantni vidik značilnosti te varovane postavke, vključno s tem, kako in kdaj vpliva na poslovni izid. Zato mora podjetje oceniti vrsto pred tveganjem varovane postavke (glej 6.5.15.(a) člen) na podlagi narave varovane postavke (ne glede na to, ali je razmerje varovanja varovanje denarnih tokov pred tveganjem ali varovanje pošteno vrednosti pred tveganjem):
- (a) Časovna vrednost opcije je povezana z na transakciji temelječo varovano postavko, če je narava varovane postavke transakcija, za katero ima časovna vrednost značilnost stroškov navedene

transakcije. Primer tega je, ko je časovna vrednost opcije povezana z varovano postavko, ki privede do pripoznanja postavke, ki pri začetnem merjenju vključuje transakcijske stroške (na primer, podjetje varuje nakup blaga, ne glede na to, ali gre za napovedano transakcijo ali trdno obvezo, pred tveganjem spremembe cene blaga in pri začetnem merjenju zalog upošteva transakcijske stroške). Zaradi vključitve časovne vrednosti opcije v začetno merjenje posamezne pred tveganjem varovane postavke časovna vrednost vpliva na poslovni izid istočasno kot navedena varovana postavka. Podobno bi podjetje, ki varuje prodajo blaga pred tveganjem, ne glede na to, ali gre za napovedano transakcijo ali trdno obvezo, vključilo časovno vrednost opcije kot del stroška, povezanega z navedeno prodajo (zato bi se časovna vrednost pripoznala v poslovnem izidu v istem obdobju kot prihodki od varovane prodaje).

- (b) Časovna vrednost opcije je povezana z na časovnem obdobju temelječo varovano postavko, če je narava varovane postavke taka, da ima časovna vrednost značilnost stroška pridobitve zaščite pred tveganjem v določenem obdobju (vendar varovana postavka ne privede do transakcije, ki vključuje pojem stroška transakcije v skladu s točko (a)). Na primer, če se zaloge blaga varujejo pred tveganjem zmanjšanja poštene vrednosti za obdobje šestih mesecev z uporabo opcije za blago z ustreznim obdobjem trajanja, bi se časovna vrednost opcije razporedila v poslovni izid (tj. amortizirala na sistematični in racionalni podlagi) v navedenem šestmesečnem obdobju. Drug primer je varovanje čiste finančne naložbe v posel v tujini, zavarovane za obdobje 18 mesecev z uporabo valutne opcije, ki bi privedla do razporeditve časovne vrednosti opcije po navedenem 18-mesečnem obdobju.

B6.5.30 Značilnosti pred tveganjem varovane postavke, vključno s tem, kako in kdaj varovana postavka vpliva na poslovni izid, prav tako vplivajo na obdobje, v katerem se amortizira časovna vrednost opcije, s katero se varuje na časovnem obdobju temelječa varovana postavka, ki je skladno z obdobjem, v katerem lahko notranja vrednost opcije vpliva na poslovni izid skladno z obračunavanjem varovanja pred tveganjem. Na primer, če se za varovanje pred tveganjem povečanja izdatkov za obresti pri obveznici z variabilno obrestno mero uporabi obrestna opcija (kapica), se časovna vrednost te kapice amortizira v poslovni izid v istem obdobju, v katerem bi notranja vrednost kapice vplivala na poslovni izid:

- (a) če se s kapico varuje pred tveganjem povečanj obrestne mere prva tri leta celotnega obdobja trajanja obveznice z variabilno obrestno mero, ki znaša pet let, se časovna vrednost te kapice amortizira v prvih treh letih; ali
- (b) če je kapica opcija s pričetkom veljavnosti na določen datum v prihodnosti, ki varuje pred tveganjem povečanj obrestne mere v drugem in tretjem letu celotnega obdobja trajanja obveznice z variabilno obrestno mero, ki znaša pet let, se časovna vrednost te kapice amortizira v drugem in tretjem letu.

B6.5.31 Obračunavanje časovne vrednosti opcij v skladu s 6.5.15. členom se uporablja tudi za kombinacijo kupljene in izdane opcije (pri čemer je ena prodajna opcija, druga pa nakupna), ki ima v trenutku, ko se določi kot instrument za varovanje pred tveganjem, čisto časovno vrednost nič (običajno se imenuje „ovratnica brez stroškov“). V takem primeru mora podjetje pripoznati vse spremembe časovne vrednosti v drugem vseobsegajočem donosu, čeprav je kumulativna sprememba časovne vrednosti v celotnem obdobju razmerja varovanja pred tveganjem enaka nič. Zato je, če je časovna vrednost opcije povezana z:

- (a) na transakciji temelječo varovano postavko, znesek časovne vrednosti na koncu razmerja varovanja pred tveganjem, za katerega se prilagodi varovana postavka ali ki se prerazporedi v poslovni izid (glej 6.5.15.(b) člen), enak nič;
- (b) na časovnem obdobju temelječo varovano postavko, amortizacija v zvezi s časovno vrednostjo enaka nič.

B6.5.32 Obračunavanje časovne vrednosti opcij v skladu s 6.5.15. členom se uporablja samo v obsegu, v katerem je časovna vrednost povezana z varovano postavko (usklajena časovna vrednost). Časovna vrednost opcije je povezana z varovano postavko, če so ključni pogoji opcije (kot so nominalni znesek, obdobje trajanja in podlaga) usklajeni z varovano postavko. Zato podjetje, če ključni pogoji opcije in varovane postavke niso v celoti usklajeni, določi usklajeno časovno vrednost, tj. kolikšen del časovne vrednosti, vključene v premijo (dejanska časovna vrednost), je povezan z varovano postavko (in bi se zato moral obravnavati v skladu s 6.5.15. členom). Podjetje določi usklajeno časovno vrednost na podlagi ovrednotenja opcije, ki bi imela ključne pogoje, ki se v celoti ujemajo s ključnimi pogoji varovane postavke.

B6.5.33 Če se dejanska časovna vrednost in usklajena časovna vrednost razlikujeta, mora podjetje opredeliti znesek, ki se nabere v ločeni sestavini lastniškega kapitala, v skladu s 6.5.15. členom, kot sledi:

- (a) če je ob začetku razmerja varovanja dejanska časovna vrednost višja od usklajene časovne vrednosti, podjetje:
 - (i) določi znesek, ki se nabere v ločeni sestavini lastniškega kapitala, na podlagi usklajene časovne vrednosti; in
 - (ii) obračunava razlike v spremembah poštene vrednosti med dvema časovnima vrednostma v poslovnem izidu;
- (b) če je ob začetku razmerja varovanja dejanska časovna vrednost nižja od usklajene časovne vrednosti, podjetje določi znesek, ki se nabere v ločeni sestavini lastniškega kapitala, na podlagi nižje od kumulativnih sprememb poštene vrednosti:
 - (i) dejanske časovne vrednosti ali
 - (ii) usklajene časovne vrednosti.

Vsak preostanek spremembe poštene vrednosti dejanske časovne vrednosti se pripozna v poslovnem izidu.

Obračunavanje terminskega elementa terminskih pogodb in v bazičnih točkah izraženega valutnega tečajnega razmika finančnih instrumentov

B6.5.34 Za terminsko pogodbo se lahko šteje, da je povezana s časovnim obdobjem, ker njen terminski element predstavlja stroške za določeno časovno obdobje (ki je obdobje njene veljavnosti). Vendar so za namene ocenjevanja, ali se z instrumentom za varovanje pred tveganjem varuje transakcija ali na časovnem obdobju temelječa varovana postavka relevantni vidik značilnosti te varovane postavke, vključno s tem, kako in kdaj vpliva na poslovni izid. Zato mora podjetje oceniti vrsto pred tveganjem varovane postavke (glej 6.5.16. in 6.5.15.(a) člen) na podlagi narave varovane postavke (ne glede na to, ali je razmerje varovanja varovanje denarnih tokov pred tveganjem ali varovanje poštene vrednosti pred tveganjem):

- (a) terminski element terminske pogodbe je povezan z na transakciji temelječo varovano postavko, če je narava varovane postavke transakcija, za katero ima terminski element značilnost stroškov navedene transakcije. Primer tega je, ko je terminski element povezan z varovano postavko, ki privede do pripoznanja postavke, ki pri začetnem merjenju vključuje transakcijske stroške (na primer, podjetje varuje nakup blaga, izražen v tuji valuti, ne glede na to, ali gre za napovedano transakcijo ali trdno obvezo, pred valutnim tveganjem in pri začetnem merjenju zalog upošteva transakcijske stroške). Zaradi vključitve terminskega elementa v začetno merjenje posamezne pred tveganjem varovane postavke terminski element vpliva na poslovni izid istočasno kot navedena varovana postavka. Podobno bi podjetje, ki varuje prodajo blaga, izraženo v tuji valuti, pred valutnim tveganjem, ne glede na to, ali gre za napovedano transakcijo ali trdno obvezo, vključilo terminski element kot del stroška, povezanega z navedeno prodajo (zato bi se terminski element pripoznal v poslovnem izidu v istem obdobju kot prihodki od varovane prodaje);
- (b) terminski element terminske pogodbe je povezan z na časovnem obdobju temelječo varovano postavko, če je narava varovane postavke taka, da ima terminski element značilnost stroška pridobitve zaščite pred tveganjem v določenem obdobju (vendar varovana postavka ne privede do transakcije, ki vključuje pojem stroška transakcije v skladu s točko (a)). Na primer, če se zaloge blaga varujejo pred tveganjem sprememb poštene vrednosti za obdobje šestih mesecev z uporabo terminske pogodbe za blago z ustreznim trajanjem, bi se terminski element terminske pogodbe razporedil v poslovni izid (tj. amortiziral na sistematični in racionalni podlagi) v navedenem šestmesečnem obdobju. Drug primer je varovanje čiste finančne naložbe v posel v tujini, zavarovane za obdobje 18 mesecev z uporabo valutne terminske pogodbe, ki bi privedla do razporeditve terminskega elementa terminske pogodbe po navedenem 18-mesečnem obdobju.

- B6.5.35 Značilnosti pred tveganjem varovane postavke, vključno s tem, kako in kdaj varovana postavka vpliva na poslovni izid, prav tako vplivajo na obdobje, v katerem se amortizira terminski element terminske pogodbe, s katerim se varuje na časovnem obdobju temelječa varovana postavka, ki je obdobje, na katerega se nanaša terminski element. Na primer, če se s terminsko pogodbo varuje izpostavljenost do sprememb trimesečnih obrestnih mer za trimesečno obdobje, ki se začne čez šest mesecev, se terminski element amortizira v obdobju od sedmega do devetega meseca.
- B6.5.36 Obračunavanje terminskega elementa terminske pogodbe v skladu s 6.5.16. členom se uporablja tudi, če je na datum, ko se terminska pogodba določi kot instrument za varovanje pred tveganjem, terminski element enak nič. V takem primeru mora podjetje pripoznati vse spremembe poštene vrednosti, ki se lahko pripišejo terminskemu elementu, v drugem vseobsegajočem donosu, čeprav je kumulativna sprememba poštene vrednosti, ki se lahko pripiše terminskemu elementu, v celotnem obdobju razmerja varovanja pred tveganjem enaka nič. Zato je, če je terminski element terminske pogodbe povezan z:
- (a) na transakciji temelječo varovano postavko, znesek v zvezi s terminskim elementom na koncu razmerja varovanja pred tveganjem, za katerega se prilagodi varovana postavka ali ki se prerazporedi v poslovni izid (glej 6.5.15.(b) in 6.5.16. člen), enak nič;
 - (b) na časovnem obdobju temelječo varovano postavko, znesek amortizacije v zvezi s terminskim elementom enak nič.
- B6.5.37 Obračunavanje terminskega elementa terminskih pogodb v skladu s 6.5.16. členom se uporablja samo v obsegu, v katerem je terminski element povezan z varovano postavko (usklajen terminski element). Terminski element terminske pogodbe je povezan z varovano postavko, če so ključni pogoji terminske pogodbe (kot so nominalni znesek, obdobje trajanja in podlaga) usklajeni z varovano postavko. Zato podjetje, če ključni pogoji terminske pogodbe in varovane postavke niso v celoti usklajeni, določi usklajeni terminski element, tj. kolikšen del terminskega elementa, vključenega v terminsko pogodbo (dejanski terminski element), je povezan z varovano postavko (in bi se zato moral obravnavati v skladu s 6.5.16. členom). Podjetje določi usklajeni terminski element na podlagi ovrednotenja terminske pogodbe, ki bi imela ključne pogoje, ki se v celoti ujemajo s ključnimi pogoji varovane postavke.
- B6.5.38 Če se dejanski terminski element in usklajeni terminski element razlikujeta, mora podjetje opredeliti znesek, ki se nabere v ločeni sestavini lastniškega kapitala, v skladu s 6.5.16. členom, kot sledi:
- (a) če je ob začetku razmerja varovanja absolutni znesek dejanskega terminskega elementa višji od absolutnega zneska usklajenega terminskega elementa, podjetje:
 - (i) opredeli znesek, ki se nabere v ločeni sestavini lastniškega kapitala, na podlagi usklajenega terminskega elementa; in
 - (ii) obračunava razlike v spremembah poštene vrednosti med dvema terminskima elementoma v poslovnem izidu;
 - (b) če je ob začetku razmerja varovanja absolutni znesek dejanskega terminskega elementa nižji od absolutnega zneska usklajenega terminskega elementa, podjetje opredeli znesek, ki se nabere v ločeni sestavini lastniškega kapitala, na podlagi nižje od kumulativnih sprememb poštene vrednosti:
 - (i) absolutnega zneska dejanskega terminskega elementa; ali
 - (ii) absolutnega zneska usklajenega terminskega elementa.

Vsak preostanek spremembe poštene vrednosti dejanskega terminskega elementa se pripozna v poslovnem izidu.

- B6.5.39 Če podjetje loči v bazičnih točkah izraženi valutni tečajni razmik od finančnega instrumenta in ga izključi iz določitve finančnega instrumenta kot instrumenta za varovanje pred tveganjem (glej 6.2.4.(b) člen), se napotki za uporabo iz B6.5.34.–B6.5.38. člena uporabljajo za takšen razmik na isti način, kot se uporabljajo za terminski element terminske pogodbe.

Varovanje skupine postavk pred tveganjem (oddelek 6.6)**Varovanje neto pozicije pred tveganjem***Izpolnjevanje pogojev za obračunavanje varovanja pred tveganjem in določitev neto pozicije*

- B6.6.1 Neto pozicija izpolnjuje pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem samo, če podjetje varuje pred tveganjem na podlagi čistih zneskov za potrebe obvladovanja tveganj. To, da podjetje varuje pred tveganji na tak način, mora biti dokazano z dejstvi (in ne samo s trditvami ali dokumentacijo). Zato podjetje ne more uporabiti obračunavanja varovanja pred tveganjem na podlagi čistih zneskov samo, da bi doseglo določen računovodski rezultat, če to ne bi odražalo njegovega pristopa k obvladovanju tveganj. Varovanje neto pozicije pred tveganjem mora biti del uveljavljene strategije za obvladovanje tveganj. Običajno bi to odobrilo ključno poslovodno (ravnateljsko) osebje, kot je opredeljeno v MRS 24.
- B6.6.2 Na primer, podjetje A, katerega funkcijska valuta je njegova lokalna valuta, ima trdno obvezo, da bo plačalo 150 000 TDE (tujih denarnih enot) za stroške oglaševanja čez devet mesecev, ter trdno obvezo, da bo prodalo končano blago za 150 000 TDE čez 15 mesecev. Podjetje A sklene izvedeni finančni instrument v tuji valuti, ki bo poravnan čez devet mesecev, v skladu s katerim prejme 100 TDE in plača 70 DE. Podjetje A nima drugih izpostavljenosti do TDE. Podjetje A ne obvladuje valutnega tveganja na podlagi čistih zneskov. Zato podjetje A ne more uporabiti obračunavanja varovanja pred tveganjem za razmerje varovanja med izvedenim finančnim instrumentom v tuji valuti in neto pozicijo v višini 100 TDE (ki jo sestavlja 150 000 TDE trdne obveze za nakup, tj. storitev oglaševanja, in 149 900 TDE (od 150 000 TDE) trdne obveze za prodajo) za obdobje devet mesecev.
- B6.6.3 Če pa bi podjetje A obvladovalo valutno tveganje na podlagi čistih zneskov in ne bi sklenilo izvedenega finančnega instrumenta v tuji valuti (ker ta povečuje njegovo izpostavljenost valutnemu tveganju in je ne zmanjšuje), bi bilo podjetje devet mesecev v naravni varovani poziciji. Običajno se ta varovana pozicija ne bi odražala v računovodskih izkazih, ker bi se transakcije pripoznale v različnih poročevalskih obdobjih v prihodnosti. Za v celoti izravnano neto pozicijo bi se lahko obračunavalo varovanje pred tveganjem samo, če so izpolnjeni pogoji iz 6.6.6. člena.
- B6.6.4 Kadar se skupina postavk, ki tvorijo neto pozicijo, določi kot pred tveganjem varovana postavka, mora podjetje kot tako določiti celotno skupino postavk, ki vsebuje postavke, ki lahko tvorijo neto pozicijo. Podjetje za varovano postavko ne sme določiti nespecifičnega abstraktnega zneska neto pozicije. Na primer, podjetje ima skupino trdnih obvez za prodajo čez devet mesecev v znesku 100 TDE in skupino trdnih obvez za nakup čez 18 mesecev v znesku 120 TDE. Podjetje ne sme določiti abstraktnega zneska neto pozicije do višine 20 TDE. Namesto tega mora določiti bruto znesek nakupov in bruto znesek prodaj, ki skupaj privedejo do pred tveganjem varovane neto pozicije. Podjetje mora določiti bruto pozicije, ki povzročijo neto pozicijo, tako da lahko izpolnjuje zahteve za obračunavanje za razmerja varovanja, ki izpolnjujejo pogoje.

Uporaba zahtev glede učinkovitosti varovanja pri varovanju neto pozicije pred tveganjem

- B6.6.5 Ko podjetje ugotavlja, ali so pri varovanju neto pozicije izpolnjene zahteve glede učinkovitosti varovanja iz 6.4.1.(c) člena, mora upoštevati spremembe vrednosti postavk v neto poziciji, ki imajo podoben učinek kot instrument za varovanje pred tveganjem skupaj s spremembo poštene vrednosti instrumenta za varovanje. Na primer, podjetje ima skupino trdnih obvez za prodajo čez devet mesecev v znesku 100 TDE in skupino trdnih obvez za nakup čez 18 mesecev v znesku 120 TDE. Podjetje se zavaruje pred valutnim tveganjem pri neto poziciji v višini 20 TDE z uporabo terminske menjalne pogodbe (za menjavo valut) za 20 TDE. Podjetje mora pri ugotavljanju, ali so izpolnjene zahteve glede učinkovitosti varovanja pred tveganjem iz 6.4.1.(c) člena, upoštevati razmerje med:
- (a) spremembo poštene vrednosti pri terminski menjalni pogodbi skupaj s spremembami vrednosti trdnih obvez za prodajo, povezanimi z valutnim tveganjem; in
 - (b) spremembami vrednosti trdnih obvez za nakup, povezanimi z valutnim tveganjem.
- B6.6.6 Podobno bi podjetje, če bi imelo v primeru iz 6.6.5. člena v celoti izravnano neto pozicijo, pri ugotavljanju, ali so izpolnjene zahteve glede učinkovitosti varovanja pred tveganjem iz 6.4.1.(c) člena, upoštevalo razmerje med spremembami vrednosti trdnih obvez za prodajo, povezanimi z valutnim tveganjem, in spremembami vrednosti trdnih obvez za nakup, povezanimi z valutnim tveganjem.

Varovanja denarnih tokov pred tveganjem, ki tvorijo neto pozicijo

B6.6.7 Kadar podjetje varuje pred tveganjem skupino postavk, ki imajo izravnalne (tj. neto) pozicije tveganja, je primernost za obračunavanje varovanja pred tveganjem odvisna od vrste varovanja. Če gre za varovanje poštene vrednosti pred tveganjem, bi lahko bila neto pozicija primerna za obravnavo kot pred tveganjem varovana postavka. Če pa gre za varovanje denarnih tokov pred tveganjem, je lahko neto pozicija primerna za obravnavo kot pred tveganjem varovana postavka samo, če gre za varovanje pred valutnim tveganjem in je pri določitvi navedene neto pozicije natančno opredeljeno poročevalsko obdobje, v katerem naj bi napovedane transakcije vplivale na poslovni izid, pa tudi njihova narava in obseg.

B6.6.8 Na primer, podjetje ima neto pozicijo, ki je sestavljena iz spodnje plasti prodaj v znesku 100 TDE in spodnje plasti nakupov v znesku 150 TDE. Tako prodaje kot nakupi so izraženi v isti tuji valuti. Da bi v zadostni meri opredelilo določitev pred tveganjem varovane neto pozicije, podjetje v prvotni dokumentaciji o razmerju varovanja določi, da se lahko prodaja izdelek A ali izdelek B, kupijo pa stroji vrste A ali stroji vrste B ter surovina A. Podjetje določi tudi obseg poslov po posameznih vrstah poslov. Podjetje evidentira, da je spodnja plast prodaj (100 TDE) sestavljena iz napovedanih prodaj v obsegu prvih 70 TDE od prodaje izdelka A in prvih 30 TDE od prodaje izdelka B. Če se za te prodajne količine pričakuje, da bodo vplivale na poslovni izid v različnih poročevalskih obdobjih, bi podjetje to vključilo v dokumentacijo, na primer, da naj bi prvih 70 TDE od prodaje izdelka A vplivalo na poslovni izid v prvem poročevalskem obdobju, prvih 30 TDE od prodaje izdelka B pa na poslovni izid v drugem poročevalskem obdobju. Podjetje evidentira tudi, da je spodnja plast nakupov (150 TDE) sestavljena iz nakupov v obsegu prvih 60 TDE za nakup strojev vrste A, prvih 40 TDE za nakup strojev vrste B in prvih 50 TDE za nakup strojev surovine A. Če se za te nakupne količine pričakuje, da bodo vplivale na poslovni izid v različnih poročevalskih obdobjih, bi podjetje vključilo v dokumentacijo razčlenitev nakupnih količin po poročevalskih obdobjih, v katerih naj bi te vplivale na poslovni izid (podobno, kot dokumentira prodajne količine). Na primer, napovedana transakcija bi bila opredeljena kot:

- (a) prvih 60 TDE za nakupe strojev vrste A, ki naj bi vplivali na poslovni izid od tretjega poročevalskega obdobja v naslednjih desetih poročevalskih obdobjih;
- (b) prvih 40 TDE za nakupe strojev vrste B, ki naj bi vplivali na poslovni izid od četrtega poročevalskega obdobja v naslednjih 20 poročevalskih obdobjih; in
- (c) prvih 50 TDE za nakupe surovine A, ki naj bi bili prejeti v tretjem poročevalskem obdobju in prodani, tj. vplivali na poslovni izid, v tistem in naslednjem poročevalskem obdobju.

Določitev narave napovedanih transakcij bi vključevala vidike, kot je vzorec amortizacije za opredmetena osnovna sredstva iste vrste, če je narava teh sredstev taka, da bi se lahko vzorec amortizacije razlikoval glede na to, kako podjetje uporablja ta sredstva. Na primer, če podjetje uporablja stroje vrste A v dveh različnih proizvodnih procesih, od katerih eden privede do amortizacije po enakomerni časovni metodi v desetih poročevalskih obdobjih, drugi pa do amortizacije po metodi proizvedenih enot, bi bila v njegovi dokumentaciji o predvidenih nakupnih količinah za stroje vrste A ta količina razčlenjena glede na to, kateri vzorec amortizacije se bo uporabljal.

B6.6.9 Pri varovanju denarnih tokov pri neto poziciji morajo zneski, določeni v skladu s 6.5.11. členom, vključevati spremembe vrednosti postavk v neto poziciji, ki imajo podoben učinek kot instrument za varovanje pred tveganjem skupaj s spremembo poštene vrednosti instrumenta za varovanje. Vendar se spremembe vrednosti postavk v neto poziciji, ki imajo podoben učinek kot instrument za varovanje pred tveganjem, pripoznajo šele, ko se pripoznajo z njimi povezane transakcije, npr. ko se napovedana prodaja pripozna kot prihodek. Na primer, podjetje ima skupino zelo verjetnih napovedanih prodaj čez devet mesecev v znesku 100 TDE in skupino zelo verjetnih napovedanih nakupov čez 18 mesecev v znesku 120 TDE. Podjetje se zavaruje pred valutnim tveganjem pri neto poziciji v višini 20 TDE z uporabo terminske menjalne pogodbe za 20 TDE. Pri ugotavljanju zneskov, ki se pripoznajo v rezervi za varovanje denarnih tokov pred tveganjem v skladu s 6.5.11.(a)–6.5.11.(b) členom, podjetje primerja:

- (a) spremembo poštene vrednosti terminske menjalne pogodbe skupaj s spremembami vrednosti zelo verjetnih napovedanih prodaj, povezanimi z valutnim tveganjem, s

- (b) spremembami vrednosti zelo verjetnih napovedanih nakupov, povezanimi z valutnim tveganjem.

Vendar podjetje pripozna samo zneske, povezane s terminsko menjalno pogodbo, dokler se zelo verjetne napovedane prodaje ne pripoznajo v računovodskih izkazih, ko se pripoznajo dobički ali izgube iz teh napovedanih transakcij (tj. sprememba vrednosti, ki se lahko pripiše spremembi deviznega tečaja med trenutkom, ko se določi razmerje varovanja, in pripoznanjem prihodkov).

- B6.6.10 Podobno bi podjetje, če je imelo navedenem primeru v celoti izravnano neto pozicijo, primerjalo spremembe vrednosti zelo verjetnih napovedanih prodaj, povezane z valutnim tveganjem, s spremembami zelo verjetnih napovedanih nakupov, povezanimi z valutnim tveganjem. Vendar se navedeni zneski pripoznajo šele, ko se povezane napovedane transakcije pripoznajo v računovodskih izkazih.

Plasti skupin postavk, določene kot pred tveganjem varovane postavke

- B6.6.11 Iz istih razlogov, kot so navedeni v B6.3.19. členu, zahteva določitev plastičnih sestavin skupin obstoječih postavk kot varovanih postavk posebno opredelitev nominalnega zneska skupine postavk, iz katere se je določila varovana plastna sestavina.
- B6.6.12 Razmerje varovanja pred tveganjem lahko vključuje plasti iz več različnih skupin postavk. Na primer, pri varovanju neto pozicije skupine sredstev in skupine obveznosti lahko razmerje varovanja pred tveganjem vsebuje kombinacijo plasti iz skupine sredstev in plasti iz skupine obveznosti.

Predstavljanje dobičkov ali izgub iz instrumentov za varovanje pred tveganjem

- B6.6.13 Če se postavke varujejo skupaj kot skupina v okviru varovanja denarnih tokov pred tveganjem, lahko vplivajo na različne vrstične postavke v poslovnem izidu in drugem vseobsegajočem donosu. Predstavljanje dobičkov ali izgub iz naslova varovanja pred tveganjem v navedenih izkazih je odvisno od skupine postavk.
- B6.6.14 Če skupina postavk nima nobenih izravnalnih pozicij tveganja (na primer skupina odhodkov v tuji valuti, ki vplivajo na različne vrstične postavke v izkazu poslovnega izida ali drugem vseobsegajočem donosu, ki se varujejo pred valutnim tveganjem), se prerazvrščeni dobički ali izgube iz instrumenta za varovanje razdelijo na vrstične postavke, na katere vplivajo varovane postavke. Ta razdelitev se opravi na sistematični in racionalni podlagi ter ne sme privedi do predstavljanja čistih dobičkov ali izgub, ki izhajajo iz enega samega instrumenta za varovanje, kot bruto zneskov.
- B6.6.15 Če ima skupina postavk izravnalne pozicije tveganja (na primer skupino prodaj in odhodkov, izraženih v tuji valuti, ki se skupaj varujejo pred valutnim tveganjem), mora podjetje izkazati dobičke ali izgube iz naslova varovanja pred tveganjem v ločeni vrstični postavki v izkazu poslovnega izida in drugem vseobsegajočem donosu. Vzemimo na primer varovanje pred valutnim tveganjem pri neto poziciji pri prodajah v tuji valuti v znesku 100 TDE in odhodkih v tuji valuti v znesku 80 TDE z uporabo terminske menjalne pogodbe v znesku 20 TDE. Dobiček ali izguba iz terminske menjalne pogodbe, ki se prerazvrsti iz rezerve za varovanje denarnih tokov pred tveganjem v poslovni izid (kadar neto pozicija vpliva na poslovni izid), se mora izkazati v vrstični postavki, ločeni od varovanih prodaj in odhodkov. Če poleg tega do prodaj pride prej kot do odhodkov, se prihodki od prodaje še vedno merijo po promptnem deviznem tečaju v skladu z MRS 21. Povezani dobiček ali izguba iz varovanja se mora izkazati v ločeni vrstični postavki, tako da poslovni izid odraža učinek varovanja neto pozicije pred tveganjem, pri čemer se izvede ustrezna prilagoditev rezerve za varovanje denarnih tokov pred tveganjem. Če pred tveganjem varovani odhodki vplivajo na poslovni izid v poznejšem obdobju, se dobiček ali izguba iz naslova varovanja, ki sta bila prej pripoznana v rezervi za varovanje denarnih tokov pred tveganjem pri prodajah, prerazvrstita v poslovni izid in predstavita kot vrstična postavka, ločena od tistih, ki vključujejo varovane odhodke, ki se merijo po promptnem deviznem tečaju v skladu z MRS 21.
- B6.6.16 Za nekatere vrste varovanja poštene vrednosti pred tveganjem primarni cilj varovanja ni izravnati spremembe poštene vrednosti varovane postavke, ampak pretvoriti denarne tokove varovane postavke. Na primer, podjetje varuje pošteno vrednost pred obrestnim tveganjem pri dolžniškem instrumentu s fiksno obrestno mero z uporabo zamenjave obrestnih mer. Cilj podjetja pri varovanju pred tveganjem je pretvoriti

denarne tokove s fiksno obrestno mero v denarne tokove z variabilno obrestno mero. Ta cilj se pri obračunavanju razmerja varovanja odraža tako, da se čiste natečene obresti iz naslova zamenjave obrestnih mer vključijo v poslovni izid. V primeru varovanja neto pozicije pred tveganjem (na primer neto pozicije pri sredstvu s fiksno obrestno mero in obveznostjo s fiksno obrestno mero) morajo biti te čiste natečene obresti izkazane v ločeni vrstični postavki v izkazu poslovnega izida in drugem vseobsegajočem donosu. S tem se prepreči, da bi se čisti dobički ali izgube posameznega instrumenta predstavljali kot izravnavaajoči bruto zneski in se pripoznali v različnih vrstičnih postavkah (na primer, s tem se prepreči predstavljanje čistih tokov od obresti pri posamezni zamenjavi obrestnih mer kot bruto prihodkov od obresti in bruto odhodkov za obresti).

DATUM ZAČETKA VELJAVNOSTI IN PREHOD (POGLAVJE 7)

Prehod (oddelek 7.2)

Finančna sredstva v posesti za trgovanje

- B7.2.1 Na datum začetka uporabe tega standarda mora podjetje določiti, ali cilj njegovega poslovnega modela za upravljanje njegovih finančnih sredstev izpolnjuje pogoj iz 4.1.2.(a) člena ali pogoj iz 4.1.2.A(a) člena oziroma ali finančno sredstvo izpolnjuje pogoje za odločitev iz 5.7.5. člena. Podjetje v ta namen ugotovi, ali finančna sredstva ustrezajo opredelitvi „v posesti za trgovanje“, kot da bi podjetje kupilo sredstva na datum začetka uporabe.

Oslabitev

- B7.2.2 Podjetje bi moralo med prehodom približno oceniti kreditno tveganje ob začetnem pripoznanju, tako da bi upoštevalo vse primerne in dokazljive informacije, ki se lahko pridobijo brez pretiranih stroškov in prizadevanj. Podjetju na datum prehoda pri ugotavljanju, ali se je kreditno tveganje od začetnega pripoznanja pomembno povečalo, ni treba intenzivno iskati informacij. Če podjetje tega ne more ugotoviti brez pretiranih stroškov ali prizadevanj, se uporablja 7.2.20. člen.
- B7.2.3 Da bi določilo popravek vrednosti za izgubo pri finančnih instrumentih, ki so bili prvič pripoznani (ali pri obvezah iz posojil ali pogodbah o finančnih poroštvih, h katerim je podjetje pristopilo kot pogodbeni stranka) pred datumom začetka uporabe, mora podjetje tako ob prehodu kot do odprave pripoznanja teh postavk upoštevati informacije, ki so relevantne za opredelitev ali približno oceno kreditnega tveganja ob začetnem pripoznanju. Da bi določilo ali približno ocenilo začetno kreditno tveganje, lahko podjetje upošteva notranje in zunanje informacije, vključno z informacijami o portfeljih, v skladu z B5.5.1.–B5.5.6. členom.
- B7.2.4 Podjetje, ki ima malo preteklih informacij, lahko uporabi informacije iz notranjih poročil in statistik (ki so bile morda pripravljene pri odločanju o trženju novega izdelka), informacije o podobnih izdelkih ali izkušnje skupine podobnih podjetij pri primerljivih finančnih instrumentih, če je relevantno.

OPREDELITVE POJMOV (PRILOGA A)

Izvedeni finančni instrumenti

- BA.1 Tipični primeri izvedenih finančnih instrumentov so standardizirane terminske pogodbe (*future*), nestandardizirane terminske pogodbe (*forward*), pogodbe o zamenjavi (*swap*) in opsijske pogodbe. Izvedeni finančni instrument običajno vsebuje določen nominalni znesek, tj. znesek valute, število delnic, število enot mase ali prostornine ali drugih enot, določenih v pogodbi. Vendar izvedeni finančni instrument ne zahteva, da bi imetnik ali izdajatelj investiral ali prejel nominalni znesek ob začetku pogodbe. Na drugi strani lahko izvedeni finančni instrument zahteva fiksno plačilo ali plačilo zneska, ki se lahko spremeni (vendar ne sorazmerno s spremembo v podlagi) kot posledica nekega prihodnjega dogodka, ki ni povezan z nominalnim zneskom. Na primer, pogodba lahko zahteva fiksno plačilo v višini 1 000 DE, če se šestmesečni LIBOR poveča za 100 bazičnih točk. Taka pogodba je izvedeni finančni instrument, čeprav nominalni znesek ni opredeljen.
- BA.2 Opredelitev izvedenega finančnega instrumenta v tem standardu vsebuje pogodbe, ki se poravnajo bruto z izročitvijo sredstva, ki je podlaga (npr. terminska pogodba za nakup dolžniškega instrumenta s fiksno obrestno mero). Podjetje ima lahko pogodbo za nakup ali prodajo nefinančnega sredstva, ki se lahko neto poravna z denarjem ali drugim finančnim instrumentom ali z menjavo finančnih instrumentov (npr.

pogodba za nakup ali prodajo blaga po fiksno določeni ceni na datum v prihodnosti). Taka pogodba spada v področje uporabe tega standarda, razen če je bila sklenjena in se še naprej poseduje z namenom izročitve nefinančnega sredstva v skladu s pričakovanimi potrebami podjetja po nakupu, prodaji ali uporabi. Vendar se ta standard uporablja za take pogodbe za pričakovane potrebe podjetja po nakupu, prodaji ali uporabi, če podjetje za pogodbo opravi določitev v skladu z 2.5. členom (glej 2.4.–2.7. člen).

- BA.3 Ena od bistvenih značilnosti izvedenega finančnega instrumenta je, da je njegova čista začetna finančna naložba manjša, kot bi bila potrebna pri drugih vrstah pogodb, pri katerih se pričakuje podoben odziv na spremembe tržnih dejavnikov. Opcijska pogodba ustreza tej opredelitvi, ker je premija manjša od finančne naložbe, ki bi bila potrebna za pridobitev finančnega instrumenta, ki je podlaga, na katero je vezana opcija. Valutna zamenjava, ki zahteva začetno zamenjavo različnih valut z enakimi poštenimi vrednostmi, ustreza opredelitvi, ker je njena čista začetna finančna naložba enaka nič.
- BA.4 Običajen nakup ali prodaja povzroči zavezo s fiksno ceno med datumom prodaje in datumom poravnave, ki ustreza opredelitvi izvedenega finančnega instrumenta. Vendar se zaradi kratkega trajanja zaveze ne pripozna kot izvedeni finančni instrument. Namesto tega ta standard določa posebno obračunavanje takšnih običajnih pogodb (glejte 3.1.2. člen in B3.1.3.–B3.1.6. člen).
- BA.5 Opredelitev izvedenega finančnega instrumenta se nanaša na nefinančne spremenljivke, ki niso specifične za eno od pogodbenih strank. Te vključujejo indeks izgub iz naslova potresov v določeni regiji ali indeks temperatur v določenem mestu. Nefinančne spremenljivke, ki so specifične za eno od pogodbenih strank, vključujejo na primer pojav ali odsotnost požara, ki poškoduje ali uniči sredstvo te pogodbene stranke. Sprememba poštene vrednosti nefinančnega sredstva je specifična za lastnika, če poštena vrednost ne odraža le sprememb v tržni ceni takšnih sredstev (finančna spremenljivka), ampak tudi stanje določenega nefinančnega sredstva v posesti (nefinančna spremenljivka). Na primer, če garancija za preostalo vrednost določenega avtomobila izpostavlja garanta tveganju sprememb v fizičnem stanju avtomobila, je sprememba navedene preostale vrednosti specifična za lastnika avtomobila.

Finančna sredstva in finančne obveznosti v posesti za trgovanje

- BA.6 Trgovanje na splošno pomeni aktivno in pogosto kupovanje in prodajo in finančni instrumenti v posesti za trgovanje se v glavnem uporabljajo z namenom ustvarjati dobiček na podlagi kratkoročnih nihanj cene ali trgovčeve marže.
- BA.7 Med finančne obveznosti v posesti za trgovanje spadajo:
- (a) izvedene obveznosti, ki se ne obračunavajo kot instrumenti za varovanje pred tveganjem;
 - (b) obveze za izročitev finančnih sredstev, ki si jih izposodi prodajalec na kratko (tj. podjetje, ki prodaja izposojena finančna sredstva, ki jih še nima v lasti);
 - (c) finančne obveznosti, ki so nastale z namenom ponovnega nakupa v kratkem roku (npr. dolžniški instrument, ki kotira na borzi, ki ga izdajatelj lahko ponovno kupi v kratkem roku, odvisno od sprememb njegove poštene vrednosti); in
 - (d) finančne obveznosti, ki so del portfelja identificiranih finančnih instrumentov, ki se upravljajo skupaj in za katere obstajajo dokazi o nedavnem kratkoročnem pobiranju dobičkov.
- BA.8 Samo dejstvo, da se obveznost uporablja za financiranje trgovalnih dejavnosti, še ne pomeni, da je finančna obveznost v posesti za trgovanje.

Priloga C

Spremembe drugih standardov

Razen če je določeno drugače, mora podjetje uporabljati spremembe iz te priloge, ko uporablja MSRP 9, izdan julija 2014. Te spremembe skupaj z dodatki vključujejo spremembe, izdane v Prilogi C k MSRP 9 leta 2009, 2010 in 2013. Spremembe v tej prilogi vključujejo tudi spremembe, uvedene s standardi, izdanimi pred MSRP 9 (2014), tudi če navedenih standardov ni bilo obvezno uporabljati, ko je bil izdan MSRP 9 (2014). Spremembe v tej prilogi zlasti vključujejo spremembe, uvedene z MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci.

MSRP 1 Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja

C1 29. člen se spremeni tako, da se glasi, kot sledi, izbrisejo se 39.B, 39.G in 39.U člen ter dodata 29.A in 39.Y člen:

29. Podjetje lahko določi prej pripoznano finančno sredstvo kot finančno sredstvo, merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, v skladu z D19.A členom. Podjetje mora razkriti pošteno vrednost tako določenih finančnih sredstev na datum določitve in njihovo razvrstitev ter knjigovodsko vrednost v prejšnjih računovodskih izkazih.

29A Podjetje lahko določi prej pripoznano finančno obveznost kot finančno obveznost, merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, v skladu z D19. členom. Podjetje mora razkriti pošteno vrednost tako določenih finančnih obveznosti na datum določitve in njihovo razvrstitev ter knjigovodsko vrednost v prejšnjih računovodskih izkazih.

39B [Izbrisano]

39G [Izbrisano]

39U [Izbrisano]

39Y Z MSRP 9 *Finančni instrumenti*, kot je bil izdan julija 2014, so bili spremenjeni 29., B1.–B6., D1., D14., D15., D19. in D20. člen, izbrisani 39.B, 39.G in 39.U člen ter dodani 29.A, B8.–B8.G, B9., D19.A–D19.C, D33., E1. in E2. člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

C2 V Prilogi B se B1.–B6. člen spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, ter dodajo naslov in B8.–B8.G člen ter naslov in B9. člen:

B1 Podjetje uporablja naslednje izjeme:

- (a) odprava pripoznanja finančnih sredstev in finančnih obveznosti (B2. in B3. člen);
- (b) obračunavanje varovanja pred tveganjem (B4.–B6. člen);
- (c) neobvladujoči deleži (B7. člen);
- (d) razvrstitev in merjenje finančnih sredstev (B8.–B8.C člen);
- (e) oslabitev finančnih sredstev (B8.D–B8.G člen);
- (f) vgrajeni izvedeni finančni instrumenti (B9. člen) in
- (g) državna posojila (B10.–B12. člen).

Odprava pripoznanja finančnih sredstev in obveznosti

B2 Razen kot dovoljuje B.3 člen, mora podjetje, ki prvič uporabi MSRP, uporabljati zahteve o odpravi pripoznanja iz MSRP 9 za naprej za transakcije, ki se izvedejo na datum prehoda na MSRP ali pozneje. Na primer, če podjetje, ki prvič uporabi MSRP, odpravi pripoznanje neizvedenih finančnih sredstev ali neizvedenih finančnih obveznosti v skladu s prejšnjimi splošno sprejetimi računovodskimi načeli zaradi transakcije, ki se je izvedla pred datumom prehoda na MSRP, ne sme pripoznati teh sredstev in obveznosti v skladu z MSRP (razen če izpolnjujejo pogoje za pripoznanje zaradi poznejše transakcije ali dogodka).

B3 Ne glede na B2. člen lahko podjetje uporablja zahteve glede odprave pripoznanja iz MSRP 9 za nazaj, od datuma, ki ga izbere podjetje, če so bile informacije, potrebne za uporabo MSRP 9 pri finančnih sredstvih in finančnih obveznostih, za katere je bilo pripoznanje odpravljeno zaradi preteklih transakcij, pridobljene v času začetnega obračunavanja teh transakcij.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem

B4 Kot zahteva MSRP 9, mora podjetje na datum prehoda na MSRP:

- (a) meriti vse izvedene finančne instrumente po pošteni vrednosti; in
- (b) odpraviti vse odložene izgube in dobičke, ki izhajajo iz izvedenih finančnih instrumentov, ki so se poročali v skladu s prejšnjimi splošno sprejetimi računovodskimi načeli, kot da bi bili sredstva ali obveznosti.

B5 Podjetje v svoj začetni izkaz finančnega položaja, pripravljen v skladu z MSRP, ne vključi razmerja varovanja pred tveganjem take vrste, ki ne izpolnjuje pogojev za obračunavanje varovanja pred tveganjem v skladu z MSRP 9 (na primer številna razmerja varovanja, pri katerih je instrument za varovanje pred tveganjem samostojna izdana opcija ali čista izdana opcija ali kadar je pred tveganjem varovana postavka neto pozicija v varovanju denarnih tokov pred tveganjem za drugo tveganje, ki ni valutno tveganje). Če pa je podjetje določilo neto pozicijo kot pred tveganjem varovano postavko v skladu s prejšnjimi splošno sprejetimi računovodskimi načeli, lahko določi posamezno postavko znotraj te neto pozicije kot varovano postavko v skladu z MSRP, če to izpolnjuje zahteve iz 6.6.1. člena MSRP 9 in če to stori najpozneje na datum prehoda na MSRP.

B6 Če je pred datumom prehoda na MSRP podjetje določilo transakcijo kot varovanje pred tveganjem, vendar varovanje ne izpolnjuje pogojev za obračunavanje varovanja pred tveganjem iz MSRP 9, mora podjetje uporabiti 6.5.6. in 6.5.7. člen MSRP 9, da preneha z obračunavanjem varovanja pred tveganjem. Transakcij, sklenjenih pred datumom prehoda na MSRP, ni mogoče označiti za nazaj kot varovanje pred tveganjem.

Razvrstitev in merjenje finančnih instrumentov

B8 Podjetje oceni, ali finančno sredstvo izpolnjuje pogoje iz 4.1.2. člena ali pogoje iz 4.1.2.A člena MSRP 9, na podlagi dejstev in okoliščin, ki obstajajo na datum prehoda na MSRP.

B8A Če je za podjetje možnost oceniti spremenjeno časovno vrednost denarnega elementa v skladu z B4.1.9.B–B4.1.9.D členom MSRP 9 na podlagi dejstev in okoliščin, ki obstajajo na datum prehoda na MSRP, neizvedljiva, mora oceniti značilnosti pogodbenih denarnih tokov finančnega sredstva na podlagi dejstev in okoliščin, ki so obstajale na datum prehoda na MSRP, brez da bi upoštevalo zahteve, povezane s spremembo časovne vrednosti denarnega elementa iz B4.1.9.B–B4.1.9.D člena MSRP 9 (v tem primeru podjetje uporablja tudi 42.R člen MSRP 7, vendar sklicevanja na „7.2.4. člen MSRP 9“ pomenijo sklicevanje na ta člen, sklicevanja na „začetno pripoznanje finančnega sredstva“ pa pomenijo „na datum prehoda na MSRP“).

B8B Če je za podjetje možnost oceniti, ali je poštena vrednost elementa predčasnega odplačila zanemarljiva v skladu z B4.1.12.(c) členom MSRP 9 na podlagi dejstev in okoliščin, ki obstajajo na datum prehoda na MSRP, neizvedljiva, mora oceniti značilnosti pogodbenih denarnih tokov finančnega sredstva na podlagi dejstev in okoliščin, ki so obstajale na datum prehoda na MSRP, brez da bi upoštevalo izjemo za elemente predčasnega odplačila iz B4.1.12. člena MSRP 9 (v tem primeru podjetje uporablja tudi 42.S člen MSRP 7, vendar sklicevanja na „7.2.5. člen MSRP 9“ pomenijo sklicevanje na ta člen, sklicevanja na „začetno pripoznanje finančnega sredstva“ pa pomenijo „na datum prehoda na MSRP“).

B8C Če je za podjetje možnost, da uporablja metodo efektivnih obresti iz MSRP 9 za nazaj, neizvedljiva (kot je opredeljeno v MRS 8), je poštena vrednost finančnega sredstva ali finančne obveznosti na datum prehoda na MSRP nova bruto knjigovodska vrednost navedenega finančnega sredstva oziroma nova odplačna vrednost navedene finančne obveznosti na datum prehoda na MSRP.

Oslabitev finančnih sredstev

B8D Podjetje mora uporabljati zahteve glede oslabitve iz oddelka 5.5 MSRP 9 za nazaj, pri čemer upošteva 7.2.15. in 7.2.18.–7.2.20. člen navedenega MSRP.

- B8E Podjetje mora na datum prehoda na MSRP s pomočjo primernih in dokazljivih informacij, ki se lahko pridobijo brez pretiranih stroškov ali prizadevanj, določiti kreditno tveganje na datum začetnega pripoznanja finančnih instrumentov (oziroma, za obveze iz posojil in pogodbe o finančnem poroštvi, na datum, ko je podjetje pristopilo k nepreklicni zavezi v skladu s 5.5.6. členom MSRP 9) in ga primerjati s kreditnim tveganjem na datum prehoda na MSRP (glej tudi B7.2.2.–B7.2.3. člen MSRP 9).
- B8F Pri določanju, ali je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, lahko podjetje uporabi:
- (a) zahteve iz 5.5.10. in B5.5.27.–B5.5.29. člena MSRP 9; in
 - (b) ovrgljivo predpostavko iz 5.5.11. člena MSRP 9 za pogodbeni plačila, ki so prekoračila rok zapadlosti za več kot 30 dni, če namerava podjetje uporabiti zahteve glede oslabitve tako, da opredeli znatna povečanja kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja za navedene finančne instrumente na podlagi informacij glede prekoračenih rokov zapadlosti.
- B8G Če bi na datum prehoda na MSRP določitev, ali je prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja finančnega instrumenta, zahtevala pretirane stroške ali prizadevanja, mora podjetje pripoznati popravek vrednosti za izgubo v znesku, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja, na vsak datum poročanja, dokler se ne odpravi pripoznanje za finančni instrument (razen če ima navedeni finančni instrument na datum poročanja nizko kreditno tveganje; v tem primeru se uporabi B8.E(a) člen).

Vgrajeni izvedeni finančni instrumenti

- B9 Podjetje, ki prvič uporablja MSRP, mora oceniti, ali je treba vgrajeni izvedeni finančni instrument ločiti od gostiteljske pogodbe in obračunati kot izvedeni finančni instrument na podlagi pogojev, ki so obstajali na datum, ko je podjetje prvič pristopilo k pogodbi, ali na datum, ko se zahteva ponovna ocenitev v skladu z B4.3.11. členom MSRP 9, odvisno od tega, kateri datum je poznejši.
- C3 V Prilogi D se D1., D14., D15., D19. in D20. člen ter naslov nad D19. členom spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, in dodajo se D19.A–D19.C člen ter za D32. členom naslov in D33. člen.
- D1 Podjetje se lahko odloči za uporabo enega ali več od naslednjih izvzetij:
- (a) ...
 - (j) določitev predhodno pripoznanih finančnih instrumentov (D19.–D19.C člen);
 - (k) ...
 - (r) skupni aranžmaji (D31. člen);
 - (s) stroški odstranjevanja v proizvodni fazi dnevnega kopa (D32. člen); in
 - (t) določitev pogodb za nakup ali prodajo nefinančnih sredstev (D33. člen).
- Podjetje ne sme uporabljati teh izvzetij po analogiji pri drugih postavkah.
- D14 Kadar podjetje pripravlja ločene računovodske izkaze, MRS 27 zahteva, da obračunava svoje naložbe v odvisna podjetja, skupne podvige in pridružena podjetja:
- (a) po nabavni vrednosti ali
 - (b) v skladu z MSRP 9.

D15 Če podjetje, ki prvič uporabi MSRP, meri takšno naložbo po nabavni vrednosti v skladu z MRS 27, jo mora izmeriti po eni od naslednjih vrednosti v ločenem začetnem izkazu finančnega položaja po MSRP:

- (a) nabavni vrednosti, določeni v skladu z MRS 27, ali
- (b) predpostavljene vrednosti. Predpostavljena vrednost takšne naložbe je njena:
 - (i) poštena vrednost na datum prehoda podjetja na MSRP v ločenih računovodskih izkazih ali
 - (ii) knjigovodska vrednost po prejšnjih splošno sprejetih računovodskih načelih na navedeni datum.

Podjetje, ki prvič uporablja MSRP, lahko za merjenje svoje naložbe v posamezno odvisno podjetje, skupni podvig ali pridruženo podjetje, za katero izbere, da jo bo meril po predpostavljene vrednosti, izbere (i) ali (ii) zgoraj.

Določitev predhodno pripoznanih finančnih instrumentov

D19 MSRP 9 dovoljuje, da se finančna obveznost (če izpolnjuje določena merila) določi kot finančna obveznost, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Kljub tej zahtevi lahko podjetje na datum prehoda na MSRP določi katero koli finančno obveznost kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če obveznost na ta datum izpolnjuje merila iz 4.2.2. člena MSRP 9.

D19A Podjetje lahko določi finančno sredstvo kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v skladu s 4.1.5. členom MSRP 9 na podlagi dejstev in okoliščin, ki obstajajo na datum prehoda na MSRP.

D19B Podjetje lahko določi naložbo v kapitalski instrument kot merjeno po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 5.7.5. členom MSRP 9 na podlagi dejstev in okoliščin, ki obstajajo na datum prehoda na MSRP.

D19C Za finančno obveznost, ki je določena kot finančna obveznost, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, mora podjetje določiti, ali bi obravnava iz 5.7.7. člena MSRP 9 privedla do računovodske neskladnosti v poslovnem izidu, na podlagi dejstev in okoliščin, ki obstajajo na datum prehoda na MSRP.

Merjenje poštene vrednosti finančnih sredstev ali finančnih obveznosti ob začetnem pripoznanju

D20 Kljub zahtevam iz 7. in 9. člena lahko podjetje uporablja zahteve iz B5.1.2.A(b) člena MSRP 9 za naprej za transakcije, sklenjene na datum prehoda na MSRP ali po njem.

Določitev pogodb za nakup ali prodajo nefinančnih sredstev

D33 V skladu z MSRP 9 se lahko nekatere pogodbe za nakup ali prodajo nefinančnih sredstev ob začetku določijo kot merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida (glej 2.5. člen MSRP 9). Kljub tej zahtevi sme podjetje na datum prehoda na MSRP za pogodbe, ki že obstajajo na navedeni datum, določiti, da se merijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, vendar samo, če na navedeni datum izpolnjujejo zahteve iz 2.5. člena MSRP 9 in podjetje tako določitev izvede za vse podobne pogodbe.

C4 V Prilogi E se dodajo naslov ter E1. in E2. člen.

Izvzetje iz zahteve po preračunu primerjalnih informacij za MSRP 9

E1 Če se prvo poročevalsko obdobje podjetja začne pred 1. januarjem 2019 in podjetje uporablja končno različico MSRP 9 (izdano leta 2014), primerjalnim informacijam v prvih računovodskih izkazih podjetja, pripravljenih po MSRP, ni treba izpolnjevati zahtev MSRP 7 *Finančni instrumenti: razkritja* ali končne različice MSRP 9 (izdane leta 2014), v obsegu, v katerem so razkritja, ki se zahtevajo z MSRP 7, povezana s postavkami iz področja uporabe MSRP 9. Za taka podjetja sklicevanja na „datum prehoda na MSRP“ pomenijo, samo v primeru MSRP 7 in MSRP 9 (2014), začetek prvega poročevalskega obdobja po MSRP.

E2 Podjetje, ki se odloči, da bo v prvem letu prehoda predstavilo primerjalne informacije, ki niso v skladu z MSRP 7 in končno različico MSRP 9 (izdano leta 2014), mora:

- (a) namesto zahtev MSRP 9 za primerjalne informacije o postavkah, ki spadajo v področje uporabe MSRP 9, uporabljati zahteve iz prejšnjih splošno sprejetih računovodskih načel;
- (b) razkriti to dejstvo, skupaj s podlago za pripravo teh informacij;
- (c) obravnavati vsako prilagoditev med izkazom finančnega položaja na datum poročanja primerjalnega obdobja (tj. izkaz finančnega položaja, ki vključuje primerjalne informacije po prejšnjih splošno sprejetih računovodskih načelih) in izkazom finančnega položaja na začetku prvega obdobja poročanja po MSRP (tj. prvega obdobja, ki vključuje informacije, ki izpolnjujejo zahteve MSRP 7 in končne različice MSRP 9 (izdane 2014)), kot da izhaja iz spremembe v računovodski usmeritvi, in zagotoviti razkritja, ki jih zahtevajo 28.(a)–(e) in (f)(i) člen MRS 8. 28. (f)(i) člen se uporablja samo za zneske, predstavljene v izkazu finančnega položaja na datum poročanja primerjalnega obdobja;
- (d) uporabiti 17.(c) člen MRS 1, da zagotovi dodatna razkritja, če skladnost s specifičnimi zahtevami v MSRP ne zadostuje, da bi uporabniki razumeli učinek posameznih transakcij, drugih dogodkov in določenih razmer na finančni položaj in finančne rezultate podjetja.

MSRP 2 *Plačila z delnicami*

C5 6. člen se spremeni, da se glasi, kot sledi, in doda se 63.C člen.

6. Ta MSRP se ne uporablja za plačila z delnicami, na podlagi katerih podjetje prejme blago ali storitve v skladu s pogodbo, ki spada v področje uporabe 8.–10. člena MRS 32 *Finančni instrumenti: predstavljanje* (kot je bil popravljen leta 2003) [opomba izpuščena] ali 2.4.–2.7. člena MSRP 9 *Finančni instrumenti*.

63C Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, je bil spremenjen 6. člen. Podjetje mora uporabljati navedeno spremembo, kadar uporablja MSRP 9.

MSRP 3 *Poslovne združitve*

C6 16., 42., 53., 56. in 58. člen se spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, izbrišejo se 64.A, 64.D in 64.H člen ter doda 64.L člen.

16. V nekaterih okoliščinah MSRP določajo drugačno obračunavanje, odvisno od tega, kako podjetje razvrsti ali določi neko sredstvo ali obveznost. Primeri razvrstitev ali določitev, ki jih mora prevzemnik narediti na podlagi relevantnih pogojev, kot obstajajo na datum prevzema, med drugim vključujejo:

- (a) razvrstitev nekaterih finančnih sredstev in obveznosti kot merjenih po poštenu vrednosti prek poslovnega izida ali po odplačni vrednosti ali kot finančno sredstvo, merjeno po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu z MSRP 9 *Finančni instrumenti*;
- (b) določitev izvedenega finančnega instrumenta kot instrumenta za varovanje pred tveganjem v skladu z MSRP 9; in
- (c) oceno, ali je treba vgrajeni izvedeni finančni instrument ločiti od gostiteljske pogodbe v skladu z MSRP 9 (kar je stvar „razvrstitve“, kot ta MSRP uporablja ta izraz).

42. V poslovni združitvi, izvedeni v več stopnjah, mora prevzemnik ponovno izmeriti pošteno vrednost prejšnjega deleža v lastniškem kapitalu prevzetega podjetja na datum prevzema in morebitni nastali dobiček ali izgubo pripoznati v poslovnem izidu ali drugem vseobsegajočem donosu, kakor je ustrezno. Prevzemnik je v prejšnjih poročevalskih obdobjih morda pripoznaval spremembe vrednosti svojega deleža v lastniškem kapitalu prevzetega podjetja v drugem vseobsegajočem donosu. Če je tako, je treba znesek, ki je bil pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, pripoznati na isti podlagi, kot če bi prevzemnik neposredno odtujil prejšnji prevzemnikov delež v lastniškem kapitalu.

53. Stroški v zvezi s prevzemom so stroški, ki jih ima prevzemnik pri poslovni združitvi. Ti stroški vključujejo provizijo za posrednika pri poslu (najditelja posla); honorarje za svetovalne, pravne, računovodske storitve, storitve vrednotenja ter druge strokovne ali svetovalne storitve; splošne upravne stroške, vključno s stroški za vzdrževanje notranjega oddelka za prevzeme; ter stroške registracije in izdaje dolžniških in lastniških vrednostnih papirjev. Prevzemnik mora stroške v zvezi s prevzemom obračunati kot odhodke v obdobjih, ko stroški nastanejo in so storitve prejete, pri čemer obstaja ena izjema. Stroški izdaje dolžniških ali lastniških vrednostnih papirjev se morajo pripoznati v skladu z MRS 32 in MSRP 9.
56. Po začetnem pripoznanju in dokler obveznost ni poravnana, stornirana ali zastarana, mora prevzemnik meriti pogojno obveznost, pripoznano v poslovni združitvi, po višjem od naslednjih zneskov:
- (a) znesku, ki bi se pripoznal v skladu z MRS 37, ali
 - (b) prvotno pripoznanem znesku, od katerega se po potrebi odšteje kumulativni znesek prihodkov, pripoznanih v skladu z načeli MSRP 15 *Prihodki iz pogodb s kupci*.

Ta zahteva ne velja za pogodbe, ki se obračunavajo v skladu z MSRP 9.

58. Nekatere spremembe pošteno vrednosti pogojnega nadomestila, ki ga prevzemnik pripozna po datumu prevzema, so lahko posledica dodatnih informacij o dejstvih in okoliščinah, ki so obstajale na datum prevzema, ki jih je prevzemnik dobil po navedenem datumu. Take spremembe so prilagoditve obdobja merjenja v skladu s 45.–49. členom. Vendar pa spremembe, ki so posledica dogodkov po datumu prevzema, kot so doseganje ciljnega dobička, doseganje določene cene delnice ali doseganje mejnika v projektu raziskav in razvoja, niso prilagoditve obdobja merjenja. Prevzemnik mora obračunavati spremembe pošteno vrednosti pogojnega nadomestila, ki niso prilagoditve obdobja merjenja, na naslednji način:

- (a) ...

Drugo pogojno nadomestilo, ki:

- (i) spada v področje uporabe MSRP 9, je treba meriti po pošteni vrednosti na vsak datum poročanja, spremembe pošteno vrednosti pa je treba pripoznati v poslovnem izidu v skladu z MSRP 9;
- (ii) ne spada v področje uporabe MSRP 9, je treba meriti po pošteni vrednosti na vsak datum poročanja, spremembe pošteno vrednosti pa je treba pripoznati v poslovnem izidu.

64A [Izbrisano]

64D [Izbrisano]

64H [Izbrisano]

- 64L Z MSRP 9, kakor je bil izdan julija 2014, so bili spremenjeni 16., 42., 53., 56., 58. in B41. člen ter izbrisani 64.A, 64.D in 64.H člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

C7 V Prilogi B se spremeni B41. člen, tako da se glasi:

- B41 Prevzemnik ne sme pripoznati ločenega popravka vrednosti z datumom prevzema za sredstva, pridobljena v poslovni združitvi, ki se na datum prevzema merijo po pošteni vrednosti, ker so učinki negotovosti glede prihodnjih denarnih tokov vključeni v merjenje pošteno vrednosti. Na primer, ker ta MSRP zahteva, da prevzemnik pri obračunavanju poslovne združitve meri prevzete terjatve, vključno s posojili, po poštenih vrednostih na datum prevzema, prevzemnik ne pripozna ločenega popravka vrednosti za pogodbene denarne tokove, ki se na ta datum štejejo za neizterljive, ali popravka vrednosti za pričakovane kreditne izgube.

MSRP 4 Zavarovalne pogodbe

C8 [Ne velja za zahteve.]

C9 3., 4., 7., 8., 12., 34., 35. in 45. člen se spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, izbrisejo se 41.C, 41.D in 41.F člen ter doda 41.H člen:

3. Ta MSRP ne obravnava drugih vidikov obračunavanja zavarovateljev, kot so obračunavanje finančnih sredstev v posesti zavarovateljev in finančnih obveznosti, ki jih izdajo zavarovatelji (glej MRS 32 *Finančni instrumenti: predstavljanje*, MSRP 7 in MSRP 9 *Finančni instrumenti*), razen v prehodnih določbah v 45. členu.

4. Podjetje tega MSRP ne uporablja za:

(a) ...

(d) pogodbe o finančnem poroštvi, razen če je izdajatelj predhodno izrecno navedel, da take pogodbe obravnava kot zavarovalne pogodbe, in je uporabil obračunavanje, ki se uporablja za zavarovalne pogodbe; v tem primeru se lahko izdajatelj odloči, da bo za take pogodbe o finančnem poroštvi uporabljal MRS 32, MSRP 7 in MSRP 9 ali ta MSRP. Izdajatelj lahko sprejme to odločitev za vsako pogodbo posebej, odločitev za posamezno pogodbo pa je nepreklicna;

(e) ...

7. MSRP 9 od podjetja zahteva, da ločuje nekatere vgrajene izpeljane finančne instrumente od njihove gostiteljske pogodbe, jih meri po *pošteni vrednosti* in vključi spremembe njihove poštene vrednosti v poslovni izid. MSRP 9 se uporablja za izpeljane finančne instrumente, ki so vgrajeni v zavarovalno pogodbo, razen v primerih, ko je tak vgrajeni izpeljani finančni instrument sam po sebi zavarovalna pogodba.

8. Kot izjema od zahtev iz MSRP 9 zavarovatelju ni treba ločiti in meriti po pošteni vrednosti opcije imetnika police, da predčasno prekine zavarovalno pogodbo v zameno za fiksen znesek (ali znesek, ki temelji na fiksnem znesku in obrestni meri), tudi kadar se izvršilna cena razlikuje od knjigovodske vrednosti gostiteljeve *zavarovalne obveznosti*. Zahteve iz MSRP 9 pa se uporabljajo za prodajno opcijo ali odkupno opcijo z denarnim izplačilom, vgrajeno v zavarovalno pogodbo, če se odkupna vrednost spreminja glede na spremembe finančne spremenljivke (npr. cene ali indeksa lastniških vrednostnih papirjev ali blaga) oz. nefinančno spremenljivko, ki ni specifična za pogodbeno stranko. Poleg tega se navedene zahteve uporabljajo tudi v primeru, ko sprememba takšne spremenljivke sproži zmožnost imetnika, da izvrši prodajno opcijo ali odkupno opcijo z denarnim izplačilom (na primer prodajna opcija, ki se lahko izvrši, ko borzni indeks doseže določeno raven).

12. Pri razstavljanju pogodbe na sestavine mora zavarovatelj:

(a) uporabiti ta MSRP za sestavino zavarovalne pogodbe;

(b) uporabiti MSRP 9 za sestavino vloge.

34. Nekatere zavarovalne pogodbe vsebujejo možnost diskrecijske udeležbe kot tudi *zajamčeno sestavino*. Izdajatelj takšne pogodbe:

(a) ...

(d) mora, če pogodba vsebuje vgrajeni izpeljani finančni instrument, ki spada v področje uporabe MSRP 9, za tak instrument uporabljati MSRP 9;

(e) ...

Možnost diskrecijske udeležbe v finančnih instrumentih

35. Zahteve iz 34. člena veljajo tudi za finančni instrument, ki vključuje možnost diskrecijske udeležbe. Poleg tega:

(a) če izdajatelj razvrsti celotno možnost diskrecijske udeležbe kot obveznost, mora uporabiti preizkus ustreznosti obveznosti iz 15.–19. člena za celotno pogodbo (tj. tako za zajamčeno sestavino kot tudi za možnost diskrecijske udeležbe). Izdajatelju ni treba opredeliti zneska, ki bi bil rezultat uporabe MSRP 9 za zajamčeno sestavino;

- (b) če izdajatelj del možnosti ali celotno možnost razvrsti kot ločeno sestavino lastniškega kapitala, obveznost, pripoznana za celotno pogodbo, ne sme biti manjša od zneska, ki bi bil rezultat uporabe MSRP 9 za zjamčeno sestavino. Ta znesek mora vključevati notranjo vrednost opcije za predčasno prekinitvev (odkup) pogodbe, ni pa nujno, da vključuje časovno vrednost, če 9. člen takšno opcijo izvzema iz merjenja po pošteni vrednosti. Izdajatelju ni treba razkriti zneska, ki bi bil rezultat uporabe MSRP 9 za zjamčeno sestavino, prav tako pa mu tega zneska ni treba ločeno prikazati. Poleg tega izdajatelju ni treba določiti tega zneska, če je celotna pripoznana obveznost očitno večja.

(c) ...

41C [Izbrisano]

41D [Izbrisano]

41F [Izbrisano]

41H Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, so bili spremenjeni 3., 4., 7., 8., 12., 34., 35., 45. člen, Priloga A in B18.–B20. člen ter izbrisani 41.C, 41.D in 41.F člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

45. Ne glede na 4.4.1. člen MSRP 9 lahko zavarovatelj (ni pa mu treba), če spremeni računovodske usmeritve za zavarovalne obveznosti, prerazporedi nekatera ali vsa finančna sredstva, tako da se merijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Takšna prerazporeditev je dovoljena, če zavarovatelj spremeni računovodske usmeritve takrat, ko prvič uporabi ta MSRP, in če naknadno spremeni usmeritev, kot je dovoljeno v skladu z 22. členom. Prerazporeditev je sprememba v računovodski usmeritvi, zato se uporablja MRS 8.

C10 V Prilogi A se opredelitev izraza „sestavina vloge“ spremeni tako, da se glasi:

Sestavina vloge Sestavina pogodbe, ki se ne obračunava kot izvedeni finančni instrument v skladu z MSRP 9, in bi spadala v področje uporabe MSRP 9, če bi bila ločen instrument.

C11 V Prilogi B se spremenijo B18.–B20. člen, tako da se glasijo:

B18 V nadaljevanju so navedeni primeri pogodb, ki štejejo za zavarovalne pogodbe, če je preneseno zavarovalno tveganje pomembno:

(a) ...

(g) kreditno zavarovanje, ki zagotavlja določena plačila, s katerimi se imetniku povrne izguba, nastala zaradi tega, ker določen dolжник ni izvedel plačila ob njegovi zapadlosti v skladu s prvotnimi ali spremenjenimi pogoji dolžniškega instrumenta. Takšne pogodbe imajo lahko različne pravne oblike, kot so na primer poroštva, nekatere vrste akreditivov, pogodbe o kreditnih izvedenih produktih ali zavarovalne pogodbe. Vendar pa te pogodbe kljub temu, da ustrezajo opredelitvi zavarovalne pogodbe, ustrezajo tudi opredelitvi pogodbe o finančnem poroštvu v MSRP 9 in spadajo v področje uporabe MRS 32 [opomba izpuščena] in MSRP 9, in ne tega MSRP (glej 4.(d) člen). Če pa je izdajatelj pogodbe o finančnem poroštvu predhodno izrecno navedel, da take pogodbe obravnava kot zavarovalne pogodbe in da je uporabil obračunavanje, ki se uporablja za zavarovalne pogodbe, se lahko odloči, da bo za take pogodbe o finančnem poroštvu uporabljal MRS 32 [opomba izpuščena] in MSRP 9 ali ta standard.

(h) ...

B19 V nadaljevanju so predstavljeni primeri pogodb, ki niso zavarovalne pogodbe:

(a) ...

(e) izvedeni finančni instrumenti, ki eno od pogodbenih strank izpostavljajo finančnemu tveganju, ne pa tudi zavarovalnemu tveganju, saj od te stranke zahtevajo izvršitev plačila izključno na osnovi spremembe ene ali več določenih obrestnih mer, cene finančnega instrumenta, cene blaga, deviznega tečaja, indeksa cen ali tečajev, bonitetne ocene ali kreditnega indeksa oz. druge spremenljivke, če v primeru nefinančne spremenljivke taka spremenljivka ni specifična za eno od pogodbenih strank (glej MSRP 9);

- (f) s kreditom povezano poroštvo (ali akreditiv, pogodba o kreditnih izvedenih produktih ali kreditna zavarovalna pogodba), ki zahteva plačilo tudi v primeru, ko imetnik police ni utrpel škode zaradi dolžnikovega nepravočasnega plačila (glej MSRP 9);

- (g) ...

B20 Če pogodbe, opisane v B19. členu, ustvarijo finančna sredstva ali finančne obveznosti, spadajo v področje uporabe MSRP 9. To med drugim pomeni, da pogodbene stranke uporabljajo tako imenovano obračunavanje vlog, ki vključuje naslednje:

- (a) ...

MSRP 5 *Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje*

C12 5. člen se spremeni tako, da se glasi, kot sledi, izbrisejo se 44.F in 44.J člen ter doda 44.K člen:

5. Določbe o merjenju iz tega MSRP [opomba izpuščena] se ne uporabljajo za naslednja sredstva, ki jih zajemajo navedeni MSRP, niti za posamezna sredstva niti, kadar so del skupine za odtujitev:

- (a) ...

- (c) finančna sredstva, ki spadajo v področje uporabe MSRP 9 *Finančni instrumenti*;

- (d) ...

44F [Izbrisan]

44J [Izbrisan]

44K Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, je bil spremenjen 5. člen ter izbrisana 44.F in 44.J člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

MSRP 7 *Finančni instrumenti: razkritja*

C13 2.–5., 8.–11., 14., 20., 28.–30., 36. in 42.C–42.E člen se spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, 12., 12.A, 16., 22.–24, 37., 44.E, 44.F in 44.H–44.J, 44.N, 44.S–44.W, 44.Y člen se izbrisejo in doda se več naslovov ter 5.A, 10.A, 11.A, 11.B, 12.B–12.D, 16.A, 20.A, 21.A–21.D, 22.A–22.C, 23.A–23.F, 24.A–24.G, 35.A–35.N, 42.I–42.S, 44.Z in 44.ZA člen.

2. Načela v tem MSRP dopolnjujejo načela za pripoznavanje, merjenje in predstavljanje finančnih sredstev in finančnih obveznosti v MRS 32 *Finančni instrumenti: predstavljanje* in MSRP 9 *Finančni instrumenti*.

PODROČJE UPORABE

3. Ta MSRP morajo uporabljati vsa podjetja za vse vrste finančnih instrumentov, razen za:

- (a) deleže v odvisnih podjetjih, pridruženih podjetjih ali skupnih podvigih, ki se obračunavajo v skladu z MSRP 10 *Konsolidirani računovodski izkazi*, MRS 27 *Ločeni računovodski izkazi* ali MRS 28 *Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige*. Vendar MSRP 10, MRS 27 ali MRS 28 v nekaterih primerih od podjetja zahtevajo ali mu dopuščajo obračunavanje deleža v odvisnem podjetju, pridruženem podjetju ali skupnem podvigu z uporabo MSRP 9; v teh primerih podjetja uporabljajo zahteve iz tega MSRP. Podjetja ta MSRP prav tako uporabljajo za vse izvedene finančne instrumente, povezane z deleži v odvisnih podjetjih, pridruženih podjetjih ali skupnih podvigih, razen če izvedeni finančni instrument ustreza opredelitvi kapitalskega instrumenta iz MRS 32;

- (b) ...

- (d) zavarovalne pogodbe, kot so opredeljene v MSRP 4 *Zavarovalne pogodbe*. Vendar se ta MSRP uporablja tudi za izvedene finančne instrumente, vgrajene v zavarovalne pogodbe, če MSRP 9 od podjetja zahteva, da jih obračunava ločeno. Poleg tega mora izdajatelj uporabljati ta MSRP za pogodbe o finančnem poročstvu, če uporablja MSRP 9 pri pripoznavanju in merjenju pogodb, če pa se v skladu s 4.(d) členom MSRP 4 odloči za uporabo MSRP 4 pri pripoznavanju in merjenju pogodb, pa mora uporabljati MSRP 4;
 - (e) finančne instrumente, pogodbe in obveze v okviru plačil z delnicami, za katere se uporablja MSRP 2 *Plačilo z delnicami*, vendar pa se ta MSRP uporablja za pogodbe, ki spadajo v področje uporabe MSRP 9;
 - (f) ...
4. Ta MSRP se uporablja za pripoznane in nepripoznane finančne instrumente. Pripoznani finančni instrumenti vključujejo finančna sredstva in finančne obveznosti, ki spadajo v področje uporabe MSRP 9. Nepripoznani finančni instrumenti vključujejo nekatere finančne instrumente, ki sicer ne spadajo v področje uporabe MSRP 9, vendar spadajo v področje uporabe tega MSRP.
5. Ta MSRP se uporablja za pogodbe za nakup ali prodajo nefinančnih sredstev, ki spadajo v področje uporabe MSRP 9.
- 5A Zahteve glede razkrivanja kreditnega tveganja iz 35.A–35.N člena se uporabljajo za tiste pravice, za katere MSRP 15 *Prihodki z pogodb s kupci* določa, da se obračunavajo v skladu z MSRP 9 za namene pripoznavanja dobičkov in izgub zaradi oslabitve. Vsa sklicevanja na finančna sredstva ali finančne instrumente v teh členih vključujejo navedene pravice, razen če je določeno drugače.
8. Knjigovodske vrednosti vsake od spodaj navedenih kategorij, kakor so določene v MSRP 9, se razkrijejo bodisi v izkazu finančnega položaja bodisi v pojasnilih:
- (a) finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, pri čemer se ločeno izkazujejo (i) tista, ki se kot taka določijo ob začetnem pripoznanju ali pozneje v skladu s 6.7.1. členom MSRP 9, in (ii) tista, ki se morajo obvezno meriti po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v skladu z MSRP 9;
 - (b)–(d) [izbrisano]
 - (e) finančne obveznosti, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, pri čemer se ločeno izkazujejo (i) tiste, ki se kot take določijo ob začetnem pripoznanju ali pozneje v skladu s 6.7.1. členom MSRP 9, in (ii) tiste, ki ustrezajo opredelitvi „v posesti za trgovanje“ iz MSRP 9;
 - (f) finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti;
 - (g) finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti;
 - (h) finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, pri čemer se ločeno izkazujejo (i) finančna sredstva, ki se merijo po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom MSRP 9, in (ii) naložbe v kapitalske instrumente, ki se kot take določijo ob začetnem pripoznanju v skladu s 5.7.5. členom MSRP 9.

Finančna sredstva ali finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

9. Če je podjetje finančno sredstvo (ali skupino finančnih sredstev), ki bi se sicer merilo po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa ali po odplačni vrednosti, določilo kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, mora razkriti:
- (a) največjo izpostavljenost finančnega sredstva (ali skupine finančnih sredstev) kreditnemu tveganju (glej 36.(a) člen) na koncu poročevalskega obdobja;

- (b) znesek, za katerega morebitni povezani kreditni izvedeni finančni instrumenti ali podobni instrumenti zmanjšujejo navedeno največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju (glej 36.(b) člen);
 - (c) znesek spremembe, v obravnavanem obdobju in kumulativno, poštene vrednosti finančnega sredstva (ali skupine finančnih sredstev), ki ga je mogoče pripisati spremembam kreditnega tveganja finančnega sredstva, določen bodisi:
 - (i) ...
 - (d) znesek spremembe poštene vrednosti morebitnih povezanih kreditnih izvedenih finančnih instrumentov ali podobnih instrumentov, do katere je prišlo v obravnavanem obdobju in kumulativno od takrat, ko je bilo finančno sredstvo določeno kot tako.
10. Če je podjetje določilo finančno obveznost kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v skladu s 4.2.2. členom MSRP 9 in mora izkazati učinke sprememb kreditnega tveganja navedene obveznosti v drugem vseobsegajočem donosu (glej 5.7.7. člen MSRP 9), razkrije:
- (a) kumulativni znesek spremembe poštene vrednosti finančne obveznosti, ki ga je mogoče pripisati spremembam kreditnega tveganja navedene obveznosti (glej B5.7.13.–B5.7.20. člen MSRP 9 za navodila glede ugotavljanja učinkov sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti);
 - (b) razliko med knjigovodsko vrednostjo finančne obveznosti in zneskom, ki bi ga moralo podjetje ob zapadlosti po pogodbi plačati imetniku obveze;
 - (c) vse prenose kumulativnega dobička ali izgube znotraj lastniškega kapitala v obdobju, vključno z razlogi za take prenose;
 - (d) če se v obravnavanem obdobju odpravi priznanje za obveznost, (po potrebi) znesek, izkazan v drugem vseobsegajočem donosu, ki je bil realiziran ob odpravi priznanja.
- 10A. Če je podjetje določilo finančno obveznost kot merjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v skladu s 4.2.2. členom MSRP 9 in mora izkazati vse spremembe poštene vrednosti navedene obveznosti (vključno z učinki sprememb kreditnega tveganja pri obveznosti) v poslovnem izidu (glej 5.7.7. in 5.7.8. člen MSRP 9), razkrije:
- (a) znesek spremembe, v obravnavanem obdobju in kumulativno, poštene vrednosti finančne obveznosti, ki ga je mogoče pripisati spremembam kreditnega tveganja navedene obveznosti (glej B5.7.13.–B5.7.20. člen MSRP 9 za navodila glede ugotavljanja učinkov sprememb kreditnega tveganja obveznosti); in
 - (b) razliko med knjigovodsko vrednostjo finančne obveznosti in zneskom, ki bi ga moralo podjetje ob zapadlosti po pogodbi plačati imetniku obveze.
11. Podjetje mora razkriti tudi:
- (a) podroben opis metod, uporabljenih za zagotavljanje izpolnjevanja zahtev iz 9.(c), 10.(a) in 10.A(a) ter 5.7.7.(a) člena MSRP 9, vključno z obrazložitvijo, zakaj je metoda primerna;
 - (b) če podjetje meni, da razkritje, ki ga je podalo v izkazu finančnega položaja ali v pojasnilih, da bi izpolnilo zahteve iz 9.(c), 10.(a) ali 10.A(a) ali 5.7.7.(a) člena MSRP 9, ne odseva natančno sprememb poštene vrednosti finančnega sredstva ali finančne obveznosti, ki jih je mogoče pripisati spremembam kreditnega tveganja, razloge za tako ugotovitev in dejavnike, za katere meni, da so relevantni;

- (c) podroben opis metodologije ali metodologij, ki se uporabljajo za ugotavljanje, ali bi izkazovanje učinkov sprememb kreditnega tveganja obveznosti v drugem vseobsegajočem donosu povzročilo ali povečalo računovodsko neskladnost v poslovnem izidu (glej 5.7.7. in 5.7.8. člen MSRP 9). Če mora podjetje izkazati učinke sprememb kreditnega tveganja obveznosti v poslovnem izidu (glej 5.7.8. člen MSRP 9), mora razkritje vsebovati podroben opis ekonomskega razmerja, opisanega v B5.7.6. členu MSRP 9.

Naložbe v kapitalske instrumente, določene kot merjene po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa

- 11A Če je podjetje za naložbe v kapitalske instrumente določilo, da se merijo po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, kot je dovoljeno s 5.7.5. členom MSRP 9, mora razkriti:
- (a) katere naložbe v kapitalske instrumente so bile določene kot merjene po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa;
 - (b) razloge za uporabo tega alternativnega predstavljanja;
 - (c) pošteno vrednost vsake take naložbe na koncu poročevalskega obdobja;
 - (d) dividende, pripoznane v obdobju, pri čemer se ločeno prikažejo dividende, povezane z naložbami, za katere se je v poročevalskem obdobju odpravilo pripoznanje, in dividende, povezane z naložbami v posesti ob koncu poročevalskega obdobja;
 - (e) vse prenose kumulativnega dobička ali izgube znotraj lastniškega kapitala v obdobju, vključno z razlogi za take prenose.
- 11B Če je podjetje v poročevalskem obdobju odpravilo pripoznanje naložb v kapitalske instrumente, merjenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, mora razkriti:
- (a) razloge za odtujitev naložb;
 - (b) pošteno vrednost naložb na datum odprave pripoznanja;
 - (c) kumulativni dobiček ali izgubo ob odtujitvi.
- 12–12A [Izbrisano]
- 12B Podjetje mora razkriti, ali je v tekočem ali prejšnjih poročevalskih obdobjih prerazvrstilo katero koli finančno sredstvo v skladu s 4.4.1. členom MSRP 9. Podjetje mora za vsak tak dogodek razkriti:
- (a) datum prerazvrstitve;
 - (b) podrobno obrazložitev spremembe poslovnega modela in kvalitativen opis njenega učinka na računovodske izkaze podjetja;
 - (c) znesek, ki se je prerazvrstil v posamezno kategorijo in iz posamezne kategorije.
- 12C Podjetje mora za vsako poročevalsko obdobje po prerazvrstitvi do odprave pripoznanja za sredstva, ki so se prerazvrstila iz kategorije, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, tako da se merijo po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.4.1. členom MSRP 9, razkriti:
- (a) efektivno obrestno mero, določeno na datum prerazvrstitve; in
 - (b) pripoznane prihodke od obresti.

- 12D Če je podjetje od zadnjega datuma letnega poročanja prerazvrstilo finančna sredstva iz kategorije, ki se meri po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, tako da se merijo po odplačni vrednosti, ali iz kategorije, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, tako da se merijo po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, mora razkriti:
- (a) pošteno vrednost finančnih sredstev na koncu poročevalskega obdobja; in
 - (b) pošteno vrednost dobička ali izgube, ki bi se v poročevalskem obdobju pripoznala v poslovnem izidu ali drugem vseobsegajočem donosu, če se finančno sredstvo ne bi prerazvrstilo.
14. Podjetje mora razkriti:
- (a) knjigovodsko vrednost finančnih sredstev, ki jih zastavilo kot zavarovanje s premoženjem za obveznosti ali pogojne obveznosti, vključno z zneski, ki so bili prerazvrščeni v skladu s 3.2.23.(a) členom MSRP 9; in
 - (b) pogoje, ki se nanašajo na zastavo njegovih sredstev.
16. [Izbrisano]
- 16A Knjigovodska vrednost finančnih sredstev, merjenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom MSRP 9, se ne zmanjša za popravek vrednosti za izgubo in podjetje ne izkazuje popravka vrednosti za izgubo ločeno v izkazu finančnega položaja kot zmanjšanje knjigovodske vrednosti finančnega sredstva. Vendar mora podjetje popravek vrednosti za izgubo razkriti v pojasnilih k računovodskim izkazom.
20. Podjetje mora razkriti naslednje postavke prihodkov, odhodkov, dobičkov ali izgub v izkazu vseobsegajočega donosa ali v pojasnilih:
- (a) čiste dobičke ali čiste izgube pri:
 - (i) finančnih sredstvih ali finančnih obveznostih, merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, pri čemer morajo biti ločeno prikazane postavke za finančna sredstva ali finančne obveznosti, ki se tako določijo ob začetnem pripoznanju ali pozneje v skladu s 6.7.1. členom MSRP 9, in postavke za finančna sredstva in finančne obveznosti, ki se morajo obvezno meriti po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v skladu z MSRP 9 (npr. finančne obveznosti, ki ustrezajo opredelitvi „v posesti za trgovanje“ iz MSRP 9). Za finančne obveznosti, določene kot merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, mora podjetje ločeno prikazovati znesek dobička ali izgube, pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu, in znesek, pripoznan v poslovnem izidu;
 - (ii)–(iv) [izbrisano]
 - (v) finančnih obveznostih, merjenih po odplačni vrednosti;
 - (vi) finančnih sredstvih, merjenih po odplačni vrednosti;
 - (vii) naložbah v kapitalske instrumente, določene kot merjene po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 5.7.5. členom MSRP 9;
 - (viii) finančnih sredstvih, merjenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom MSRP 9, pri čemer morata biti ločeno prikazana znesek dobička ali izgube, pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu v obdobju, in znesek, ki se je ob odpravi pripoznanja prerazvrstil iz nabranega drugega vseobsegajočega donosa v poslovni izid za obdobje;

- (b) skupne prihodke od obresti in skupne odhodke za obresti (izračunane po metodi efektivnih obresti) za finančna sredstva, ki se merijo po odplačni vrednosti ali ki se merijo po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom MSRP 9 (pri čemer morajo biti ti zneski prikazani ločeno), ali za finančne obveznosti, ki se ne merijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida;
 - (c) prihodke od opravnin in honorarjev ter odhodke za opravnine in honorarje (poleg zneskov, vključenih v določanje efektivne obrestne mere), ki izhajajo iz:
 - (i) finančnih sredstev in finančnih obveznosti, ki se ne merijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida; in
 - (ii) skrbniških in drugih fiduciarnih dejavnosti, katerih rezultat je posedovanje ali nalaganje sredstev v imenu posameznikov, skrbniških skladov, pokojninskih shem in drugih institucij.
 - (d) [izbrisano]
 - (e) [izbrisano]
- 20A Podjetje mora razkriti analizo dobička ali izgube, pripoznane v izkazu vseobsegajočega donosa, ki izhaja iz odprave pripoznanja finančnih sredstev, merjenih po odplačni vrednosti, pri čemer ločeno prikaže dobičke in izgube, ki izhajajo iz odprave pripoznanja navedenih finančnih sredstev. To razkritje mora vključevati razloge za odpravo pripoznanja navedenih finančnih sredstev.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem

- 21A Podjetje mora uporabljati zahteve glede razkritij iz 21.B–24.F člena za tiste izpostavljenosti tveganju, ki jih podjetje varuje in za katere se je odločilo, da bo uporabilo obračunavanje varovanja pred tveganjem. Razkritja glede obračunavanja varovanja pred tveganjem morajo vsebovati informacije o:
- (a) strategiji obvladovanja tveganj v podjetju in kako se uporablja za obvladovanje tveganj;
 - (b) tem, kako lahko dejavnosti varovanja pred tveganjem, ki jih izvaja podjetje, vplivajo na znesek, čas in negotovost njegovih prihodnjih denarnih tokov; in
 - (c) učinku, ki ga je imelo obračunavanje varovanja pred tveganjem na izkaz finančnega položaja, izkaz vseobsegajočega donosa in izkaz sprememb lastniškega kapitala podjetja.
- 21B Podjetje mora predstaviti zahtevana razkritja v enotnem pojasnilu ali v ločenem oddelku v računovodskih izkazih. Vendar podjetju ni treba podvajati informacij, ki so že predstavljene drugje, če so informacije v računovodskih izkazih vključene s sklicevanjem na druge izkaze, kot so pojasnila posloводства ali poročilo o tveganjih, ki so na voljo uporabnikom računovodskih izkazov pod enakimi pogoji in ob istem času kot računovodski izkazi. Brez informacij, vključenih s sklicevanji, so računovodski izkazi nepopolni.
- 21C Če 22.A–24.F člen zahtevajo, da podjetje loči razkrite informacije glede na kategorije tveganja, mora podjetje vsako kategorijo tveganja določiti na podlagi izpostavljenosti tveganjem, za katere se je odločilo, da jih bo varovalo, in za katere uporablja obračunavanje varovanja pred tveganjem. Podjetje mora kategorije tveganja določati dosledno za vsa razkritja glede obračunavanja varovanja pred tveganjem.
- 21D Da bi doseglo cilje iz 21.A člena, mora podjetje (razen, če je drugače določeno spodaj) določiti, kako podrobna naj bodo razkritja, kakšen poudarek naj bo na različnih vidikih zahtev po razkritju, kakšna je ustrezna raven združevanja ali razčlenjevanja ter ali uporabniki računovodskih izkazov potrebujejo dodatna pojasnila za ovrednotenje razkritih kvantitativnih informacij. Vendar mora podjetje uporabljati enako raven združevanja ali razčlenjevanja kot jo uporablja pri zahtevah po razkritju povezanih informacij v tem MSRP in v MSRP 13 *Merjenje poštene vrednosti*.

Strategija obvladovanja tveganj

22. [Izbrisan]

22A Podjetje mora pojasniti svojo strategijo obvladovanja tveganj za vse kategorije izpostavljenosti tveganju, za katere se je odločilo, da jih bo varovalo, in za katere se uporablja obračunavanje varovanja pred tveganjem. To pojasnilo bi moralo uporabnikom računovodskih izkazov omogočiti, da ocenijo (na primer):

- (a) kako nastanejo posamezna tveganja;
- (b) kako podjetje obvladuje posamezna tveganja. To vključuje, ali podjetje varuje celotno postavko pred vsemi tveganji ali varuje samo sestavino (ali sestavine) postavke in zakaj;
- (c) obseg izpostavljenosti tveganju, ki jih podjetje obvladuje.

22B Da bi izpolnjevale zahteve iz 22.A člena, bi morale informacije (med drugim) vključevati opis:

- (a) instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se uporabljajo (in kako se uporabljajo) za varovanje izpostavljenosti tveganju;
- (b) kako podjetje določi ekonomsko razmerje med varovano postavko in instrumentom za varovanje za namene ocene učinkovitosti varovanja; in
- (c) kako podjetje določi količnik varovanja pred tveganjem in kateri so viri neučinkovitosti varovanja.

22C Ko podjetje za neko sestavino tveganja določi, da je pred tveganjem varovana postavka (glej 6.3.7. člen MSRP 9), mora poleg razkritij, ki se zahtevajo v 22.A in 22.B členu, zagotoviti tudi kvalitativne ali kvantitativne informacije o tem:

- (a) kako je podjetje določilo sestavino tveganja, ki je določena kot pred tveganjem varovana postavka (vključno z opisom narave razmerja med sestavino tveganja in celotno postavko); in
- (b) kako je sestavina tveganja povezana s celotno postavko (na primer, kot varovana postavka določena sestavina tveganja je v preteklosti povprečno zajemala 80 odstotkov sprememb poštenih vrednosti celotne postavke).

Znesek, časovni okvir in negotovost prihodnjih denarnih tokov

23. [Izbrisan]

23A Razen v primeru izvzetja iz 23.C člena mora podjetje kvantitativne informacije razkriti po posameznih kategorijah tveganja, da lahko uporabniki njegovih računovodskih izkazov ocenijo pogoje instrumentov za varovanje pred tveganjem in kako ti vplivajo na znesek, časovni okvir in negotovost prihodnjih denarnih tokov podjetja.

23B Da bi podjetje izpolnjevalo zahtevo iz 23.A člena, mora zagotoviti razčlenitev, ki razkriva:

- (a) profil časovnega okvira nominalnega zneska instrumenta za varovanje pred tveganjem; in
- (b) če je relevantno, povprečno ceno ali obrestno mero (na primer izvršilne cene ali terminske cene) instrumenta za varovanje.

23C V primerih, ko podjetje pogosto na novo določi (tj. prekine in na novo začne) razmerja varovanja pred tveganjem, zato ker se tako instrument za varovanje kot varovana postavka pogosto spreminjata (tj. podjetje uporablja dinamičen proces, v katerem tako izpostavljenost kot instrumenti za varovanje, ki se uporabljajo za obvladovanje te izpostavljenosti, ne ostanejo dolgo nespremenjeni, tako kot v primeru iz B6.5.24. člena MSRP 9):

- (a) je podjetje oproščeno zagotavljanja razkritij, ki se zahtevajo v 23.A in 23.B členu;
- (b) mora podjetje razkriti:
 - (i) informacije o tem, kaj je končna strategija obvladovanja tveganj v zvezi z navedenimi razmerji varovanja;
 - (ii) opis, kako upošteva strategijo obvladovanja tveganj z uporabo obračunavanja varovanja pred tveganjem in določanjem navedenih razmerij varovanja; in
 - (iii) navedbo, kako pogosto se razmerja varovanja pred tveganjem prekinajo in na novo začnejo v okviru procesa v zvezi z navedenimi razmerji varovanja.

23D Podjetje mora po posameznih kategorijah tveganja razkriti vire neučinkovitosti varovanja, ki naj bi vplivali na razmerje varovanja med njegovim trajanjem.

23E Če se v razmerju varovanja pojavijo drugi viri neučinkovitosti varovanja, mora podjetje take vire razkriti po posameznih kategorijah tveganja in pojasniti izhajajočo neučinkovitost varovanja.

23F Za varovanja denarnih tokov pred tveganjem mora podjetje razkriti opis vseh napovedanih transakcij, za katere je v prejšnjem obdobju uporabilo obračunavanje varovanja pred tveganjem, vendar se ne pričakuje več, da bo do njih prišlo.

Učinki obračunavanja varovanja pred tveganjem na finančni položaj in rezultate podjetja

24. [Izbrisan]

24A Podjetje mora razkriti, v obliki tabele, naslednje zneske, povezane s postavkami, določenimi kot instrument za varovanje, in sicer ločeno po kategorijah tveganja za vsako vrsto varovanja (varovanje poštene vrednosti pred tveganjem, varovanje denarnih tokov pred tveganjem ali varovanje čiste finančne naložbe v posel v tujini pred tveganjem):

- (a) knjigovodsko vrednost instrumentov za varovanje pred tveganjem (finančna sredstva ločeno od finančnih obveznosti);
- (b) vrstično postavko v izkazu finančnega položaja, ki vključuje instrument za varovanje;
- (c) spremembo poštene vrednosti instrumenta za varovanje, ki se uporablja kot podlaga za pripoznanje neučinkovitosti varovanja za obdobje; in
- (d) nominalne zneske (vključno s količinami, kot so tone ali kubični metri) instrumentov za varovanje pred tveganjem.

24B Podjetje mora razkriti, v obliki tabele, naslednje zneske, povezane s pred tveganjem varovanimi postavkami, in sicer ločeno po kategorijah tveganja za posamezne vrste varovanja pred tveganjem, kot sledi:

- (a) za varovanja poštene vrednosti pred tveganjem:
 - (i) knjigovodsko vrednost varovane postavke, ki je pripoznana v izkazu finančnega položaja (pri čemer so finančna sredstva izkazana ločeno od obveznosti);
 - (ii) nabrani znesek prilagoditev varovanja poštene vrednosti pred tveganjem za varovano postavko, vključen v knjigovodsko vrednost varovane postavke, ki je pripoznana v izkazu finančnega položaja (pri čemer so finančna sredstva izkazana ločeno od obveznosti);

- (iii) vrstično postavko v izkazu finančnega položaja, ki vključuje varovano postavko;
 - (iv) spremembo vrednosti varovane postavke, ki se uporablja kot podlaga za pripoznanje neučinkovitosti varovanja za obdobje; in
 - (v) nabrani znesek prilagoditev varovanja poštene vrednosti pred tveganjem, ki ostane v izkazu finančnega položaja, za vse varovane postavke, ki se ne prilagajajo več za dobičke in izgube iz naslova varovanja v skladu s 6.5.10. členom MSRP 9;
- (b) za varovanja denarnih tokov pred tveganjem in varovanja čiste finančne naložbe v posel v tujini pred tveganjem:
- (i) spremembo vrednosti varovane postavke, ki se uporablja kot podlaga za pripoznanje neučinkovitosti varovanja za obdobje (tj. za varovanja denarnih tokov pred tveganjem spremembo vrednosti, ki se uporablja za določitev pripoznane neučinkovitosti v skladu s 6.5.11.(c) členom MSRP 9);
 - (ii) stanja v rezervi za varovanje denarnih tokov pred tveganjem in rezervi iz prevedbe tujih valut za neprekinjena varovanja, ki se obračunavajo v skladu s 6.5.11. in 6.5.13.(a) členom MSRP 9; in
 - (iii) preostala stanja v rezervi za varovanje denarnih tokov pred tveganjem in rezervi iz prevedbe tujih valut iz vseh razmerij varovanja pred tveganjem, za katera se ne uporablja več obračunavanje varovanja pred tveganjem.

24C Podjetje mora razkriti, v obliki tabele, naslednje zneske, in sicer ločeno po kategorijah tveganja za posamezne vrste varovanja pred tveganjem, kot sledi:

- (a) za varovanja poštene vrednosti pred tveganjem:
- (i) neučinkovitost varovanja, tj. razliko med dobički ali izgubami iz naslova varovanja pri instrumentu za varovanje pred tveganjem in pri varovani postavki, pripoznano v poslovnem izidu (ali v drugem vseobsegajočem donosu za varovanja kapitalnega instrumenta, za katerega se je podjetje odločilo, da bo spremembe poštene vrednosti predstavljalo v drugem vseobsegajočem donosu v skladu s 5.7.5. členom MSRP 9); in
 - (ii) vrstično postavko v izkazu vseobsegajočega donosa, ki vključuje pripoznano neučinkovitost varovanja pred tveganjem;
- (b) za varovanja denarnih tokov pred tveganjem in varovanja čiste finančne naložbe v posel v tujini pred tveganjem:
- (i) dobičke ali izgube iz naslova varovanja za poročevalsko obdobje, ki so bili pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu;
 - (ii) neučinkovitost varovanja pred tveganjem, pripoznano v poslovnem izidu;
 - (iii) vrstično postavko v izkazu vseobsegajočega donosa, ki vključuje pripoznano neučinkovitost varovanja pred tveganjem;
 - (iv) znesek, prerazvrščen iz rezerve za varovanje denarnih tokov pred tveganjem ali rezerve iz prevedbe tujih valut v poslovni izid kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1) (pri čemer mora razlikovati med zneski, za katere se je prej uporabljalo obračunavanje varovanja pred tveganjem, vendar se v zvezi z njimi ne pričakuje več, da bo prišlo do varovanih prihodnjih denarnih tokov, in med zneski, ki so se prenesli, ker je varovana postavka vplivala na poslovni izid);
 - (v) vrstično postavko v izkazu vseobsegajočega donosa, ki vključuje prilagoditev zaradi prerazvrstitve (glej MRS 1); in
 - (vi) za varovanja neto pozicij dobičke ali izgube iz naslova varovanja, pripoznane v ločeni vrstični postavki v izkazu vseobsegajočega donosa (glej 6.6.4. člen MSRP 9).

- 24D Če obseg razmerij varovanja pred tveganjem, za katerega se uporablja izvzetje in 23.C člena, ni reprezentativen za normalne obsege v obdobju (tj. obseg na datum poročanja ne odraža obsegov med obdobjem), mora podjetje razkriti to dejstvo in razlog, zakaj meni, da obsegi niso reprezentativni.
- 24E Podjetje mora zagotoviti uskladitev posameznih sestavin lastniškega kapitala in analizo drugega vseobsegajočega donosa v skladu z MRS 1, ki gledano skupaj:
- (a) razlikujeta vsaj med zneski, ki so povezani z razkritji iz 24.C(b)(i) in (b)(iv) člena, ter zneski, ki se obračunavajo v skladu s 6.5.11.(d)(i) in (d)(iii) členom MSRP 9;
 - (b) razlikujeta med zneski, povezanimi s časovno vrednostjo opcij, s katerimi se varujejo na transakciji temelječe varovane postavke, in zneski, povezanimi s časovno vrednostjo opcij, s katerimi se varujejo na časovnem obdobju temelječe varovane postavke, kadar podjetje obračunava časovno vrednost opcije v skladu s 6.5.15. členom MSRP 9; in
 - (c) razlikujeta med zneski, povezanimi s terminskimi elementi terminskih pogodb in v bazičnih točkah izraženimi valutnimi tečajnimi razmiki finančnih instrumentov, s katerimi se varujejo na transakciji temelječe varovane postavke, in zneski, povezanimi s terminskimi elementi terminskih pogodb in v bazičnih točkah izraženimi valutnimi tečajnimi razmiki finančnih instrumentov, s katerimi se varujejo na časovnem obdobju temelječe varovane postavke, kadar podjetje obračunava navedene zneske v skladu s 6.5.16. členom MSRP 9.
- 24F Podjetje informacije, ki se zahtevajo v 24.E členu, razkrije ločeno po kategorijah tveganja. Ta razčlenitev po tveganjih se lahko zagotovi v pojasnilih k računovodskim izkazom.

Možnost, da se kreditna izpostavljenost določi kot merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

- 24G Če je podjetje finančni instrument ali njegov del določilo kot merjen po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ker uporablja kreditni izvedeni finančni instrument za obvladovanje kreditnega tveganja navedenega finančnega instrumenta, razkrije:
- (a) za kreditne izvedene finančne instrumente, uporabljene za obvladovanje kreditnega tveganja finančnih instrumentov, določenih kot merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v skladu s 6.7.1. členom MSRP 9, uskladitev posameznih nominalnih zneskov in poštene vrednosti na začetku in koncu obdobja;
 - (b) dobiček ali izgubo, pripoznano v poslovnem izidu ob določitvi, da se finančni instrument ali njegov del meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v skladu s 6.7.1. členom MSRP 9; in
 - (c) ob prenehanju merjenja finančnega instrumenta ali njegovega dela po pošteni vrednosti prek poslovnega izida pošteno vrednost tega instrumenta, ki je postala nova knjigovodska vrednost v skladu s 6.7.4.(b) členom MSRP 9, ter povezan nominalni znesek ali znesek glavnice (podjetju ni treba nadaljevati tega razkrivanja v poznejših obdobjih razen za potrebe primerjalnih informacij v skladu z MRS 1).
28. V nekaterih primerih podjetje ne pripozna dobička ali izgube ob začetnem pripoznanju finančnega sredstva ali finančne obveznosti, ker poštena vrednost ni dokazana s kotirano ceno na delujočem trgu za enako sredstvo ali obveznost (tj. vložek Ravni 1) niti ne temelji na tehniki ocenjevanja vrednosti, pri kateri se uporabljajo le podatki, ki jih je mogoče pridobiti na trgu (glej B5.1.2.A člen MSRP 9). V takih primerih mora podjetje po vrstah finančnih sredstev ali finančnih obveznosti razkriti:
- (a) svojo računovodsko usmeritev za pripoznavanje razlike med pošteno vrednostjo ob začetnem pripoznanju in transakcijsko ceno v poslovnem izidu zaradi upoštevanja spremembe dejavnikov (vključno s časom), ki bi jih udeleženci na trgu upoštevali pri določanju cene sredstva ali obveznosti (glej B5.1.2.A(b) člen MSRP 9);

- (b) agregatno razliko, ki se šele mora pripoznati v poslovnem izidu na začetku in na koncu obdobja, ter uskladitev sprememb v stanju te razlike;
- (c) zakaj je podjetje ugotovilo, da transakcijska cena ni najboljši dokaz poštene vrednosti, vključno z opisom dokazov, ki podpirajo pošteno vrednost.

29. Razkritja poštene vrednosti se ne zahtevajo:

- (a) ...
- (b) [izbrisano]
- (c) ...

30. V primeru, opisanem v 29.(c) členu, mora podjetje razkriti informacije, da uporabnikom računovodskih izkazov pomaga, da sami ocenijo obseg možnih razlik med knjigovodsko vrednostjo navedenih pogodb in njihovo pošteno vrednostjo, vključno z:

- (a) ...

Kreditno tveganje

Področje uporabe in cilji

35A Podjetje mora uporabljati zahteve po razkritju iz 35.F–35.N člena za finančne instrumente, za katere se uporabljajo zahteve glede oslabitev iz MSRP 9. Toda:

- (a) pri terjatvah do kupcev, sredstvih iz pogodb in terjatvah iz najema se 35.J člen uporablja za tiste, pri katerih se pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja pripoznajo v skladu s 5.5.15. členom MSRP 9, če se ta finančna sredstva spremenijo, pri čemer so zapadla več kot 30 dni; in
- (b) 35.K(b) člen se ne uporablja za terjatve iz najema.

35B Razkritja glede kreditnega tveganja v skladu s 35.F–35.N členom morajo uporabnikom računovodskih izkazov omogočiti razumevanje učinka kreditnega tveganja na znesek, čas in negotovost prihodnjih denarnih tokov. Za doseg tega cilja morajo razkritja glede kreditnega tveganja zagotoviti:

- (a) informacije o praksah obvladovanja kreditnega tveganja v podjetju in o tem, kako se navezujejo na pripoznavanje in merjenje pričakovanih kreditnih izgub, vključno z metodami, predpostavkami in informacijami, ki se uporabljajo za merjenje pričakovanih kreditnih izgub;
- (b) kvantitativne in kvalitativne informacije, ki uporabnikom računovodskih izkazov omogočajo, da ocenijo zneske v računovodskih izkazih, ki izhajajo iz pričakovanih kreditnih izgub, vključno s spremembami zneska pričakovanih kreditnih izgub in razlogi za te spremembe; in
- (c) informacije o izpostavljenosti podjetja kreditnemu tveganju (tj. kreditnemu tveganju, ki je neločljivo povezano s finančnimi sredstvi in zavezami podjetja za izdajo kredita), vključno z znatnimi koncentracijami kreditnega tveganja.

35C Podjetju ni treba podvajati informacij, ki so že predstavljene drugje, če so informacije v računovodskih izkazih vključene s sklicevanjem na druge izkaze, kot so pojasnila posloводства ali poročilo o tveganjih, ki so na voljo uporabnikom računovodskih izkazov pod enakimi pogoji in ob istem času kot računovodski izkazi. Brez informacij, vključenih s sklicevanji, so računovodski izkazi nepopolni.

35D Da bi doseglo cilje iz 35.B člena, mora podjetje (razen kadar je določeno drugače) upoštevati, kako podrobna naj bodo razkritja, kakšen poudarek naj bo na različnih vidikih zahtev po razkritju, kakšna je ustrezna raven združevanja in razčlenjevanja ter, ali uporabniki računovodskih izkazov potrebujejo dodatna pojasnila za ovrednotenje razkritih kvantitativnih informacij.

35E Če razkritja v skladu s 35.F–35.N členom niso zadostna za izpolnjevanje ciljev iz 35.B člena, mora podjetje razkriti dodatne informacije, ki so potrebne za izpolnjevanje teh ciljev.

Prakse obvladovanja kreditnega tveganja

35F Podjetje mora obrazložiti svoje prakse obvladovanja kreditnega tveganja in kako so povezane s pripoznavanjem in merjenjem pričakovanih kreditnih izgub. Da bi izpolnilo ta cilj, mora podjetje razkriti informacije, ki uporabnikom računovodskih izkazov omogočijo, da razumejo in ocenijo:

- (a) kako je podjetje ugotovilo, ali se je kreditno tveganje pri finančnih instrumentih od začetnega pripoznanja pomembno povečalo, vključno s tem, ali in kako:
 - (i) se za finančne instrumente šteje, da imajo nizko kreditno tveganje v skladu s 5.5.10. členom MSRP 9, vključno z razredi finančnih instrumentov, za katere se uporablja; in
 - (ii) je bila predpostavka iz 5.5.11. člena MSRP 9, da je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnih povečanj kreditnega tveganja, kadar so finančna sredstva zapadla več kot 30 dni, ovržena;
- (b) opredelitve neplačila, ki jih uporablja podjetje, vključno z razlogi za izbiro takih opredelitev;
- (c) kako so bili instrumenti združeni v skupine, če so se pričakovane kreditne izgube merile na skupni podlagi;
- (d) kako je podjetje ugotovilo, da imajo finančna sredstva poslabšano kreditno kakovost;
- (e) politiko podjetja glede odpisov, vključno s kazalniki, da ni razumnih pričakovanj glede povračila, in informacije o politiki za finančna sredstva, ki so odpisana, vendar v zvezi z njimi še vedno poteka izvršba; in
- (f) kako so se uporabljale zahteve iz 5.5.12. člena MSRP 9 glede spremembe pogodbenih denarnih tokov finančnih sredstev, vključno s tem, kako podjetje:
 - (i) ugotovi, ali se je kreditno tveganje finančnega sredstva, ki se je spremenilo, ko se je popravek vrednosti za izgubo meril po znesku, enakem pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja, izboljšalo v tolikšni meri, da se popravek vrednosti za izgubo spet meri po znesku, enakem pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju, v skladu s 5.5.5. členom MSRP 9; in
 - (ii) spremlja, v kakšnem obsegu se popravek vrednosti za izgubo pri finančnih sredstvih, ki izpolnjuje merila iz točke (i), pozneje ponovno meri po znesku, enakem pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja v skladu s 5.5.3. členom MSRP 9.

35G Podjetje mora obrazložiti vhodne podatke, predpostavke in tehnike ocenjevanja, ki se uporabljajo za izpolnjevanje zahtev iz oddelka 5.5 MSRP 9. Podjetje v ta namen razkrije:

- (a) osnovo za vhodne podatke, predpostavke in tehnike ocenjevanja, ki se uporabljajo za:
 - (i) merjenje pričakovanih kreditnih izgub v 12-mesečnem obdobju in pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja;
 - (ii) ugotavljanje, ali se je kreditno tveganje finančnih instrumentov od začetnega pripoznanja pomembno povečalo; in
 - (iii) ugotavljanje, ali ima finančno sredstvo poslabšano kreditno kakovost;

- (b) kako so v določanje pričakovanih kreditnih izgub vključene v prihodnost usmerjene informacije, vključno z uporabo makroekonomskih informacij; in
- (c) spremembe tehnik ocenjevanja ali pomembnih predpostavk, uporabljenih med poročevalskim obdobjem, in razloge za te spremembe.

Kvantitativne in kvalitativne informacije o zneskih, ki izhajajo iz pričakovanih kreditnih izgub

35H Za obrazložitev sprememb popravka vrednosti za izgubo in razlogov za te spremembe mora podjetje po razredih finančnih instrumentov zagotoviti uskladitev popravka vrednosti za izgubo od začetnega stanja do končnega stanja, in sicer v tabeli, ki prikazuje spremembe v obdobju ločeno za:

- (a) popravek vrednosti za izgubo, merjen po znesku, enakem pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju;
- (b) popravek vrednosti za izgubo, merjen po znesku, enakem pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja, za:
 - (i) finančne instrumente, za katere se je kreditno tveganje od začetnega pripoznanja pomembno povečalo, vendar niso finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo;
 - (ii) finančna sredstva, ki imajo na datum poročanja poslabšano kreditno kakovost (ki pa niso kupljena ali izdana s tako kreditno kakovostjo); in
 - (iii) terjatve do kupcev, sredstva iz pogodbe ali terjatve iz najema, za katere se popravek vrednosti za izgubo meri v skladu s 5.5.15. členom MSRP 9;
- (c) finančna sredstva, ki se kupijo ali izdajo s poslabšano kreditno kakovostjo. Poleg uskladitve mora podjetje razkriti skupni znesek nediskontiranih pričakovanih kreditnih izgub ob začetnem pripoznanju za finančna sredstva, ki so se prvič pripoznala v poročevalskem obdobju.

35I Da bi se uporabnikom računovodskih izkazov omogočilo, da bi razumeli spremembe popravka vrednosti za izgubo, razkrite v skladu s 35.H členom, mora podjetje razložiti, kako so znatne spremembe bruto knjigovodske vrednosti finančnih instrumentov v obdobju prispevale k spremembam popravka vrednosti za izgubo. Informacije za finančne instrumente, ki predstavljajo popravek vrednosti za izgubo, kot je naveden v 35.H(a)–(c) členu, se morajo zagotoviti ločeno in vključevati relevantne kvalitativne in kvantitativne informacije. Primeri sprememb bruto knjigovodske vrednosti finančnih instrumentov, ki so prispevale k spremembam popravka vrednosti za izgubo, lahko vključujejo:

- (a) spremembe zaradi finančnih instrumentov, izdanih ali pridobljenih v poročevalskem obdobju;
- (b) spremembo pogodbenih denarnih tokov iz finančnih sredstev, ki ne povzročijo odprave pripoznanja teh finančnih sredstev v skladu z MSRP 9;
- (c) spremembe zaradi finančnih instrumentov, za katere se je v poročevalskem obdobju odpravilo pripoznanje (tudi tistih, ki so bili odpisani); in
- (d) spremembe, ki izhajajo iz tega, ali je popravek vrednosti za izgubo merjen po znesku, enakem pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju ali pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja.

35J Da bi se uporabnikom računovodskih izkazov omogočilo, da razumejo naravo in učinek sprememb pogodbenih denarnih tokov iz finančnih sredstev, ki niso povzročile odprave pripoznanja, ter učinek takih sprememb na merjenje pričakovanih kreditnih izgub, mora podjetje razkriti:

- (a) odplačno vrednost pred spremembo in neto dobiček ali izgubo iz naslova spremembe, pripoznano za finančna sredstva, za katera so se pogodbeni denarni tokovi spremenili v obdobju poročanja, popravek vrednosti za izgubo za ta sredstva pa se je meril po znesku, enakem pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja; in

- (b) bruto knjigovodsko vrednost na koncu poročevalskega obdobja za finančna sredstva, ki so se od začetnega pripoznanja, ko se je popravek vrednosti za izgubo meril še po znesku, enakem pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja, spremenila in za katera se je popravek vrednosti za izgubo v poročevalskem obdobju spremenil na znesek, enak pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju.

35K Da bi se uporabnikom računovodskih izkazov omogočilo, da razumejo učinke zavarovanja s premoženjem in drugih izboljšav kreditne kakovosti na zneske, ki izhajajo iz pričakovanih kreditnih izgub, mora podjetje po razredih finančnih instrumentov razkriti:

- (a) znesek, ki najbolj natančno odraža njegovo največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju na koncu poročevalskega obdobja, brez upoštevanja morebitnega zavarovanja s premoženjem, ki ga ima, ali drugih izboljšav kreditne kakovosti (npr. pogodb o pobotu, ki ne izpolnjujejo pogojev za izravnavo v skladu z MRS 32);
- (b) besedni opis zavarovanja s premoženjem, ki je v posesti kot jamstvo, in drugih izboljšanj kreditne kakovosti, vključno z:
 - (i) opisom narave in kakovosti zavarovanja s premoženjem, ki ga ima v posesti;
 - (ii) obrazložitvijo vseh znatnih sprememb kakovosti tega zavarovanja ali izboljšav kreditne kakovosti zaradi poslabšanja ali sprememb politik podjetja glede zavarovanja s premoženjem v poročevalskem obdobju; in
 - (iii) informacijami o finančnih instrumentih, za katere podjetje ni pripoznalo popravka vrednosti za izgubo zaradi zavarovanja s premoženjem;
- (c) kvantitativne informacije o zavarovanju s premoženjem, ki je v posesti kot jamstvo, in drugih izboljšavah kreditne kakovosti (na primer kvantitativni opis obsega, v katerem zavarovanje s premoženjem in druge izboljšave kreditne kakovosti zmanjšujejo kreditno tveganje) za finančna sredstva, ki imajo na datum poročanja poslabšano kreditno kakovost.

35L Podjetje mora razkriti neporavnani pogodbeni znesek za finančna sredstva, ki so bila odpisana v poročevalskem obdobju in so še vedno v postopku izvršbe.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

35M Da bi uporabnikom računovodskih izkazov omogočilo oceniti izpostavljenost podjetja kreditnemu tveganju in razumeti njegove pomembne koncentracije kreditnega tveganja, mora podjetje po *razredih kreditnega tveganja* razkriti bruto knjigovodsko vrednost finančnih sredstev in izpostavljenost kreditnemu tveganju pri obvezah iz posojil in pogodbah o finančnem poroštvu. Te informacije se zagotovijo ločeno za finančne instrumente:

- (a) za katere se popravek vrednosti za izgubo meri po znesku, enakem pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju;
- (b) za katere se popravek vrednosti za izgubo meri po znesku, enakem pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja, in ki so:
 - (i) finančni instrumenti, za katere se je kreditno tveganje od začetnega pripoznanja znatno povečalo, vendar niso finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo;
 - (ii) finančna sredstva, ki imajo na datum poročanja poslabšano kreditno kakovost (ki pa niso kupljena ali izdana s tako kreditno kakovostjo); in
 - (iii) terjatve do kupcev, sredstva iz pogodbe ali terjatve iz najema, za katere se popravek vrednosti za izgubo meri v skladu s 5.5.15. členom MSRP 9;
- (c) ki so kupljena ali izdana finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo.

35N Za terjatve iz nakupa, sredstva iz pogodbe in terjatve iz najema, za katera podjetje uporablja 5.5.15. člen MSRP 9, lahko informacije, zagotovljene v skladu s 35.M členom temeljijo na matriki rezervacij (glej B5.5.35. člen MSRP 9).

36. Podjetje za vse finančne instrumente, ki spadajo v področje uporabe tega MSRP, vendar se za njih ne uporabljajo zahteve glede oslabitev iz MSRP 9, po razredih finančnih instrumentov razkrije:
- (a) znesek, ki najbolj natančno odraža njegovo največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju na koncu poročevalskega obdobja, brez upoštevanja morebitnega zavarovanja s premoženjem, ki ga ima, ali drugih izboljšav kreditne kakovosti (npr. pogodb o pobotu, ki ne izpolnjujejo pogojev za izravnavo v skladu z MRS 32); to razkritje se ne zahteva za finančne instrumente, katerih knjigovodska vrednost najbolje predstavlja največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju;
 - (b) opis zavarovanja s premoženjem, ki ga ima podjetje v posesti kot jamstvo, in drugih izboljšav kreditne kakovosti ter njihovega finančnega učinka (npr. kvantitativni opis obsega, v katerem zavarovanje s premoženjem in druge izboljšave kreditne kakovosti zmanjšujejo kreditno tveganje) glede na znesek, ki najbolje predstavlja največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju (razkrito v skladu s točko (a) ali predstavljeno s knjigovodsko vrednostjo finančnega instrumenta);
 - (c) [izbrisano]
 - (d) ...
37. [Izbrisano]
- 42C Za namene uporabe zahtev po razkritju iz 42.E–42.H člena ima podjetje nadaljnjo udeležbo v prenesenem finančnem sredstvu, če kot del prenosa zadrži katere koli pogodbene pravice ali obveznosti iz prenesenega finančnega sredstva ali pridobi katere koli nove pogodbene pravice ali obveznosti v zvezi s prenesenim finančnim sredstvom. Za namene uporabe zahtev po razkritju iz 42.E–42.H člena se kot nadaljnja udeležba ne štejejo:
- (a) ...
 - (b) dogovor, v skladu s katerim podjetje zadrži pogodbene pravice do prejemanja denarnih tokov iz finančnega sredstva, prevzame pa pogodbeno obvezo za plačilo denarnih tokov enemu ali več podjetjem, in pri katerem so izpolnjeni pogoji iz 3.2.5.(a)–(c) člena MSRP 9.

Prenesena finančna sredstva, za katera pripoznanje ni bilo v celoti odpravljeno

- 42D Podjetje lahko prenese finančna sredstva tako, da del prenesenih finančnih sredstev ali vsa prenesena sredstva ne izpolnjujejo pogojev za odpravo pripoznanja. Za izpolnjevanje ciljev iz 42.B(a) člena mora podjetje na vsak datum poročanja za vsak razred prenesenih finančnih sredstev, za katera pripoznanje ni bilo v celoti odpravljeno, razkriti:
- (a) ...
 - (f) če podjetje še naprej pripoznava sredstva v obsegu svoje nadaljnje udeležbe (glej 3.2.6.(c)(ii) in 3.2.16. člen MSRP 9), skupno knjigovodsko vrednost prvotnih sredstev pred prenosom, knjigovodsko vrednost sredstev, ki jih podjetje še naprej pripoznava, in knjigovodsko vrednost povezanih obveznosti.

Prenesena finančna sredstva, za katera je bilo pripoznanje v celoti odpravljeno

- 42E Za izpolnjevanje ciljev iz 42.B(b) člena mora podjetje, če v celoti odpravi pripoznanje prenesenih finančnih sredstev (glej 3.2.6.(a) in (c)(i) člen MSRP 9), vendar ima v njih nadaljnjo udeležbo, za vsako vrsto nadaljnje udeležbe na vsak datum poročanja razkriti najmanj:
- (a) ...

ZAČETEK UPORABE MSRP 9

42I V poročevalskem obdobju, ki zajema datum začetka uporabe MSRP 9, mora podjetje za vsak razred finančnih sredstev in finančnih obveznosti na datum začetka uporabe razkriti naslednje informacije:

- (a) prvotno kategorijo merjenja in knjigovodsko vrednost, določeno v skladu z MRS 39 ali v skladu s prejšnjo različico MSRP 9 (če izbrani pristop podjetja za uporabo MSRP 9 vključuje več kot en datum začetka uporabe za različne zahteve);
- (b) novo kategorijo merjenja in knjigovodsko vrednost, določeno v skladu z MSRP 9;
- (c) znesek vseh finančnih sredstev in finančnih obveznosti v izkazu finančnega položaja, za katere je bilo prej določeno, da se merijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, vendar niso več tako določene, pri čemer mora razlikovati med tistimi, ki jih mora podjetje prerazvrstiti v skladu z zahtevami MSRP 9, in tistimi, za katere se je samo odločilo, da jih bo prerazvrstilo na datum začetka uporabe.

V skladu s 7.2.2. členom MSRP 9 lahko prehod vključuje več kot en datum začetka uporabe, odvisno od izbranega pristopa podjetja za uporabo MSRP 9. Zato lahko ta člen privede do razkrivanja po stanjih na več kot en datum začetka uporabe. Podjetje mora ta kvantitativna razkritja predstaviti v obliki tabele, razen če je primernejša druga oblika.

42J V poročevalskem obdobju, ki zajema datum začetka uporabe MSRP 9, mora podjetje razkriti kvalitativne informacije, ki uporabnikom omogočajo, da razumejo:

- (a) kako je podjetje uporabljalo zahteve glede razvrstitve iz MSRP 9 za finančna sredstva, katerih razvrstitev se je spremenila zaradi uporabe MSRP 9;
- (b) razloge za določitev ali prenehanje določitve finančnih sredstev ali finančnih obveznosti kot merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida na datum začetka uporabe.

V skladu s 7.2.2. členom MSRP 9 lahko prehod vključuje več kot en datum začetka uporabe, odvisno od izbranega pristopa podjetja za uporabo MSRP 9. Zato lahko ta člen privede do razkrivanja po stanjih na več kot en datum začetka uporabe.

42K V poročevalskem obdobju, v katerem podjetje prvič uporabi zahteve glede razvrstitve in merjenja za finančna sredstva iz MSRP 9 (tj. ko podjetje pri finančnih sredstvih preide z MRS 39 na MSRP 9), mora predstaviti razkritja iz 42.L–42.O člena tega MSRP, kot se to zahteva v 7.2.15. členu MSRP 9.

42L Kadar to zahteva 42.K člen, podjetje razkrije spremembe razvrstitev finančnih sredstev in finančnih obveznosti po stanju na datum začetka uporabe MSRP 9, pri čemer ločeno prikaže:

- (a) spremembe knjigovodskih vrednosti na podlagi njihovih kategorij merjenja v skladu z MRS 39 (tj. ki ne izhajajo iz spremembe atributa merjenja pri prehodu na MSRP 9); in
- (b) spremembe knjigovodskih vrednosti, ki izhajajo iz spremembe atributa merjenja pri prehodu na MSRP 9.

Razkritij v tem členu ni treba zagotoviti po letnem poročevalskem obdobju, v katerem je podjetje prvič uporabilo zahteve glede razvrstitve in merjenja za finančna sredstva iz MSRP 9.

42M Kadar to zahteva 42.K člen, podjetje za finančna sredstva in finančne obveznosti, ki so bile prerazvrščene tako, da se merijo po odplačni vrednosti, in, v primeru finančnih sredstev, ki so bila zaradi prehoda na MSRP 9 prerazvrščena iz kategorije merjenja po pošteni vrednosti prek poslovnega izida tako, da se merijo po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, razkrije naslednje:

- (a) pošteno vrednost finančnih sredstev ali finančnih obveznosti na koncu poročevalskega obdobja; in
- (b) pošteno vrednost dobička ali izgube, ki bi se v poročevalskem obdobju pripoznala v poslovnem izidu ali drugem vseobsegajočem donosu, če se finančno sredstvo ali finančna obveznost ne bi prerazvrstila.

Razkritij v tem členu ni treba zagotoviti po letnem poročevalskem obdobju, v katerem je podjetje prvič uporabilo zahteve glede razvrstitve in merjenja za finančna sredstva iz MSRP 9.

42N Kadar to zahteva 42.K člen, podjetje za finančna sredstva in finančne obveznosti, ki so bile zaradi prehoda na MSRP 9 prerazvrščene iz kategorije merjenja po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, razkrije naslednje:

- (a) efektivno obrestno mero, določeno na datum začetka uporabe, in
- (b) pripoznane prihodke od obresti ali odhodke za obresti.

Če podjetje pošteno vrednost finančnega sredstva ali finančne obveznosti obravnava kot novo bruto knjigovodsko vrednost na datum začetka uporabe (glej 7.2.11. člen MSRP 9), se razkritja iz tega člena zagotovijo za vsako poročevalsko obdobje do odprave pripoznanja. Razkritij iz tega člena sicer ni treba zagotoviti po letnem poročevalskem obdobju, v katerem je podjetje prvič uporabilo zahteve glede razvrstitve in merjenja za finančna sredstva iz MSRP 9.

42O Če podjetje predstavi razkritja iz 42.K–42.N člena, morajo ta razkritja in razkritja iz 25. člena tega MSRP omogočati uskladitev med:

- (a) kategorijami merjenja, predstavljenimi v skladu z MRS 39 in MSRP 9, in
- (b) razredom finančnega instrumenta

na datum začetka uporabe.

42P Podjetje mora na datum začetka uporabe oddelka 5.5 MSRP 9 razkriti informacije, ki bi omogočale uskladitev končnih popravkov vrednosti zaradi oslabitev v skladu z MRS 39 in rezervacij v skladu z MRS 37 z začetnimi popravki vrednosti zaradi oslabitev, določenimi v skladu z MSRP 9. Za finančna sredstva se to razkritje zagotovi po kategorijah merjenja povezanih finančnih sredstev v skladu z MRS 39 in MSRP 9, pri čemer se ločeno prikaže učinek sprememb kategorije merjenja na popravek vrednosti za izgubo na navedeni datum.

42Q V poročevalskem obdobju, ki zajema datum začetka uporabe MSRP 9, podjetju ni treba razkriti zneskov vrstičnih postavk, ki bi se poročali v skladu z zahtevami glede razvrstitve in merjenja (kar vključuje zahteve, povezane z merjenjem odplačne vrednosti finančnih sredstev in oslabitvijo, iz oddelkov 5.4 in 5.5 MSRP 9) iz:

- (a) MSRP 9 za prejšnja obdobja; in
- (b) MRS 39 za tekoče obdobje.

42R V skladu s 7.2.4. členom MSRP 9 mora podjetje, če je na datum začetka uporabe MSRP 9 zanj možnost oceniti spremenjeno časovno vrednost denarnega elementa v skladu z B4.1.9.B–B4.1.9.D členom MSRP 9 na podlagi dejstev in okoliščin, ki so obstajale ob začetnem pripoznanju finančnega sredstva, neizvedljiva (kot je opredeljeno v MRS 8), oceniti značilnosti pogodbenih denarnih tokov finančnega sredstva na podlagi dejstev in okoliščin, ki so obstajale ob začetnem pripoznanju finančnega sredstva, ne da bi upoštevalo zahteve, povezane s spremembo časovne vrednosti denarnega elementa iz B4.1.9.B–B4.1.9.D člena MSRP 9. Podjetje mora razkriti knjigovodsko vrednost na datum poročanja za finančna sredstva, katerih značilnosti pogodbenih denarnih tokov so se ocenile na podlagi dejstev in okoliščin, ki so obstajale ob začetnem pripoznanju finančnega sredstva, ne da bi upoštevalo zahteve, povezane s spremembo časovne vrednosti denarnega elementa iz B4.1.9.B–B4.1.9.D člena MSRP 9, dokler se za ta finančna sredstva ne odpravi pripoznanje.

42S V skladu s 7.2.5. členom MSRP 9 mora podjetje, če je na datum začetka uporabe zanj možnost oceniti, ali je bila poštena vrednost elementa predplačila nepomembna v skladu z B4.1.12.(d) členom MSRP 9, na podlagi dejstev in okoliščin, ki so obstajale ob začetnem pripoznanju finančnega sredstva, neizvedljiva (kot je opredeljeno v MRS 8), oceniti značilnosti pogodbenih denarnih tokov finančnega sredstva na podlagi dejstev in okoliščin, ki so obstajale ob začetnem pripoznanju finančnega sredstva, ne da bi upoštevalo izjemo za elemente predplačila iz B4.1.12. člena MSRP 9. Podjetje mora razkriti knjigovodsko vrednost na datum poročanja za finančna sredstva, katerih značilnosti pogodbenih denarnih tokov so se ocenile na podlagi dejstev in okoliščin, ki so obstajale ob začetnem pripoznanju finančnega sredstva, ne da bi upoštevalo izjemo za elemente predplačila iz B4.1.12. člena MSRP 9, dokler se za ta finančna sredstva ne odpravi pripoznanje.

DATUM UVELJAVITVE IN PREHOD

44E [Izbrisano]

44F [Izbrisano]

44H–44J [Izbrisano]

44N [Izbrisano]

44S–44W [Izbrisano]

44Y [Izbrisano]

44Z Z MSRP 9, kakor je bil izdan julija 2014, so bili spremenjeni 2.–5., 8.–11., 14., 20., 28.–30., 36., 42.C–42.E člen, Priloga A ter B1., B5., B9., B10., B22. in B27. člen, izbrisani 12., 12.A, 16., 22.–24., 37., 44.E, 44.F, 44.H–44.J, 44.N, 44.S–44.W, 44.Y, B.4 člen in Priloga D ter dodani 5.A, 10.A, 11.A, 11.B, 12.B–12.D, 16.A, 20.A, 21.A–21.D, 22.A–22.C, 23.A–23.F, 24.A–24.G, 35.A–35.N, 42.I–42.S, 44.ZA ter B8.A–B8.J člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9. Navedenih sprememb ni treba uporabljati za primerjalne informacije, ki se zagotovijo za obdobja pred datumom začetka uporabe MSRP 9.

44ZA V skladu s 7.1.2. členom MSRP 9 se lahko podjetje za letna poročevalska obdobja pred 1. januarjem 2018 odloči, da bo pred tem datumom uporabljalo samo zahteve glede predstavljanja dobičkov in izgub iz finančnih obveznosti, določenih kot merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, iz 5.7.1.(c), 5.7.7.–5.7.9., 7.2.14. in B5.7.5.–B5.7.20. člena MSRP 9, ne pa tudi ostalih zahtev iz MSRP 9. Če se podjetje odloči, da bo uporabljalo samo navedene člene iz MSRP 9, to dejstvo razkrije in trajno zagotavlja povezana razkritja iz 10.–11. člena tega MSRP (kakor je bil spremenjen z MSRP 9 (2010)).

- C14 V Prilogi A se doda opredelitev „razredi kreditnega tveganja“, izbriše se opredelitev „prekoračitev zapadlosti v plačilo“ in zadnji člen se spremeni tako, da se glasi, kot sledi:

razredi kreditnega tveganja Stopnja kreditnega tveganja na podlagi tveganja, da bo pri finančnem instrumentu prišlo do neplačila.

Naslednji izrazi so opredeljeni v 11. členu MRS 32, 9. členu MRS 39, Prilogi A k MSRP 9 ali Prilogi A k MSRP 13 in se v tem standardu uporabljajo v pomenih, kot so določeni v MRS 32, MRS 39, MSRP 9 in MSRP 13:

- odplačna vrednost finančnega sredstva ali finančne obveznosti
- sredstvo iz pogodbe
- finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo
- odprava pripoznanja
- izpeljani (finančni) instrument (tudi izvedeni finančni instrument)
- dividende
- metoda efektivnih obresti
- kapitalski instrument
- pričakovane kreditne izgube
- poštena vrednost
- finančno sredstvo
- pogodba o finančnem poroštvu
- finančni instrument
- finančna obveznost
- finančna obveznost po pošteni vrednosti prek poslovnega izida
- napovedana transakcija
- bruto knjigovodska vrednost
- instrument za varovanje pred tveganjem
- v posesti za trgovanje
- dobički ali izgube zaradi oslabitve
- popravek vrednosti za izgubo
- kupljena ali ustvarjena finančna sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo
- datum prerazvrstitve
- običajen nakup ali prodaja.

- C15 V Prilogi B se B1., B5., B9., B10., B22. in B27. člen spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, izbrišeta se naslov nad B4. členom in B4. člen ter dodajo naslov nad B8.A členom in B8.A–B8.J člen:

B1 6. člen od podjetja zahteva, da razvrsti finančne instrumente v razrede, ki ustrezajo naravi razkritih informacij in upoštevajo značilnosti teh finančnih instrumentov. Razrede, opisane v 6. členu, določi podjetje in se zato razlikujejo od kategorij finančnih instrumentov, določenih v MSRP 9 (ki določa, kako se merijo finančni instrumenti in kdaj se pripoznajo spremembe poštene vrednosti).

B4 [Izbrisano]

B5 21. člen zahteva razkritje podlage (ali podlag) za merjenje, uporabljene za pripravo računovodskih izkazov, in drugih uporabljenih računovodskih usmeritev, ki so pomembne za razumevanje računovodskih izkazov. V primeru finančnih instrumentov lahko taka razkritja vključujejo:

- (a) za finančne obveznosti, določene kot merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida:
 - (i) naravo finančnih obveznosti, za katere je podjetje določilo, da se merijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida;
 - (ii) merila za tako določitev finančnih obveznosti ob začetnem pripoznanju; in
 - (iii) kako podjetje izpolnjuje pogoje iz 4.2.2. člena MSRP 9 za tako določitev;
- (aa) za finančna sredstva, določena kot merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida:
 - (i) naravo finančnih sredstev, za katera je podjetje določilo, da se merijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida; in
 - (ii) kako podjetje izpolnjuje merila iz 4.1.5. člena MSRP 9 za tako določitev;
- (b) [izbrisano]
- (c) ali so običajni nakupi in prodaje finančnih sredstev obračunani po datumu sklenitve posla ali po datumu poravnave posla (glej 3.1.2. člen MSRP 9);
- (d) [izbrisano]
- (e) ...
- (f) [izbrisano]
- (g) [izbrisano]

Prakse obvladovanja kreditnega tveganja (35.F–35.G člen)

B8A 35.F(b) člen zahteva razkritje informacij o tem, kako je podjetje opredelilo neplačilo za različne finančne instrumente, ter o razlogih za izbiro takih opredelitev. V skladu s 5.5.9. členom MSRP 9 se mora pri ugotavljanju, ali bi se morale pripoznati pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja, upoštevati povečanje tveganja neplačila od začetnega pripoznanja. Informacije o opredelitvah neplačila, ki jih uporablja podjetje, ki bodo uporabnikom računovodskih izkazov pomagale razumeti, kako podjetje uporablja zahteve MSRP 9 glede pričakovanih kreditnih izgub, lahko vključujejo:

- (a) kvalitativne in kvantitativne dejavnike, upoštevane pri opredelitvi neplačila;
- (b) podatek, ali so se za različne vrste finančnih instrumentov uporabljale različne opredelitve, in
- (c) predpostavke o stopnji okrevanja (tj. število finančnih sredstev, pri katerih se plačila ponovno redno izvajajo) po tem, ko je pri finančnem sredstvu prišlo do dogodka neplačila.

B8B Da bi se uporabnikom računovodskih izkazov pomagalo pri ocenjevanju politik podjetja v zvezi s prestrukturiranjem in spremembami, 35.F(f)(i) člen zahteva razkritje informacij o tem, kako podjetje spremlja obseg, v katerem se popravek vrednosti za izgubo pri finančnih sredstvih, ki se je prej razkrival v skladu s 35.F(f)(i) členom, nato meri po znesku, enakem pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja, v skladu s 5.5.3. členom MSRP 9. Kvantitativne informacije, ki bodo uporabnikom računovodskih izkazov pomagale pri razumevanju poznejšega povečanja kreditnega tveganja pri spremenjenih finančnih sredstvih, lahko vključujejo informacije o spremenjenih finančnih sredstvih, ki izpolnjujejo merila iz 35.F(f)(i) člena, pri katerih se popravek vrednosti za izgubo ponovno meri po znesku, enakem pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja (tj. stopnja poslabšanja).

B8C V 35.G(a) členu se zahteva razkritje informacij o podlagi za vhodne podatke in predpostavke ter o tehnikah ocenjevanja, ki se uporabljajo za zahteve glede oslabitev iz MSRP 9. Predpostavke in vhodni podatki, ki jih podjetje uporablja za merjenje pričakovanih kreditnih izgub ali ugotavljanje obsega povečanj kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja, lahko vključujejo informacije, pridobljene na podlagi notranjih preteklih podatkov ali bonitetnih poročil, in predpostavke o pričakovanem obdobju trajanja finančnih instrumentov in času prodaje zavarovanja s premoženjem.

Spremembe popravka vrednosti za izgubo (35.H člen)

B8D V skladu s 35.H členom mora podjetje pojasniti razloge za spremembe popravka vrednosti za izgubo v obdobju. Poleg uskladitve od začetnega stanja do končnega stanja popravka vrednosti za izgubo bo morda potrebna tudi besedna obrazložitev sprememb. Ta besedna obrazložitev lahko vsebuje analizo razlogov za spremembe popravka vrednosti v obdobju, vključno s:

- (a) sestavo portfelja;
- (b) obsegom kupljenih ali izdanih finančnih instrumentov; in
- (c) velikostjo pričakovanih kreditnih izgub.

B8E Za obveze iz posojil in pogodbe o finančnem poroštvi se popravek vrednosti za izgubo pripozna kot rezervacija. Podjetje bi moralo razkrivati informacije o spremembah popravka vrednosti za finančna sredstva ločeno od tistih za obveze iz posojil in pogodbe o finančnem poroštvi. Vendar, če finančni instrument vključuje tako sestavino posojila (tj. finančno sredstvo) kot neizkoriščene obveze (tj. obvezo iz posojil) in podjetje ne more ločeno opredeliti pričakovanih kreditnih izgub za sestavino obveze iz posojil in za sestavino finančnega sredstva, bi se morale pričakovane kreditne izgube za obvezo iz posojil pripoznati skupaj s popravkom vrednosti za izgubo pri finančnem sredstvu. Pričakovane kreditne izgube bi se morale v obsegu, v katerem kombinirane pričakovane kreditne izgube presegajo bruto knjigovodsko vrednost finančnega sredstva, pripoznati kot rezervacija.

Zavarovanje s premoženjem (35.K člen)

B8F V 35.K členu se zahteva razkritje informacij, ki bodo uporabnikom računovodskih izkazov omogočile razumevanje učinka zavarovanja s premoženjem in drugih izboljšav kreditne kakovosti na znesek pričakovanih kreditnih izgub. Podjetju ni treba razkriti informacij o poštenu vrednosti zavarovanja s premoženjem in drugih izboljšav kreditne kakovosti niti mu ni treba kvantificirati točne vrednosti zavarovanja s premoženjem, ki je bilo vključeno v izračun pričakovanih kreditnih izgub (tj. izgub v primeru neplačila).

B8G Besedni opis zavarovanja s premoženjem in njegovih učinkov na zneske pričakovanih kreditnih izgub lahko vključuje informacije o:

- (a) glavnih vrstah zavarovanja s premoženjem v posesti kot jamstvo in drugih izboljšav kreditne kakovosti (primeri slednjih so poročila, kreditni izvedeni finančni instrumenti in pogodbe o pobotu, ki ne izpolnjujejo pogojev za izravnavo v skladu z MRS 32);
- (b) obsegu zavarovanja s premoženjem in drugih izboljšav kreditne kakovosti ter njegovem pomenu v smislu popravka vrednosti za izgubo;
- (c) politikah in procesih za vrednotenje in upravljanje zavarovanja s premoženjem ter drugih izboljšav kreditne kakovosti;
- (d) glavnih vrstah nasprotnih strank pri zavarovanju s premoženjem in drugih izboljšavah kreditne kakovosti ter njihovi kreditni sposobnosti; in
- (e) koncentracijah tveganj znotraj zavarovanja s premoženjem in drugih izboljšav kreditne kakovosti.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju (35.M–35.N člen)

- B8H V 35.M členu se zahteva razkritje informacij o izpostavljenosti podjetja kreditnemu tveganju in o pomembnih koncentracijah kreditnega tveganja na datum poročanja. Do koncentracije kreditnega tveganja pride, kadar se večje število nasprotnih strank nahaja v določeni geografski regiji ali se ukvarja s podobnimi dejavnostmi in ima podobne ekonomske značilnosti, kar pomeni, da bi spremembe gospodarskih ali drugih pogojev podobno vplivale na njihovo sposobnost izpolnjevanja pogodbenih obveznosti. Podjetje bi moralo zagotoviti informacije, ki uporabnikom računovodskih izkazov omogočajo, da se zavedajo, ali obstajajo skupine ali portfelji finančnih instrumentov s posebnimi značilnostmi, ki bi lahko vplivale na velik del te skupine finančnih instrumentov, kot je koncentracija izpostavljenosti določenim tveganjem. To bi lahko na primer vključevalo skupine finančnih instrumentov s podobnim razmerjem med posojilom in vrednostjo zastavljenega premoženja ali s podobno geografsko lokacijo, sektorjem ali vrsto izdajatelja.
- B8I Število razredov kreditnega tveganja, ki se uporabljajo za razkrivanje informacij v skladu s 35.M členom, mora biti skladno s številom, ki ga podjetje sporoči ključnemu poslovodnemu osebju za namene obvladovanja kreditnega tveganja. Če so informacije glede prekoračenih rokov zapadlosti edine razpoložljive informacije, specifične za posojilojemalca, in jih podjetje uporablja za oceno, ali se je kreditno tveganje od začetnega priznanja znatno povečalo v skladu s 5.5.10. členom MSRP 9, mora podjetje za taka finančna sredstva zagotoviti analizo po stanjih prekoračitve roka zapadlosti.
- B8J Če je podjetje merilo pričakovane kreditne izgube na skupni podlagi, morda ne bo moglo razporediti bruto knjigovodske vrednosti posameznih finančnih sredstev ali izpostavljenosti kreditnemu tveganju pri obvezah iz posojil in pogodbah o finančnem poroštvu v razrede kreditnega tveganja, za katere se pripoznajo pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja. V takem primeru bi moralo podjetje za tiste finančne instrumente, ki se lahko neposredno razvrstijo v določen razred kreditnega tveganja, uporabiti zahtevo iz 35.M člena in ločeno razkriti bruto knjigovodsko vrednost finančnih instrumentov, za katere so se pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja merile na skupni podlagi.
- B9 35.K(a) in 36.(a) člen zahtevata razkritje zneska, ki najbolj natančno predstavlja največjo izpostavljenost podjetja kreditnemu tveganju. Za finančno sredstvo je to običajno bruto knjigovodska vrednost, in sicer brez:
- (a) ...
 - (b) morebitnih izgub zaradi oslabitve, pripoznanih v skladu z MSRP 9.
- B10 Dejavnosti, ki povzročajo kreditno tveganje in s tem povezano največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju, vključujejo med drugim:
- (a) odobritev posojil strankam in polaganje depozitov pri drugih podjetjih. Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju je v teh primerih knjigovodska vrednost zadevnih finančnih sredstev.
 - (b) ...
- B22 *Tveganje spremembe obrestne mere* izhaja iz obrestovanih finančnih instrumentov, pripoznanih v izkazu finančnega položaja (npr. pridobljeni ali izdani dolžniški instrumenti), ter iz nekaterih finančnih instrumentov, ki niso pripoznani v izkazu finančnega položaja (npr. nekatere obveze iz posojil).
- B27 V skladu s 40.(a) členom se občutljivost poslovnega izida (ki na primer izhaja iz instrumentov, merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida) razkrije ločeno od občutljivosti drugega vseobsegajočega donosa (ki na primer izhaja iz naložb v kapitalske instrumente, pri katerih se spremembe poštene vrednosti predstavijo v drugem vseobsegajočem donosu).

C16 Priloga D se črta.

MSRP 9 *Finančni instrumenti (izdan novembra 2009)*

C17 8.1.1. člen se spremeni tako, da se glasi:

8.1.1 Ta standard je nadomestil MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014. Podjetje mora uporabljati MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Podjetje se lahko sicer odloči, da bo ta standard uporabljalo za letna obdobja, ki se začnejo pred 1. januarjem 2018, vendar samo, če je njegov datum začetka uporabe pred 1. februarjem 2015. Če se podjetje odloči, da bo uporabljalo ta standard, mora to dejstvo razkriti in hkrati uporabljati spremembe v Prilogi C.

MSRP 9 *Finančni instrumenti (izdan oktobra 2010)*

C18 7.1.1. in 7.3.2. člen se spremenita tako, da se glasita, kot sledi, in doda se 7.1.1.A člen:

7.1.1 Ta standard je nadomestil MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014. Podjetje mora uporabljati MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Podjetje se lahko sicer odloči, da bo ta standard uporabljalo za letna obdobja, ki se začnejo pred 1. januarjem 2018, vendar samo, če je njegov datum začetka uporabe pred 1. februarjem 2015. Če se podjetje odloči za uporabo tega standarda in pred tem ni uporabljalo že MSRP 9, izdanega leta 2009, mora uporabljati vse zahteve iz tega standarda istočasno (glej tudi 7.1.1.A in 7.3.2. člen). Če podjetje uporablja ta standard, mora to dejstvo razkriti in hkrati uporabljati spremembe v Prilogi C.

7.1.1A Kljub zahtevam iz 7.1.1. člena se lahko podjetje odloči, da bo za letna obdobja, ki se začnejo pred 1. januarjem 2018, uporabljalo zahteve glede predstavljanja dobičkov in izgub iz finančnih obveznosti, določenih kot merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, iz 5.7.1.(c), 5.7.7.–5.7.9., 7.2.13. in B5.7.5.–B5.7.20. člena, ne pa ostalih zahtev iz tega standarda. Če se podjetje odloči, da bo uporabljalo samo navedene člene, to dejstvo razkrije in tekoče zagotavlja razkritja iz 10.–11. člena MSRP 7 (kakor je bil spremenjen s tem standardom).

7.3.2 Ta standard nadomesti MSRP 9, izdan leta 2009. Podjetje se lahko sicer odloči, da bo za letna obdobja, ki se začnejo pred 1. januarjem 2018, uporabljalo MSRP 9, izdan leta 2009, vendar samo, če je njegov datum začetka uporabe pred 1. februarjem 2015.

MSRP 9 *Finančni instrumenti (Obračunavanje varovanja pred tveganjem in spremembe MSRP 9, MSRP 7 in MRS 39)*

C19 7.1.1., 7.1.2. in 7.3.2. člen se spremenijo tako, da se glasijo:

7.1.1 Ta standard je nadomestil MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014. Podjetje mora uporabljati MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Podjetje se sicer lahko odloči, da bo ta standard uporabljalo za letna obdobja, ki se začnejo pred 1. januarjem 2018, vendar samo, če je njegov datum začetka uporabe pred 1. februarjem 2015. Če se podjetje odloči za uporabo tega standarda, mora uporabljati vse zahteve iz tega standarda istočasno (glej tudi 7.1.1.A in 7.2.16. člen). Če podjetje uporablja ta standard, mora to dejstvo razkriti in hkrati uporabljati spremembe v Prilogi C.

7.1.2 Kljub zahtevam iz 7.1.1. člena se lahko podjetje odloči, da bo za letna obdobja, ki se začnejo pred 1. januarjem 2018, uporabljalo zahteve glede predstavljanja dobičkov in izgub iz finančnih obveznosti, določenih kot merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, iz 5.7.1.(c), 5.7.7.–5.7.9., 7.2.13. in B5.7.5.–B5.7.20. člena, ne pa ostalih zahtev iz tega standarda. Če se podjetje odloči, da bo uporabljalo samo navedene člene, to dejstvo razkrije in tekoče zagotavlja razkritja iz 10.–11. člena MSRP 7 (kakor je bil spremenjen z MSRP 9, izdanim oktobra 2010).

- 7.3.2 Ta standard nadomešča MSRP 9, izdan leta 2009, in MSRP 9, izdan leta 2010. Podjetje se sicer lahko odloči, da bo za letna obdobja, ki se začnejo pred 1. januarjem 2018, uporabljalo MSRP 9, izdan leta 2009, ali MSRP 9, izdan leta 2010, vendar samo, če je njegov datum začetka uporabe pred 1. februarjem 2015.

MSRP 13 *Merjenje poštene vrednosti*

C20 52. člen se spremeni tako, da se glasi:

52. Izjema iz 48. člena velja samo za finančna sredstva, finančne obveznosti in druge pogodbe, ki spadajo v področje uporabe MSRP 9 *Finančni instrumenti* (ali MRS 39 *Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje*, če MSRP 9 še ni bil sprejet). Sklicevanja na finančna sredstva in finančne obveznosti v 48.–51. in 53.–56. členu bi se morala razumeti, kot da se uporabljajo za vse pogodbe, ki spadajo v področje uporabe in se obračunavajo v skladu z MSRP 9 (ali MRS 39, če MSRP 9 še ni bil sprejet), ne glede na to, ali ustrezajo opredelitvam finančnih sredstev ali finančnih obveznosti iz MRS 32 *Finančni instrumenti: predstavljanje*.

C21 V Prilogi C se doda C5. člen:

C5 Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, je bil spremenjen 52. člen. Podjetje mora uporabljati navedeno spremembo, kadar uporablja MSRP 9.

MRS 1 *Predstavljanje računovodskih izkazov*

C22 V 7. členu se spremeni opredelitev za „drugi vseobsegajoči donos“, 68., 71., 82., 93., 95., 96., 106. in 123. člen se spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, izbrišejo se 139.E, 139.G in 139.M člen ter doda 139.O člen:

7. V tem standardu se uporabljajo naslednji izrazi, katerih pomeni so natančno določeni:

...

Drugi vseobsegajoči donos vsebuje postavke prihodkov in odhodkov (vključno s popravki vrednosti zaradi prerazvrstitev), ki niso pripoznane v poslovnem izidu, kakor zahtevajo ali dovoljujejo drugi MSRP.

Sestavine drugega vseobsegajočega donosa vključujejo:

- (a) ...
- (d) dobičke in izgube iz naložb v kapitalske instrumente, določenih kot merjenih po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 5.7.5. členom MSRP 9 *Finančni instrumenti*;
- (da) dobičke in izgube iz finančnih sredstev, merjenih po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom MSRP 9;
- (e) efektivni del dobičkov in izgub iz instrumentov za varovanje pred tveganjem pri varovanju denarnih tokov pred tveganjem ter dobičke in izgube iz instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki varujejo naložbe v kapitalske instrumente, merjene po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 5.7.5. členom MSRP 9 (glejte 6. člen MSRP 9);
- (f) za nekatere obveznosti, določene kot merjene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, znesek spremembe poštene vrednosti, ki se lahko pripiše spremembam kreditnega tveganja pri obveznosti (glejte 5.7.7. člen MSRP 9);
- (g) spremembe časovne vrednosti opcij pri ločevanju notranje vrednosti in časovne vrednosti opcijske pogodbe ter določitvi samo sprememb notranje vrednosti kot instrumenta za varovanje pred tveganjem (glejte poglavje 6 MSRP 9);

- (h) spremembe vrednosti terminskih elementov terminskih pogodb pri ločevanju terminskega elementa in promptnega elementa terminske pogodbe ter določanju samo sprememb promptnega elementa kot instrumenta za varovanje pred tveganjem, kot tudi spremembe vrednosti v bazičnih točkah izraženega valutnega tečajnega razmika pri finančnem instrumentu, kadar se ga izključi iz določitve tega finančnega instrumenta kot instrumenta za varovanje pred tveganjem (glejte poglavje 6 MSRP 9).

...

68. Poslovni cikel podjetja je čas od pridobitve sredstev, ki se vključijo v določen proces, do njihove konverzije v denarna sredstva ali njihove ustreznike. Če normalnega poslovnega cikla podjetja ni možno jasno identificirati, se šteje, da traja dvanajst mesecev. Kratkoročna sredstva so sredstva (kot so zaloge in terjatve do kupcev), ki se prodajo, porabijo ali realizirajo v normalnem poslovnem ciklu, tudi če ni predvideno, da se bo to zgodilo v dvanajstih mesecih po poročevalskem obdobju. Kratkoročna sredstva vključujejo tudi sredstva, ki so namenjena predvsem trgovanju (na primer nekatera finančna sredstva, ki ustrezajo opredelitvi „v posesti za trgovanje“ v MSRP 9), in kratkoročni del nekratkoročnih finančnih sredstev.
71. Druge kratkoročne obveznosti se ne poravnavajo v normalnem poslovnem ciklu, temveč jih je treba poravnati v dvanajstih mesecih po poročevalskem obdobju ali pa se zadržijo predvsem za namene trgovanja. Primer so nekatere finančne obveznosti, ki ustrezajo opredelitvi „v posesti za trgovanje“ v MSRP 9, prekoračitve na bančnih računih, kratkoročni del nekratkoročnih finančnih obveznosti, obveznosti za dividende, davek od dobička ter druge neposlovne obveznosti. Finančne obveznosti, ki zagotavljajo dolgoročno financiranje (tj. niso del obratnega kapitala, ki se uporablja v običajnem poslovnem ciklu podjetja) in jih ni treba poravnati v dvanajstih mesecih po obdobju poročanja, so nekratkoročne obveznosti, ki so predmet 74. in 75. člena.
82. Poleg postavk, ki jih zahtevajo drugi MSRP, mora oddelek poslovnega izida ali izkaz poslovnega izida vključevati vrstične postavke, ki predstavljajo naslednje zneske za obravnavano obdobje:
- (a) prihodke, pri čemer se ločeno izkažejo prihodki od obresti, izračunani z uporabo metode efektivnih obresti;
 - (aa) dobičke in izgube, ki so posledica odprave pripoznanja finančnih sredstev, merjenih po odplačni vrednosti;
 - (b) stroške financiranja;
 - (ba) izgube zaradi oslabitve (vključno z razveljavitvami izgub ali dobičkov zaradi oslabitve), določene v skladu z oddelkom 5.5 MSRP 9;
 - (c) delež poslovnega izida pridruženih podjetij in skupnih podvigov, obračunan z uporabo kapitalne metode;
 - (ca) če se finančno sredstvo prerazvrsti iz kategorije merjenja po odplačni vrednosti, tako da se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, morebitne dobičke ali izgube, ki izhajajo iz razlike med prejšnjo odplačno vrednostjo finančnega sredstva in njegovo pošteno vrednostjo na datum prerazvrstitve (kot je opredeljen v MSRP 9);
 - (cb) če se finančno sredstvo prerazvrsti iz kategorije merjenja po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, tako da se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, morebitne kumulativne dobičke ali izgube, ki so bili prej pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu in se prerazvrstijo v poslovni izid;
 - (d) ...

93. Drugi MSRP določajo, ali in kdaj se zneski, prej pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu, prerazvrstijo v poslovni izid. Takšne prerazvrstitve se v tem standardu imenujejo prilagoditve zaradi prerazvrstitev. Prilagoditev zaradi prerazvrstitve je vključena s povezano sestavino drugega vseobsegajočega donosa v obdobju, ko se prilagoditev prerazvrsti v poslovni izid. Ti zneski so bili morebiti pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu kot nerealizirani dobički v tekočem ali v prejšnjih obdobjih. Te nerealizirane dobičke je treba odšteti od drugega vseobsegajočega donosa v obdobju, v katerem se realizirani dobički prerazvrstijo v poslovni izid, da se ne bi dvakrat vključili v celotni vseobsegajoči donos.
95. Do prilagoditev zaradi prerazvrstitev pride na primer ob odtujitvi posla v tujini (glejte MRS 21) in kadar nekateri pred tveganjem varovani napovedani denarni tokovi vplivajo na poslovni izid (glejte 6.5.11.(d) člen MSRP 9 v zvezi z varovanjem denarnih tokov pred tveganjem).
96. Do prilagoditev zaradi prerazvrstitev ne pride pri spremembah prevrednotovalnega presežka, pripoznanih v skladu z MRS 16 ali MRS 38, ali pri ponovnih izmerah programov z določenimi zasluški, pripoznanih v skladu z MRS 19. Te sestavine se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu in se v poznejših obdobjih ne prerazvrstijo v poslovni izid. Spremembe prevrednotovalnega presežka se lahko prenesejo v zadržani čisti dobiček v poznejših obdobjih, ko se sredstvo uporablja ali ko se preneha pripoznavati (glejte MRS 16 in MRS 38). V skladu z MSRP 9 do prilagoditev oz. popravkov vrednosti zaradi prerazvrstitve ne pride, če varovanje denarnih tokov pred tveganjem ali obračunavanje časovne vrednosti opcije (ali terminskega elementa terminske pogodbe ali v bazičnih točkah izraženega valutnega tečajnega razmika pri finančnem instrumentu) privede do zneskov, ki se odstranijo iz rezerve za varovanje denarnih tokov pred tveganjem oziroma iz ločene sestavine kapitala, in vključijo neposredno v začetno nabavno vrednost ali drugo knjigovodsko vrednost sredstva ali obveznosti. Ti zneski se prenesejo neposredno v sredstva ali obveznosti.
- 106. Podjetje predstavi izkaz sprememb lastniškega kapitala, kakor se zahteva v 10. členu. Izkaz sprememb lastniškega kapitala vključuje naslednje informacije:**
- (a) ...
 - (c) [izbrisano]
 - (d) **za vsako sestavino lastniškega kapitala uskladiitev knjigovodske vrednosti na začetku in na koncu obdobja, pri čemer se ločeno predstavijo (najmanj) spremembe, ki izhajajo iz:**
 - (i) **poslovnega izida,**
 - (ii) **drugega vseobsegajočega donosa, in**
 - (iii) **transakcij z lastniki, z ločenim prikazom prispevkov lastnikov in razdelitev lastnikom ter sprememb deležev v lastniškem kapitalu v odvisnih podjetjih, ki ne povzročijo izgube obvladovanja.**
123. V postopku izvajanja računovodskih usmeritev v podjetju poslovodno osebje poleg ocen podaja tudi presoje, ki lahko zelo vplivajo na zneske, pripoznane v računovodskih izkazih. Poslovodno osebje na primer presoja:
- (a) [izbrisano]
 - (b) kdaj se vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom finančnih sredstev in sredstev v najemu, dejansko prenesejo na druga podjetja;

- (c) ali določene prodaje proizvodov vsebinsko predstavljajo sporazume o financiranju in tako ne prinašajo prihodkov; in
- (d) ali v skladu s pogodbenimi pogoji finančnega sredstva na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice.

139E [Izbrisano]

139G [Izbrisano]

139M [Izbrisano]

139O Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, so bili spremenjeni 7., 68., 71., 82., 93., 95., 96., 106. in 123. člen ter izbrisani 139.E, 139.G in 139.M člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

MRS 2 Zaloge

C23 2. člen se spremeni tako, da se glasi, kot sledi, izbrišejo se 40.A, 40.B in 40.D člen ter doda 40.F člen:

2. Ta standard se uporablja za vse zaloge z izjemo:

- (a) [izbrisano]
- (b) **finančnih instrumentov (glej MRS 32 *Finančni instrumenti: predstavljanje in MSRP 9 Finančni instrumenti*); in**
- (c) ...

40A [Izbrisano]

40B [Izbrisano]

40D [Izbrisano]

40F Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, je bil spremenjen 2. člen in izbrisani 40.A, 40.B in 40.D člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake

C24 53. člen se spremeni tako, da se glasi, kot sledi, izbrišejo se 54.A, 54.B in 54.D člen ter doda 54.E člen:

53. Ugotovitve za nazaj se ne bi smele upoštevati pri uporabi nove računovodske usmeritve ali popravljanju zneskov za preteklo obdobje, niti v obliki predpostavk o namenih ravnateljstva v preteklem obdobju niti v obliki ocenjevanja zneskov, ki so bili pripoznani, izmerjeni ali razkriti v preteklem obdobju. Na primer, ko podjetje popravi napako iz preteklega obdobja pri izračunavanju svoje obveznosti za akumulirani bolniški dopust zaposlencev v skladu z MRS 19 *Zasluzki zaposlencev*, ne upošteva informacij o pojavu izredno nevarne gripe v naslednjem obdobju, ki so se razkrile šele po tem, ko so bili računovodski izkazi za preteklo obdobje že odobreni za objavo. Dejstvo, da so pri spreminjanju primerjalnih informacij, predstavljenih za pretekla obdobja, pogosto potrebne pomembne ocene, ne preprečuje zanesljivih prilagoditev ali popravkov primerjalnih informacij.

54A [Izbrisano]

54B [Izbrisano]

54D [Izbrisano]

54E Z MSRP 9 *Finančni instrumenti*, kot je bil izdan julija 2014, je bil spremenjen 53. člen in izbrisani 54.A, 54.B in 54.D člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

MRS 10 Dogodki po poročevalskem obdobju

C25 9. člen se spremeni tako, da se glasi, kot sledi, in doda se 23.B člen:

9. Spodaj so predstavljeni primeri popravljanih dogodkov po poročevalskem obdobju, ki zahtevajo, da podjetje popravi zneske, pripoznane v njegovih računovodskih izkazih, ali da pripozna postavke, ki prej niso bile pripoznane:

(a) ...

(b) prejem informacij po poročevalskem obdobju, ki kažejo, da je bilo ob koncu poročevalskega obdobja sredstvo oslabiljeno ali da je treba popraviti znesek prej pripoznane izgube zaradi oslabilitve takšnega sredstva. Na primer:

(i) stečaj odjemalca, do katerega je prišlo po poročevalskem obdobju, običajno potrdi, da je imel odjemalec na koncu poročevalskega obdobja poslabšano kreditno kakovost;

23B Z MSRP 9 *Finančni instrumenti*, kot je bil izdan julija 2014, je bil spremenjen 9. člen. Podjetje mora uporabljati navedeno spremembo, kadar uporablja MSRP 9.

MRS 12 Davek iz dobička

C26 20. člen se spremeni tako, da se glasi, kot sledi, izbrisejo se 96., 97. in 98.D člen ter doda 98.F člen:

20. MSRP dovoljujejo ali zahtevajo, da se nekatera sredstva izkazujejo po pošteni vrednosti ali se prevrednotijo (glejte na primer MRS 16 *Opredmetena osnovna sredstva*, MRS 38 *Neopredmetena sredstva*, MRS 40 *Naložbene nepremičnine* in MSRP 9 *Finančni instrumenti*). V nekaterih jurisdikcijah prevrednotenje (revalorizacija) oz. druga vrsta preračuna sredstva na pošteno vrednost vpliva na obdavčljivi dobiček (davčno izgubo) v obravnavanem obdobju. Zaradi tega se davčna osnova sredstva prilagodi in ne pride do nobenečasne razlike. V drugih jurisdikcijah prevrednotenje ali preračun sredstva ne vpliva na obdavčljivi dobiček v obdobju prevrednotenja oz. preračuna in zaradi tega se davčna osnova sredstva ne prilagodi. Kljub temu bo posledica obnovitve knjigovodske vrednosti v prihodnosti obdavčljivi pritok gospodarskih koristi v podjetje in znesek, ki se bo odštel za davčne namene, se bo razlikoval od zneska teh gospodarskih koristi. Razlika med knjigovodsko vrednostjo prevrednotenega (revaloriziranega) sredstva in njegovo davčno osnovo je začasna razlika in povzroči odloženo obveznost za davek ali terjatev za davek. To drži, tudi če:

(a) ...

96. [Izbrisano]

97. [Izbrisano]

98D [Izbrisano]

98F Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, je bil spremenjen 20. člen ter izbrisani 96., 97. in 98.D člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

MRS 20 Obračunavanje državnih podpor in razkrivanje državne pomoči

C27 10.A člen se spremeni tako, da se glasi, kot sledi, izbrišeta se 44. in 47. člen ter doda 48. člen:

10A Koristi od državnega posojila po obrestni meri, ki je nižja od tržne, se obravnavajo kot državna podpora. Posojilo se pripozna in meri v skladu z MSRP 9 *Finančni instrumenti*. Koristi obrestne mere, ki je nižja od tržne, se merijo kot razlika med začetno knjigovodsko vrednostjo posojila, določeno v skladu z MSRP 9, in prejetimi plačili. Koristi se obračunajo v skladu s tem standardom. Podjetje upošteva pogoje in obveze, ki so se izpolnjevale ali se morajo izpolnjevati, ko določa stroške, ki naj bi se nadomestili s koristmi posojila.

44. [Izbrisano]
47. [Izbrisano]
48. Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, je bil spremenjen 10.A člen ter izbrisana 44. in 47. člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

MRS 21 Vplivi sprememb deviznih tečajev

- C28 [Ne velja za zahteve.]
- C29 3., 4., 5., 27. in 52. člen se spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, izbrisejo se 60.C, 60.E in 60.I člen ter doda 60.J člen:

3. Ta standard se uporablja za: [opomba izpuščena]

- (a) **obračunavanje transakcij in saldov v tujih valutah, z izjemo tistih izvedenih transakcij in saldov, ki spadajo v področje uporabe MSRP 9 Finančni instrumenti;**
- (b) ...
4. MSRP 9 se uporablja za številne izvedene finančne instrumente v tuji valuti, zato teh ta standard ne zajema. Vendar nekateri izvedeni finančni instrumenti v tuji valuti, ki jih MSRP 9 ne zajema (npr. nekateri izvedeni finančni instrumenti v tuji valuti, ki so vgrajeni v druge pogodbe), spadajo v področje uporabe tega standarda. Ta standard se prav tako uporablja, kadar podjetje pretvarja zneske, ki se nanašajo na izvedene finančne instrumente, iz funkcijske valute v predstavitevno valuto.
5. Ta standard se ne uporablja za obračunavanje varovanja pred tveganjem pri postavkah v tujih valutah, vključno z varovanjem čistih finančnih naložb v posel v tujini pred tveganjem. Za obračunavanje varovanja pred tveganjem se uporablja MSRP 9.
27. Kot je navedeno v 3.(a) in 5. členu, se za obračunavanje varovanja pred tveganjem pri postavkah v tujih valutah uporablja MSRP 9. Obračunavanje varovanja pred tveganjem od podjetja zahteva, da nekatere tečajne razlike obračunava na drug način, kot ga določa ta standard. Na primer MSRP 9 zahteva, da se tečajne razlike pri denarnih postavkah, ki se štejejo za instrumente za varovanje denarnih tokov pred tveganjem, na začetku pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu za obdobje veljavnosti varovanja pred tveganjem.

52. Podjetje mora razkriti:

- (a) **znesek tečajnih razlik, pripoznanih v poslovnem izidu, brez tistih, ki izhajajo iz finančnih instrumentov, izmerjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v skladu z MSRP 9; in**
- (b) ...

60C [Izbrisano]

60E [Izbrisano]

60I [Izbrisano]

- 60J Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, so bili spremenjeni 3., 4., 5., 27. in 52. člen ter izbrisani 60.C, 60.E in 60.I člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

MRS 23 Stroški izposojanja

- C30 6. člen se spremeni tako, da se glasi, kot sledi, in doda se 29.B člen:

6. Stroški izposojanja lahko vključujejo:
- (a) odhodke za obresti, izračunane z uporabo metode efektivnih obresti, kot je opisana v MSRP 9;
- (b) ...

- 29B Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, je bil spremenjen 6. člen. Podjetje mora uporabljati navedeno spremembo, kadar uporablja MSRP 9.

MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige

C31 40.–42. člen se spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, in dodajo se 41.A–41.C ter 45.A člen:

40. Po uporabi kapitalske metode, vključno s pripoznanjem izgub pridruženega podjetja ali skupnega podviga v skladu z 38. členom, podjetje uporabi 41.A–41.C člen, da ugotovi, ali obstajajo objektivni dokazi, da je njegova čista finančna naložba v pridruženo podjetje ali skupni podvig oslabiljena.

41. Podjetje uporablja zahteve glede oslabitev iz MSRP 9 za druge deleže v pridruženem podjetju ali skupnem podvigu, ki spadajo v področje uporabe MSRP 9 in ki ne predstavljajo dela čiste finančne naložbe.

41A Čista finančna naložba v pridruženo podjetje ali skupni podvig je oslabiljena in do izgub zaradi oslabitve pride samo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabitvi zaradi dogodka ali dogodkov, ki so nastopili po začetnem pripoznanju čiste finančne naložbe („škodni dogodek“) in vplivajo na ocenjene prihodnje denarne tokove iz čiste finančne naložbe, ki jih je možno zanesljivo oceniti. Enkratnega, ločenega dogodka, ki je povzročil oslabitev, se morda ne da identificirati. Bolj verjetno je, da je oslabitev povzročilo več dogodkov skupaj. Izgube, pričakovane kot posledica prihodnjih dogodkov, ne glede na to, kako verjetne so, se ne pripoznajo. Med nepristranske dokaze o oslabitvi čiste finančne naložbe spadajo splošno dostopne informacije, ki jih pridobi podjetje in ki se nanašajo na:

- (a) pomembne finančne težave pridruženega podjetja ali skupnega podviga;
- (b) kršitev pogodbe, kot je neizvajanje ali zamujanje s plačili s strani pridruženega podjetja ali skupnega podviga;
- (c) koncesijo, ki jo podjetje iz gospodarskih ali pravnih razlogov podeli pridruženemu podjetju ali skupnemu podvigu, ki ima finančne težave, in ki je podjetje sicer ne bi dalo;
- (d) verjetnost, da bo pridruženo podjetje ali skupni podvig šel v stečaj ali drugo vrsto finančne reorganizacije; ali
- (e) izginotje delujočega trga za čisto finančno naložbo zaradi finančnih težav pridruženega podjetja ali skupnega podviga.

41B Izginotje delujočega trga, ker se s kapitalskimi ali finančnimi instrumenti pridruženega podjetja ali skupnega podviga ne trguje več na borzi, ni dokaz o oslabitvi. Poslabšanje bonitetne ocene pridruženega podjetja ali skupnega podviga ali znižanje poštene vrednosti pridruženega podjetja ali skupnega podviga samo po sebi še ni dokaz o oslabitvi, vendar pa je lahko dokaz o oslabitvi, če se upošteva skupaj z drugimi informacijami.

41C Poleg naštetih vrst dogodkov iz 41.A člena nepristranski dokazi o oslabitvi čiste finančne naložbe v kapitalske instrumente pridruženega podjetja ali skupnega podviga vključujejo tudi informacije o pomembnih spremembah z neugodnim učinkom, do katerih je prišlo v tehnološkem, tržnem, gospodarskem ali pravnem okolju, v katerem posluje pridruženo podjetje ali skupni podvig, in ki nakazujejo, da vrednosti finančne naložbe v kapitalski instrument morda ne bo mogoče povrniti. Pomembno in dolgotrajnejše zmanjšanje poštene vrednosti finančne naložbe v kapitalski instrument pod njeno vrednost je prav tako nepristranski dokaz o oslabitvi.

42. Ker dobro ime, ki je del knjigovodske vrednosti čiste finančne naložbe v pridruženo podjetje ali skupni podvig, ni ločeno pripoznano, se ne preveri ločeno glede oslabitve z uporabo zahtev za preizkus glede oslabitve dobrega imena iz MRS 36 *Oslabitev sredstev*. Namesto tega se celotna knjigovodska vrednost naložbe preveri glede oslabitve v skladu z MRS 36 kot eno samo sredstvo, in sicer tako, da se njena nadomestljiva vrednost (vrednost pri uporabi in poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, pri čemer se upošteva višja od obeh vrednosti) primerja z njeno knjigovodsko vrednostjo, vedno kadar je na podlagi 41.A–41.C člena videti, da je naložba morda oslabiljena. Izguba zaradi oslabitve, pripoznana v navedenih okoliščinah, se ne razporedi nobenemu sredstvu, vključno

z dobrim imenom, ki je del knjigovodske vrednosti naložbe v pridruženo podjetje ali skupni podvig. Skladno s tem se vsaka razveljavitev te izgube zaradi oslabitve pripozna v skladu z MRS 36, če se nadomestljiva vrednost čiste finančne naložbe naknadno poveča. Pri ugotavljanju vrednosti pri uporabi, ki jo ima čista finančna naložba, podjetje oceni:

- (a) svoj delež v sedanji vrednosti ocenjenih prihodnjih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da jih bo ustvarilo pridruženo podjetje ali skupni podvig, vključno z denarnimi tokovi iz poslovanja pridruženega podjetja ali skupnega podviga in izkupički pri končni odtujitvi finančne naložbe; ali
- (b) sedanjo vrednost ocenjenih prihodnjih denarnih tokov, ki se pričakujejo iz dividend na finančno naložbo in iz njene končne odtujitve.

Ob ustreznih predpostavkah je izid obeh metod enak.

45A Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, so bili spremenjeni 40.–42. člen in dodani 41.A–41.C člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

MRS 32 *Finančni instrumenti: predstavljanje*

C32 [Ne velja za zahteve.]

C33 3., 4., 8., 12., 23., 31., 42. in 96.C člen se spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, izbrišejo se 97.F, 97.H in 97.P člen ter doda 97.R člen:

3. Načela v tem standardu dopolnjujejo načela za pripoznavanje in merjenje finančnih sredstev in finančnih obveznosti v MSRP 9 *Finančni instrumenti* ter za razkrivanje informacij o njih v MSRP 7 *Finančni instrumenti: razkritja*.

PODROČJE UPORABE

4. Ta standard morajo uporabljati vsa podjetja za vse vrste finančnih instrumentov, razen za:

- (a) deleže v odvisnih podjetjih, pridruženih podjetjih ali skupnih podvigih, ki se obračunavajo v skladu z MSRP 10 *Konsolidirani računovodski izkazi*, MRS 27 *Ločeni računovodski izkazi* ali MRS 28 *Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige*. Vendar MSRP 10, MRS 27 ali MRS 28 v nekaterih primerih od podjetja zahtevajo ali mu dopuščajo obračunavanje deleža v odvisnem podjetju, pridruženem podjetju ali skupnem podvigu z uporabo MSRP 9; v takih primerih podjetja uporabljajo zahteve iz tega standarda. Podjetja morajo uporabljati ta standard tudi za vse izvedene finančne instrumente, povezane z deleži v odvisnih podjetjih, pridruženih podjetjih ali v skupnih podvigih.
- (b) ...
- (d) zavarovalne pogodbe, kot so opredeljene v MSRP 4 *Zavarovalne pogodbe*. Vendar se ta standard uporablja za izvedene finančne instrumente, ki so vgrajeni v zavarovalne pogodbe, če MSRP 9 zahteva, da jih podjetje obračunava ločeno. Poleg tega mora izdajatelj ta standard uporabljati za pogodbe o finančnem poročstvu, če za pripoznavanje in merjenje pogodb uporablja MSRP 9; vendar mora izdajatelj uporabljati MSRP 4, če se v skladu s 4.(d) členom MSRP 4 odloči uporabljati MSRP 4 za pripoznavanje in merjenje pogodb.
- (e) finančne instrumente, ki spadajo v področje uporabe MSRP 4, ker vsebujejo element diskrecijske udeležbe. Izdajatelj teh instrumentov je oproščen uporabe 15.–32. člena in AG25.–AG35. člena tega standarda za te elemente v zvezi z razlikovanjem med finančnimi obveznostmi in kapitalskimi instrumenti. Vendar pa za te instrumente veljajo vse ostale zahteve iz tega standarda. Ta standard velja tudi za izvedene finančne instrumente, ki so vgrajeni v take instrumente (glej MSRP 9).
- (f) ...

8. Ta standard se uporablja za pogodbe o nakupu ali prodaji nefinančnega sredstva, ki se lahko poravnajo neto z denarnimi sredstvi ali drugim finančnim instrumentom ali z menjavo finančnih instrumentov, kot da bi bile te pogodbe finančni instrumenti, razen za pogodbe, ki jih je podjetje sklenilo in jih še naprej poseduje za namene prejema ali izročitve nefinančnega sredstva v skladu s pričakovanimi potrebami po nakupu, prodaji ali uporabi. Vendar se mora ta standard uporabljati za tiste pogodbe, za katere podjetje določi, da se merijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v skladu z 2.5. členom MSRP 9 *Finančni instrumenti*.
12. Naslednji izrazi so opredeljeni v Prilogi A k MSRP 9 ali 9. členu MRS 39 *Finančni instrumenti*: *pripoznavanje in merjenje* in imajo v tem standardu pomen, kot je določen v MRS 39 in MSRP 9:
- odplačna vrednost finančnega sredstva ali finančne obveznosti
 - odprava pripoznanja
 - izpeljani (finančni) instrument (tudi izvedeni finančni instrument)
 - metoda efektivnih obresti
 - pogodba o finančnem poroštvu
 - finančna obveznost po pošteni vrednosti prek poslovnega izida
 - trdna obveza
 - napovedana transakcija
 - uspešnost varovanja pred tveganjem
 - pred tveganjem varovana postavka
 - instrument za varovanje pred tveganjem
 - v posesti za trgovanje
 - običajen nakup ali prodaja
 - transakcijski stroški.
23. Razen v okoliščinah iz 16.A in 16.B člena ali 16.C in 16.D člena pogodba, ki podjetju nalaga obvezo, da kupi lastne kapitalske instrumente za denar ali drugo finančno sredstvo, privede do finančne obveznosti za sedanjo vrednost odkupnega zneska (npr. za sedanjo vrednost terminske cene ponovnega nakupa, izpolnitvene cene opcije ali drugega odkupnega zneska). To velja tudi, če je pogodba kapitalski instrument. Tak primer je obveza podjetja na podlagi terminske pogodbe za nakup lastnih kapitalskih instrumentov za denar. Finančna obveznost se na začetku pripozna po sedanjosti vrednosti odkupnega zneska in se prerazvrsti iz lastniškega kapitala. Po tem se finančna obveznost meri v skladu z MSRP 9. Če pogodba poteče, ne da bi prišlo do izročitve, se knjigovodska vrednost finančne obveznosti prerazvrsti iz lastniškega kapitala. Pogodbena obveza podjetja, da kupi lastne kapitalske instrumente, privede do finančne obveze za sedanjo vrednost zneska odkupa, tudi če je obveza za nakup pogojena s tem, da nasprotna stranka uveljavi svojo pravico do odprodaje (npr. izdana prodajna opcija, ki daje nasprotni stranki pravico prodati podjetju njegove lastne kapitalske instrumente za določeno fiksno ceno).

31. MSRP 9 obravnava merjenje finančnih sredstev in finančnih obveznosti. Kapitalski instrumenti so tisti instrumenti, ki izkazujejo preostali delež v sredstvih podjetja po odštetju vseh njegovih obveznosti. Ko se torej začetna knjigovodska vrednost sestavljenega kapitalskega instrumenta razporedi na njegovo sestavino lastniškega kapitala in sestavino obveznosti, se sestavini lastniškega kapitala pripiše preostali znesek po tem, ko se od poštene vrednosti instrumenta kot celote odšteje znesek, posebej določen za sestavino obveznosti. Vrednost vseh elementov izvedenega finančnega instrumenta (kot je nakupna opcija), vgrajenih v sestavljeni finančni instrument, ki ni sestavina lastniškega kapitala (kot je opcija pretvorbe v lastniški kapital), je vključena v sestavino obveznosti. Seštevek knjigovodskih vrednosti, pripisanih sestavini obveznosti in sestavini lastniškega kapitala ob začetnem pripoznanju, je vedno enak pošteni vrednosti, ki bi se pripisala instrumentu kot celoti. Zaradi začetnega ločenega pripoznanja sestavin takega instrumenta ne pride do nobenega dobička ali izgube.

42. Finančno sredstvo in finančna obveznost se pobotata, čisti znesek pa prikaže v izkazu finančnega položaja samo, če podjetje:

(a) ...

Pri obračunavanju prenosa finančnega sredstva, ki ne izpolnjuje pogojev za odpravo pripoznanja, podjetje ne sme pobotati prenesenega sredstva in povezane obveznosti (glejte 3.2.22. člen MSRP 9).

96C Razvrstitev instrumentov v skladu s to izjemo je omejena na obračunavanje takega instrumenta v skladu z MRS 1, MRS 32, MRS 39, MSRP 7 in MSRP 9. Instrument se ne šteje za kapitalski instrument v skladu z drugimi navodili, kot je na primer MSRP 2.

97F [Izbrisano]

97H [Izbrisano]

97P [Izbrisano]

97R Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, so bili spremenjeni 3., 4., 8., 12., 23., 31., 42., 96.C, AG2. in AG30. člen ter izbrisani 97.F, 97.H in 97.P člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

C34 V Prilogi se spremenita AG2. in AG30. člen, tako da se glasita:

AG2 Ta standard ne obravnava pripoznavanja ali merjenja finančnih instrumentov. Zahteve glede pripoznavanja in merjenja finančnih sredstev in finančnih obveznosti so predstavljene v MSRP 9.

AG30 28. člen se uporablja samo za izdajatelje neizvedenih sestavljenih finančnih instrumentov. 28. člen ne obravnava sestavljenih finančnih instrumentov z vidika njihovih imetnikov. Razvrstitev in merjenje finančnih sredstev, ki so sestavljeni finančni instrumenti, z vidika imetnikov obravnava MSRP 9.

MRS 33 Čisti dobiček na delnico

C35 34. člen se spremeni tako, da se glasi, kot sledi, in doda se 74.E člen:

34. Po zamenjavi potencialnih navadnih delnic v navadne delnice ne prihaja več do postavk, navedenih v 33.(a)–(c) členu. Namesto njih prinašajo nove navadne delnice pravico do udeležbe v poslovnem izidu, pripisanem navadnim lastnikom kapitala v obvladujočem podjetju. Zato se poslovni izid, pripisan navadnim lastnikom kapitala v obvladujočem podjetju, izračunan v skladu z 12. členom, prilagodi za postavke, navedene v 33.(a)–(c) členu in vse povezane davke. Odhodki, ki se nanašajo na potencialne navadne delnice, vključujejo transakcijske stroške in popuste, ki se obračunajo v skladu z metodo učinkovitih obresti (glejte MSRP 9).

74E Z MSRP 9 *Finančni instrumenti*, kot je bil izdan julija 2014, je bil spremenjen 34. člen. Podjetje mora uporabljati navedeno spremembo, kadar uporablja MSRP 9.

MRS 36 *Oslabitev sredstev*

C36 2., 4. in 5. člen se spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, izbrisejo se 140.F, 140.G in 140.K člen ter doda 140.M člen:

2. Ta standard se uporablja pri obračunavanju oslabitve vseh sredstev razen:

(a) ...

(e) **finančnih sredstev, ki spadajo v področje uporabe MSRP 9 *Finančni instrumenti*;**

(f) ...

4. Ta standard se uporablja za vsa finančna sredstva, razvrščena kot:

(a) odvisna podjetja, kot so opredeljena v MSRP 10 *Konsolidirani računovodski izkazi*;

(b) pridružena podjetja, kot so opredeljena v MRS 28 *Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige*; in

(c) skupni podvigi, kot so opredeljeni v MSRP 11 *Skupni aranžmaji*.

Za oslabitev drugih finančnih sredstev glejte MSRP 9.

5. Ta standard se ne uporablja za finančna sredstva, ki spadajo v področje uporabe MSRP 9, naložbene nepremičnine, merjene po pošteni vrednosti, ki jih zajema MRS 40, ali biološka sredstva, povezana s kmetijsko dejavnostjo, merjena po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, ki jih zajema MRS 41. Vendar se ta standard uporablja za sredstva, izkazana po prevrednotenem znesku (tj. pošteni vrednosti na datum prevrednotenja, zmanjšani za naknadno akumulirano amortizacijo in naknadne akumulirane izgube zaradi oslabitve) v skladu z drugimi MSRP, na primer z modelom prevrednotenja v MRS 16 *Opredmetena osnovna sredstva* in MRS 38 *Neopredmetena sredstva*. Edina razlika med pošteno vrednostjo sredstva in pošteno vrednostjo sredstva, zmanjšano za stroške odtujitve, so neposredni dodatni stroški, ki se lahko pripišejo odtujitvi sredstva.

(a) ...

140F [Izbrisano]

140G [Izbrisano]

140K [Izbrisano]

140M Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, so bili spremenjeni 2., 4. in 5. člen ter izbrisani 140.F, 140.G in 140.K člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

MRS 37 *Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva*

C37 2. člen se spremeni tako, da se glasi, kot sledi, izbriseha se 97. in 98. člen ter doda 101. člen:

2. Ta standard se ne uporablja za finančne instrumente (vključno s poroštvi), ki spadajo v področje uporabe MSRP 9 *Finančni instrumenti*.

97. [Izbrisano]

98. [Izbrisano]

101. Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, je bil spremenjen 2. člen ter izbrisana 97. in 98. člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

MRS 39 Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje

C38 [Ne velja za zahteve.]

C39 Izbrišeta se naslov nad 1. členom in 1. člen.

C40 2. člen se spremeni tako, da se glasi, kot sledi, in 4.–7. člen se izbrišejo:

2. Ta standard morajo uporabljati vsa podjetja za vse finančne instrumente, ki spadajo v področje uporabe MSRP 9 Finančni instrumenti, če in v obsegu, v katerem:

(a) MSRP 9 dovoljuje, da se uporabljajo zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz tega standarda, in

(b) je finančni instrument del razmerja varovanja pred tveganjem, ki izpolnjuje pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem v skladu s tem standardom.

4–7 [Izbrisan]

C41 8. in 9. člen se spremenita tako, da se glasita:

8. Izrazi, opredeljeni v MSRP 13, MSRP 9 in MRS 32 se v tem standardu uporabljajo v pomenu, kot je določen v Prilogi A k MSRP 13, Prilogi A k MSRP 9 in 11. členu MRS 32. V MSRP 13, MSRP 9 in MRS 32 so opredeljeni naslednji izrazi:

- odplačna vrednost finančnega sredstva ali finančne obveznosti
- odprava pripoznanja
- izpeljani (finančni) instrument (tudi izvedeni finančni instrument)
- metoda efektivnih obresti
- efektivna obrestna mera
- kapitalski instrument
- poštena vrednost
- finančno sredstvo
- finančni instrument
- finančna obveznost

in podani napotki o uporabi teh opredelitev.

V 9. členu se izbrišejo „Opredelitev izpeljanega finančnega instrumenta“, „Opredelitev štirih kategorij finančnih instrumentov“, „Opredelitev pogodbe o finančnem poroštvu“ in „Opredelitve pojmov v zvezi s pripoznavanjem in merjenjem“.

C42 Izbrišejo se naslovi in 10.–70. člen ter 79. člen.

C43 71., 88.–90. in 96. člen se spremenijo tako, da se glasijo:

71. Če podjetje uporablja MSRP 9 in za računovodsko usmeritev ni izbralo, da bo še naprej uporabljalo zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz tega standarda (glej 7.2.19. člen MSRP 9), mora uporabljati zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz poglavja 6 MSRP 9. Vendar pa lahko podjetje za varovanje poštenih vrednosti izpostavljenosti dela portfelja finančnih sredstev ali finančnih obveznosti obrestnemu tveganju v skladu s 6.1.3. členom MSRP 9 uporabi zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganjem iz tega standarda namesto zahtev iz MSRP 9. V takem primeru mora podjetje uporabiti posebne zahteve za obračunavanje varovanja pred tveganjem tudi za varovanje portfelja pred obrestnim tveganjem (glej 81.A, 89.A in AG114.–AG132. člen).

88. Razmerja varovanja pred tveganjem izpolnjujejo pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem v skladu z 89.–102. členom samo, kadar so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) ...
- (d) **Uspešnost varovanja pred tveganjem je mogoče zanesljivo izmeriti, tj. pošteno vrednost ali denarne tokove pred tveganjem varovane postavke, ki jih je mogoče pripisati varovanemu tveganju, in pošteno vrednost instrumenta za varovanje pred tveganjem, je mogoče zanesljivo izmeriti.**
- (e) ...

Varovanje poštene vrednosti pred tveganjem

89. Če varovanje poštene vrednosti pred tveganjem v obdobju izpolnjuje pogoje iz 88. člena, se obračunava, kot sledi:

- (a) ...
- (b) **dobiček ali izguba pri varovani postavki, ki ju je mogoče pripisati varovanemu tveganju, se morata uporabiti za prilagoditev knjigovodske vrednosti varovane postavke in biti pripoznana v poslovnem izidu. To velja, če se varovana postavka sicer meri po nabavni vrednosti. Pripoznanje dobička ali izgube, ki ju je mogoče pripisati varovanemu tveganju, v poslovnem izidu se izvede, če je pred tveganjem varovana postavka finančno sredstvo, ki se meri po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skladu s 4.1.2.A členom MSRP 9.**

90. Če se varujejo samo določena tveganja, ki jih je mogoče pripisati pred tveganjem varovani postavki, se morajo pripoznane spremembe poštene vrednosti pred tveganjem varovane postavke, ki niso povezane z varovanim tveganjem, pripoznati, kot je določeno v 5.7.1. členu MSRP 9.

96. Natančneje se varovanje denarnega toka pred tveganjem obračunava, kot sledi:

- (a) ...
- (c) če se v skladu z dokumentirano strategijo podjetja glede obvladovanja tveganj za posamezno razmerje varovanja pred tveganjem iz ocene uspešnosti varovanja pred tveganjem izključi posebna sestavina dobička ali izgube ali povezanih denarnih tokov iz instrumenta za varovanje pred tveganjem (glejte 74., 75. in 88.(a) člen), se izključena sestavina dobička ali izgube pripozna v skladu s 5.7.1. členom MSRP 9.

C44 103.C, 103.D, 103.F, 103.K, 104. in 108.C člen se spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, 103.B, 103.H–103.J, 103.L–103.P, 103.S, 105.–107.A in 108.E–108.F člen se izbrišejo in doda se 103.U člen:

103B [Izbrisan]

103C Z MRS 1 (kakor je bil popravljen 2007) se je spremenila terminologija, ki se uporablja po vseh MSRP. Poleg tega so se spremenili 95.(a), 97., 98., 100., 102., 108. in AG99.B člen. Podjetje mora navedene spremembe uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2009 ali pozneje. Če podjetje uporablja MRS 1 (kakor je bil popravljen 2007) za zgodnejše obdobje, se morajo navedene spremembe uporabljati tudi za tako zgodnejše obdobje.

103D [Izbrisan]

103F [Izbrisan]

103H–103J [Izbrisan]

- 103K *Izboljšave* MSRP, izdane aprila 2009, so spremenile 2.(g), 97. in 100. člen. Podjetje mora spremembe navedenih členov uporabljati za naprej za vse še veljavne pogodbe ter za vsa letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2010 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena. Če podjetje uporablja navedene spremembe za zgodnejše obdobje, mora to razkriti.
- 103L–103P [Izbrisano]
- 103S [Izbrisano]
- 103U Z MSRP 9, kakor je bil izdan julija 2014, so bili spremenjeni 2., 8., 9., 71., 88.–90., 96., AG95., AG114. in AG118. člen ter naslovi nad AG133. členom in izbrisani 1., 4.–7., 10.–70., 103.B, 103.D, 103.F, 103.H–103.J, 103.L–103.P, 103.S, 105.–107.A, 108.E–108.F, AG1.–AG93. in AG96 člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.
- 104 Ta standard se uporablja za nazaj, razen kot je določeno v 108. členu. Začetni saldo zadržanega čistega dobička za prvo predstavljeno preteklo obdobje in vsi drugi primerljivi zneski se morajo prilagoditi tako, kot če bi se ta standard vedno uporabljal, razen če bi bil preračun teh informacij neizvedljiv. Če bi bil preračun neizvedljiv, mora podjetje to dejstvo razkriti in navesti, v kakšnem obsegu so bili podatki preračunani.
- 105–107A [Izbrisano]
- 108C 73. in AG8. člen sta se spremenila z *Izboljšavami* MSRP, objavljenimi maja 2008. *Izboljšave* MSRP, izdane aprila 2009, so spremenile 80. člen. Podjetje mora navedene spremembe uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2009 ali pozneje. Vse spremembe je dovoljeno uporabljati pred tem datumom. Če podjetje uporablja navedene spremembe za zgodnejše obdobje, mora to razkriti.
- 108E–108F [Izbrisano]
- C45 V Prilogi A se izbrišejo naslovi in AG1.–AG93. člen ter AG96. člen.
- C46 V Prilogi A se AG95., AG114. in AG118. člen spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, in prva opomba v AG118.(b) členu se izbriše:
- AG95 Finančno sredstvo, merjeno po odplačni vrednosti, se lahko določi kot instrument za varovanje pred tveganjem v varovanju pred valutnim tveganjem.
- AG114 Pri varovanju poštene vrednosti pred obrestnim tveganjem, povezanim s portfeljem finančnih sredstev ali finančnih obveznosti, podjetje izpolnjuje zahteve iz tega standarda, če upošteva postopke, našteje v točkah (a)–(i) in AG115.–AG132. členu spodaj.
- (a) V okviru postopka obvladovanja tveganj podjetje določi portfelj postavk, pri katerih se želi zavarovati pred obrestnim tveganjem. Ta portfelj lahko zajema samo sredstva, samo obveznosti ali oboje. Podjetje lahko določi dva ali več portfeljev; v tem primeru spodnje napotke uporabi za vsak portfelj posebej.
- (b) ...
- AG118 Primer označitve iz AG114.(c) člena je, ko v določenem časovnem obdobju za popravek cen podjetje oceni, da ima sredstva s stalno obrestno mero v znesku 100 DE in obveznosti s stalno obrestno mero v znesku 80 DE, in se odloči, da bo varovalo celo čisto stanje v višini 20 DE, pri tem pa kot pred tveganjem varovano postavko označi sredstva v višini 20 DE (del sredstev). Označitev se izrazi kot „znesek tuje valute“ (npr. kot znesek dolarjev, evrov, funtov ali randov) in ne kot posamezno sredstvo. Iz tega sledi, da morajo biti vsa sredstva (ali obveznosti), iz katerih izhaja varovani znesek (to je vseh 100 DE sredstev v zgornjem primeru)...

C47 V Prilogi A se naslov nad AG133. členom spremeni tako, da se glasi:

PREHOD (103.–108.C ČLEN)

OPMSRP 2 Delnice članov v zadrugah in podobni instrumenti

C48 Pod naslovom „SKLICEVANJE“ se izbriše sklicevanje na MRS 39 in doda sklicevanje na MSRP 9 *Finančni instrumenti*. Izbrišeta se 15. in 18. člen ter doda 19. člen.

15. [Izbrisano]

18. [Izbrisano]

19. Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, sta bila spremenjena A8. in A10. člen ter izbrisana 15. in 18. člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

C49 V Prilogi se spremenita A8. in A10. člen, tako da se glasita:

A8 Delnice članov, ki presegajo prepoved odkupa, so finančne obveznosti. Zadruga ob začetnem pripoznanju meri to finančno obveznost po pošteni vrednosti. Ker se lahko te delnice odkupijo na zahtevo, zadruga izmeri pošteno vrednost takšnih finančnih obveznosti v skladu s 47. členom MSRP 13: „Poštena vrednost finančne obveznosti pri možnosti vpogleda (npr. vloge na vpogled) ne sme biti manjša od zneska, plačljivega na poziv...“. Zadruga temu ustrezno razvrsti kot finančne obveznosti najvišji znesek, ki se izplača na poziv v skladu z določbami o odkupu.

A10 Po spremembi upravne listine se lahko od zadruge zahteva, da odkupi največ 25 uveljavljajočih delnic ali največ 50 000 delnic po 20 DE za vsako. Tako 1. januarja 20X3 zadruga razvrsti kot finančne obveznosti znesek 1 000 000 DE, ki je največji znesek, ki se izplača na poziv v skladu z določbami o odkupu, kakor je določeno v skladu s 47. členom MSRP 13. Zato 1. januarja 20X3 iz kapitala v finančne obveznosti prenese 200 000 DE in 2 000 000 DE pusti razvrščenih kot kapital. V tem primeru podjetje ne pripozna dobička ali izgube od prenosa.

OPMSRP 5 Pravica do deležev, ki izhajajo iz skladov za razgradnjo, obnovo in ponovno oživljanje okolja

C50 Pod naslovom „SKLICEVANJE“ se izbriše sklicevanje na MRS 39 in doda sklicevanje na MSRP 9 *Finančni instrumenti*. 5. člen se spremeni tako, da se glasi, kot sledi, izbrišeta se 14.A in 14.C člen ter doda 14.D člen:

5. Preostali delež v skladu, ki presega pravico do povračila, kot je pogodbeni pravica do izplačil, ko je razgradnja zaključena ali ob ukinitvi sklada, je lahko kapitalski instrument, ki spada v področje MSRP 9 in ne spada v področje tega pojasnila.

14A [Izbrisano]

14C [Izbrisano]

14D Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, je bil spremenjen 5. člen ter izbrisana 14.A in 14.C člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

OPMSRP 10 Medletno računovodsko poročanje in oslabitev

C51 Pod naslovom „SKLICEVANJE“ se izbriše sklicevanje na MRS 39 in doda sklicevanje na MSRP 9 *Finančni instrumenti*. 1., 2., 7. in 8. člen se spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, izbrišejo se 5., 6., 11.–13. člen ter doda 14. člen:

1. Podjetje mora na koncu vsakega poročevalskega obdobja oceniti, ali je prišlo do oslabitve dobrega imena, in, če je potrebno, na ta datum pripoznati izgubo zaradi oslabitve v skladu z MRS 36. Vendar so se pogoji na koncu poznejšega poročevalskega obdobja morda lahko tako spremenili, da bi se izguba zaradi oslabitve lahko zmanjšala ali preprečila, če bi se ocena oslabitve izvedla samo na ta datum. To pojasnilo zagotavlja smernice, ali se lahko taka izguba zaradi oslabitve kadar koli razveljavi.

2. Pojasnilo obravnava povezanost med zahtevami MRS 34 in pripoznavanjem izgub zaradi oslabitve pri dobrem imenu iz MRS 36 ter učinek te povezanosti na poznejše medletne in letne računovodske izkaze.
5. [Izbrisano]
6. [Izbrisano]
7. Pojasnilo obravnava naslednja vprašanja:
- Ali naj podjetje razveljavi izgube zaradi oslabitve, ki so bile v medletnem obdobju pripoznane v zvezi z dobrim imenom, kadar izguba ne bi bila pripoznana ali bi bila pripoznana manjša izguba, če bi se ocena oslabitve naredila samo na koncu poznejšega poročevalskega obdobja?

SOGLASJE

8. Podjetje ne sme razveljaviti izgube zaradi oslabitve v zvezi z dobrim imenom, pripoznane v prejšnjem medletnem obdobju.
- 11–13 [Izbrisano]
14. Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, so bili spremenjeni 1., 2., 7. in 8. člen ter izbrisani 5., 6. in 11.–13. člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

OPMSRP 12 Dogovori o koncesiji storitev

- C52 Pod naslovom „SKLICEVANJE“ se izbriše sklicevanje na MRS 39 in doda sklicevanje na MSRP 9 *Finančni instrumenti*. 23.–25. člen se spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, izbrišejo se 28.A–28.C člen ter doda 28.E člen:
- 23 MRS 32 ter MSRP 7 in MSRP 9 se uporabljajo za finančna sredstva, pripoznana v skladu s 16. in 18. členom.
- 24 Znesek, ki ga dolguje dajalec koncesije ali ki je dolgovan po njegovem naročilu, se obračuna v skladu z MSRP 9 kot merjen po:
- (a) odplačni vrednosti,
- (b) poštene vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa ali
- (c) poštene vrednosti prek poslovnega izida.
- 25 Če se znesek, ki ga dolguje dajalec koncesije, meri po odplačni vrednosti ali po poštene vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, MSRP 9 zahteva, da se obresti, izračunane z metodo efektivnih obresti, pripoznajo v poslovnem izidu.
- 28A–28C [Izbrisano]
- 28E Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, so bili spremenjeni 23.–25. člen in izbrisani 28.A–28.C člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

OPMSRP 16 Varovanja čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji

- C53 Pod naslovom „SKLICEVANJE“ se doda sklicevanje na MSRP 9 *Finančni instrumenti*.
- C54 3., 5.–7., 14. in 16. člen se spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, izbriše se 18.A člen ter doda 18.B člen:
3. MSRP 9 zahteva določitev primerne pred tveganjem varovane postavke in primernih instrumentov za varovanje pred tveganjem v razmerju obračunavanja varovanja pred tveganjem. V primeru določenega razmerja varovanja pred tveganjem se, če gre za varovanje čiste finančne naložbe pred tveganjem, dobiček oziroma izguba iz instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki je opredeljen kot uspešno varovanje čiste naložbe pred tveganjem, pripoznata v drugem vseobsegajočem donosu in sta vključena v tečajne razlike, ki izhajajo iz prevedbe rezultatov in finančnega položaja posla v tujini.

5. MSRP 9 podjetju dovoljuje, da kot instrument za varovanje pred valutnim tveganjem določi izvedeni ali neizvedeni finančni instrument (ali kombinacijo izvedenih in neizvedenih finančnih instrumentov). To pojasnilo podaja napotke, kje je v skupini možno držati instrumente za varovanje pred tveganjem, ki so varovanja čistih finančnih naložb v posle v tujini pred tveganji, da so primerni za obračunavanje varovanja pred tveganjem.
6. MRS 21 in MSRP 9 zahtevata, da se kumulativni zneski, pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu, ki se nanašajo na tečajne razlike, izhajajoče iz prevedbe rezultatov in finančnega položaja posla v tujini, ter dobiček ali izguba iz instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki je opredeljen kot uspešno varovanje čiste naložbe pred tveganjem, prerazvrstijo iz lastniškega kapitala v poslovni izid kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve, ko obvladujoče podjetje odtuji posel v tujini. To pojasnilo podaja napotke, kako naj podjetje določi zneske, ki jih je treba prerazvrstiti iz lastniškega kapitala v poslovni izid, za instrument za varovanje pred tveganjem in varovano postavko.
7. To pojasnilo se uporablja za podjetje, ki se varuje pred valutnim tveganjem, ki izhaja iz čistih finančnih naložb v posle v tujini, in želi izpolnjevati pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem v skladu z MSRP 9. Zaradi prikladnosti se to pojasnilo nanaša na tako podjetje kot obvladujoče podjetje in računovodske izkaze, v katerih so čista sredstva poslov v tujini vključena kot konsolidirani računovodski izkazi. Vsa sklicevanja na obvladujoče podjetje enako veljajo za podjetje, ki ima čisto finančno naložbo v posel v tujini, ki je skupni podvig, pridruženo podjetje ali podružnica.
14. Izvedeni ali neizvedeni finančni instrument (ali kombinacijo izvedenih in neizvedenih finančnih instrumentov) se lahko določi kot instrument za varovanje pred tveganjem pri varovanju čiste finančne naložbe v posel v tujini pred tveganjem. Instrument(-e) za varovanje pred tveganjem lahko poseduje katero koli podjetje ali podjetja v skupini, če so izpolnjene zahteve glede določitve, dokumentacije in učinkovitosti iz 6.4.1. člena MSRP 9, ki se nanašajo na varovanje čiste finančne naložbe pred tveganjem. Zaradi možnosti različnih določitev na različnih ravneh skupine mora biti zlasti jasno dokumentirana strategija skupine glede varovanja pred tveganjem.
16. Kadar se posel v tujini, varovan pred tveganjem, odtuji, je znesek, ki se prerazvrsti v poslovni izid kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve iz rezerv iz prevedbe tuje valute v konsolidiranih računovodskih izkazih obvladujočega podjetja v zvezi z instrumentom za varovanje pred tveganjem, znesek, katerega opredelitev se zahteva v 6.5.14. členu MSRP 9. Ta znesek je kumulativni dobiček ali izguba iz instrumenta za varovanje pred tveganjem, opredeljenega kot uspešno varovanje pred tveganjem.

18A [Izbrisan]

18B Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, so bili spremenjeni 3., 5.–7., 14., 16., AG1. in AG8. člen ter izbrisan 18.A člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

C55 V Prilogi se spremenita AG1. in AG8. člen, tako da se glasita:

AG1 Ta priloga ponazarja uporabo pojasnila s pomočjo spodaj prikazane korporacijske strukture. V vseh primerih bi bila preverjena uspešnost opisanih razmerij varovanja pred tveganjem v skladu z MSRP 9, čeprav to preverjanje v tej prilogi ni obravnavano. Obvladujoče podjetje, ki je končno obvladujoče podjetje, svoje konsolidirane računovodske izkaze predstavi v funkcijski valuti evro (EUR). Vsako odvisno podjetje je v popolni lasti. Čista finančna naložba obvladujočega podjetja B v višini 500 milijonov GBP (funkcijska valuta je britanski funt) vključuje 159 milijonov GBP, enakovrednih čisti finančni naložbi odvisnega podjetja B v odvisno podjetje C v višini 300 milijonov USD (funkcijska valuta je ameriški dolar). Z drugimi besedami, čista sredstva odvisnega podjetja B razen njegove finančne naložbe v odvisno podjetje C, so 341 milijonov GBP.

AG8 Ko se odvisno podjetje C odtuji, so zneski, prerazvrščeni v poslovni izid v konsolidiranih računovodskih izkazih obvladujočega podjetja iz rezerve prevedbe tuje valute, naslednji:

- (a) v zvezi s 300 milijoni USD zunanega posojila odvisnega podjetja A znesek, ki se mora določiti v skladu z MSRP 9, tj. skupna sprememba vrednosti v zvezi z valutnim tveganjem, ki je bilo pripoznano v drugem vseobsegajočem donosu kot uspešni del varovanja; in
- (b) ...

OPMSRP 19 Poravnava finančnih obveznosti s kapitalskimi instrumenti

C56 Pod naslovom „SKLICEVANJE“ se izbriše sklicevanje na MRS 39 in doda sklicevanje na MSRP 9 *Finančni instrumenti*. 4., 5., 7., 9. in 10. člen se spremenijo tako, da se glasijo, kot sledi, izbrišeta se 14. in 16. člen ter doda 17. člen:

4. To pojasnilo obravnava naslednja vprašanja:

(a) Ali so kapitalski instrumenti podjetja, ki so izdani za prenehanje celotne ali dela finančne obveznosti, „plačano nadomestilo“ v skladu s 3.3.3. členom MSRP 9?

(b) ...

SOGLASJE

5. Izdaja kapitalskih instrumentov podjetja upniku za prenehanje celotne ali dela finančne obveznosti je „plačano nadomestilo“ v skladu s 3.3.3. členom MSRP 9. Podjetje odstrani finančno obveznost (ali del finančne obveznosti) iz svojega izkaza finančnega položaja samo, kadar preneha v skladu s 3.3.1. členom MSRP 9.

7. Če poštene vrednosti izdanih kapitalskih instrumentov ni mogoče zanesljivo izmeriti, je treba kapitalske instrumente izmeriti tako, da izražajo pošteno vrednost finančne obveznosti, ki je prenehala. Pri merjenju poštene vrednosti finančne obveznosti, ki je prenehala in vključuje element vpogleda (npr. vloge na vpogled), se 47. člen MSRP 13 ne uporablja.

9. Razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne obveznosti (ali delom finančne obveznosti), ki je prenehala, in plačanim nadomestilom se mora pripoznati v poslovnem izidu v skladu s 3.3.3. členom MSRP 9. Izdane kapitalske instrumente je treba prvič pripoznati in izmeriti na datum prenehanja finančne obveznosti (ali dela te obveznosti).

10. Kadar je prenehal samo del finančne obveznosti, je treba nadomestilo razporediti v skladu z 8. členom. Nadomestilo, razporejeno na ostalo obveznost, se mora upoštevati pri oceni, ali so se pogoji preostale obveznosti znatno spremenili. Če se je preostala obveznost pomembno spremenila, mora podjetje obračunati spremembo kot prenehanje prvotne obveznosti in pripoznanje nove obveznosti, kot določa 3.3.2. člen MSRP 9.

14. [Izbrisano]

16. [Izbrisano]

17. Z MSRP 9, kot je bil izdan julija 2014, so bili spremenjeni 4., 5., 7., 9. in 10. člen ter izbrisana 14. in 16. člen. Podjetje mora uporabljati navedene spremembe, kadar uporablja MSRP 9.

POJASNILO SOP 27 Ocenjevanje vsebine transakcij, ki vključujejo pravno obliko najema

C57 Pod naslovom „SKLICEVANJE“ se izbriše sklicevanje na MRS 39 in doda sklicevanje na MSRP 9 *Finančni instrumenti*. 7. člen in oddelek pod naslovom „DATUM ZAČETKA VELJAVNOSTI“ se spremenita tako, da se glasita:

7. Ostale obveznosti dogovora, vključno z vsemi izdanimi poroštvi in prevzetimi obveznostmi iz naslova prehodne prekinitve, je treba obračunati v skladu z MRS 37, MRS 4 ali MSRP 9, odvisno od pogojev.

DATUM ZAČETKA VELJAVNOSTI

To pojasnilo se začne uporabljati 31. decembra 2001. Spremembe računovodskih usmeritev se morajo obravnavati v skladu z MRS 8.

Z MSRP 9 se je spremenil 7. člen. Podjetje mora uporabljati navedeno spremembo, kadar uporablja MSRP 9.
